

Jaarrekening 2025

Inhoudsopgave

Jaarrekening 2025	1
Inhoudsopgave	2
Algemeen	4
Besluit	4
Voorwoord	4
Samenvatting	6
Portefeuilleverdeling	8
Samen Werken voor Ermelo	14
Bestuur en Organisatie	14
Openbare Orde en Veiligheid	16
Financiën	18
Indicatoren programma Samen Werken voor Ermelo	19
Verbonden partijen programma Samen werken voor Ermelo	21
Wat heeft programma Samen Werken voor Ermelo gekost?	22
Samen Leven in Ermelo	23
Kansrijk opgroeien	23
Op weg naar samenredzaamheid	27
Bestaanszekerheid en perspectief op (on)betaald werk	29
Zelfstandig thuis	32
Indicatoren programma Samen Leven in Ermelo	35
Verbonden partijen programma Samen Leven in Ermelo	36
Wat heeft programma Samen Leven in Ermelo gekost?	37
Samen Wonen in Ermelo	38
Verkeer en Vervoer	38
Ruimtelijke Ordening	39
Kwaliteit openbare ruimte	47
Wonen	50
Duurzaamheid en Milieu	53
Indicatoren programma Samen Wonen in Ermelo	59
Verbonden partijen programma Samen Wonen in Ermelo	60
Wat heeft programma Samen Wonen in Ermelo gekost?	61
Samen Ondernemen in Ermelo	62
Economie	62
Bedrijvigheid	62
Toerisme en Recreatie	63
Indicatoren programma Samen Ondernemen in Ermelo	67
Verbonden partijen programma Samen Ondernemen in Ermelo	67
Wat heeft programma Samen Ondernemen in Ermelo gekost?	68
Paragrafenverantwoording	69
Paragraaf Lokale heffingen	69
Paragraaf Weerstandvermogen en Risicobeheersing	78
Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen	82
Paragraaf Financiering	92
Paragraaf Bedrijfsvoering	102
Paragraaf Verbonden Partijen	107
Paragraaf Grondbeleid	125
Paragraaf Opvang Ontheemden Oekraïne	129
Paragraaf Wet Open Overheid (WOO)	129

Paragraaf Subsidies	131
Financiële jaarrekening	133
Overzicht baten en lasten	133
Toelichting op het overzicht van baten en lasten.....	134
Wet normering topinkomens	156
Balans	158
Toelichting op de balans	160
<i>Vaste activa</i>	160
<i>Vlottende activa</i>	163
<i>Vaste passiva</i>	166
<i>Vlottende passiva</i>	167
<i>Reserves en Voorzieningen</i>	171
<i>Grondslagen</i>	178
<i>Overzicht afschrijvingstermijnen</i>	185
Overzicht baten en lasten per taakveld.....	187
Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa).....	190
Controleverklaring	223
Bijlagen.....	229
Bijlage 1: Totaal investeringsoverzicht	229

Algemeen

Besluit

Besluit

1. De Jaarstukken 2025 vast te stellen en het positieve saldo van € 7.483.235 te storten in de Algemene reserve.
2. Per saldo € 1.169.000 aan restant budgetten 2025 over te hevelen naar 2026 en dit te onttrekken aan de Algemene reserve.
3. Het voordeel van € 289.000 op de in 2025 ontvangen Oekraïne gelden te storten in de reserve Huisvesting en dit te onttrekken aan de Algemene reserve.
4. De via de Decembercirculaire 2025 ontvangen decentralisatie-uitkeringen ter grootte van € 157.000 beschikbaar te stellen in 2026 en dit te onttrekken aan de Algemene reserve.
5. De van het Rijk in 2025 ontvangen middelen van € 476.000 in het kader van de Realisatiestimulans Woningbouw te storten in de daarvoor bestemde reserve en dit te onttrekken aan de Algemene reserve.
6. Een bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling in te stellen en hierin € 500.000 te storten ten laste van de Algemene reserve.

Voorwoord

Voorwoord

Geachte leden van de raad, inwoners en ondernemers van Ermelo,

Voor u liggen de Jaarstukken 2025. In dit document leggen wij verantwoording af over de plannen die we het afgelopen jaar hebben uitgevoerd en hoe we de beschikbare middelen hebben ingezet. In 2025 hebben we mooie stappen gezet voor ons dorp. In de beleidsmatige samenvatting en de verschillende programma's leest u de concrete resultaten.

Financieel resultaat

We hebben ingezet op een strakke beheersing van de uitgaven en een realistische raming van onze kosten. We sluiten het boekjaar 2025 af met een resultaat van € 7,5 miljoen, waar we bij de najaarsrapportage nog uitgaven van € 1,3 miljoen. Dit hogere resultaat komt voort uit een aantal mee- en tegenvallers die in de onderstaande tabel worden toegelicht. Een deel van deze posten had eerder voorzien kunnen worden. We trekken hier lering uit om de financiële ramingen tijdens de lopende begrotingscyclus scherper en nauwkeuriger op te stellen.

De voordelen hebben vooral een incidenteel karakter. We kunnen er dus niet vanuit gaan dat deze zich ook de komende jaren voordoen. Het voordeel op Jeugd en de Wmo lijkt wel structureel. Dit is een zeer positieve ontwikkeling die we ook landelijk terugzien. Via de Voorjaarsrapportage 2026 stellen we de raad dan ook voor om de taakstellingen (bouwstenen) binnen het Sociaal Domein (grotendeels) in te vullen.

Budgetten en reserves

Net als in voorgaande jaren konden we niet alle plannen volledig binnen het kalenderjaar uitvoeren. Dit heeft verschillende oorzaken, zoals vertragingen door externe factoren. Daarom stellen wij voor om per saldo € 1.169.000 aan budget over te hevelen naar 2026, zodat de geplande werkzaamheden alsnog gerealiseerd kunnen worden. Ook doen we de raad enkele overige voorstellen om het rekeningsaldo te bestemmen. Zo blijven we investeren in de toekomst van een krachtig en financieel gezond Ermelo.

Verschillenanalyse 2025* (bedragen x € 1.000)		
Resultaat	7.483	V
Actuele begroting/geprognosticeerde resultaat (na de Najaarsrapportage)	1.265	V
Nog te verklaren	6.218	V
Algemene posten		
Budgetoverhevelingen naar 2026	1.169	V
Voordelen op subsidies (zowel verstrekt als ontvangen)	218	V
Per saldo nog te verklaren	4.831	V
Programma Samen Werken		
Extra inflatievergoeding Meicirculaire 2025	517	V
Bijstorting waardeoverdracht pensioenen voormalig wethouders naar ABP	-857	N
Bijstorting voorziening WGA (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten)	-261	N
Voordeel afrekening Meerinzicht 2025	431	V
Positief effect Decemercirculaire gemeentefonds	1.309	V

Voordeel rente inkomsten	85	V
Programma Samen Leven		
Voordeel uitgaven Jeugd	823	V
Voordeel opvang Vreemdelingen	212	V
Voordeel uitgaven Wmo	414	V
Voordeel Beschermd Wonen & Maatschappelijke Opvang	103	V
Programma Samen Wonen		
Hogere opbrengst bouwleges (in het kader van omgevingsvergunningen)	957	V
Hogere opbrengst anterieure overeenkomsten	255	V
Opbrengst Realisatiestimulans woningbouw	476	V
Voordelen Verkeer en Vervoer	133	V
Voordelen Grondzaken	108	V
Overige verschillen	126	V
Subtotaal	4.831	V

* Dit betreft de verklaring op hoofdlijnen. Voor de gedetailleerde uitwerking per (sub)programma zie de toelichting op het overzicht van baten en lasten in het jaarrekening deel van dit document.

Samenvatting

Samenvatting

De Jaarstukken 2025 zijn onderverdeeld in de vier programma's van ons coalitieakkoord: Samen Werken, Samen Leven, Samen Wonen en Samen Ondernemen. In deze samenvatting leest u de belangrijkste resultaten per programma.

Samen werken

In 2025 hebben we onze dienstverlening aan inwoners verder versterkt. Samen met de gemeenten Harderwijk en Zeewolde zijn we gestart met het project Klant Expertise Centrum (KEC). Door onze expertise te bundelen in dit gezamenlijke centrum, kunnen we inwoners sneller en in één keer beter helpen.

Ook dit jaar hebben we inwoners nauw betrokken bij diverse plannen via participatietrajecten, zoals het Online Dorpsgesprek. Naar aanleiding van onderzoek door de Rekenkamer informeren we de gemeenteraad nu twee keer per jaar over de voortgang van deze trajecten.

Samen met verschillende wegbeheerders en de hulpdiensten hebben we verkeerscirculatieplannen opgesteld voor de ontruiming van recreatieparken in natuurgebieden. Daarnaast hebben we aangesloten bij de communicatiecampagne van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) over brandveiligheid in de natuur.

Samen Leven

Binnen het sociaal domein hebben we in 2025 ingezet op een gezonde en verbonden samenleving voor alle inwoners.

Jeugd en ondersteuning

We organiseerden diverse activiteiten voor jongeren waarbij veiligheid en een gezonde leefstijl centraal stonden. Ook gaven we invulling aan landelijke afspraken uit het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Gezinnen kregen ondersteuning bij opvoeding en schoolzaken. We hebben de hulp voor gezinnen met een migratieachtergrond toegankelijker gemaakt. Daarnaast werkten we verder aan de lokale brede toegang: één herkenbare en laagdrempelige ingang waar inwoners terecht kunnen met hulp- en ondersteuningsvragen.

Sociaal en verbonden

We organiseerden het derde Sociaal Congres met als thema “Sociale verbinding in onze samenleving” en brachten zo partners en organisaties samen. We zijn gestart met de evaluatie van de uitvoeringsagenda. In de uitvoeringsagenda laten we zien hoe we de doelen uit de Nota Sociaal Domein willen bereiken. Met de evaluatie houden we scherp waar we staan en wat er nog moet gebeuren. De actualisatie van de uitvoeringsagenda volgt in 2026.

Vrije tijd

De gemeenteraad stelde de Cultuuraanpak 2025–2028 vast. Hiermee versterken we de komende jaren het culturele aanbod in ons dorp. Ook is de speelvisie “Spelen in Ermelo 2025–2035” vastgesteld. Hiermee leggen we de basis voor uitdagende en veilige speelplekken in alle wijken.

Samen Wonen

In 2025 hebben we gewerkt aan een duurzame inrichting van onze openbare ruimte en het versnellen van de woningbouw.

Openbare ruimte en mobiliteit

We werken aan een toekomstbestendig Ermelo via het Integraal Masterplan Openbare Ruimte (IMOR). Hiermee bepalen we per wijk de inrichting tot 2040/2050. De afronding hiervan staat gepland voor 2026. Op het gebied van verkeer hebben we het uitvoeringsplan van de Mobiliteitsvisie uitgevoerd en nieuwe beleidsplannen voor wegenbeheer (2026–2030) en openbare verlichting opgesteld. Daarnaast hebben we diverse activiteiten georganiseerd om de verkeersveiligheid te verhogen, waaronder een snelheidscampagne. Grote projecten zoals de aanleg fietspad Zeeweg–Schaapsdijk of groot onderhoud Oude Telgterweg zijn afgerond of bevinden zich in de laatste fase. De stikstofproblematiek blijft hierbij een punt van aandacht; het heeft een vertragend effect op de uitvoering van verschillende ruimtelijke projecten.

Klimaat, groen en afval

Ermelo blijft goed voorbereid op de toekomst door de uitvoering van programma’s voor water, riolering en duurzaamheid. Met het nieuwe beheerplan voor groen waarborgen we het behoud van de natuur. Samen met de provincie zetten we in de buitengebieden in op het verbeteren van de natuurlijke leefomgeving (zogenaamde habitats) op de Veluwe. Daarnaast zijn er diverse groenwerkzaamheden voor de renovatie van de begraafplaats uitgevoerd, maar zorgt de onduidelijkheid rondom stikstof voor vertraging bij de realisatie van extra graven. De afvalinzameling is in 2025 overgegaan naar Omrin, waarbij de eerste aanloopproblemen zijn aangepakt. En zijn we toegetreden tot het Schone Lucht Akkoord (SLA).

Wonen en duurzaamheid

We hebben flinke stappen gezet in de woningbouw. Met de bouwstart op het Slingerpark (Veldwijk) en de Horsterhoeve zijn 370 woningen in voorbereiding. Ook zijn plannen voor de Balverszaal, het Callunaterrein en de Boskamer concreter geworden. De nieuwe huisvestingsverordening waarborgt dat minstens de helft van de sociale woningen wordt toegewezen aan mensen met een binding met onze regio.

Voor de toekomst is de basis gelegd met de startnotitie voor de Omgevingsvisie 2.0 en de vaststelling van

het gebiedsplan GEUS (Garderen, Elspeet, Uddel en Speuld). Voor de uitbreiding van Defensie is de bestuurlijke samenwerking opgezocht. Op het gebied van duurzaamheid is het energienet versterkt en het onderzoek naar een circulair ambachtscentrum afgerond.

Samen Ondernemen

In 2025 gaven we een impuls aan de lokale economie. We zijn gestart met het uitvoeringsplan Recreatie & Toerisme en hebben het Gastvrij Café opgericht, waar ondernemers elkaar ontmoeten. Het college heeft de bezoeken aan lokale bedrijven geïntensiveerd.

Samen met omliggende gemeenten hebben we de Regionale Programmering Werklocaties (RPW) vastgesteld. Ook is het Project Initiatie Document vastgesteld om te komen tot een nieuwe Economische Visie, waar ook de visie op het centrum deel van uitmaakt. Met het Centrummanagement Ermelo is een nieuw koersdocument opgesteld als basis voor de toekomstige centrumvisie.

Portefeuilleverdeling

Portefeuilleverdeling

Binnen het college van burgemeester en wethouders zijn de taken als volgt verdeeld:

Burgemeester P.J.T. van Daalen:

- Beleidscoördinatie, algemene en bestuurlijke zaken
- Representatie
- Woordvoering gemeentebrede aangelegenheden*

- Politie, brandweer
- Openbare orde en veiligheid
- Horeca en evenementen
- Bestuurlijke coördinatie handhaving m.b.t. meervoudige handhavingsdossiers
- Handhaving APV
- Asielbeleid
- Opvang/huisvesting vluchtelingen Oekraïne
- Woonwagenbeleid
- Overleg predikanten en voorgangers kerken
- Vereniging Nederlandse Gemeenten
- AvA Alliander
- AvA Vitens
- AvA Leisurelands
- AvA Coöperatie Gastvrije Randmeren
- Defensie
- Algemeen Bestuur VNOG
- Bestuur Stichting Collectieve beveiliging Ermelo
- Coördinatie intergemeentelijke samenwerking en toekomstverkenning EHZ
- Personeelsaangelegenheden
- Bestuur Streekarchivariaat

**Elk collegelid doet woordvoering over zijn specifieke portefeuilles*

Wethouder dhr. E. van der Weide:

**Sociaal Domein, Werkgelegenheid, Onderwijs, Sport, Dienstverlening en Organisatie
Loco-burgemeester 3**

- Communicatie (beleid & strategie)
- Sociaal domein
- Werkgelegenheid
- Participatiewet
- AvA Inclusief Groep (eigenaarsrol)
- WMO
- Jeugdhulp
- Kinderopvang en peuterspeelzalen
- Gezondheidszorg
- Algemeen Bestuur GGD Noord- en Oost-Gelderland
- Opdrachtgeverschap Inclusief Groep
- Opdrachtgeverschap Stichting Welzijn Ermelo
- Stichting Veilig Thuis
- Sport
- Sportaccommodaties
- Nieuwbouw sportcentrum Zanderij (projectportefeuille)
- Onderwijsbeleid primair en voortgezet onderwijs met de bijbehorende onderwijsaccommodaties
- Diaconaal platform

- Dienstverlening en inwonersparticipatie
- Wijkgericht werken
- Interne organisatie en organisatieontwikkeling
- Markt 2.0

Wethouder dhr. C.A.J. Tigchelaar:

Financiën, Bedrijfsvoering, Wonen, Grondzaken, Economie

Loco-burgemeester 2

- Financiën en belastingen
- Bedrijfsvoering
- Bestuur GR Meerinzicht
- Inkoopbeleid
- Volkshuisvestingsbeleid (inclusief aanjagen woningbouwopgave)
- Enkelvoudige handhaving m.b.t. milieu
- Grondexploitatie (grondbedrijf) en overig vastgoed
- Economie
- Bedrijventerrein A28/verhuizing bedrijven (projectportefeuille)
- Centrum (w.o. centrummanagement)
- Kunst & cultuur
- Cultuuraccommodaties (waaronder het Huis van Ermelo)
- Bank Nederlandse Gemeenten
- Vitale Vakantieparken en de ontwikkelmaatschappij Vitale Vakantieparken
- Grootschalige woningbouw
- Afvalsturing Friesland N.V.

Wethouder dhr. H.R. van Veen:

**Ruimtelijke ordening, Openbare werken, Recreatie&Toerisme, Verkeer&Vervoer
Loco-burgemeester 1**

- Omgevingswet
- Ruimtelijke ordening (inclusief kleinschalige woningbouwinitiatieven)
- EHZ-gebiedsagenda
- Landschap en Omgevingsgroen
- Vergunningsverlening WABO
- Water
- Grondbeleid
- Duurzaamheid & Energietransitie (projectportefeuille)
- Milieu
- Gemeentewerf (planfase, projectportefeuille)
- Stikstof
- Afvalinzameling
- Openbare Werken
- Verkeer & vervoer
- HEMA (projectportefeuille)
- Recreatie & toerisme
- Veluwe Alliantie
- Algemeen Bestuur OmgevingsDienst Veluwe (ODVeluwe)
- Enkelvoudige handhaving m.b.t. bouwen

De heer M. Jacobs:

Gemeentesecretaris/Algemeen directeur

- WOR- bestuurder

Samen Werken voor Ermelo

Toelichting kleur indicator

Groen: het verloopt conform planning

Oranje: het verloopt niet conform planning, maar we kunnen nog bijsturen

Rood: we hebben de planning niet gehaald

Hierbij wordt planning 'breed' geïnterpreteerd. Het heeft betrekking op zowel tijd, geld als eventuele risico's.

Bestuur en Organisatie

Wat wilden we bereiken?

Een betrouwbare en toegankelijke gemeente

Op basis van onze 'visie op dienstverlening' streven we naar een uitstekende dienstverlening voor onze inwoners en ondernemers. Zo wensen we een betrouwbare en toegankelijke overheid te zijn.

Wat zouden we doen in 2025?

We verbeteren de bereikbaarheid van de gemeente

We gaan vanaf 1 januari 2026 werken met heel EHZM vanuit 1 gezamenlijk Klant Expertise Centrum (KEC), waarbij we de dienstverlening aan onze inwoners op alle kanalen (online, mail, telefoon, fysiek) verbeteren en minder kwetsbaar maken. Daarvoor wordt nu al gewerkt aan uniformering en standaardisering. Het digitale kanaal is hierbij het voorkeurs kanaal. Fysiek contact zal in het 'Huis van Ermelo' plaatsvinden. Daarnaast is alle gemeentelijke communicatie begrijpelijk en waar mogelijk op B1 niveau.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Er is een projectleider gevonden om het project KEC verder te brengen. Het project verloopt conform planning.

Wat wilden we bereiken?

Een netwerkgemeente

Binnen het programma organisatieontwikkeling werken we in Ermelo aan het zijn van een netwerkgemeente. Op basis van onze missie en kernwaarden (samen, bevlogen, wendbaar en betrouwbaar) voor de organisatie, geven we verder invulling aan deze ontwikkeling binnen het bestuur, de ambtelijke organisatie en samen met de samenleving.

Wat zouden we doen in 2025?

We werken opgavegericht

We geven helderheid over wat Ermelo verstaat onder opgaven (en wat niet). Dit doen we door de inrichting van een opgavenportfolio. Vanuit dit portfolio creëren we een werkwijze voor sturing op deze opgaven. We werken aan een effectievere indeling van onze organisatie en aan rolontwikkeling van onze medewerkers. We gaan tevens de bestuursprocessen tegen het licht houden.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

We zijn bezig geweest met het definiëren van portfoliomanagement om zo processen, projecten en programma's goed te kunnen inzetten. Dit loopt nog door in 2026. Verder zijn we binnen het thema bestuurskracht bezig geweest met het verfijnen van onze bestuursprocessen, waaronder het portefeuillehoudersoverleg en de manier waarop bestuur en organisatie hun samenspel organiseren. We zijn verder bezig gegaan met een effectievere indeling van onze organisatie en hebben de rollen van onze adviseurs bestuur en directie opnieuw invulling gegeven. In verschillende teams wordt er gewerkt aan teamontwikkeling, op basis van wat de individuele teams nodig hebben.

Wat wilden we bereiken?

Een transparante, betrokken en oplossingsgerichte gemeente

We zetten in op een gemeente die transparant, betrokken en oplossingsgericht is. We luisteren, denken mee en leggen uit waarom bepaalde keuzes worden gemaakt en streven naar draagvlak voor onze besluiten.

Wat zouden we doen in 2025?

We communiceren open, duidelijk en constructief

We zoeken met burgers en bedrijven naar oplossingen, maar een onderbouwde 'nee' is ook een mogelijkheid. We ontsluiten onze informatie en besluitvorming pro actief en leggen daar waar nodig uit en lichten toe. We stellen ons constructief op richting de pers. Het wekelijkse persuur gaat normaal gesproken altijd door.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Wat betreft de WOO (wet open overheid) worden trainingen georganiseerd waardoor de medewerkers goed toegerust zijn voor hun taak. Daarnaast werken we binnen EHZM samen aan een goede informatievoorziening in het project 7 minimale eisen van de WOO.

We stellen ons constructief op richting de pers, beantwoorden persvragen zo tijdig mogelijk en organiseren een wekelijkse persuur.

We voeren een actief participatiebeleid

We geven inwoners zo veel mogelijk de gelegenheid om mee te denken en te doen. Hiervoor voeren wij een actief participatiebeleid. Dit krijg onder andere vorm via het 'online dorpsgesprek Ermelo'.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Verschiedende participatietrajecten hebben plaatsgevonden, in allerlei soorten en maten. We zien dat steeds meer inwoners het online dorpsgesprek weten te vinden. We rapporteren (half)jaarlijks aan de raad over de gelopen participatietrajecten.

Wat wilden we bereiken?

Regionale samenwerking op de gebiedsagenda

De Gebiedsagenda (vastgesteld in 2022) wordt uitgewerkt in het Regioarrangement EHPZ. We werken hierin samen met de gemeenten Harderwijk, Putten en Zeewolde, de provincies Gelderland en Flevoland en de waterschappen Vallei en Veluwe en Zuiderzeeland. Het regioarrangement EHPZ 2023 markeert de start van een proces om gezamenlijke opgaven van het EHPZ gebied vorm te geven voor de komende 20 tot 30 jaar.

Wat zouden we doen in 2025?

We zetten in op de Ruimtelijke Strategische Visie

Het regioarrangement is een dynamisch document dat minimaal eens in de twee jaar zal worden bijgesteld. Het is de bedoeling om hiervoor de het instrument: 'Ruimtelijke Strategische Visie', te benutten.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In 2025 is gestart met het opstellen van het Toekomstperspectief EHPZ (2040/2050 en verder) voor de regio. We werken gezamenlijk aan brede welvaartopgaven en ruimtelijke uitdagingen. Bureau BUITEN en MUST Stedenbouw werken voor en met de regio aan dit perspectief. De regio bouwt hiermee voort op het eerder opgestelde Regioarrangement en Ruimtelijk Profiel. In december 2025 is de 'Notitie stap 1 – Toekomstperspectief EHPZ' opgeleverd. Een analyse van de ambities, opgaven en “ruimtelijke puzzelstukken” in de regio, die als basis dient voor het ruimtelijk toekomstperspectief. Hierna zijn richtingen verkend voor de EHPZ in 2040/2050 en verder. Hiertoe zijn stapsgewijs vier onderscheidende scenario's uitgewerkt, ambtelijk en bestuurlijk besproken en vervolgens aangescherpt. Het eerste concept wordt in de zomer van 2026 verwacht.

Wat wilden we bereiken?

Samenwerken met behoud van soevereiniteit

We staan open voor intergemeentelijke samenwerking, gericht op efficiëntie in de uitvoering. Lokaal beleid wordt zo veel mogelijk lokaal opgesteld. Ermelo is en blijft een zelfstandige gemeente.

Wat zouden we doen in 2025?

We werken samen binnen regioarrangementen

Op verzoek van het Rijk wordt gewerkt aan regioarrangementen tussen het Rijk en de provincies. In 2023 zijn we gestart aan een arrangement als regio Ermelo, Harderwijk, Zeewolde en Putten (EHPZ). Op inhoudelijke onderwerpen wordt er daarnaast samengewerkt op de schaal van de Noord-Veluwe. De Noord-Veluwe is opgesplitst in de regio Kop van de Veluwe en de regio EHPZ, waarbij de regio Kop van de Veluwe zich richt op de regio Zwolle (NOVEX). De heroriëntatie op de regionale bestuurlijke overleggen is actueel en zal voorlopig nog blijven spelen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Via de provincies is de regio EHPZ betrokken bij de landelijke opgaven die om een ruimtelijke afweging vragen (in de Ontwerp-Nota Ruimte, waarin de regio EHPZ dit jaar genoemd wordt). De afgelopen periode is gewerkt aan een passende governance voor het netwerk. Er is een Regioprofiel regio EHPZ opgesteld. Daarnaast is gewerkt aan projecten, zoals het Regionaal Programma Werklocaties EHPZ, GEUS en DAPPER (een project om verdroging tegen te gaan). In 2025 zijn we gestart met het opstellen van het Toekomstperspectief EHPZ (2040/ 2050 en verder) voor de regio.

Openbare Orde en Veiligheid

Wat wilden we bereiken?

Bovenlokaal veiligheidsbeleid

In het (tot 2026 verlengde) Integraal Veiligheidsplan 2020–2024 Harderwijk, Ermelo & Putten zijn de prioriteiten vastgelegd op bovenlokaal en lokaal niveau. De bovenlokale prioriteiten zijn:

1. Kwetsbare personen
2. Ondernijning
3. Cybercrime
4. Informatievoorziening
5. Vitale vakantieparken

Wat zouden we doen in 2025?

We doen aan herstelgerichte handhaving op Vitale Vakantieparken

Het doel van handhaving is herstel van een illegale naar een legale situatie.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Controles vinden plaats en waar nodig wordt handhavend opgetreden.

We monitoren Veiligheid

In 2025 wordt deelgenomen aan de veiligheidsmonitor van het CBS. Daarnaast wordt er gewerkt aan het dashboard om de voortgang van het uitvoeringsplan integrale veiligheid te monitoren.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De veiligheidsmonitor is in Q3 uitgezet. De resultaten worden medio maart 2026 verwacht. Daarnaast wordt er gewerkt aan een dashboard openbare orde en veiligheid. De eerste versie van het dashboard wordt in Q1 2026 afgerond. Er is geïnvesteerd in uitbreiding van een casusvolgsysteem voor de processen Bibob en Openbare Orde en Veiligheid.

We pakken gezamenlijk cybercrime aan

Met de samenwerkende gemeenten wordt uitvoering gegeven aan het plan van aanpak cybercrime.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Er wordt uitvoering gegeven aan het Plan van Aanpak Cybercrime. Specifieke doelgroepen in 2025 zijn jongeren en het MKB. Hiervoor worden activiteiten georganiseerd in samenwerking met Harderwijk en Putten. In 2025 is HackShield geïntroduceerd bij basisscholen om leerlingen online gevaren te leren herkennen en hier mee om te gaan. In 2026 wordt een ondernemersontbijt georganiseerd over dit thema.

We stellen een actieplan ondernijning op

Voor de aanpak van ondernijning wordt nauw samengewerkt met de gemeenten Harderwijk en Putten en andere netwerkpartners als het RIEC en de politie. Er zal een actieplan worden opgesteld om de gemeentelijke aanpak te verstevigen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In maart 2025 is een nieuwe bovenlokale regisseur ondernijning aangesteld. Eind 2025 is door de Driehoek een uitvoeringsplan ondernijning vastgesteld waarin de acties voor 2026 zijn beschreven.

We verstevigen de keten en pakken mensenhandel aan

Voor het thema zorg en veiligheid ligt de nadruk op versteviging van de keten en de aanpak van mensenhandel.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Regionaal is het thema mensenhandel geprioriteerd. Ook lokaal wordt er dit jaar extra ingezet op dit thema door de aandachtsfunctionaris mensenhandel. Begin 2026 wordt het plan van aanpak mensenhandel herzien. Daarnaast is de Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE) verder geïmplementeerd.

We zoeken vanuit Vitale Vakantieparken aansluiting op natuurbrandbeheersing

Vanuit het thema Vitale Vakantieparken wordt aansluiting gezocht op het thema natuurbrandbeheersing.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Vanuit de VNOG is een campagne gestart in het kader van natuurbrandpreventie. Er wordt gewerkt aan uitbreiding van de bluswatervoorziening in het buitengebied. In Q4 2025 zijn de verkeerscirculatieplannen voor ontruiming van recreatieparken opgeleverd.

Wat wilden we bereiken?

Lokaal veiligheidsbeleid

De lokale prioriteiten zijn:

1. Overlast en geweld
2. Verkeersveiligheid
3. Jeugd & veiligheid (incl. alcohol en drugs)

Wat zouden we doen in 2025?

We zetten het huidige lokale Veiligheidsbeleid voort en actualiseren het

We continueren de projecten Veilig Buitengebied en Schoolveiligheid. Daarnaast actualiseren wij het plan van aanpak ondermijning en werken wij aan de informatievoorziening op het gebied van openbare orde en veiligheid. Als input voor het in 2026 te herzien veiligheidsbeleid wordt in 2025 deelgenomen aan de Veiligheidsmonitor.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In Q3 en Q4 is het Integraal Veiligheidsplan geëvalueerd. In 2026 wordt een nieuw Integraal Veiligheidsplan opgesteld.

Financiën

Wat wilden we bereiken?

Betere P&C documenten

We streven naar een planning & control cyclus die de samenhang borgt tussen 'Wat willen we bereiken?', 'Wat gaan we daarvoor doen?' en 'Wat mag dat kosten?'. Dit moet voor overzicht en inzicht zorgen en alle geledingen (raad, college en ambtelijke organisatie) helpen bij de bestuurbaarheid van de organisatie. Het is daarbij essentieel dat de informatiewaarde en de leesbaarheid van de P&C documenten worden verbeterd.

Wat zouden we doen in 2025?

We blijven de P&C documenten verbeteren

Het verbeteren van de P&C documenten is een continu proces. Samen met de auditcommissie van de raad evalueren wij de opgeleverde documenten op leesbaarheid en informatiewaarde en brengen waar gewenst wijzigingen aan in de formats.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

We zijn op de goede weg, maar het kan altijd beter. We hebben het afgelopen jaar meerdere verbeteringen in de P&C documenten aangebracht. Er is verder gesnoeid in overbodige teksten en de documenten worden steeds inhoudelijker in plaats van financieel. De nieuwe P&C tool gaat ons de komende jaren helpen bij de doorontwikkeling. De nieuwe raadsperiode vanaf 2026 biedt kansen om de doelen (Wat willen we bereiken?) en bijbehorende activiteiten (Wat gaan we daarvoor doen?) nog beter te formuleren.

Wat wilden we bereiken?

Financiën op orde

Grip krijgen op de uitgaven.

Spaarzaam staat voor goed financieel beleid wat neerkomt op niet meer uitgeven dan beschikbaar is.

De meerjarenbegroting is sluitend en reëel.

Wat zouden we doen in 2025?

We begroten kritisch en realistisch

We begroten kritisch en realistisch, waardoor we niet meer lasten ramen dan strikt noodzakelijk. Dit moet er voor zorgen dat we ook niet meer inkomsten ramen (en dus belastingen heffen) dan noodzakelijk. Zowel bij de (primaire) begroting als bij de tussentijdse rapportages en begrotingswijzigingen zijn we scherp op reëel begroten, zodat we bij de jaarrekening geen (onnodig) groot saldo presenteren.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Weliswaar heeft dit steeds meer aandacht binnen de organisatie, maar in 2025 nam de afwijking ten opzichte van het in de Najaarsrapportage begrote resultaat toch weer toe. Deels hebben we daar zelf geen invloed op, maar deels ook wel. We dienen daar dus nog scherper op te zijn.

Indicatoren programma Samen Werken voor Ermelo

Onderstaande indicatoren zijn verplicht volgens de BBV en komen (tenzij anders vermeld) uit de landelijke database Waarstaatjegemeente.nl (WSJG). Wij zijn voor de actualiteit van de cijfers dus afhankelijk van WSJG.

Formatie, fte per 1.000 inwoners

Bron: eigen gemeente

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	4,97	5,19	5,30	5,27

Bezetting, fte per 1.000 inwoners

Bron: eigen gemeente

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	4,48	4,64	4,51	5,05

Apparaatskosten per inwoner

Bron: eigen gemeente.

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	928,00	979,00	1.013,00	1.069,00

Externe inhuur, kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur

Bron: eigen gemeente

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	18,80%	22,90%	22,70%	21,30%

Overhead, % van de totale bedrijfsvoeringslasten

Bron: eigen gemeente

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	15,00%	12,70%	11,20%	11,20%

Gemeentelijke woonlasten, éénpersoonshuishouden

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	1.098,00	1.057,00	1.073,00	1.092,00
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	0,00	867,00	0,00	960,00
Nederland	823,00	860,00	911,00	957,00

Gemeentelijke woonlasten, meerpersoonshuishouden

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	1.183,00	1.143,00	1.157,00	1.175,00
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	0,00	949,00	0,00	1.050,00
Nederland	905,00	942,00	994,00	1.050,00

Gemiddelde WOZ waarde x € 1.000

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	367,00	428,00	441,00	456,00
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	313,00	361,00	376,00	397,00
Nederland	317,00	368,00	378,00	398,00

Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	1,30	1,60	1,60	1,60
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	1,20	1,40	1,30	1,20
Nederland	2,30	2,50	2,20	2,10

Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	1,70	0,90	1,40	1,40
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	1,20	1,10	1,10	1,10
Nederland	1,40	1,30	1,20	1,20

Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	3,50	3,50	3,90	4,10
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	3,30	3,00	3,10	3,20
Nederland	4,50	4,20	4,30	4,60

Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	6,10	4,50	4,70	3,90
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	4,80	4,40	4,10	4,00
Nederland	6,00	5,80	5,70	5,70

Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	9,00	11,00	8,00	9,00
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	8,00	8,00	9,00	9,00
Nederland	8,00	9,00	9,00	10,00

Jongeren met een delict voor de rechter

Organisatie	2021	2022	2023
Ermelo	1,00%	1,00%	1,00%
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	1,00%	1,00%	1,00%
Nederland	1,00%	1,00%	1,00%

Verbonden partijen programma Samen werken voor Ermelo

Verbonden partijen

Bij de uitvoering van het programma Samen Werken voor Ermelo zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- Alliander N.V.
- Meerinzicht
- N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (N.V. BNG)
- Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe)
- Noord-Veluws Archief (NoVA)
- Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG)
- Vitens N.V.

Het overzicht van alle verbonden partijen is opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.

Wat heeft programma Samen Werken voor Ermelo gekost?

Wat heeft het gekost

Bedragen x €1.000

Samen Werken voor Ermelo	Primitieve begroting 2025	Begrotingswijzigingen 2025	Begroting 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
Baten					
Bestuur en Organisatie	1.165	283	1.448	1.490	42
Financien	77.654	5.060	82.714	83.664	950
Openbare Orde en Veiligheid	103	-38	65	57	-8
Totaal Baten	78.922	5.305	84.227	85.211	984
Lasten					
Bestuur en Organisatie	-18.887	-836	-19.723	-20.333	-610
Financien	-2.480	510	-1.970	-1.400	570
Openbare Orde en Veiligheid	-4.018	-39	-4.057	-4.056	1
Totaal Lasten	-25.385	-365	-25.750	-25.789	-39
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	53.537	4.940	58.477	59.422	945
Stortingen					
Financien	-2.020	-6.046	-8.066	-7.249	817
Totaal Stortingen	-2.020	-6.046	-8.066	-7.249	817
Onttrekkingen					
Financien	3.976	3.996	7.972	6.861	-1.111
Totaal Onttrekkingen	3.976	3.996	7.972	6.861	-1.111
Mutaties reserves	1.956	-2.050	-94	-387	-293
Saldo Samen Werken voor Ermelo	55.493	2.890	58.383	59.035	652

Samen Leven in Ermelo

Toelichting kleur indicator

Groen: het verloopt conform planning

Oranje: het verloopt niet conform planning, maar we kunnen nog bijsturen

Rood: we hebben de planning niet gehaald

Hierbij wordt planning 'breed' geïnterpreteerd. Het heeft betrekking op zowel tijd, geld als eventuele risico's.

Kansrijk opgroeien

Wat wilden we bereiken?

Frisse en duurzame scholen

We zetten in op frisse en duurzame schoolgebouwen (inclusief kinderopvang en andere maatschappelijke functies) met een sterke wijkfunctie. Dit borgen we in ons integraal huisvestingsplan.

Wat zouden we doen in 2025?

We herijken het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

Daarnaast stellen we voor de overige scholen in het primaire onderwijs een herijkt Integraal Huisvestingsplan Onderwijs op.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs is reeds herijkt en in oktober 2024 door de gemeenteraad vastgesteld.

We realiseren de nieuwbouw en renovatie van de Groevenbeek

We geven verdere uitvoering aan de nieuwbouw en renovatie van Groevenbeek (oplevering 2026).

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het project verloopt conform planning. Oplevering staat gepland in mei 2026.

We realiseren sportvoorziening 's Heeren Loo

We realiseren de sportvoorziening op het terrein van 's Heeren Loo (oplevering zomer 2025).

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De nieuwe sportaccommodatie heeft de naam Triemahal gekregen en is eind augustus opgeleverd en in gebruik genomen.

Wat wilden we bereiken?

Gelijke kansen voor de jeugd

We streven ernaar dat jeugdigen opgroeien met gelijke kansen en hun talenten ontwikkelen op een manier die bij hen past (onderwijs, sport, cultuur).

Wat zouden we doen in 2025?

We bieden gelijke kansen in het onderwijs

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Binnen het programma Samenwerken voor de jeugd in Ermelo wordt met kinderopvang, scholen, welzijnswerk en CJG in werkgroepen gewerkt aan verschillende thema's:

1. Er is met een externe projectleider gewerkt aan het implementeren van de resultaatafspraken tussen de kinderopvangorganisaties en het primair onderwijs. De focus ligt daarbij op het verbeteren en harmoniseren van het proces van de overdracht tussen kinderopvang en basisscholen.
2. Er heeft een bijeenkomst plaats gevonden met kinderopvang, scholen, welzijnswerk en CJG rondom het kennen van elkaars aanpak bij ondersteuningsvragen. De voorbereidingen voor de bijeenkomst in 2026 zijn in volle gang. Het overleg van de intern begeleiders van de basisscholen wordt verbreed naar een driejaarlijkse netwerkbijeenkomst voor alle partners binnen het programma op het gebied van ondersteuning binnen de kinderopvang en het onderwijs. Er is een workshop traumasensitief werken binnen het onderwijs gegeven en er is een praktijkdag georganiseerd over passend onderwijs en de jeugdwet.
3. Er is een visie opgesteld rondom aanpak hoogbegaafdheid.
4. Er is een Integraal huisvestingsplan vastgesteld. Hier wordt nu met de scholen aan gewerkt.
5. We zijn bezig met het stimuleren van schoolaanwezigheid en zetten hier de komende tijd verder op in.

We stimuleren sport en cultuur

We stimuleren sport- en cultuuractiviteiten voor jeugd en gezinnen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Op alle basisscholen wordt door een vakleerkracht van interactie bewegingsonderwijs gegeven. Daarnaast heeft Interactie het programma You Move uitgevoerd en hebben zij ingezet op buurt- en sportfestijn en beweegactiviteiten op schoolpleinen. Spot On is uitgevoerd in Ermelo, waarmee culturele activiteiten onder de aandacht worden gebracht, ook voor gezinnen. Vanuit het basisonderwijs hebben de meeste scholen mee gedaan met het programma Meer muziek in de klas. Ook hebben alle scholen gebruik gemaakt van de culturele educatie die het Pakhuis heeft aangeboden. In 2025 is een nieuwe uitvoeringsagenda cultuur vastgesteld waar diverse acties instaan om het cultuuraanbod voor jeugd nog verder te versterken.

We zetten in op talentontwikkeling

We zetten ons in voor jeugdigen die opgroeien in armoede en/of die leven met een beperking of chronische ziekte als het gaat om gelijke kansen en talentontwikkeling.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In de gemeente Ermelo kunnen inwoners met een beperking of chronische ziekte ondersteuning krijgen via MEE Samen. MEE Samen biedt collectieve activiteiten aan voor deze doelgroep. Vanuit sport en cultuur wordt ook ingezet op meedoen middels aangepast sporten of culturele activiteiten voor mensen met een beperking. Vanuit de Speelvisie wordt er meer ingezet op meer inclusieve speeltoestellen in de openbare ruimte. Op het gebied van bestaanszekerheid heeft er een campagne plaats gevonden: Laat je kind meedoen. Met deze campagne hebben we aandacht gevraagd voor de financiële regeling die er is voor gezinnen (met kinderen tot 18 jaar) met een laag inkomen.

Wat wilden we bereiken?

Gezond en veilig opgroeien

Alle jeugdigen kunnen gezond en veilig opgroeien in een kansrijke omgeving

Wat zouden we doen in 2025?

We bevorderen gezond leven van jeugdigen

We gaan aan de slag met projecten en activiteiten die gericht zijn op het bevorderen van gezond eten en bewegen en op het verbeteren van de mentale gezondheid van jongeren.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

We zetten in op Jongeren op gezond gewicht middels regionaal project JOGG. Projectleider is gestart met oriëntatie ketenaanpak kind naar gezonder gewicht. Er zijn gesprekken met de korfbal- en voetbalverenigingen betreffende gezonde sportomgeving. Korfbalvereniging Dindoa heeft de badges Voeding en verantwoord alcoholgebruik ontvangen en werkt verder aan een rookvrije sportomgeving. Bij de voetbalverenigingen heeft een kennisbijeenkomst plaatsgevonden. De speelvisie is vastgesteld waardoor veel speeltoestellen vervangen kunnen worden wegens achterstallig onderhoud. Hierdoor wordt de openbare ruimte veiliger en wordt er meer beweging gestimuleerd. Rondom mentale gezondheid zetten we in op jongerencoaching en jongerenwerk (op school). Dit loopt goed. Het project OKO (Opgroeien in een kansrijke omgeving) vraagt lange termijn aanpak. Er is inmiddels een uitvoeringsplan opgesteld voor de periode 2026-2027.

Wat wilden we bereiken?

Goede en snelle hulp

Jeugdigen en/of hun ouders met een ondersteuningsvraag worden goed en snel geholpen.

Wat zouden we doen in 2025?

We verzorgen passende ondersteuning voor jeugdigen

We zorgen voor goede en de juiste ondersteuning passend bij de ondersteuningsbehoefte, waarbij we lichte ondersteuning aan jeugdigen en/of opvoeders voorliggend inzetten (vanuit scholen, huisartsenpraktijken, binnen het CJG, jongerencoaching).

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Er wordt middels de verklarende analyse gewerkt door het Centrum Jeugd & Gezin, waarmee we de ondersteuningsbehoefte van jeugdigen/gezinnen eerst goed analyseren voordat we doorverwijzen naar jeugdhulp. In 2025 waren er lange wachttijden bij het CJG. Samen met het CJG zoeken we naar maatregelen om dit tegen te gaan en als gemeente sturen we hierop tijdens de kwartaalgesprekken met het CJG. Daarnaast vragen wij van het CJG dat zij zelf ambulante ondersteuning aanbieden, zodat deze hulp direct en zonder indicatie geboden kan worden. Door gebrek aan capaciteit is dit nog onvoldoende gelukt. Er worden momenteel wel medewerkers hiervoor opgeleid en aangenomen. Het CJG is ook aanwezig op scholen en bij de kinderopvang om mee te denken bij ondersteuningsvragen. Tenslotte zijn we met huisartsen in gesprek rondom een verbetering van de samenwerking tussen CJG en huisartsen.

We werken samen binnen de jeugdhulpregio

We werken samen binnen de jeugdhulpregio aan goede en beschikbare jeugdhulp, waarbij we toezien op kwaliteit, duur en kosten van ingezette jeugdhulp.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Er is een kwantitatief en kwalitatief onderzoek dekkend aanbod gedaan voor jeugdhulp. Momenteel worden de adviezen uitgewerkt. Vanuit de jeugdhulpsegmenten 1 en 2 (de zwaarste vormen van jeugdhulp) zijn partnerschapsbijeenkomsten geweest in het kader van de transformatie sociaal domein.

We zijn gestart met datagerichte analyses jeugdhulp waarbij we zicht hebben op de duurste jeugdhulptrajecten, maar ook op afwijkingen van de inkoopafspraken. De signalen die daaruit voortkomen worden besproken met de verwijzers.

Vanuit Meerinzicht wordt gewerkt aan de transformatie sociaal domein met de zorgaanbieders voor jeugdhulp door datagestuurde gesprekken te voeren.

Desondanks zien we de kosten nog steeds oplopen. De trajectduur en intensiteit van de zorg stijgen. Wel hebben we door de datagerichte analyses meer zicht op de mogelijke oorzaken hiervan, zodat we beter kunnen duiden en sturen.

We werken toe naar een sluitende aanpak voor 18-/18+

We gaan aan de slag met projecten gericht op een sluitende aanpak 18-/18+ en het verbeteren van de samenwerking rondom veiligheid in gezinnen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Vanuit het project brede toegang wordt door het CJG, WMO en Sociaal Team gewerkt aan een sluitende aanpak van inwoners 18-/18+. Ook de samenwerking rondom veiligheid in gezinnen krijgt in het project brede toegang aandacht vanuit het regionale project Aanpak Voorkomen Escalaties (AVE).

Wat wilden we bereiken?

Toegeruste gezinnen

Het gezin en de omgeving van jeugdigen zijn voldoende toegerust om alledaagse problemen op te kunnen vangen (goed is goed genoeg/normaliseren)

Wat zouden we doen in 2025?

We zetten in op meer collectieve voorzieningen voor jeugdigen

Daarnaast zetten we in op ontmoetingsfuncties rondom opgroeien en opvoeden. We zien erop toe dat iedereen mee kan doen en gaan aan de slag met de uitvoering van het lokaal plan basisvaardigheden via gezin, onderwijs en ouderbetrokkenheid.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

We zetten in op Buurtgezinnen waarbij steungezinnen vraaggezinnen ondersteunen. Daarnaast blijven we inzetten op ontmoetingsfuncties zoals Boekjes & Babbels, opvoedcursussen bij het CJG, de meidengroep van het jongerenwerk, de online community van Epic Youth, etc. Ook wordt er gekeken of er andere laagdrempelige mogelijkheden zijn voor het organiseren van ontmoeting en naar het aanbod van groepsaanbod, zowel preventief als specialistisch.

Op weg naar samenredzaamheid

Wat wilden we bereiken?

Een inclusieve samenleving

Gelijke kansen en een inclusieve samenleving bevorderen.

Wat zouden we doen in 2025?

We creëren een gezondere leefomgeving

We creëren een gezondere leefomgeving, mede door de implementatie van positieve gezondheid bij onze partners, kosteloze toegang tot het leefstijlloket en de inzet op het verkleinen van gezondheidsverschillen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In Ermelo-West is de fieldlab afgerond. Dit is een pilot waarmee beoogd werd gezondheidsverschillen te verkleinen. De inzet heeft vooral plaatsgevonden binnen de samenwerking tussen het sociaal domein en de medische partners in de wijken. Een van de instrumenten is positieve gezondheid. Er is toegewerkt naar een domeinoverstijgend leernetwerk (sociaal/medisch domein). Positieve resultaten uit de pilot worden geborgd in de samenwerking tussen het sociaal domein en medische partners.

We voeren het bestaande inclusiviteitsbeleid beleid uit en verbeteren dit

We geven uitvoering aan het lokaal plan basisvaardigheden, de cultuuraanpak en de inclusie- en diversiteitsagenda wordt geactualiseerd.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Er is gezocht naar een manier om de koppeling tussen basisvaardigheden en werkgevers structureel te onderhouden en verbeteren. Daarom is in 2025 ingezet op het ophalen van informatie m.b.t. laaggeletterdheid en de gewenste ondersteuning hierin onder werkgevers. Dit heeft tot op heden geen bruikbare resultaten opgeleverd.

De raad heeft ingestemd met de cultuuraanpak 2025 – 2028. Er wordt momenteel gewerkt om de acties uit de uitvoeringsagenda cultuur te realiseren. Enkele acties, zoals culturele middagen door Ermelo, de Kunstbende en kunst in het fietstunneltje bij Groevenbeek, zijn uitgevoerd.

We zorgen voor toegankelijke sportvoorzieningen

We bevorderen gelijke kansen in een inclusieve samenleving door het stimuleren en toegankelijk maken van sport en cultuur voor alle inwoners.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Sport en cultuur worden blijvend ingezet ter stimulering van gelijke kansen en een inclusieve samenleving. In de speelvisie wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan inclusievere speelvoorzieningen. De eerste ambitie uit de Cultuuraanpak is 'het verbeteren van toegankelijkheid, inclusiviteit en diversiteit'. Concreet betekent dit dat er in 2025 en 2026 een doorlopend programma is met activiteiten. Deze worden maandelijks gepubliceerd in het Ermelo's Weekblad.

Wat wilden we bereiken?

Samenredzaamheid in Ermelo

Samenredzaamheid in buurten en wijken is versterkt.

Wat zouden we doen in 2025?

We bieden ondersteuning door het leefbaarheidsteam

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het leefbaarheidsteam biedt doorlopend ondersteuning aan inwoners (initiatieven). Het leefbaarheidsteam heeft hier een aanjagende, faciliterende rol in. Er is structureel op diverse manieren inzet om sociale cohesie binnen gemeenschappen te stimuleren. Er is extra aandacht besteed aan de zichtbaarheid van het team en verdieping in werkwijze, zoals de ABCD werkwijze. Ook is het planmatig werken geïmplementeerd.

We borgen ontmoetingsfuncties

We zetten in op samenredzame wijken en buurten door de borging van ontmoetingsfuncties.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Om ontmoeting in de wijken actief te stimuleren, is er onderzocht in de speelvisie welke speeltuinen kunnen dienen als 'centrale plekken' met een inclusieve ontmoetingsfunctie. Deze speeltuinen worden zodanig aangepast of ingericht om deze functie beter te faciliteren. Daarnaast wordt er op een laagdrempelige manier sport- en spelaanbod in de wijken georganiseerd door onder andere pleinprogrammering & buurtsportcoaches.

We stimuleren sociale interacties

We stimuleren en ondersteunen ontmoeting en vrijwillige inzet, mede door de inzet van sport en cultuur.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Mede door middel van sport en cultuur wordt er blijvend ingezet op ontmoeting. Vanuit de cultuuraanpak is één van de ambities om cultuur meer naar de inwoner te brengen. Zo waren er in de zomervakantie culturele activiteiten te bezoeken in de wijken van Ermelo. Na de lancering van het vrijwilligersplatform in december 2024 is er in 2025 vooral aandacht besteed aan de overgang naar het nieuwe platform. Via dit platform kunnen vraag en aanbod van vrijwilligerswerk aan elkaar gekoppeld worden ook op het gebied van sport en cultuur.

Wat wilden we bereiken?

Snelle en duurzame oplossingen voor ondersteuningsvragen

Ondersteuning is gericht op het zo snel, eenvoudig en duurzaam mogelijk oplossen van vragen.

Wat zouden we doen in 2025?

We voorzien in toegankelijke en vindbare ondersteuning

Hulp en ondersteuning is lokaal beter vindbaar, toegankelijk en waar mogelijk in het voorveld georganiseerd door de ontwikkelingen binnen het project Brede Toegang. We ondersteunen de inwoner door de blijvende inzet van welzijn op verschillende activiteiten ter bevordering van samenredzaamheid.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De lokale opdracht (Brede Toegang) valt samen met de landelijke opdracht tot Stevige Lokale Teams (Hervormingsagenda). De kwartiermaker is in 2025 gestart met een aanscherping van de Business Case om te zorgen dat de Brede Toegang aansluit bij alle huidige opdrachten, kansen en ontwikkelingen in het Sociaal Domein. Binnen de brede toegang zal gewerkt worden aan het versterken van de samenwerking tussen CJG, Meerinzicht en Welzijn Ermelo (sociaal team) om de ondersteuningsvraag van de inwoner meer integraal op te kunnen pakken.

Bestaanszekerheid en perspectief op (on)betaald werk

Wat wilden we bereiken?

Bestaanszekerheid

Vergroten van de bestaanszekerheid van onze inwoners.

Wat zouden we doen in 2025?

We bieden inkomensondersteuning

We bieden inkomensondersteuning voor inwoners die het niet redden op eigen kracht en willen daarmee hun bestaanszekerheid vergroten.

Door inzet op vroegsignalering van schulden om problematische schulden te voorkomen, willen we de financiële weerbaarheid van inwoners versterken en bestaansonzekerheid doorbreken.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Naar aanleiding van de uitkomsten van het armoedeonderzoek heeft de gemeente haar bijdrage aan de collectieve zorgverzekering (ook gemeentepolis genoemd) met circa 50% verhoogd. Hierdoor wordt de chronisch zieke inwoner met hoge zorgkosten en een minimuminkomen passender ondersteund en wordt de financiële druk verminderd voor deze groep kwetsbare inwoners. De maatregel is in EHZ-verband doorgevoerd.

In verband met het aflopen van de overeenkomst gemeentelijke schuldhelpverlening eind 2025, werd een Europese aanbesteding gestart. Met ingang van 2026 is een nieuwe overeenkomst voor schuldhelpverlening aangegaan.

In de keten van schuldhelpverlening is meer aandacht voor nazorg. In regioverband (Ermelo–Harderwijk–Zeewolde–Oldebroek–Putten) zijn eerste stappen gezet om nazorg vorm te geven na een wettelijk schuldsaneringstraject of als sprake is van bewindvoering. Meer aandacht voor nazorg draagt bij aan duurzame stabiliteit en zelfstandigheid van de inwoner.

Het aantal meldingen in de vroegsignalering nam verder toe. Met de inwoners is zo vroeg mogelijk contact gelegd en ondersteuning aangeboden om verergering van problemen te voorkomen.

We stimuleren zelfredzaamheid

Verder benutten we participatiemogelijkheden als (tussen)stap voor het vergroten van zelfregie en streven we naar kansengelijkheid voor kinderen en jongeren die opgroeien in bestaansonzekerheid.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Gedurende het hele jaar is ingezet op communicatie om minimaregelingen en het lokale Steunpunt Financiën voor inwoners met financiële vragen of zorgen, breder bekend te maken. Het Steunpunt Financiën zag een toename van het aantal inwoners met een hulpvraag.

In 2025 is het aantal aanvragen voor ondersteuning via Stichting Leergeld en het Jeugdfonds Sport en Cultuur toegenomen. Hierdoor kunnen kinderen en jongeren die opgroeien in minimahuishoudens meedoen en wordt sociale uitsluiting voorkomen. Sportieve en culturele activiteiten stimuleren de sociale ontwikkeling en versterken de weerbaarheid.

We vangen Oekraïeners op

Wij bieden wij een plek aan ontheemde Oekraïners binnen onze gemeente. Naast dat wij ze een veilige plek en leefgeld aanbieden is er ook aandacht voor zorg, onderwijs en werk. Naast de gemeentelijke opvangplekken worden er ook Oekraïners opgevangen bij inwoners van Ermelo.

De kinderen krijgen onderwijs, bij voorkeur op de bestaande basisscholen en voorgezet onderwijs. Zorg wordt vanuit het Rijk gefaciliteerd en psychische zorg wordt door ons waar nodig geleverd. Om dat alles in goede banen te leiden, maken wij gebruik van twee casemanagers van Welzijn Ermelo.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Wij zijn in het afgelopen jaar uitgebreid van 170 gemeentelijke opvangplekken (GOO) binnen de gemeente naar 216 opvangplekken en daarvan zijn 209 inmiddels daadwerkelijk ingevuld. Daarmee voldoen wij aan de noodzakelijke opvangcapaciteit die Ermelo binnen de gemeentelijke opvang zou moeten realiseren.

Het merendeel daarvan wordt opgevangen aan de Buitenbrinkweg in recreatiewoningen en een klein deel op drie andere locaties binnen de gemeente. Naast deze gemeentelijke opvangplekken zijn er nog ruim 35 Oekraïners die bij particulieren worden opgevangen. Hiermee komt het totaal aan opgevangen ontheemde Oekraïners op 244.

De leerplichtige kinderen volgen onderwijs en ruim 60 volwassenen volgen Nederlandse taallessen. Voor degene die zorg en ondersteuning nodig hebben wordt dit verstrekt met tussenkomst van de twee casemanagers van Welzijn Ermelo.

Wat wilden we bereiken?

Goede ondersteuning

Ondersteuning aan werkzoekenden biedt perspectief op (on)betaald werk.

Wat zouden we doen in 2025?

We bieden perspectief aan inburgeraars

Verder geven we invulling aan de participatie uren van inburgeraars in de Zelfredzaamheidsroute (Z-route) en doen dit in gezamenlijkheid met lokale partners. Om mensen perspectief te bieden op het gebied van werk, inkomen en participatie zetten we inkoopkracht in (door het standaard toepassen van SROI bij aanbestedingen).

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In het voorjaar van 2025 is een pilot gestart met Welzijn Ermelo over invulling van de participatie-uren voor inburgeraars in de Zelfredzaamheidsroute. Welzijn begeleidt de inburgeraar richting passende activiteiten of vrijwilligerswerk. Deze pilot wordt voortgezet in 2026.

In 2025 is ook een pilot gestart met de Inclusief groep voor inburgeraars in de Zelfredzaamheidsroute die klaar zijn voor een traject richting werk. Dit traject is succesvol, waarmee ingezet wordt op voortzetting in 2026. Hierbij is ook een mogelijkheid om inburgeraars die nog niet klaar zijn voor de stap richting werk, participatie-uren te draaien bij de Inclusief Groep.

In 2025 hebben gesprekken plaatsgevonden met het UAF, de organisatie die hoger opgeleide inburgeraars adviseert en ondersteunt. Deze gesprekken zullen in 2026 mogelijk leiden tot het voortzetten en verbeteren van de samenwerking. Er is een aanvraag voor de Europese Subsidie Fonds ESF Sieso gedaan en inmiddels toegekend om extra in te zetten op bemiddeling van (ex) inburgeraars. Met het COA vinden gesprekken plaats om inburgeraars al op het AZC te laten starten met de inburgering. Voor de B1 en Zelfredzaamheid-route is via een aanbesteding in 2025 de samenwerking aangegaan met twee nieuwe taalaanbieders. Het contract zal per 1 maart 2026 ingaan.

We spitsen het aanbod toe op de behoeften van werkzoekenden

We stellen de behoefte aan voorzieningen vast o.b.v. een bestandsanalyse, waarbij we het bestand verdelen in de categorieën werk, meedoen en ondersteuning. Op basis daarvan stellen we een plan van aanpak op, waarbij de mogelijkheden van lopende en nieuwe initiatieven worden bekeken.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Meerinzicht heeft in april 2025 een bestandsanalyse uitgevoerd waarin het totale klantenbestand is onderverdeeld in 3 groepen:

- Werk (het vooruitzicht is dat binnen 2 jaar betaald werk mogelijk is)
- Meedoen (vrijwilligerswerk/sociale activering wordt als hoogst haalbare gezien)
- Ondersteuning (de problematiek is dusdanig complex dat er geen activiteit mogelijk is).

De klantmanagers participatie registreren deze groepen in de systemen en samen met de verschillende afdelingen wordt een aanbod gecreëerd voor Werk en Meedoen. Een mooi voorbeeld is het aangevraagde Europees Subsidie Fonds Sociale Inclusie. De inzet van beweegtrajecten per gemeente. Tijdens deze beweegtrajecten is ingezet om aangemelde deelnemers te activeren en door laagdrempelige beweegactiviteiten in beweging te krijgen. Ook is er aandacht besteed aan creativiteit, Nederlandse taallessen en cultuur. Dit alles vanuit een groepsgerichte aanpak om het sociale netwerk te versterken en eenzaamheid te verminderen.

We verbeteren ons contact met werkgevers

We verbeteren de werkgeversbenadering via het sub-regionale WSP en zorgen ervoor dat werkgevers ons beter weten te vinden. Daarvoor zetten we een nieuwe functie in: de accountmanager EHZ-gemeenten (in dienst van Meerinzicht). Ook geven we voorlichting over sociaal ondernemen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In april 2024 is de functie van Accountmanager Inclusief Ondernemen ingevuld. Dit is succesvol gebleken. De accountmanager adviseert en inspireert werkgevers in Ermelo. Werkgevers hebben een centraal aanspreekpunt voor vragen hierover en werken intensief samen met de bedrijfsfunctionaris. De functie zal voor 2025 en 2026 worden voortgezet.

Naast de inzet van de accountmanager en de adviseur SROI zijn we in 2025 bezig met de voorbereiding van het nieuwe (sub)regionale Werkcentrum en de implementatie van de arbeidsmakelaars(s) die zich actief inzetten voor bemiddeling van mensen met een uitkering. Hiermee kunnen zowel de inwoners als de ondernemers nog beter bediend worden.

Wat wilden we bereiken?

Werkzoekenden doen mee naar vermogen

Werkzoekenden doen naar vermogen mee in de samenleving.

Wat zouden we doen in 2025?

We bieden persoonlijker en gerichtere ondersteuning voor werkzoekenden

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Naast een vast contactpersoon voor vragen over werk hebben inwoners gedurende 2025 ook een vast contactpersoon voor inkomensvragen gekregen. Hiermee heeft de klant twee vaste aanspreekpunten voor zijn/haar vragen. Bij het aanvraagproces voor een uitkering wordt sinds 2025 sneller gekeken naar de mogelijkheden van de inwoner voor re-integratietrajecten of bemiddeling naar werk. Waar mogelijk voeren de inkomensconsulent en de klantmanager samen het intakegesprek.

Waar we ook mee gestart zijn, is dat cliënten die op het aanvraagformulier aangeven 28 uur of meer beschikbaar te zijn voor arbeid, direct te laten benaderen door de klantmanager. Het doel hiervan is om inwoners te motiveren/stimuleren en te bemiddelen naar passende vacatures. Wanneer het lukt om een inwoner snel richting werk te helpen, kan de aanvraag voor een uitkering worden ingetrokken dan wel voor een bepaalde periode worden toegekend.

We evalueren het uitvoeringsprogramma Wet Inburgering

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De evaluatie van de uitvoering van de Wet inburgering, op basis van de doelen uit het uitvoeringsprogramma, is afgerond. Hier zijn aanbevelingen uitgekomen om het inburgeringsproces en het perspectief van inburgeraars te verbeteren. De evaluatie is in Q4 van 2025 besproken met de bestuurders. Het college heeft akkoord gegeven om de aanbevelingen mee te nemen in de volgende uitvoeringsagenda voor 2027. In 2026 wordt gewerkt aan de uitvoeringsagenda. Waar mogelijk kunnen aanbevelingen al uitgewerkt en ingevoerd worden.

We innen de eigen bijdrage bij Oekraïense werkenden

Oekraïense ontheemden die werk hebben gevonden worden om een vrijwillige eigen bijdrage gevraagd. Vanaf 2025 vervalt de vrijwilligheid en zullen wij conform landelijke regelgeving een eigen bijdrage innen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het innen van de eigen bijdrage is per januari 2025 in werking, dit wordt uitgevoerd door de uitkeringsadministratie van Meerinzicht. De ontheemden die een eigen bijdrage moeten betalen kunnen dit maandelijks overmaken of gebruikmaken van een automatische incasso. In oktober is het bedrag verhoogd in lijn met de nieuwe landelijke normen.

Zelfstandig thuis

Wat wilden we bereiken?

Een gezonde en veilige leefomgeving

Gezonde en veilige woonomgeving voor iedereen met passend woningaanbod voor alle inwoners.

Wat zouden we doen in 2025?

We beproeven een nieuwe werkwijze aanpak huiselijk geweld

We beproeven nieuwe werkwijzen bij gezinnen en huishoudens waar onveiligheid heerst.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het project Brede Toegang is in 2025 verder vormgegeven en uitgewerkt in pilots. In 2026 gaan we hier verder mee. Waaronder uniformiteit over het hanteren van casus- en procesregie, het project Toekomsttuin en erbij halen van regionale expertise en samenwerkingsafspraken. We hebben als gemeente een medewerker Zorg en Veiligheid Jeugd geworven voor complexe casuïstiek. We implementeren de AVE methode in de Brede Toegang. AVE is een methodiek voor gemeenten en andere organisaties om huishoudens en gezinnen met oplopende problematiek te ondersteunen.

We hanteren een domeinoverstijgende aanpak van ruimtelijke vraagstukken

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Nieuwe ruimtelijke initiatieven worden getoetst aan het geformuleerde beleid in de Nota Sociaal domein. Hiervoor zijn werkprocessen opgesteld in 2025 vanuit de gemeentelijke intake tafel en omgevingstafel. In 2026 gaan we dit werkproces evalueren en bijschaven.

We ondersteunen psychisch kwetsbaren

We richten ondersteuning aan inwoners met een psychische kwetsbaarheid in, vanuit de principes van GEM/ecosysteem.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In 2025 is gestart met een aanbod voor Ermelo en Harderwijk in het Groepenhuis. Deze pilot is verlengd t/m 2026. Hierin wordt aan herstel gewerkt vanuit groepsaanbod met aandacht voor verschillende thema's en activiteiten. Regionaal wordt ingezet op een transformatieaanvraag. Deze moet voorzien in de benodigde randvoorwaarden. De pilot Verkennende Gesprekken loopt tot eind 2026. De Verkennende Gesprekken zijn gericht op het afschalen van GGZ naar preventie.

Wat wilden we bereiken?

Inwoners worden gezond oud

Inwoners hebben regie over hun eigen leven en kunnen op een gezonde manier oud worden.

Wat zouden we doen in 2025?

We zetten in op meer welzijn en welbevinden

We faciliteren vraaggericht en outreachend werken en het bereik van nieuwe groepen (o.a. 55+, werkende mantelzorgers). We gaan door met de ketenaanpak gericht op gezondheidsbevordering en de beweging van minder zorg en behandeling, naar meer welzijn en welbevinden.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

We blijven landelijk, via VNG, inzetten op de benodigde randvoorwaarden passend bij de ambitie die bij de gemeente is neergelegd om de beweging naar de voorkant te maken (preventie op gezondheid en welzijn). Welzijn op Recept wordt uitgevoerd en we breiden uit in samenwerking met meerdere gezondheidscentra. In 2025 is Ermelovoorelkaar gelanceerd waar vraag- en aanbod van vrijwilligers samenkomen, maar ook alle activiteiten die in Ermelo georganiseerd worden te vinden zijn. Het heeft als doel het welzijn en welbevinden van inwoners te versterken en eenzaamheid terug te dringen.

Wat wilden we bereiken?

Tevreden en zelfstandige inwoners

Inwoners wonen naar tevredenheid zelfstandig thuis.

Wat zouden we doen in 2025?

We zetten in op voorlichting en preventie m.b.t. zelfstandig wonen

We zetten in op voorlichting en deskundigheidsbevordering van inwoners. We hebben hierbij aandacht voor de diversiteit van inwoners en inwonersgroepen. We faciliteren de inzet van informele ondersteuning en zetten in op de doorontwikkeling van preventie en vroegsignalering om aandachtsgroepen beter te bereiken.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

We hebben in mei 2025 een krant 'Samen Sterker' rondom zorg en ondersteuning uitgebracht, met als doel de eigen regie van de inwoners te stimuleren om langer thuis te kunnen blijven wonen. In de ketenaanpak Valpreventie is de eerste groep van start gegaan in september 2025. In 2026 zal dit worden uitgebreid. Regionaal is er subsidie aangevraagd voor het project Blijvende Kracht, een leefstijlprogramma voor kwetsbare 65+ plussers. Het doel is om dit project duurzaam te verbinden aan de ketenaanpak Valpreventie.

Wat wilden we bereiken?

Tijdige en passende ondersteuning

Inwoners met een ondersteuningsvraag worden tijdig, passend en nabij ondersteund zodat zij (zo lang mogelijk) zelfredzaam zijn.

Wat zouden we doen in 2025?

We bieden gerichte en doelmatige ondersteuning voor zelfredzaamheid

We richten ondersteuning aan inwoners doelmatig en effectief in. Dit doen we door regeldruk te beperken en door te variëren in de duur en intensiteit van ondersteuning. We richten vormen van ondersteuning voorliggend of collectief in waar dat kan en passend is. We ontwikkelen de gerichte aanpak op casusniveau door, om zoveel mogelijk escalatie en zware ondersteuning te voorkomen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In 2025 hebben we een pilot uitgevoerd voor een brede intake Wmo met het Sociaal Team. De werkwijze wordt in de Brede Toegang gecontinueerd in samenwerking met het Sociaal Team Ermelo. We doen dit zodat inwoners sneller geholpen worden met hun vraag en we breed kijken naar wat er nodig is. Het doel is om daar waar haalbaar collectieve voorzieningen in te zetten en maatwerkvoorzieningen in te zetten alleen daar waar het echt nodig is.

Indicatoren programma Samen Leven in Ermelo

Onderstaande indicatoren zijn verplicht volgens de BBV en komen (tenzij anders vermeld) uit de landelijke database Waarstaatjegemeente.nl (WSJG). Wij zijn voor de actualiteit van de cijfers dus afhankelijk van WSJG.

Niet-sporters

Organisatie	2016	2020	2022	2024
Ermelo	47,60%	52,40%	49,20%	46,10%
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	49,50%	50,70%	47,90%	44,70%
Nederland	48,70%	49,20%	46,40%	42,50%

Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	203,80	192,30	202,80	167,10
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	239,40	230,30	232,10	189,30
Nederland	366,70	344,80	343,60	281,20

Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	290,30	282,90	184,80	165,90
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	0,00	192,00	0,00	208,80
Nederland	197,70	197,70	191,50	203,10

Clënten met een maatwerkarrangement Wmo per 10.000 inwoners

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	770,00	700,00	690,00	690,00
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	690,00	685,00	711,00	716,00
Nederland	710,00	700,00	720,00	720,00

Kinderen in uitkeringsgezin

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%
Nederland	6,00%	6,00%	6,00%	6,00%

Werkloze jongeren

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	1,00%	1,00%	1,00%	2,00%
Nederland	2,00%	1,00%	2,00%	2,00%

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	1,50%	2,70%	2,30%	2,40%
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	1,60%	2,10%	2,00%	2,00%
Nederland	1,90%	2,40%	2,30%	2,30%

Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	0,00	0,00	0,00	0,00
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	2,00	4,20	6,00	5,60
Nederland	2,70	4,20	6,30	6,70

Relatief verzuim per 1.000 inwoners

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	10,00	9,00	13,00	17,00
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	18,00	21,00	23,00	26,00
Nederland	20,00	24,00	27,00	28,00

Jongeren met jeugdhulp in % van alle jongeren tot 18 jaar

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	14,50%	14,30%	15,30%	14,70%
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	13,60%	13,90%	14,20%	13,90%
Nederland	13,50%	13,90%	14,00%	13,70%

Jongeren met jeugdreclassering

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	0,40%	0,20%	0,00%	0,20%
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	0,30%	0,30%	0,30%	0,30%
Nederland	0,30%	0,30%	0,30%	0,40%

Jongeren met jeugdbescherming

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	2,10%	1,90%	1,60%	1,70%
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	1,20%	1,10%	1,00%	1,00%
Nederland	1,20%	1,10%	1,00%	1,00%

Verbonden partijen programma Samen Leven in Ermelo

Verbonden partijen

Bij de uitvoering van het programma Samen Leven in Ermelo zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- GGD Noord- en Oost- Gelderland (GGD NOG)
- Inclusief Groep N.V.
- Interactie

- Meerinzicht (MIZ)

Het overzicht van alle verbonden partijen is opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.

Wat heeft programma Samen Leven in Ermelo gekost?

Wat heeft het gekost

Bedragen x €1.000

Samen Leven in Ermelo	Primitieve begroting 2025	Begrotingswijzigingen 2025	Begroting 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
Baten					
Kansrijk opgroeien	695	-99	596	752	156
Op weg naar samenredzaamheid	1.725	212	1.937	1.885	-52
Perspectief op (on)betaald werk	7.406	3.132	10.538	10.935	397
Zelfstandig thuis	127	1.235	1.362	1.572	210
Totaal Baten	9.953	4.480	14.433	15.144	711
Lasten					
Kansrijk opgroeien	-18.139	-256	-18.395	-17.607	788
Op weg naar samenredzaamheid	-9.837	-1.327	-11.164	-10.869	295
Perspectief op (on)betaald werk	-14.738	-2.649	-17.387	-17.192	195
Zelfstandig thuis	-9.417	-1.436	-10.853	-10.450	403
Totaal Lasten	-52.131	-5.668	-57.799	-56.118	1.681
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-42.178	-1.188	-43.366	-40.974	2.392
Saldo programma Samen Leven in Ermelo	-42.178	-1.188	-43.366	-40.974	2.392

Samen Wonen in Ermelo

Toelichting kleur indicator

Groen: het verloopt conform planning

Oranje: het verloopt niet conform planning, maar we kunnen nog bijsturen

Rood: we hebben de planning niet gehaald

Hierbij wordt planning 'breed' geïnterpreteerd. Het heeft betrekking op zowel tijd, geld als eventuele risico's.

Verkeer en Vervoer

Wat wilden we bereiken?

Duurzame en veilige openbare verlichting

We geven uitvoering aan het uitvoeringsprogramma openbare verlichting. We willen zorgen voor een veilige, duurzaam ingerichte omgeving.

Wat zouden we doen in 2025?

We stellen een nieuw beleidsplan openbare verlichting op

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het beleidsplan Openbare Verlichting 2026–2033 is november 2025 vastgesteld door de raad.

Wat wilden we bereiken?

Een bereikbare en groene omgeving

We geven uitvoering aan de mobiliteitsvisie. We willen zorgen voor een veilige, duurzaam ingerichte, groene en vitale omgeving waarbij de bereikbaarheid hoog is.

Wat zouden we doen in 2025?

We verbeteren de fietsinfrastructuur

Een onderdeel in het Wegenbeheerplan is het verbeteren van de fietsinfrastructuur. Hierbij wordt een aantal recreatieve fietspaden verbreed, verbeterd en zelfs aangelegd. Conform het uitvoeringsprogramma van de mobiliteitsvisie zijn we gestart met het onderzoek naar mogelijke fietsstraten en een parkeerdrukonderzoek.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De fietspaden die staan opgenomen in het Wegenbeheerplan uit 2018 zijn vernieuwd. Het fietspad Zeeweg-schaapsdijk is aangelegd.

Het onderzoek naar de fietsstraten is in 2025 afgerond. Eind 2025 is het college met het raadsvoorstel akkoord gegaan. Aansluitend heeft de raad de financiën vrijgegeven voor uitwerking.

We verbreden de wegen

Ook worden enkele wegen verbreed met bermbeton om de toegenomen verkeersbelasting op te vangen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De opgave uit het Wegenbeheerplan 2018 is afgerond.

Voor de Haspel wordt gewerkt aan een pakket aan maatregelen (verbreding in combinatie met snelheidsremmers). Door het verkrijgen van subsidies kunnen er aanvullende verkeersmaatregelen worden uitgevoerd aan de Haspel.

We vergroenen de kom van Ermelo

In de kom van Ermelo streven we juist naar meer vergroening en daarmee smallere wegen. Vergroening draagt bij aan een klimaatbestendige omgeving doordat het de afkoppelcapaciteit van een gebied vergroot. Daarnaast resulteert het in een vermindering van hittestress in de bebouwde omgeving en een structurele verlaging van onderhoudskosten. Ook creëert groen een prettiger sfeer dan asfalt.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Doorlopende opgave. Op meerdere plekken zijn bij onderhoudswerkzaamheden parkeerplaatsen vergroend, onder andere bij Kerkelijk Centrum en Valkenhof. Ook wordt er gewerkt aan boomwortelproblematiek, waarbij juist wordt gekeken of er meer ruimte gegeven kan worden aan de boom, door ter plaatse van de boomspiegel verharding op te breken. Vooral komende jaren bij herinrichtingen die voortkomen uit het MJOP (meerjarig onderhoudsprogramma) liggen kansen voor vergroening. Er zijn 2 pilot projecten: Dr. Holtropstraat en Torenlaan. Het proces voor de Torenlaan is gereed. Inmiddels is de eerste bewonersavond geweest en wordt er gewerkt aan de ontwerpen. De proces van de Dr. Holtropstraat volgt na de Torenlaan.

We zetten in op duurzaamheid

Er wordt verder gewerkt aan de volgende speerpunten: Duurzaamheid, innovaties en klimaatbestendigheid. Er wordt ingezet op het gebruik van duurzame materialen en innovaties. Denk hierbij aan de inzet van duurzame geluidreducerende of waterpasserende klinkers. Dergelijke innovaties worden middels pilotprojecten uitgetoetst.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Vergroening van parkeerplaatsen wordt waar mogelijk meegenomen bij onderhoud. In de contracten is het gebruik van emissieloos materieel nadrukkelijker voorgeschreven bij de uitvoering van werkzaamheden. Bij een deel van de Kawoepersteeg wordt dit jaar geluidreducerende stenen toegepast. Op het parkeerterrein van de Rehobothkerk wordt in het voorjaar sensorverlichting geplaatst als pilot. Hergebruik van materiaal wordt steeds afgewogen tegenover nieuw.

Ruimtelijke Ordening

Wat wilden we bereiken?

Behouden lokaal erfgoed

We zetten ons in om het lokale erfgoed te behouden en beleefbaar te maken. Dit op basis van de Beleidsnotitie Monumentenzorg die in 2022 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Wat zouden we doen in 2025?

We waarborgen de bescherming van erfgoed

In 2025 brengen we het erfgoed in kaart en waarborgen de bescherming ervan in het omgevingsplan. We begeleiden de renovatie, restauratie en herbesteding van meerdere monumentale panden en locaties, waaronder op de landgoederen Veldwijk en Staverden.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Er is een project gestart om nieuwe potentiële gemeentelijke monumenten in kaart te brengen. Dit project wordt in 2026 gecontinueerd. De herbestemming- en restauratiewerkzaamheden op Veldwijk en Staverden verlopen voorspoedig en zijn deels al afgerond.

Wat wilden we bereiken?

Een aantrekkelijk ingevulde Markt 2.0

We willen dat de Markt een aantrekkelijke invulling krijgt. Hierin wordt voorzien door de uitbreiding van winkelruimte, parkeerruimte en de opwaardering van de kwaliteit van de openbare ruimte. Tevens worden woningbouwmogelijkheden onderzocht.

Wat zouden we doen in 2025?

We geven uitvoering aan Markt 2.0

In 2024 wordt het definitieve ontwerp voltooid en zal het project aanbesteed zijn. In het tweede kwartaal van 2025 starten de werkzaamheden voor o.a. de realisatie van 39 appartementen. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd afhankelijk van de parkeerdruk en bouwactiviteiten aan de zuidoostzijde van de Markt.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In 2025 is de bouwteamaannemer BAM Infra gecontracteerd, waarmee het vastgestelde definitieve ontwerp, uitgewerkt wordt tot een besteksontwerp. Met de provincie Gelderland heeft overleg plaatsgevonden over de stikstofuitdaging wat heeft geresulteerd in de aanvraag voor de benodigde natuurvergunning.

Voor de locatie van de tijdelijke ALDI is een oplossingsrichting bepaald, welke uitgewerkt wordt op haalbaarheid.

Met OPORTO, ontwikkelaar van de nieuwbouw ALDI + 39 appartementen, is overeenstemming bereikt over een allonge, behorende bij de KROK Markt / Burg. Langmanstraat Ermelo. Deze was nodig omdat nieuwbouw aan andere wettelijke taken moet voldoen.

Wat wilden we bereiken?

Een aantrekkelijk Raadhuisplein

We streven naar een aantrekkelijk Raadhuisplein, waarbij tevens woningbouwmogelijkheden worden onderzocht.

Wat zouden we doen in 2025?

We vervangen bestaande panden aan het Raadhuisplein

We vervangen de panden aan het Raadhuisplein 8 en 10 en Stationsstraat 118. Hierbij blijft wonen de hoofdfunctie, maar zullen ook aanvullende functies worden gerealiseerd.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

We hebben een koop-ontwikkelovereenkomst afgesloten. Het vooroverleg voor een omgevingsvergunning is afgerond en NCB heeft in oktober 2025 de aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend. Verwacht wordt dat in het najaar (Q4) van 2026 gestart kan worden met de bouw. Tussen Q1 en Q3 zal ook gestart worden met en de verkoop.

Wat wilden we bereiken?

Een bouwrijpe Boskamer

In gebied de Boskamer willen we de gronden en opstallen saneren, waar mogelijk in samenwerking met grondeigenaren. Hierbij onderzoeken we welke functies in de toekomst mogelijk zijn, zoals wonen en werken.

Wat zouden we doen in 2025?

We saneren de bodem van de Boskamer

Er wordt verder gewerkt aan de voorbereiding en de uitvoering van de sanering. Het tempo van deze ontwikkeling is sterk afhankelijk van de uitkomsten van flora- en faunaonderzoeken.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In 2025 zijn alle opstallen gesloopt en is de fundering verwijderd. Het gehele perceel is gesaneerd en ingezaaid. De werkzaamheden zijn afgerond.

We stellen een omgevingsplan op voor de Boskamer

Op basis van de reeds beschikbare visie van het gebied wordt een omgevingsplan opgesteld, waarbij gedacht wordt aan woon-werk locaties.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Conform een door het college vastgesteld PID is gestart met een project gericht op herontwikkeling van De Boskamer naar overwegend wonen. Dit project wordt fasegewijs aangepakt. We bevinden ons in de eerste fase van inventarisatie en oriëntatie. Planning is maart/april 2026 met een startnotitie en samenwerkingsovereenkomst deze fase af te ronden en vervolgens te starten met fase 2, de stedenbouwkundige planvorming met participatie. Van belang is dat met de startnotitie een goed fundament wordt gelegd voor verdere planvorming.

Wat wilden we bereiken?

Een geactualiseerde Nota Grondbeleid

We actualiseren de nota uitgangspunten grondbeleid, zodat we een goed instrument in handen hebben om onze beleidsvoornemens te realiseren.

Wat zouden we doen in 2025?

We werken de Nota Grondbeleid uit

De verschillende instrumenten van het grondbeleid worden gewogen. Er wordt een afweging gemaakt tussen facilitaire en actieve grondpolitiek en de daarbij behorende financiële doorrekeningen zijn gemaakt.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Actualisatie van het grondbeleid en vaststelling door de gemeenteraad heeft medio 2024 plaatsgevonden, er is geen reden om dat in 2025 weer te doen.

Er wordt een afweging gemaakt tussen de verschillende instrumenten en gewenste grondpolitiek op basis van de nota grondbeleid op het moment dat een project daarom vraagt.

Wat wilden we bereiken?

Een gebiedsvisie Buitengebied–Oost (Speuld en omstreken)

We zetten in op het realiseren en uitvoeren van een gebiedsvisie voor het Buitengebied–Oost. Het doel van deze visie is het behouden en versterken van de leefbaarheid in het gebied. Op deze manier haken we samen met de betrokkenen in het gebied in op de huidige ontwikkelingen.

Wat zouden we doen in 2025?

We voeren de gebiedsvisie uit

Naar verwachting wordt de gebiedsvisie Buitengebied–Oost in het najaar van 2024 vastgesteld. Vanaf 2025 vindt de uitvoering plaats aan de hand van het bijbehorende uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma beslaat meerdere jaren.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De gebiedsvisie Speuld e.o. is door de gemeenteraad in de vergadering van 25 juni 2025 vastgesteld. Vanaf het 3e kwartaal 2025 is samen met de buurtvereniging de uitvoeringsagenda ter hand genomen.

Wat wilden we bereiken?

Een geïmplementeerde Omgevingswet

We zetten ons in om de Omgevingswet goed te implementeren. Dit duurt meerdere jaren. We richten ons nu op de middellange- en lange termijn. Het gaat hier om het opstellen/actualiseren van de vier kerninstrumenten (omgevingsvisie, omgevingsprogramma's, omgevingsplannen en omgevingsvergunning). We onderzoeken hoe we deze logisch met elkaar kunnen verbinden. Bij al onze acties staan de verbeterdoelen van de wet centraal (integraliteit, lokaal maatwerk, gebruiksgemak en snelheid). Naast 'de techniek' vraagt de wet gemeenten om anders te werken ('houding en gedrag'). Bij het behandelen van initiatieven stimuleren we participatie en werken we vanuit een grondhouding waarbij we kijken hoe we deze kunnen faciliteren. Het werkproces 'Verkennen en begeleiden initiatieven' gebruiken we hiervoor als handvat.

Wat zouden we doen in 2025?

We actualiseren de ruimtelijke beleidsdocumenten

Daarnaast ligt de nadruk op beleidsmatige aspecten, zoals het actualiseren van de omgevingsvisie, het inrichten van omgevingsprogramma's en het opstellen van de omgevingsplannen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Gestart is met de Omgevingsvisie 2.0. Doel is fasegewijs tot een nieuwe omgevingsvisie te komen en tegelijkertijd tot een nieuwe werkwijze van integraal beleid maken en uitvoeren te komen. Momenteel bevinden we ons in fase 1. De uitkomst van fase 1 zal leidend zijn bij de volgende fase, het daadwerkelijk opstellen van de omgevingsvisie. Dat vraagt een grondig, zorgvuldig traject gedurende fase 1 met college en raad. De uitkomst hiervan is in het 1e kwartaal van 2026 aangeboden aan de raad.

We verkennen de consequenties van de Omgevingswet op RO

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De daadwerkelijke implementatie duurt echter meerdere jaren. Voor nu richten wij ons op het opnieuw inrichten van het proces 'Verkennen en begeleiden van ruimtelijke initiatieven' en de mogelijke consequenties voor het vakgebied ruimtelijke ontwikkeling en vergunningverlening. Dit wordt dit najaar afgerond.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het werkproces loopt en wordt uitgevoerd door de collega's van ruimtelijke ontwikkeling, vergunningverlening en frontoffice. In Q2 van 2025 is het bijbehorende handboek aan het regieteam gepresenteerd en vastgesteld. Daarmee is ook de geplande afronding in het najaar behaald.

We zetten een beleidshuis op

Om de kerninstrumenten logisch in elkaar te laten grijpen, werken we aan het vormgeven van een beleidshuis. Hier wordt duidelijk welk beleid binnen het ruimtelijk domein geldt, binnen welk kerninstrument dit een plaats krijgt en hoe wijzigingen doorwerken ('PDCA-cyclus'). Het beleidshuis wordt hiermee een centraal sturingsinstrument voor raad, college en organisatie.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Als onderdeel van de omgevingsvisie die momenteel wordt opgesteld, wordt ook gewerkt aan het vormgeven van het beleidshuis. Zie ook 'We actualiseren de ruimtelijke beleidsdocumenten'.

Wat wilden we bereiken?

Een ontwikkeld Callunaterrein

Op het terrein van het Callunaterrein wordt ruimte gemaakt voor de huisvesting van scholen en de realisatie van woningen. De oude sportaccommodaties (die momenteel leeg zijn) worden hierbij gesloopt.

Wat zouden we doen in 2025?

We werken een nieuw omgevingsplan voor het Callunaterrein uit

De toekomstige mogelijkheden voor de locatie is in beeld gebracht en er is een haalbaarheidsanalyse uitgevoerd. De vervolgstap is het nader uitwerken van een ontwerp en het uitvoeren van een deugdelijk participatietraject. Ook wordt aangevangen met een nieuw omgevingsplan. Bij de planvorming zoeken we aansluiting bij andere ontwikkelingen in Ermelo Zuid-West (zoals de Wethouder Balverszaal en het Pretoriussplein).

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De raad heeft in Q2 2025 door middel van een discussienota gesproken over de kaders voor het project Callunaterrein. Tijdens de behandeling is een voorkeursvariant naar voren gekomen. Deze variant wordt momenteel uitgewerkt naar een stedenbouwkundig plan inclusief een voorlopig ontwerp voor de openbare ruimte. Het definitieve stedenbouwkundig plan zal in het voorjaar van 2026 geagendeerd worden voor college en raad ter vaststelling. Op basis van het stedenbouwkundigplan en het ontwerp voor de openbare ruimte kan daarna het proces voor de omgevingsplanwijziging worden opgestart. Verdragende factor in dit project is stikstof. Door het voorkeursbesluit van de provincie met betrekking tot stikstof en de 500m zonering (Calluna ligt binnen deze zone) zijn er momenteel geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk binnen deze 500m zone tot minstens oktober 2026.

Wat wilden we bereiken?

Een ontwikkeld Veldwijk

De ontwikkeling Veldwijk bestaat uit verschillende deelgebieden:

Deelgebied A, C en D: willen we ontwikkelen tot een gebied waar het goed en fijn wonen is. Daarom wordt er door de ontwikkelaar een plan ontwikkeld voor de bouw van de woningen en de aanleg van het openbaar gebied. De gemeente begeleidt en toetst dit plan.

Deelgebied B: Hier willen we mogelijk maken dat er een Zorgpark voor GGz-Centraal wordt gecreëerd met plek voor de huidige bewoners van het zorgpark én toekomstige bewoners.

Wat zouden we doen in 2025?

We ontwikkelen deelgebied A Veldwijk

Er wordt een planologisch kader vastgesteld waarbinnen de ontwikkelaar de plannen kan indienen. Dit kader toetsen we en we faciliteren het proces waarbij woningen kunnen worden gerealiseerd en een kwalitatief hoogwaardig openbaar gebied kan worden overgenomen. In 2025 wordt gestart met de aanleg van 100 woningen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De ontwikkeling van de eerste fase is in volle gang en alle vergunningen zijn verleend. De bouw van de tweede fase is inmiddels ook gestart.

We ontwikkelen deelgebied B Veldwijk

We stellen het ruimtelijk kader vast. De bouwplannen die door GGz of ontwikkelaars worden ingediend worden daaraan getoetst. Het openbaar gebied wordt door GGz-Centraal aangelegd en we zorgen ervoor dat het een goed en duurzaam aangelegd gebied wordt dat we kunnen overnemen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het zorgpark is in ontwikkeling. De voorbereidingen voor de bouw van de zorggebouwen worden naar verwachting eind dit jaar opgestart; alle vergunningen zijn of worden binnenkort verleend. Het openbaar gebied is deels aangelegd en de overdracht van de gronden zal dit jaar plaatsvinden.

We ontwikkelen deelgebied C en D Veldwijk

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De voorbereidingen voor de aanbesteding door de eigenaar aan een ontwikkelaar zijn gestart. Er is nauw overleg met de eigenaar over de planning.

Wat wilden we bereiken?

Een visie voor de Zandkamp

Voor het gebied de Zandkamp ontwikkelen we een visie. Deze ontwikkeling heeft een nauwe relatie met een onderzoek naar de toekomst van de gemeentewerf.

Wat zouden we doen in 2025?

We handelen naar aanleiding van besluitvorming over de gemeentewerf

Het traject 'Visie Zandkamp' komt te vervallen in het geval de gemeentewerf definitief verhuist naar de Zandkamp. Besluitvorming van de gemeenteraad vindt plaats in het vierde kwartaal van 2024.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In 2025 heeft onderzoek plaatsgevonden naar een locatie voor een gedeelde werf met Harderwijk. Dit onderzoek is afgerond. Er wordt in 2026 een afweging gemaakt over het vervolg.

Wat wilden we bereiken?

Gebiedsperspectief voor GEUS

We ontwikkelen voor het gebied Garderen, Elspeet, Uddel en Speuld (GEUS) een goed toekomstperspectief. Het gebied bevindt zich in en rondom Natura 2000 gebied en er is sprake van intensieve veehouderij. Gezamenlijk met de ondernemers denken we na over wat er moet gebeuren met de bestemming en de invulling van de ruimte en pakken we de uitvoering op. Hierin werken we samen met betrokken overheidspartijen (Barneveld, Nunspeet, Apeldoorn, provincie Gelderland en het waterschap).

Wat zouden we doen in 2025?

We stellen een ambitiedocument op voor het gebied GEUS

Naar verwachting levert de verkenningsfase in 2024 een door het gebied gedragen ambitiedocument op. Het ambitiedocument bestaat uit een integrale visie en plan op hoofdlijnen, ontwikkelstrategie en samenwerkingsovereenkomst. Aan de ontwikkelstrategie wordt vanaf 2025 uitvoering gegeven.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het gebiedsplan op hoofdlijnen, de ontwikkelstrategie, uitvoeringsagenda en bijbehorende samenwerkingsovereenkomst zijn in het 2e kwartaal 2025 door de raad bekrachtigd. Vervolgens is de samenwerkingsovereenkomst door alle partijen in het 3e kwartaal ondertekend. Er is gestart met de uitvoeringsagenda.

Wat wilden we bereiken?

Locaties voor grootschalige woningbouw

We verkrijgen inzicht in locaties waar op termijn grootschalige woningbouw (meer dan 50 woningen) mogelijk is en maken daarvoor een plan.

Wat zouden we doen in 2025?

We voeren een verdiepend onderzoek uit en stellen een vervolgproces op voor grootschalige woningbouwlocaties

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Er heeft een verdiepend onderzoek plaatsgevonden. De resultaten zijn met de raad gedeeld en de onderzoeken vormen een bouwsteen voor verdere uitwerking in de omgevingsvisie 2.0

Wat wilden we bereiken?

Sociale woningbouw bij de Wethouder Balverszaal

De Wethouder Balverszaal is niet meer in gebruik, waardoor deze locatie in aanmerking komt voor sociale woningbouw.

Wat zouden we doen in 2025?

We realiseren minstens 40 sociale huurwoningen

Met woningcorporatie Uwoon is een intentieovereenkomst aangegaan, met als doel om minimaal 40 sociale huurwoningen te realiseren. Door de intentieovereenkomst is Uwoon trekker van het project en voeren zij de nadere planuitwerking (ontwerpen) uit, alsmede het participatietraject. De gemeente draagt zorg voor de benodigde onderzoeken om de sloop van het pand mogelijk te maken (o.a. flora en fauna). Daarnaast werken we aan een wijziging van het omgevingsplan.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De kaders van het plan zijn vastgesteld door de raad en de vergunning is verleend. Er is een inrichtingsplan voor de openbare ruimte gemaakt.

Wat wilden we bereiken?

Vitale Vakantieparken

Regionaal blijven we samenwerken met tien andere gemeenten en de provincie in het programma Vitale Vakantieparken Veluwe.

Lokaal werken we aan revitalisering van de verblijfsrecreatieve sector langs twee sporen:

1. Het ontwikkelspoor: we geven ondernemers waar mogelijk ruimte voor innovatie en groei en ondersteunen hen bij diverse vraagstukken.
2. Het transformatiespoor: we onderzoeken de mogelijkheden van een transformatie naar andere functies voor parken zonder recreatief toekomstperspectief.

Wat zouden we doen in 2025?

We ondersteunen initiatieven van vakantieparkeigenaren

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Er zijn enkele conceptverzoeken ingediend van parkeigenaren voor een transformatie. Deze konden vanwege de RO-prioritering niet allemaal in behandeling worden genomen in 2025.

We stellen kaders voor transformatie naar wonen in Strokel

We ontwikkelen beleid met kaders voor een transformatie naar wonen voor de recreatieparken binnen het cluster Strokel.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Vanwege de RO-prioritering is dit project uitgesteld. Er is nog geen zicht op een concrete startdatum van het project.

We verbeteren de brandveiligheid Drieërweg

We werken binnen het project 'Brandveiligheid en Natuurversterking' aan het verbeteren van de brandveiligheid en het versterken van de natuurwaarden in het cluster Drieërweg.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In 2025 hebben alle deelnemende parken (dit zijn er tien van de elf) adviezen ontvangen op het gebied van brandveiligheid. Ook hebben diverse ondernemers brandveilige, inheemse beplanting besteld.

We verbeteren recreatieve uitstraling Tonsel

We werken binnen het project 'Uitvoeringsstrategie Tonsel' aan het verbeteren van de recreatieve uitstraling van het gebied 'Tonsel' door in te zetten op het versterken van de landschaps- en natuurwaarden en het verbeteren van de infrastructuur.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Diverse maatregelen, waaronder het aanbrengen van beplanting, het realiseren van een gebiedsentree en anti-parkeervoorzieningen, zijn met behulp van subsidie in 2025 uitgevoerd.

Wat wilden we bereiken?

Woningbouw in het Hart van Horst

Voor het gebied Hart van Horst zetten we in op het realiseren van woningbouw aanvullend op het ontwikkelingsperspectief Horst en Telgt. Dit traject volgt uit de eerder opgestelde visie voor Horst en Telgt.

Wat zouden we doen in 2025?

We stellen een visie op voor het Hart van Horst

We werken aan het opstellen en vaststellen van een stedenbouwkundige visie voor het gebied. Daarbij wordt tevens gewerkt aan een ontwikkelstrategie en de vaststelling van een omgevingsplan waarbij woningen worden toegevoegd in de kern Horst.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De stedenbouwkundige visie Hart van Horst is door de gemeenteraad geamendeerd aangenomen in de raad van 25 juni 2025. Vervolgens zijn in overleg met de grondeigenaren gesprekken gevoerd om afspraken te maken om tot nadere uitwerking van dit raadsbesluit te komen.

Wat wilden we bereiken?

Woningbouw op het Pretoriusplein

Op het Pretoriusplein staat een dependance van de school: 'De Klokbeek'. Deze dependance verdwijnt door de bouw van een nieuwe school op het Callunaterrein, waardoor er mogelijkheden zijn om hier woningbouw te realiseren. Bij de planvorming zoeken we aansluiting bij andere ontwikkelingen in Ermelo Zuid-West (zoals de Wethouder Balverszaal en het Pretoriusplein).

Wat zouden we doen in 2025?

We bereiden de weg voor woningbouw op het Pretoriusplein

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De toekomstige mogelijkheden voor de Pretoriusplein zijn slechts heel globaal in beeld gebracht en er is een haalbaarheidsanalyse uitgevoerd. De vervolgstap is het nader uitwerken van een schetsontwerp en het uitvoeren van een deugdelijk participatietraject met als doel dat er (tijdelijke) woningbouw kan plaats vinden op het Pretoriusplein.

Om de (tijdelijke) woningbouw mogelijk te maken moet er eerst een noodvoorziening voor de school op het Callunaterrein gerealiseerd worden. Dit wordt binnen het project Callunaterrein opgepakt en is inmiddels gerealiseerd. De overige werkzaamheden worden voorlopig niet opgepakt, omdat in de RO prioritering is bepaald dat hier geen capaciteit voor beschikbaar is.

Kwaliteit openbare ruimte

Wat wilden we bereiken?

Beheren en uitbreiden van de begraafplaats

We streven naar behoud van de bijzondere en groene sfeer op de begraafplaats. We houden bij het beheer meer rekening met de verschillen in ontwerp en sfeer in de verschillende delen van de begraafplaats. Het groen op de begraafplaats is onderdeel van de openbare ruimte waar ook biodiversiteit meer zichtbaar gemaakt kan worden. Op basis van grafuitgifte in het verleden, de sterfteprognose en de vrije capaciteit op de gemeentelijke begraafplaats Koningsvaren, is het noodzakelijk om ruimte te creëren voor minimaal 1.125 graven voor bepaalde tijd. Algemene graven en graven voor onbepaalde tijd zijn voldoende aanwezig.

Wat zouden we doen in 2025?

We geven uitvoering aan het beheerplan en de visie begraafplaats

De begraafplaats Koningsvaren wordt duurzaam beheerd aan de hand van de visie begraafplaats (2010–2025) en het beheerplan (2020–2024). De in 2023 ingezette renovatie van diverse groenvakken wordt voortgezet. We bewaken het kwaliteitsniveau en wanneer dit niet meer houdbaar is gaan we over naar renovatie en vervanging. In 2025 willen we starten met de eerste fase realisatie van extra graven.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Afgelopen winter en voorjaar zijn diverse renovatie groenwerkzaamheden uitgevoerd. De onduidelijkheid rondom stikstof zorgt voor vertraging bij de realisatie van extra graven.

We realiseren extra graven

In 2025 willen we starten met de eerste fase realisatie van extra graven.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Vorbereiding bestek is opgestart. De onduidelijkheid rond stikstof zorgt voor vertraging.

Wat wilden we bereiken?

Een florerende heide

In de langetermijnvisie wordt geschetst dat de aanpak van het heidebeheer in Ermelo op basis van voortschrijdende inzichten verschillende fasen heeft doorlopen. Met de huidige kennis en inzichten zijn in de visie voor de komende 25 jaar de speerpunten in het beheer geformuleerd. Naast deze speerpunten worden de maatregelen voortgezet die in de afgelopen beheerperiode succesvol zijn gebleken. Aan de hand hiervan is een beheerplan opgesteld.

Wat zouden we doen in 2025?

We voeren het beheerplan heide uit

De eerste projecten uit het nieuwe beheerplan heide worden voorbereid in 2024 en uitgevoerd vanaf 2025. We geven uitvoering aan het begrazingsplan voor het Houtdorper Speulderveld (opgesteld in opdracht van de raad). We streven naar balans tussen natuur en recreatiedruk / toerisme. We streven naar het openhouden van het heidegebied. Met onze maatregelen is het doel de biodiversiteit te bevorderen. Effecten van verzuring, verbossing, droogte en hitte trachten we zoveel mogelijk te beperken.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De aanbesteding voor het toevoegen van schapenbegrazing is succesvol afgerond. Er is een partij geselecteerd die in 2026 start met de schapenbegrazing.

Er heeft een participatietraject plaatsgevonden voor realisatie van recreatiezoneringsmaatregelen (met name het hier en daar afsluiten van paden). Eind 2025 is hiermee gestart en dit loopt door in 2026.

Wat wilden we bereiken?

Een groen Ermelo

De gemeente Ermelo beheert de groene voorzieningen in de openbare ruimte. Deze leveren een positieve bijdrage aan een groen Ermelo, zowel binnen als buiten de bebouwde kom. De gemeente Ermelo beheert de groene voorzieningen op basis van de groenvisie. De groenvisie (2017) gaat in op de zes waarden van het groen in Ermelo:

1. De identiteit van onze leefomgeving;
2. Het bevorderen van de gezondheid van onze inwoners en bezoekers;
3. Het behouden en versterken van biodiversiteit;
4. Het realiseren van een duurzame en klimaatbestendige gemeente;
5. Het bevorderen van een betrokken en leefbare samenleving;
6. Een gezonde lokale economie en de rol van groen daarin.

Wat zouden we doen in 2025?

We beheren het bomenbestand

We zetten in op het duurzaam beheren van de bomenstructuur en verbeteren van de kwaliteit van het bomenbestand. Met ons boombeheer voldoen we aan de wettelijke zorgplicht. Het beheer en onderhoud van het landschappelijk en stedelijk openbaar groen is vooral gericht op instandhouding. Vanaf 2018 wordt het stedelijk groen in het centrum op "A"-niveau onderhouden en het overige groen van Ermelo op "B"-niveau. Na de areaaluitbreiding van het Hooge Riet volgt in 2025 de areaaluitbreiding van Veldwijk-A.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Onder het duurzaam beheren van de boomstructuren is in 2025 ca. 1/3 van de individueel beheerde bomen gecontroleerd op boomveiligheid en op basis daarvan zijn kap- en snoeimaatregelen uitgevoerd. Daarnaast is snoei van bosranden/fietspaden uitgevoerd. In totaal zijn 115 bomen gekapt vanuit beheeroogpunt (slechte kwaliteit of dood) en 124 bomen aangeplant, incl. nieuwe bomen op de begraafplaats. Aanplant vanuit projecten is hier niet in meegenomen.

We stellen een nieuw beheerplan Groen op

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In Q4 van 2025 is gestart met het opstellen van een nieuw groenbeheerplan. Medio 2026 zal dit gereed zijn.

Wat wilden we bereiken?

Stabiele gemeentelijke bossen

Het hoofddoel van het bosbeheer in Ermelo is het kwalitatief en kwantitatief duurzaam in stand houden van het gehele bosareaal dat in bezit is van de gemeente. In het beheer wordt gestreefd naar een stabiel bos waarin de verschillende functies; natuur, recreatie, cultuurhistorie en houtoogst optimaal tot hun recht komen en voor toekomstige generaties geborgd zijn. E.e.a. is uitgewerkt in het beheerplan Bossen 2019-2023.

Wat zouden we doen in 2025?

We voeren het beheerplan bossen uit

We geven verdere uitvoering aan het beheerplan bossen. Duurzaam bosbeheer is beheren op, en voor, de lange termijn zonder de actuele (maatschappelijke) vraagstukken en uitdagingen uit het oog te verliezen. Daarnaast zetten we in op natuurbrandrisicobeheersing.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het bosbeheer voor de winterperiode is in 2025 voorbereid en uitgevoerd. Het vitaal houden van het bos in combinatie met veranderend klimaat, maakt dat de intensiviteit van houtoogst beperkt wordt.

We werken aan bosverjonging

De uitgevoerde bosinventarisatie heeft aangetoond dat het wenselijk is om de komende beheerperiode met name in te zetten op bosverjonging. Om het bos gevarieerd naar soort en leeftijd te houden is een gefaseerde aanpak nodig. Onder andere met een SPUK-subsidie van de provincie krijgt de verjonging vorm. Het vitaal houden van het bos in combinatie met veranderend klimaat, maakt dat intensiviteit van houtoogst beperkt wordt.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In het bos (vooral Ruigeveld) is gestart met het planten van groepen inheemse loofboomsoorten inclusief herten kerend raster. In zowel voor als najaar zijn nieuwe bomen aangeplant.

Op de gemeentelijke landbouwgronden in Speuld (langs de Flevoweg) is een stuk bos geplant ter compensatie van bos 'dat onder de verbrede fietspaden is verdwenen'. Uiteindelijk zullen die gronden een mozaïek vormen van bossen, houtwallen, bosjes en kruidenrijke graslanden. Daarnaast zorgt het voor een verbinding tussen Leemputten en landgoed Leuvenum enerzijds en tussen het Houtdorper- en Speulderveld en de Ermelosche heide anderzijds.

Wonen

Wat wilden we bereiken?

Eerlijk verdeelde woningvoorraad

We maken, in overleg met de regiogemeenten en samenwerkingspartners, afspraken over een eerlijke verdeling van de woningvoorraad. We onderzoeken daarbij hoe Ermeloërs passend kunnen worden gehuisvest. De woningcorporaties in de regio Noord-Veluwe hebben al lange tijd een gezamenlijke huisvestingsverordening resulterend in een gezamenlijk woonruimte verdeelsysteem, urgentieregeling en bezwarenregeling.

Wat zouden we doen in 2025?

We stellen een nieuwe huisvestingsverordening vast

De huidige huisvestingsverordening loopt in het voorjaar van 2025 af. In 2025 wordt een nieuwe huisvestingsverordening vastgesteld waarin concrete afspraken worden gemaakt over de verdeling van (betaalbare) huur- en koopwoningen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De nieuwe huisvestingsverordening, met daarin afspraken over de verdeling van (betaalbare) huur- en koopwoningen, is op 3 december 2025 door de gemeenteraad vastgesteld.

Wat wilden we bereiken?

Nieuwe (sociale) woningbouw

In het hybride-akkoord 2022–2026 hebben we de ambitie vastgelegd om tot 2030 minstens 1.000 woningen te realiseren, waarvan de helft sociale woningbouw. In de woondeal is deze ambitie bijgesteld naar de realisatie van 1.508 woningen in de periode 2022 tot en met 2030. Voor de periode na 2030 brengen we nieuwe woningbouwlocaties in kaart. De nieuwe woningen komen bij voorkeur in of zijn direct verbonden met de huidige bebouwde kom van Ermelo.

Wat zouden we doen in 2025?

We ondertekenen de geactualiseerde woondeal

In 2025 wordt de geactualiseerde woondeal ondertekend. Hierin wordt de ambitie geformuleerd voor de periode 2025 tot en met 2035 en worden afspraken gemaakt over randvoorwaarden.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De geactualiseerde woondeal, met bijbehorende ambitie voor de periode 2025 tot 2035, is vastgesteld door de gemeenteraad en akkoord bevonden door de minister.

We onderzoeken grootschalige woningbouwlocaties en hoogbouw

Om de woningbouwopgave na 2030 verder vorm te geven wordt er nader onderzoek gedaan naar grootschalige woningbouwlocaties die worden opgenomen in de Omgevingsvisie, evenals het onderzoek naar mogelijkheden voor hoogbouw.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Er is vervolgonderzoek gedaan naar kansrijke woningbouwlocaties. De uitkomsten zijn aan de raad gepresenteerd. De uitkomsten worden in het traject rondom het actualiseren van de omgevingsvisie meegenomen. Hierin landt de ruimtelijke invulling van de woningbouwopgave tot 2050, waarbij ook wordt onderzocht in hoeverre hoogbouw mogelijk en wenselijk is.

We realiseren tijdelijke woningen

Voor de korte termijn wordt er waar mogelijk ingezet op de realisatie van tijdelijke woningen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het beleid voor het realiseren van tijdelijke woningen op eigen erf is vastgesteld. Er is, samen met de regiogemeenten, een projectleider aangesteld voor het onderwerp flexwonen. De haalbaarheid voor het realiseren van flexwoningen op het Callunaterrein is in 2025 onderzocht. De raad is geïnformeerd over de uitkomsten van dit onderzoek. In het laatste kwartaal van 2025 is er gestart met een locatiescan naar kansrijke locaties voor flexwonen.

We stellen een volkshuisvestingsprogramma op

In 2025 wordt een start gemaakt met het opstellen van het (wettelijk verplichte) Volkshuisvestingsprogramma. Hierin wordt omschreven hoe het woningbouwprogramma aansluit bij de toekomstige behoefte en op welke concrete locaties er gebouwd gaat worden.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In het vierde kwartaal van 2025 is er een start gemaakt met het schrijven van het PID voor het Programma Wonen. De raad ontvangt het PID, ter informatie, in het eerste kwartaal van 2026. In 2026 wordt het programma inhoudelijk verder vormgegeven.

Wat wilden we bereiken?

Prestatieafspraken met woningcorporaties en stakeholders

We streven ernaar om het aanbod van sociale huurwoningen toe te laten nemen en om bestaande sociale huurwoningen te verbeteren. Hiervoor maken afspraken met de woningcorporatie en andere betrokken stakeholders, waaronder de huurdersorganisatie.

Wat zouden we doen in 2025?

We stellen een nieuwe raamovereenkomst op met de woningbouwcorporatie en de huurdersorganisatie

In 2025 verlopen de bestaande raamovereenkomst en prestatieafspraken met woningcorporatie Uwoon en huurdersorganisatie De Groene Draad. We stellen in 2025 daarom een nieuwe raamovereenkomst, met bijbehorende prestatieafspraken, op. Hierbij betrekken we ook andere relevante partners, waaronder zorgorganisaties.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In het derde en vierde kwartaal van 2025 hebben we met woningcorporatie Uwoon en huurdersbelangenorganisatie De Groene Draad nieuwe samenwerkingsafspraken (prestatieafspraken) voor de periode 2026–2027 opgesteld. Deze afspraken zijn eind 2025 met de raad gedeeld. In 2026 (en 2027) gaan we aan de slag met de uitvoering van deze afspraken. De afspraken worden tussentijds gemonitord en geëvalueerd. De raad ontvangt uiterlijk in het eerste kwartaal van 2027 de tussenevaluatie.

Wat wilden we bereiken?

Specifieke doelgroepen huisvesten

We willen dat specifieke doelgroepen voldoende kans maken op een woning, passend bij hun behoefte.

Wat zouden we doen in 2025?

We stellen een woonzorgvisie op

In 2025 wordt gewerkt aan het opstellen van de woonzorgvisie. Bij het opstellen van de woonzorgvisie zoeken wij aansluiting bij reeds bestaande informatie en afspraken (woonvisie, regionaal woningmarktonderzoek) en initiatieven die in regionaal verband zijn opgestart. In de woonzorgvisie wordt er omschreven hoe meerdere wettelijk aangewezen doelgroepen passend gehuisvest worden. De woonzorgvisie wordt uiteindelijk integraal opgenomen in het Volkshuisvestingsprogramma.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Er wordt gewerkt aan het opstellen van de woonzorgvisie: een koers op wonen, zorg en welzijn in Ermelo. In het vierde kwartaal van 2025 heeft participatie plaatsgevonden met interne collega's, externe partners en inwoners. In het eerste kwartaal van 2026 ontvangt de raad een discussienota ontvangen om aanvullende kaders mee te geven voor de definitieve woonzorgvisie. De woonzorgvisie wordt integraal opgenomen in het nog op te stellen Programma Wonen.

Duurzaamheid en Milieu

Wat wilden we bereiken?

Duurzaam Ermelo

Vanuit de landelijke overheid komt er in het werkveld Duurzaamheid veel op de gemeenten af dat lokaal vertaald moet worden. De landelijke doelstellingen zijn fors en alleen door samen te werken binnen het ruimtelijk gebied kunnen we de uitdagingen op het gebied van wonen, duurzaamheid, klimaat en stikstof slim combineren. Voor duurzaamheid en klimaat worden er wets- c.q. beleidswijzigingen verwacht die ingrijpend zijn. Ook voor het onderdeel milieu is er een aantal acties nodig gericht op de verbetering van riolering, afvalbeleid en sanering.

Wat zouden we doen in 2025?

We voeren het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid uit

In 2024 is de visie en uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2024–2028 ter vaststelling aan de raad aangeboden. Dit vormt de basis voor de werkzaamheden op het gebied van duurzaamheid in 2025 en verder.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De werkzaamheden voor het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid liggen op schema. Kanttekening hierbij is wel dat het opstellen van de energievisie (project 1) later wordt gestart. We wachten hiervoor eerst de uitwerking van de EHPZ samenwerking op energie af. Daarna volgt een afweging of de visie lokaal, dan wel regionaal opgesteld wordt. De afweging wordt in de 1e helft 2026 verwacht.

Daarnaast is stikstof een knelpunt dat kan zorgen voor vertraging in het verzwaren van het elektriciteitsnet waar geen gebruik gemaakt kan worden van elektrische machines.

Wat wilden we bereiken?

Een circulaire economie

De lange termijn ambitie van Ermelo is om over te gaan naar een circulaire economie in 2050 (d.w.z. een economie zonder afval). De focus om deze ambitie te halen ligt op betere bronscheiding (o.a. GFT(e) afval, textiel en oud papier) en op meer nascheiding van het restafval. Het afvalbeleid maakt deel uit van de opvolger van het programma Duurzaamheid, tevens heeft het college een PID (Project Initiatie Document) vastgesteld voor een haalbaarheidsonderzoek naar een circulair ambachtscentrum.

Wat zouden we doen in 2025?

We voeren campagnes voor het scheiden en verminderen van afval

Er worden verschillende campagnes uitgevoerd om de hoeveelheid huishoudelijk afval te verminderen en meer te scheiden. Het gaat om campagnes gericht op het verminderen en scheiden van groenafval, oud papier, elektronische apparaten en textiel.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Er worden meerdere campagnes gehouden om mensen bewuster(er) te laten zijn van afval en hoe zij daar mee om kunnen gaan. Denk hierbij aan de afvalopruimdag, compostdag en de GFT-campagne. Via lokale media wordt hiervoor extra aandacht gevraagd.

Wat wilden we bereiken?

Een toegankelijk duurzaamheidsloket

We willen dat bewoners in de regio met al hun vragen op het vlak van de verduurzaming van de eigen woning en tuin terecht kunnen bij het “Duurzaamheidsloket Noord–Veluwe”.

Wat zouden we doen in 2025?

We richten het duurzaamheidsloket opnieuw in

Sinds 2023 wordt er op grond van een aanbesteding gewerkt met een nieuwe partij voor het duurzaamheidsloket. Medio 2024 wordt de regionale aanbesteding geëvalueerd en wordt bepaald of en in welke vorm de aanbesteding wordt doorgezet. De uitvoering vindt in 2025 plaats. Het uitgangspunt is om de dienstverlening in digitale en fysieke vorm zo optimaal mogelijk te laten functioneren.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Sinds 1 maart 2025 heeft Ermelo een eigen duurzaamheidsloket waarin het fysieke gedeelte en het digitale gedeelte zijn gesplitst. Het digitale loket is ondergebracht bij het Regionaal Energieloket. Hieronder valt de website van het loket met aanmeldmogelijkheden voor de energieadviseur, energiecoach en tuincoach. Ook de helpdesk maakt onderdeel uit van het digitale loket. Het fysieke loket omvat onder andere de diensten van de energieadviseurs, energiecoaches en tuincoaches. Hiervoor wordt samengewerkt met lokale partners.

Wat wilden we bereiken?

Elektriciteitsproductie via het windpark

Het windpark Horst en Telgt gaat elektriciteit produceren voor huishoudens en bedrijven in Ermelo. Het doel is om tot de uitvoering van de wettelijke taak uit de klimaatwet, 49% CO₂-reductie in 2030, te komen.

Wat zouden we doen in 2025?

We realiseren het windpark Horst en Telgt

Het provinciaal Inpassingsplan (PIP) en de lokale normen van het windpark Horst & Telgt is medio 2024 ter besluitvorming voorgelegd aan Provinciale Staten. Na een besluit zal afhankelijk van de beroepsprocedures bij de Raad van Staten bepaald worden hoe en wanneer gestart wordt met de realisatie van het windpark.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Er wordt gewacht op de behandeling bij de Raad van State. De behandeling wordt verwacht in 2026.

Wat wilden we bereiken?

Goede riolering en waterzuivering

We zetten in op goede riolering en waterzuivering waarbij gezondheidsrisico's worden afgedekt en de kosten worden beperkt. Klimatologische veranderingen vragen om aanpassingen. De plannen met betrekking tot de openbare ruimte en infrastructuur worden hierop voorbereid en aangepast. We streven daarnaast naar een integrale aanpak. De riolering en (her)inrichting van de weg en natuur worden waar mogelijk tegelijk aangepakt.

Wat zouden we doen in 2025?

We actualiseren ons beleid op het gebied van water

Het beleid op het gebied van riolering en waterzuivering wordt geactualiseerd, waarbij wordt ingezet op risicogestuurd rioolbeheer. Te denken valt aan het programma water en riolering, het uitvoeringsprogramma wateroverlast, het kostendekkingsplan en het Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW).

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

We geven uitvoering aan het in 2024 vastgestelde programma Water en Riolering 2025 – 2029. Hiervoor is in deze planperiode een investeringsbudget beschikbaar van 14,7 miljoen en een jaarlijks exploitatiebudget van ongeveer 1,5 miljoen. Denk hierbij aan het in stand houden, verbeteren en klimaatbestendig maken van ons bestaande stedelijk watersysteem, door middel van reparatie, renovatie en vervanging, het uitvoeren van diverse onderzoeken en het klimaatbestendig inrichten van de openbare ruimte.

We zetten pilots voor een integrale aanpak van riool en wegen op

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In 2025 is de voorbereiding gestart voor de herinrichting van de Torenlaan, met veel aandacht voor een water-robuuste en klimaatbestendige inrichting. Ook is de daadwerkelijke voorbereiding van de Markt 2.0 in 2025 van start gegaan. De Markt is een erg gevoelige locatie voor wateroverlast. In de uitwerking van de Markt worden hiervoor maatregelen genomen, waardoor de kans op (extreme) wateroverlast als gevolg van klimaatverandering in de toekomst substantieel zal verminderen.

Wat wilden we bereiken?

Leningen Toekomstbestendig wonen

We continueren de beschikbaarheid van leningen voor Ermelose bewoners om hun woning te verduurzamen en toekomstbestendig te maken. Sinds enkele jaren is dit mogelijk via de Stichting Volkshuisvesting Nederland (SVn). Het gaat om een revolverend fonds met een laag rentepercentage.

Wat zouden we doen in 2025?

We zetten de leningen voor Toekomstbestendig Wonen voort

In 2025 en verder wordt het verstrekken van leningen aan bewoners voor het verduurzamen en toekomstbestendig maken van de particuliere woningvoorraad gecontinueerd.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Provinciale Staten heeft een nieuwe verordening voor de toekomst bestendig wonen lening vastgesteld. Hiermee is er weer co-financiering beschikbaar. De vernieuwde lokale verordening is door de raad vastgesteld in het vierde kwartaal van 2025. Vanaf februari 2026 is het weer mogelijk om aanvragen in te dienen.

Wat wilden we bereiken?

Lokaal Hitteplan

We zorgen dat we een lokaal hitteplan beschikbaar hebben. Dit communicatieplan zorgt ervoor dat bij afkondiging van het Nationaal Hitteplan kwetsbare groepen ook via de gemeente het signaal krijgen om maatregelen te nemen, zodat gezondheidsproblemen zo veel als mogelijk worden voorkomen en beperkt.

Wat zouden we doen in 2025?

We stellen het lokaal hitteplan vast en implementeren dit

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het lokaal hitteplan is in mei 2025 door het college vastgesteld. In het traject van het Masterplan Openbare Ruimte is hitte als thema opgenomen voor het uitwerken van maatregelen op het niveau van gebied, gebouw en gezondheid.

Wat wilden we bereiken?

Minder CO₂ uitstoot

We streven naar minder uitstoot van CO₂. De CO₂-prestatieladder is een softwaretool die daarbij kan ondersteunen.

Wat zouden we doen in 2025?

We vervangen de CO₂-prestatieladder

In 2024 is de CO₂-prestatieladder geëvalueerd en is er besloten ter vervanging van de CO₂-prestatieladder een intern CO₂-reductiebeleid te laten onderzoeken en ontwikkelen. Dit zal na vaststelling van de visie en het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2025–2028 verder opgepakt worden.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In de visie en uitvoeringsprogramma duurzaamheid is opgenomen dat Ermelo het goede voorbeeld geeft als regisseur van de transitie naar een duurzame samenleving. Hiermee worden naast CO₂ ook andere aspecten van duurzaamheid betrokken. De monitoring hiervan wordt gedaan met het Dashboard duurzaamheid die wordt gebouwd in 2025–2026.

Wat wilden we bereiken?

Regionale energiestrategie (RES)

In regionaal verband (RES) werken we verder aan onze energiestrategie. Elke regio moet een RES maken waar staat hoe de regio en daarmee ook gemeente Ermelo een bijdrage wil leveren aan het Klimaatakkoord. We werken regionaal verder aan de actualisatie en implementatie van de RES.

Wat zouden we doen in 2025?

We besteden aandacht aan netcongestie

Daarnaast krijgt de energie infrastructuur onder druk van de netcongestie steeds meer aandacht.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Er wordt gewerkt aan de uitbreiding en het verzwaren van het elektriciteitsnet op twee niveaus. Voor het middenspanningsnet wordt er toegewerkt naar een definitief ontwerp voor het kabeltracé rondom de bebouwde kom van Ermelo. De start van de uitvoering hangt samen met het realiseren van de benodigde stikstofruimte door Liander.

Voor verzwaring van het laagspanningsnet wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een buurtrealisatieplan voor wijk Oost in Ermelo. Daarnaast wordt verder gewerkt aan het uitvoeren van buurtrealisatieplan West.

Tenslotte vindt op ambtelijk en bestuurlijk niveau overleg plaats met de Provincie en Liander over de beschikbare ruimte op onderstation Harderwijk en op welke wijze op het verdelen van schaarse energie gestuurd kan worden.

We herijken de RES naar een 2.0 versie

Er wordt toegewerkt naar de RES herijking 2.0.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De RES voortgangsrapportage is vastgesteld en ingediend. De splitsing van de RES Noord-Veluwe in EHPZ en Kop van de Veluwe is afgerond.

We werken de plannen uit de RES 1.0 uit

De plannen uit de RES 1.0 worden verder uitgewerkt naar concrete lokale energieprojecten, zoals bijvoorbeeld het windpark Horst en Telgt.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De ruimtelijke procedures voor grootschalige opwekklocaties (zon- en wind) zijn afgerond behoudens uitspraak Raad van State voor het windpark.

Wat wilden we bereiken?

Stimuleringsregeling verduurzaming

We continueren de beschikbaarheid van leningen voor Ermelose verenigingen en stichtingen zonder winstoogmerk om hun pand te verduurzamen. Ook dit verloopt via de SVn. Het gaat om een revolverend fonds met een laag rentepercentage.

Wat zouden we doen in 2025?

We zetten leningen voor verduurzaming voort en evalueren deze regeling

In 2025 en verder wordt het verstrekken van leningen aan verenigingen en stichtingen zonder winstoogmerk ten behoeve van het verduurzamen van hun onroerend goed gecontinueerd. In 2025 wordt bekeken of aanpassing van de verordening noodzakelijk is.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De verordening voor de stimuleringslening is door Provinciale Staten aangepast. De raad heeft de vernieuwde verordening vastgesteld.

Wat wilden we bereiken?

Stortplaats Zanderij weer toegankelijk

De voormalige stortplaats aan de Zanderij richten we opnieuw in. Daarbij worden de gezondheidsrisico's weggenomen en het gebied mogelijk weer (deels) toegankelijk gemaakt voor publiek.

Wat zouden we doen in 2025?

We realiseren inrichtingsvariant 3 voor de voormalige stortplaats

Het advies- en ingenieursbureau TAUW heeft een variantenstudie ten behoeve van de herinrichting van de voormalige stortplaats Zanderij uitgevoerd. De raad heeft besloten om inrichtingsvariant 3 te realiseren. Dit betreft het plaatsen van een nieuw stevig hekwerk in combinatie met het deels openstellen van het gebied. De planning is om inrichtingsvariant 3 uiterlijk in 2025 te realiseren.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Inrichtingsvariant 3 is conform planning en binnen het gestelde budget gerealiseerd. De werkzaamheden omvatten de plaatsing van een nieuw hekwerk en de aanleg van een bospad. Begin april 2025 is het gebied officieel opengesteld door de wethouder.

In het vierde kwartaal van 2025 zijn extra mogelijkheden in het gebied voor biodiversiteit gecreëerd door de plaatsing van vogelnestkastjes en insectenhôtels. In december 2025 is het project definitief afgerond waarbij de wethouder in samenwerking met Scouting Alexandergroep de laatste hand aan de inrichting heeft gelegd.

Wat wilden we bereiken?

Toekomstbestendig Veldzicht

Met Toekomstbestendig Veldzicht werken we in samenwerking met ondernemers, Rabobank en Liander aan een toekomstbestendig bedrijventerrein. Hierbij wordt ingezet op de energietransitie, tenderend naar elektriciteit neutraliteit in 2030 en circulariteit en klimaatbestendigheid in 2040.

Wat zouden we doen in 2025?

We geven uitvoering aan de pilot Smart Energy Hub

Vanaf 2021 wordt er toegewerkt naar een slim energiesysteem (Smart Energy Hub) op Veldzicht. Hiervoor zijn de benodigde technische, organisatorische en juridische onderzoeken uitgevoerd. In 2024 is de Veldzichtse Energiecoöperatie opgericht en wordt bepaald of Veldzicht door kan als pilot voor provincie Gelderland om stroom onderling tussen bedrijven te mogen uitwisselen. Afhankelijk van de uitkomst krijgt dit in 2025 een vervolg.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De ondertekening van de groepstransportaansluiting door Liander en de Veldzichtse Energie Coöperatie heeft in november 2025 plaatsgevonden.

Wat wilden we bereiken?

Transitievisie Warmte

In de transitievisie warmte staat aangegeven in welke wijken voor 2030 een start wordt gemaakt met het zetten van stappen richting aardgasvrij. Op basis van deze visie zetten we in op het isoleren van woningen, zodat er met name de woningen met slechte energielabels worden aangepakt.

Wat zouden we doen in 2025?

We zetten het lokaal isolatieprogramma voort

In 2024 is gestart met het lokale isolatieprogramma. Hierin worden woningen met energielabels D- en lager aangepakt. Woningeigenaren kunnen middels hiervoor beschikbare Rijksmiddelen extra subsidie en ondersteuning krijgen om de energievraag van de woning te verlagen. Dit loopt ook door in 2025.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het lokale isolatieprogramma is in uitvoering conform planning. Bewoners zijn via verschillende kanalen gewezen op de mogelijkheid om te isoleren met subsidie en het bijbehorende ondersteuningsaanbod. Voor de volgende fase is een Europese aanbesteding in gang gezet. De uitvoering van het isolatieprogramma kan hiermee in 2026 verder worden voortgezet.

Wat wilden we bereiken?

Wijk van de Toekomst

De wijk van de toekomst is de eerste Ermelose wijk waar sinds enkele jaren op wijkniveau gewerkt wordt aan een aardgasvrije toekomst. Deze transitie zetten we voort. Doel is om uiterlijk in 2027 alle huurwoningen te hebben voorzien van een hybride warmtepomp en particuliere eigenaren gedurende de looptijd zo veel als mogelijk stappen te laten zetten richting een aardgasvrije woning.

Wat zouden we doen in 2025?

We activeren bewoners

Er worden diverse activerende bijeenkomsten in de wijk georganiseerd over isoleren, warmtepompen en ventilatie. Daarnaast worden bewoners met elkaar in contact gebracht om bij elkaar te kijken en successen te delen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Er zijn diverse activiteiten voor bewoners van de Wijk van de Toekomst georganiseerd. Dit zijn onder andere energiemarktplaatsen waarin vraag en aanbod van bewoners aan elkaar gekoppeld worden en een (mini)cursussen 'Hoe koop ik de juiste warmtepomp?'.

We werken samen met de woningcorporatie

De woningcorporatie is een kennispartner en deelt met particulieren en huurders hun plan van aanpak voor het energiezuinig maken van woningen en de installatie van een hybride warmtepomp.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De woningcorporatie heeft in 2024 een aanbesteding voor de installatie van hybride warmtepompen afgerond. Vanaf 2025 vindt de uitvoering hiervan plaats. Onderdeel hiervan is het inrichten van een voorbeeldwoning en de inzet van diverse communicatiemiddelen naar zowel huurders als omwonende woningbezitters.

Indicatoren programma Samen Wonen in Ermelo

Onderstaande indicatoren zijn verplicht volgens de BBV en komen (tenzij anders vermeld) uit de landelijke database Waarstaatjegemeente.nl (WSJG). Wij zijn voor de actualiteit van de cijfers dus afhankelijk van WSJG.

Aantal inwoners

Bron: CBS – bevolkingsstatistiek

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	27.258	27.496	27.856	28.131
Nederland	17.811.291	17.942.942	18.054.532	18.131.238

Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	8,90	7,90	14,60	9,10
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	8,10	8,30	8,40	7,20
Nederland	8,90	9,30	9,10	8,40

Omvang huishoudelijk restafval in kg per inwoner

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	160,00	149,00	147,00	125,00
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	133,00	120,00	190,00	116,00
Nederland	164,00	152,00	150,00	148,00

Hernieuwbare elektriciteit

Organisatie	2021	2022	2023
Ermelo	14,50%	22,00%	25,30%
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	0,00%	49,30%	61,50%
Nederland	33,30%	32,50%	40,00%

Demografische druk

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	83,50%	82,80%	82,90%	83,70%
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	79,00%	79,10%	79,50%	80,20%
Nederland	70,30%	70,30%	70,40%	70,70%

Verbonden partijen programma Samen Wonen in Ermelo

Verbonden partijen

Bij de uitvoering van het programma Samen Wonen in Ermelo zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- Afvalsturing Friesland N.V.

Het overzicht van alle verbonden partijen is opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.

Wat heeft programma Samen Wonen in Ermelo gekost?

Wat heeft het gekost

Bedragen x €1.000

Samen Wonen in Ermelo	Primitieve begroting 2025	Begrotingswijzigingen 2025	Begroting 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
Baten					
Duurzaamheid en Milieu	7.866	-114	7.752	7.708	-44
Kwaliteit Openbare Ruimte	1.036	169	1.205	1.340	135
Ruimtelijke Ontwikkeling	615	2.135	2.750	1.659	-1.091
Verkeer en Vervoer	202	0	202	325	123
Wonen	1.098	511	1.609	3.011	1.402
Totaal Baten	10.817	2.701	13.518	14.043	525
Lasten					
Duurzaamheid en Milieu	-9.819	-372	-10.191	-9.551	640
Kwaliteit Openbare Ruimte	-3.691	-815	-4.506	-4.261	245
Ruimtelijke Ontwikkeling	-3.409	-996	-4.405	-3.289	1.116
Verkeer en Vervoer	-3.984	-945	-4.929	-4.601	328
Wonen	-2.077	-191	-2.268	-2.089	179
Totaal Lasten	-22.980	-3.319	-26.299	-23.791	2.508
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-12.163	-618	-12.781	-9.748	3.033
Saldo programma Samen Wonen in Ermelo	-12.163	-618	-12.781	-9.748	3.033

Samen Ondernemen in Ermelo

Toelichting kleur indicator

Groen: het verloopt conform planning

Oranje: het verloopt niet conform planning, maar we kunnen nog bijsturen

Rood: we hebben de planning niet gehaald

Hierbij wordt planning 'breed' geïnterpreteerd. Het heeft betrekking op zowel tijd, geld als eventuele risico's.

Economie

Wat wilden we bereiken?

Nieuw bedrijventerrein

We werken aan de economische ambitie om een bedrijventerrein langs de A28 te ontwikkelen. Voorwaarde hiervoor is dat een nieuw Ermeloos bedrijven terrein wordt opgenomen in het Regionaal Programma Werklocaties (RPW).

Wat zouden we doen in 2025?

We verkennen het bedrijventerrein langs de A28

In 2024 is een verkennende rapportage over het bedrijventerrein A28, inclusief routekaart door de raad vastgesteld en het budget voor de initiatieffase is vrijgegeven. Begin 2025 wordt een besluit van Gedeputeerde Staten verwacht over het nieuwe RPW. Deze initiatieffase wordt eind 2024 opgestart en krijgt in 2025 een vervolg. Dan worden de kwantitatieve en kwalitatieve kaders voor het bedrijventerrein bepaald en wordt er een eerste ruimtelijke en financiële verkenning uitgevoerd.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het RPW is op 25 september en 16 december 2025 vastgesteld in respectievelijk de Ermelose gemeenteraad en Gedeputeerde Staten van Gelderland. Daarmee is de A28-ambitie vastgelegd als (vooralsnog) zachte plancapaciteit.

Inmiddels wordt er een vervolg gegeven aan de initiatieffase, als start van een proces dat uiteindelijk van zachte- harde plancapaciteit maakt. De allereerste stappen in de initiatieffase worden gezet met het uitvoeren van een ruimtebehoefte-inventarisatie onder ondernemers die naar het beoogde A28-bedrijventerrein moeten of mogelijk willen/kunnen (vanuit Kerkdennen of Veldzicht). Het eerste resultaat daarvan wordt verwacht in april 2026.

Bedrijvigheid

Wat wilden we bereiken?

Regionaal programma werken

Het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) is gaandeweg 2023 en 2024 ontwikkeld i.s.m. de provincie en de gemeenten Harderwijk en Putten. De A28-ambitie, de ruimtelijke vervangingsvraag gegeven de transformatie van bedrijventerrein Kerkdennen naar wonen en de opname van Tonselse Veld in dat RPW vormen de kern van de Ermelose insteek in dat ontwikkelproces. De Ermelose ruimtelijk-economische ambitie zal ook een vertaalslag vinden in de uitwerking van de economische paragraaf van de EHZ Gebiedsagenda en te ontwikkelen lokaal economisch beleid.

Wat zouden we doen in 2025?

We agenderen eigen ambities en ontwikkelingen in het RPW

Ermelo zal in dat ontwikkelproces de eigen ambities en ontwikkelingen nadrukkelijk agenderen. Voor de realisatie van de Ermelose ruimtelijk-economische ambitie is opname van die ambitie in het komende RPW vereist. Normaliter zal de Ermelose ambitie dus een eigen ontwikkeltraject kennen, noodzakelijkerwijs in het RPW worden opgenomen, en ook op enigerlei wijze een plaats krijgen in het regio-arrangement en nog te ontwikkelen lokaal economisch beleid. Die laatste trajecten zullen resp. op regionaal- en lokaal worden opgepakt. Het RPW zelf zal focussen op regionale programmeerafspraken en daarmee voornamelijk een strategische en inhoudelijke oriëntatie kennen, die vertaald wordt in ruimtebeslag (in een regio waarin de druk op de ruimte enorm is).

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Een 'PID Economische Visie 2040' is september jl. in het college vastgesteld. Het RPW vergt opname en vertaling in lokaal beleid van enkele van haar beleidsuitgangspunten; deze zullen in de te ontwikkelen EV 2040 worden ondergebracht. Diverse RPW-onderdelen zullen in hun lokale opvatting ook onderwerp van uitwerking en uiteindelijk besluitvorming worden.

Als eerste wordt – zowel onder de vlag van de RPW-uitvoering als in het kader van de ontwikkeling van de EV2040 – de ontwikkeling van een zogenoemd Lokaal Programma Werklocaties opgepakt. Dit is inmiddels, ook in regionaal verband, opgepakt: er worden met externe ondersteuning economische profielen voor de bedrijventerreinen opgesteld die aansluitend worden vertaald in een LPW en een Afwegingskader Regionale Meerwaarde. Uiteraard worden lokale karakteristieken, perspectieven en ambities daarin meegenomen.

We ontwikkelen het Regionaal Programma Werklocaties

Parallel aan dat ontwikkeltraject loopt, conform de huidige planning, de ontwikkeling van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) in samenwerking met Harderwijk, Putten, en nu ook Zeewolde: voor het RPW kunnen we nu dus spreken van een EHPZ-regio. Ermelo heeft de trekkersrol in de ontwikkeling van het komende RPW. Dit RPW komt tot stand in opdracht van de provincie, met vaststelling in Gedeputeerde Staten (2024).

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het RPW 2025–2028 is op 25 september 2025 in de Ermelose gemeenteraad vastgesteld.

Op 16 december 2025 is het in Gedeputeerde Staten van Gelderland vastgesteld.

De eerste (in bestuurlijk overleg op basis van het RPW gedeuide) uitvoerende prioriteiten zijn inmiddels ambtelijk opgepakt.

Toerisme en Recreatie

Wat wilden we bereiken?

Een gastvrij Ermelo

Op basis van de visie toerisme en recreatie 2025–2030: 'Trots op vrije tijd: wonen, ontspannen, verblijven, recreëren, ondernemen en beleven in een gastvrij Ermelo' willen we de economische en maatschappelijke waarde van toerisme en recreatie behouden en versterken. Onze ambitie is gericht op het bevorderen van ontspannen, verblijven en recreëren in de veelzijdige en gastvrije gemeente Ermelo. We werken daarvoor aan aan de vijf speerpunten:

1. Groen-blauwe recreatieve verbindingen versterken en positioneren;
2. Aantrekkelijke recreatieve routestructuren;
3. Een sterke vrijetijdssector;
4. Heldere profilering en excellente gastvrijheid;
5. Stevige samenwerking in de regio.

Wat zouden we doen in 2025?

We geven uitvoering aan de Visie Toerisme en Recreatie

In 2024 zijn de visie toerisme en recreatie 2025–2030 en bijbehorend uitvoeringsprogramma vastgesteld. Ze vormen de verdere basis voor werkzaamheden op het gebied van toerisme en recreatie in 2025 en verder.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het uitvoeringsprogramma is in januari 2025 ingegaan. De projecten Veluwe aan Zee, GEUS, Promotiefilm jaarrond toerisme en de herziening van het fietsnetwerk zijn in de steigers gezet en zitten daarmee in de opstartfase.

We maken afspraken met ErmeloBuitenleven

Actualiseren meerjarenafspraken ErmeloBuitenleven.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Er is in oktober met Ermelo Buitenleven zowel inhoudelijk als financieel overeenstemming bereikt over de meer-jaren subsidie afspraken. Een en ander is ook formeel in route gezet.

We ronden het regioproject Joodse Geschiedenis af

Afronden regioproject Joodse Geschiedenis op de Noordelijke Veluwe in het kader van 80 jaar vrijheid.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het regioproject is in juni volledig afgerond. Daarmee is het resultaat behaald waarbij herdenkingsobjecten in de openbare ruimte zijn geplaatst in het kader van 80 jaar vrijheid.

We verbeteren recreatieroutes

- Upgraden van het recreatieve fietsnetwerk.
- Optimaliseren van de MTB-route Ermelo–Harderwijk vanuit natuur- en recreatief oogpunt
- Verkennen ontwikkeling themaroutes en andere productontwikkeling passend bij de beleavingsgebieden Veluws Verleden en Veluwse Kust

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

- Herziening fietsnetwerk: We hebben verkennende gesprekken gevoerd met stakeholders over de herziening van het fietsnetwerk gevoerd. De gesprekken verliepen constructief en derhalve hebben we inmiddels de opdracht aan het Routebureau Veluwe verstrekt. We verkennen de mogelijkheid om de herziening van het fietsnetwerk gedeeltelijk te subsidiëren onder de Regio Deal Veluwe in Balans.

- De aanpassing van de MTB-route op het grondgebied van gemeente Ermelo is besproken met lokale wielerverenigingen, en het ontwerp is gereed. Voor de uitvoering vragen we natuurvergunningen aan. Naar verwachting vindt uitvoering plaats in het najaar. Ook is er al een nieuwe beheer- en onderhoudsovereenkomst gesloten tussen de terreinbeheerders en de wielerverenigingen.
- Verkenning themaroutes: Museum het Pakhuis en Routebureau Veluwe werken samen aan een fietsroute over het Veluwe Verleden in GEUS. We denken actief mee in de ontwikkeling en invulling van de route. De wens voor een themaroute rondom Veluwe aan Zee is meegenomen in een subsidieaanvraag die we samen met LeisurELands en gemeente Putten voorbereiden om aanspraak te maken op gelden uit de Regiodeal Veluwe in Balans. Een concreet plan volgt na subsidiebesluit.

We werken het project bestemmingsmanagement Veluwe aan Zee uit

Uitwerken projectvoorstel bestemmingsmanagement Veluwe aan Zee in het kader van de Regiodeal Veluwe in Balans. We zetten in op het ontwikkelen van een ontvangstlocatie bij Veluwe aan Zee, het creëren en verbeteren van recreatieve verbindingen tussen Veluwe Aan Zee, Ermelo centrum & de Veluwe, het verbeteren van natuur en landschap langs de routes en het aantrekkelijker maken van de ontvangst. Dit doen we samen met LeisurELands en gemeente Putten.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

LeisurELands en gemeenten Putten en Ermelo hebben gezamenlijk een programmavoorstel opgesteld voor 'Ontvangstlocaties en groen-blauwe recreatieve verbindingen bij Veluwe aan Zee'. LeisurELands is penvoerder. Het college van B&W heeft besloten een subsidieaanvraag in te dienen bij de Regiodeal Veluwe in Balans. De subsidieaanvraag is juli ingediend bij Provincie Gelderland. De samenwerkingsovereenkomst is getekend en de Regiodeal aanvraag is gehonoreerd door de provincie.

We zetten het Gastvrij Café op

Opzetten Gastvrij Café om kennisdeling, samenwerking en ontmoeting tussen verschillende partijen te bevorderen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het Gastvrij Café is succesvol opgezet en wordt goed bezocht en gewaardeerd. Met wisselende thema's en focus op kennisdeling en samenwerking, krijgt het positieve reacties; na evaluatie werken we nu aan enkele verbeterpunten. We trekken hierin samen op met de VVV, het centrummanagement en VERON. Er zijn in 2025 twee Gastvrij Cafés georganiseerd met de thema's AI en Duurzaamheid.

Wat wilden we bereiken?

Gastheergemeente

Ermelo is gastheergemeente voor de regionale beleidstaak op het gebied van toerisme en recreatie. Deelnemende gemeenten zijn Elburg, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Nunspeet, Oldebroek en Putten. Door onderlinge afstemming willen we dat het toeristisch product in de verschillende gemeenten op elkaar aansluit, elkaar aanvult en elkaar versterkt. Toeristen en recreanten ondernemen immers activiteiten in de hele regio, en blijven niet binnen de grenzen van één gemeente. Zo wordt er gewerkt aan het verder versterken van de regio en het bieden van een optimale beleving aan toeristen en recreanten. Dit gebeurt specifiek op de thema's van bezoekersmanagement, kwalitatief en hoogwaardig aanbod (versterken i.p.v. vergroten) en samen de krachten bundelen (lokaal/ regionaal).

Wat zouden we doen in 2025?

We ronden het regioproject Joodse Geschiedenis af

Afronden regioproject Joodse Geschiedenis op de Noordelijke Veluwe in het kader van 80 jaar vrijheid.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het regioproject Joodse geschiedenis op de Veluwe is volgens planning in mei 2025 afgerond met de plaatsing van herinneringsobjecten in de zeven gemeenten; Ermelo, Apeldoorn, Elburg, Harderwijk, Nunspeet, Nijkerk en Putten.

We stellen een nieuwe bestuursovereenkomst recreatie en toerisme op

Het opstellen van een nieuwe bestuursovereenkomst voor de Noord-Veluwe voor na 2025.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De nieuwe bestuursovereenkomst voor Toerisme en Recreatie in de regio Noord-Veluwe is in december 2025 ondertekend door de portefeuillehouders van de zeven gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Nunspeet, Oldebroek en Putten.

We vertegenwoordigen Noord-Veluwe in 'VeluweAlliantie'

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Gemeente Ermelo is als gastheergemeente de vertegenwoordiger en belangenbehartiger in de VeluweAlliantie namens de zeven Noord-Veluwe gemeenten. Gemeente Ermelo organiseert het bestuurlijk en ambtelijk overleg met de 7 Noord-Veluwe gemeenten voorafgaand aan de VeluweAlliantie vergaderingen en verzamelt hier input voor Veluwebrede ontwikkelingen. Samen met de Veluwepartners werken we aan de VeluweAgenda 2030, deze agenda richt zich op de volgende pijlers;

1. In stand houden en versterken van natuur, landschap en erfgoed op de Veluwe;
2. Streven naar excellente gastvrijheid en een gezonde vrijetijdseconomie;
3. Versterken van de betrokkenheid van bewoners.

Belangrijkste opgaven waar we in 2025 aan hebben gewerkt zijn: het verder ontwikkelen van routes met het Routebureau, bestemmingsmanagement om het Veluwemassief te ontlasten, de ontwikkeling van meer jaarrond toerisme en het verder ontwikkelen van thema's en belevingsgebieden voor toerisme en recreatie op de Veluwe.

We werken met een jaarplan toerisme en recreatie

We werken regionaal elk jaar met een jaarplan, waarin de doelen, ambities, concrete projecten en activiteiten voor dat jaar staan beschreven.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het jaarplan en jaarverslag zijn opgesteld en vastgesteld in samenwerking met de zeven Noord-Veluwe gemeenten. Hierin staan alle activiteiten beschreven die het afgelopen jaar hebben plaatsgevonden. Jaarlijks worden beide geactualiseerd. In 2025 is het project Joodse geschiedenis op de Veluwe afgerond met de plaatsing van de herinneringsobjecten in de deelnemende gemeenten. Ook werd er in 2025, in samenwerking met de andere Veluwegemeenten, een vervolg gegeven aan het onderzoek 'Ruimte voor recreatie' door middel van een uitvoeringsplan hoe om te gaan met de toenemende druk op recreatieruimte.

Indicatoren programma Samen Ondernemen in Ermelo

Onderstaande indicatoren zijn verplicht volgens de BBV en komen (tenzij anders vermeld) uit de landelijke database Waarstaatjegemeente.nl (WSJG). Wij zijn voor de actualiteit van de cijfers dus afhankelijk van WSJG.

Banen per 1.000 inwoners van 15 – 64 jaar

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	854,70	872,90	899,70	927,00
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	706,90	725,90	738,40	744,80
Nederland	805,10	824,70	836,60	850,20

Netto arbeidsparticipatie

Organisatie	2022	2023	2024	2025
Ermelo	73,60%	73,70%	73,20%	74,40%
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	72,50%	73,40%	73,50%	73,60%
Nederland	72,20%	73,10%	73,20%	73,20%

Vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners van 15 t.m. 64 jaar

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	155,50	161,90	168,10	178,30
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	158,50	166,80	174,20	182,60
Nederland	164,50	173,30	181,80	191,40

Funciemenging (de verhouding tussen banen en woningen, varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken))

Organisatie	2021	2022	2023	2024
Ermelo	55,40%	55,90%	56,40%	56,70%
Gemeenten 25.000 – 50.000 inwoners	49,70%	50,20%	50,60%	50,70%
Nederland	53,30%	53,80%	54,20%	54,50%

Verbonden partijen programma Samen Ondernemen in Ermelo

Verbonden partijen

Bij de uitvoering van het programma Samen Ondernemen in Ermelo zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- Coöperatie Gastvrije Randmeren
- Leisurelands

- Ontwikkelmaatschappij Vitale Vakantieparken B.V.

Het overzicht van alle verbonden partijen is opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.

Wat heeft programma Samen Ondernemen in Ermelo gekost?

Wat heeft het gekost

Bedragen x €1.000

Samen Ondernemen in Ermelo	Primitieve begroting 2025	Begrotingswijzigingen 2025	Begroting 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
Baten					
Economie	25	0	25	43	18
Toerisme en Recreatie	111	341	452	446	-6
Totaal Baten	136	341	477	489	12
Lasten					
Bedrijvigheid	-152	0	-152	-149	3
Economie	-348	99	-249	-267	-18
Toerisme en Recreatie	-763	-284	-1.047	-902	145
Totaal Lasten	-1.263	-185	-1.448	-1.318	130
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.127	156	-971	-830	141
Saldo programma Samen Ondernemen in Ermelo	-1.127	156	-971	-830	141

Paragrafenverantwoording

Paragraaf Lokale heffingen

Algemeen

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de ontwikkeling van de belastingtarieven en rechten 2025. De gemeentelijke belastingen en rechten zijn een belangrijke inkomstenbron voor onze gemeente. De Onroerende Zaak Belasting (OZB), Toeristenbelasting, Forensenbelasting en Reclamebelasting worden als algemene belastingen gezien. De afvalstoffenheffing, rioolheffing zijn zogenaamde bestemmingsheffingen. Er is een doel en de kosten die de gemeente daarvoor maakt mogen worden verhaald op de inwoners. Daarnaast zijn er de rechten, leges of retributies. Hiervoor mag de gemeente gelden innen voor de diensten aan inwoners of het genot dat inwoners hebben van het gebruik van faciliteiten van de gemeente.

Korte beschrijving

Gemeenten hebben een gesloten belastingstelsel. Door de landelijke overheid wordt bepaald welke belastingen de gemeenten mogen heffen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen belastingen die onderdeel uitmaken van de algemene dekkingsmiddelen en heffingen waarbij een vergoeding wordt betaald voor een door de gemeente uitgevoerde taak of verleende dienst.

Lokale heffingen hebben tot doel dat de gemeente door het verwerven van eigen middelen dekking vindt voor haar uitgaven in het kader van de uitvoering van de gemeentelijke taken. De invoering, wijziging of intrekking van lokale heffingen dient door middel van een door de gemeenteraad vast te stellen verordening te geschieden. De definitieve vaststelling van de tarieven door de gemeenteraad vindt plaats in december.

Tot de uitgevoerde taken worden gerekend; de Onroerende Zaak Belasting, Forensenbelasting en Toeristenbelasting. Tot de door de gemeente verleende diensten behoren de Afvalstoffenheffing en de Rioolheffing. Daarnaast zijn er nog de leges als vergoeding voor diverse diensten en taken (burgerlijke stand, reisdocumenten, rijbewijzen, omgevingsvergunning, etc.). De betreffende tarieven moeten in beginsel de gemaakte kosten dekken. Hier geldt het principe: de gebruiker betaalt.

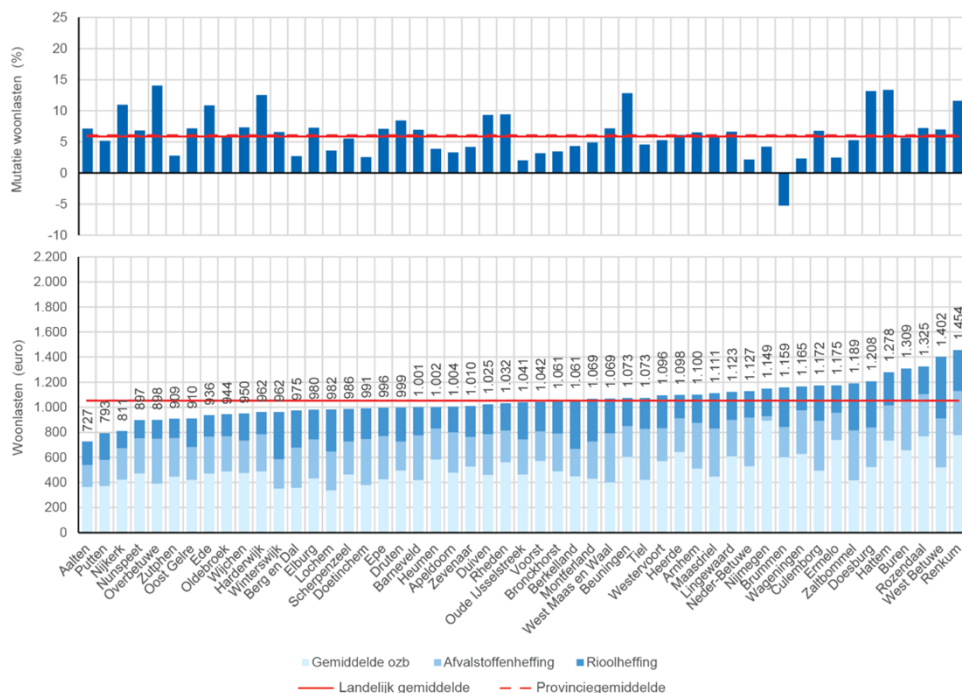
Benchmark woonlasten (COELO)

Overleg tussen het Rijk en de VNG heeft geleid tot de publicatie van de benchmarkwoonlasten in de Atlas van de lokale lasten 2025 van het COELO. De benchmark is ingevoerd om jaarlijks de ontwikkeling van de lokale lasten inzichtelijker te maken. Hiermee is afgestapt van de afspraak dat de ontwikkeling van de lokale lasten jaarlijks wordt gemonitord met de macronorm OnroerendeZaakBelasting. De benchmark betreft een vergelijking van de gemeentelijke woonlasten (OZB, Riool- en Afvalstoffenheffing) en de gemeentelijke tariefontwikkeling binnen een provincie. Ook de landelijke en provinciale gemiddelden worden vergeleken. Het overzicht vergelijkt binnen de provincie de tariefswijzigingen per gemeente en het cumulatief bedrag van de drie heffingen per gemeente. De benchmark geeft gemeenten meer inzicht in het eigen beleid ten opzichte van het beleid van andere gemeenten. Deze informatie kan benut worden om het eigen beleid verder vorm te geven.

Hieronder vindt u de grafische weergave van de benchmark voor de provincie Gelderland. In het bovenste deel van de figuur is de mutatie van de woonlasten van 2024 op 2025 weergegeven. In de onderste figuur de hoogte van de woonlasten. Hierbij is ieder balkje opgesplitst in het bedrag dat gemiddeld wordt betaald voor Onroerende Zaak Belasting, Rioolheffing en Afvalstoffenheffing. De doorgetrokken rode lijn geeft in beide onderdelen het landelijke gemiddelde weer, de gestippelde rode lijn het provinciale gemiddelde.

Benchmark woonlasten Gelderland 2025

Conclusie:

De conclusie is dat gemeente Ermelo in 2025 in de hoogste regionen van woonlasten van de provincie Gelderland zat.

Jaarlijks wordt de COELO Atlas van de lokale lasten opgesteld. Dit betreft een jaarlijkse monitor van de ontwikkeling van de lokale lasten op macro- en microniveau. Voor onderstaande gegevens is gebruik gemaakt van de COELO Atlas van de lokale lasten 2025. De gegevens hebben betrekking op 2025.

Landelijk beeld:

In 2025 is voor de Onroerende Zaak Belastingen (OZB) de WOZ-waarde in peiljaar 2024 als grondslag gebruikt. De waarde van een gemiddelde woning steeg in deze periode 5,3%. Dit betekent echter niet per se dat huishoudens ook 5,3% meer kwijt zijn aan de OZB. Normaliter wordt dit gecorrigeerd in het tarief voor de OZB. Echter in het jaar 2025 werd landelijk gezien het tarief gemiddeld 1,2% hoger vastgesteld. Gecorrigeerd voor de waardeontwikkeling ligt het gemiddelde OZB-tarief voor woningen 6,9% hoger dan vorig jaar.

De gemiddelde Afvalstoffenheffing voor huishoudens stijgt dit jaar met 5,0%.

De gemiddelde Rioolheffing voor huishoudens met een eigen woning stijgt dit jaar met 4,5%. Voor huurders stijgt de Rioolheffing gemiddeld 3,4%.

Van alle gemeenten heft 93% Toeristenbelasting. Gemiddeld kost een hotelovernachting € 4,20 en een overnachting op een camping € 2,12.

Woonlasten per gemeente

Woonlasten zijn betalingen die huishoudens doen in verband met wonen. De gemeentelijke woonlasten bestaan uit de Onroerende Zaak Belasting (OZB), de Rioolheffing en de Afvalstoffenheffing. Een eventuele heffingskorting wordt hiervan afgetrokken. De gemeentelijke woonlasten bestaan voor huishoudens met een huurwoning uit de Afvalstoffenheffing en soms Rioolheffing. Eigenaar-bewoners betalen daarnaast ook OZB. In enkele gemeenten wordt van deze bedragen een heffingskorting afgehaald.

In Ermelo bedroegen voor 2025 de woonlasten voor een éénpersoonshuishouden (eigenaar-bewoner) € 1.092 en voor meerpersoonshuishouden (eigenaar-bewoner) € 1.175. Ter vergelijking in Gelderland bedraagt dit gemiddeld € 996 resp. € 1.055. Landelijk bedragen voor 2025 de woonlasten gemiddeld € 1053 voor een meerpersoonshuishouden, waarbij het de hoogste lasten € 2.117 (Bloemendaal) bedragen en de laagste € 680 (Ameland).

Bijlage Woonlasten per gemeente (OZB, Rioolheffing en Afvalstoffenheffing; woning met gemiddelde waarde; na aftrek heffingskorting; euro per jaar per huishouden)

	Eigenaar-bewoner			Huurder		
Bruto woonlasten 2025	Woonlasten eenpersoons-huishouden	Woonlasten meerpersoons-huishouden	Rangnummer meerpersoons-huishouden	Woonlasten eenpersoons-huishouden	Woonlasten meerpersoons-huishouden	Rangnummer meerpersoons-huishouden
Landelijk gemiddeld	€ 964	€ 1.053		€ 376	€ 964	
Gelderland gemiddeld	€ 996	€ 1.055		€ 330	€ 431	
Ermelo	€ 1.092	€ 1.175	279	€ 352	€ 435	132
Harderwijk	€ 911	€ 962	88	€ 423	€ 474	164
Zeewolde	€ 1.114	€ 1.206	296	€ 456	€ 548	230
Hoogste tarief	€ 1.860	€ 2.117	346	€ 861	€ 880	346
Laagste tarief	€ 596	€ 680	1	€ 17	€ 34	1

Bron: Coelo atlas lokale lasten 2025

Het is niet altijd zo dat gemeenten met hoge woonlasten ook veel geld overhouden aan de belastingen die zij van huishoudens innen. Dat komt doordat gemeenten met relatief waardevol onroerend goed binnen hun grenzen een lagere algemene uitkering van het Rijk ontvangen dan andere gemeenten. Gemeenten die binnen hun grenzen veel hooggewaardeerd onroerend goed hebben, ontvangen een relatief lage uitkering. Zij hebben dus hogere woonlasten, of minder bestedingsruimte.

Onroerende Zaak Belasting

Landelijk Beleid

Maatstaf OZB: WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven

In de Meicirculaire 2024 is de jaarlijkse aanpassing van de gewichten van de verdeelmaatstaf OZB voor het jaar 2025 doorgevoerd. De uitkomst van de verdeelmaatstaf OZB wordt bepaald door de omvang van de WOZ-waarde en een daaraan gekoppeld gewicht, het zogenaamde rekentarief. Er worden drie WOZ-waarden onderscheiden: voor eigenaren woningen, eigenaren niet-woningen en gebruikers niet-woningen. Er zijn daarom ook drie rekentarieven. Door marktontwikkelingen kan de WOZ-waarde sterk fluctueren. Het is staand beleid van het Rijk om voor dat effect te corrigeren, door middel van een aanpassing van de rekentarieven. De correctie is dus op nationaal niveau. Regionale en lokale marktontwikkelingen die afwijken van de landelijke ontwikkelingen werken wel door in de uitkomst van de maatstaf.

Op 1 januari 2025 is een nieuw WOZ-tijdvak begonnen met waardepeildatum 1 januari 2024. Bij de aanpassing van de rekentarieven is door het Rijk de vaste werkwijze toegepast. Het rekentarief wordt naar beneden (of naar boven) bijgesteld om de stijging (of daling) van de OZB-maatstaf als gevolg van de stijging (of daling) van de WOZ-waarde van woningen en niet-woningen ongedaan te maken. De maatstaf groeit wel met de inflatie mee (prijs Nationale Bestedingen, pNB).

Onroerende Zaak Belasting niet-woningen (eigenaar en gebruiker)

Het bij de begroting genomen besluit om de belastingstijging niet-woningen conform de categorie woningen toe te passen is geëffectueerd. Dit betekent een stijging van 2,3%.

Afvalstoffenheffing

De kosten van afvalinzameling zijn in 2025 volledig kostendekkend, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de btw en met de stand van de voorziening Afvalstoffenheffing. Op het tarief van 2025 is een korting van € 40 toegepast als invulling van de motie om de woonlasten met € 40 te verlagen. Dit heeft ertoe geleid dat de inkomsten op de Afvalstoffenheffing lager zijn ten opzichte van het jaar 2024.

Rioolheffing

De Rioolheffing is gebaseerd op het in 2024 geactualiseerde Zuiveringskring Afvalwaterketen Plan. De riolering is 100% kostendekkend. Voor- en nadelen verlopen budgettair neutraal door middel van de voorziening Egalisatie riolering.

Klasse-indeling	tarief 2025 in €
0 – 100 m3	201
100 – 250 m3	227
250 – 500 m3	253
500 – 1.000 m3	511
1.000 – 2.000 m3	769
2.000 – 5.000 m3	1.542
5.000 – 10.000 m3	2.316
10.000 – 25.000 m3	4.637
25.000 – 50.000 m3	9.280
50.000 m3 en meer	18.565

Toeristenbelasting

In 2025 is in het kader van de taakstelling bij zowel de Forensenbelasting als de Toeristenbelasting rekening gehouden om aanvullend € 800.000 meer opbrengsten te budgetteren. Dit is in de begrotingsraad van 13 november 2024 verminderd (incidenteel) tot € 400.000 in 2025.

Deze taakstelling heeft eveneens geleid tot een andere opzet van de verordening. Zo is in 2025 het tarief € 3,25 per onderkomen (hotels, woningen via platform, B&B), € 2,25 voor een object op kampeerterrein waar een bed wordt aangeboden en € 2,00 voor een verblijf op een kampeerterrein waarbij de slaapvoorziening mee wordt genomen (b.v. caravan of tent).

Forensenbelasting

In 2025 is bij de vaststelling van de tarieven voor de Forensenbelasting rekening gehouden met de taakstelling bij zowel de Forensenbelasting als bij de Toeristenbelasting om aanvullend € 800.00 meer opbrengst te budgetteren. Dit is in de begrotingsraad van 13 november 2024 verminderd (incidenteel) tot € 400.000 in 2025. Met ingang van 2019 is de heffing van de Forensenbelasting gewijzigd van een vast bedrag per object naar een heffing op basis van de WOZ-waarde van het recreatieobject. In 2025 is er een extra waardeklasse bijgevoegd (boven € 300.000). De aanpassing in de verordening en de tarieven heeft ertoe geleid dat in totaal aanvullende aanslagen zijn opgelegd (buiten de trendmatige verhoging) van € 145.000.

Klasse-indeling	tarief 2025 in €
€ 0 – € 50.000	400
€ 50.000 – € 100.000	650
€ 100.000 – € 200.000	850
€ 200.000 – € 300.000	1.450
meer dan € 300.000	1.900

Begraafrechten

De tarieven begraafplaats 2025 zijn verhoogd met een inflatiecorrectie van 2,3%.

Overige legestarieven

De algemene lijn is volledige kostendekkend, tenzij nadrukkelijk anders is besloten. Zo zijn de marktgelden voor het jaar 2025 niet kostendekkend en zijn de tarieven met 2,3% verhoogd. In 2025 is vervolgens een nader onderzoek uitgevoerd naar de mate van de kostendekkendheid van de marktgelden.

Inkomsten lokale heffingen

Een vergelijking tussen de Jaarstukken 2025 en de Jaarstukken 2024 geeft het navolgende beeld van de opbrengsten uit belastingen en heffingen:

Naam of leges (bedragen x € 1.000)	Jaarstukken 2025	in%	Jaarstukken 2024	in %
Belastingsoort: Algemene belasting				
OZB eigenaar (woning)	7.471	33%	7.163	34%
OZB eigenaar (niet woning)	2.674	12%	2.569	12%

OZB gebruiker (niet woning)	1.757	8%	1.716	8%
Toeristenbelasting	849	4%	610	3%
Forensenbelasting	1.590	7%	1.401	7%
Baten Reclamebelasting	50	0%	50	0%
<i>subtotaal</i>	<i>14.391</i>	<i>63%</i>	<i>13.509</i>	<i>64%</i>
Belastingsoort: Doelbelasting				
Verbrede rioolheffing	3.071	14%	2.972	14%
Afvalstoffenheffing	2.111	9%	2.492	12%
Begraafrechten	678	3%	553	3%
Leges vergunningen en kabels	141	1%	132	1%
Leges omgevingsvergunningen/welstand	1.688	7%	762	4%
Leges burgerzaken	631	3%	593	2%
Marktgelden	18	0%	10	0%
Leges openbare orde en veiligheid	19	0%	29	0%
<i>subtotaal</i>	<i>8.357</i>	<i>37%</i>	<i>7.543</i>	<i>36%</i>
Totaal	22.748	100%	21.052	100%

Naam heffing of leges (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting incl. wijzigingen 2025	Realisatie 2025	Saldo 2025
Belastingsoort: Algemene belasting				
OZB eigenaar (woning)	7.163	7.462	7.471	9
OZB eigenaar (niet woning)	2.569	2.668	2.674	6
OZB gebruiker (niet woning)	1.716	1.761	1.757	-4

Toeristenbelasting	610	801	849	48
Forensenbelasting	1.401	1.655	1.590	-65
Baten reclamebelasting	50	51	50	-1
<i>subtotaal</i>	<i>13.509</i>	<i>14.398</i>	<i>14.391</i>	<i>-7</i>
Belastingsoort: Doelbelasting				
Verbrede rioolheffing	2.9 72	2.9 34	3.0 71	13 7
Afvalstoffenheffing	2.4 92	2.0 39	2.5 61	52 2
Begraafrechten	5 53	4 33	6 78	24 5
Leges vergunningen en kabels	1 32	1 31	1 41	1 0
Leges omgevingsvergunningen/wels tand	762	898	1.833	935
Leges burgerzaken	5 93	6 36	6 31	-5
Marktgelden	10	10	18	8
Leges openbare orde en veiligheid	29	35	19	- 16
<i>subtotaal</i>	<i>7.543</i>	<i>7.116</i>	<i>8.952</i>	<i>1.836</i>
Totaal	21.052	21.514	23.343	1.829

Kostendekkendheid Tarieven

Naast belastingen, heft de gemeente bestemmingsheffingen, rechten en leges voor individuele dienstverlening aan haar burgers. De tarieven van deze rechten en leges dienen zodanig vastgesteld te worden dat de geraamde opbrengsten de geraamde kosten voor het verlenen van de diensten niet overschrijden. De opbrengst van deze zogeheten gebonden heffingen dient alleen ter bestrijding van de kosten die de gemeente voor de betreffende dienstverlening maakt.

Als onderdeel van de BBV 2017 is het voor de paragraaf Lokale heffingen verplicht een overzicht op hoofdlijnen op te nemen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk gemaakt wordt:

- Hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden.
- Wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen.
- Hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd.

Voor de cijfermatige berekening van de kostendekkendheid van de heffingen wordt aangesloten bij de in de "notitie overhead" van de commissie BBV opgenomen tabel. Deze berekening moet vervolgens worden aangevuld met een inhoudelijke toelichting over de totstandkoming van de tarieven en de beleidskeuzes die daaraan ten grondslag liggen. Een beleidskeuze die ten grondslag ligt aan de tarieven is dat in principe een kostendekkendheid van 100% wordt nagestreefd. Voor de leges burgerzaken zijn de diverse tarieven gemaximeerd vanuit het Rijk, wat impact heeft op de kostendekkendheid. De kostendekkendheid van de marktgelden wordt nog nader onderzocht. Tegelijkertijd wordt de marktverordening herzien.

Door wijzigingen in de BBV heeft gemeente Ermelo de notitie rentebeleid kostendekkende tarieven opgesteld en vastgesteld bij de Kadernota 2018. Aanleiding hiervoor is de gewijzigde verslagtechnische toerekening van rente aan taakvelden en producten. De notitie rentebeleid kostendekkende tarieven wordt betrokken bij de berekening van de tarieven met ingang van 2018. In 2023 is de notitie Rentebeleid ingetrokken. Dit is gedaan omdat het BBV aanvullende regels heeft gesteld en andere punten uit het rentebeleid in andere beleidsstukken zijn geregeld. Derhalve was de notitie Rentebeleid overbodig geworden.

De kostendekkendheid van de tarieven wordt berekend door het totaal van de netto-kosten per taakveld (exclusief omslagrente) en de toegerekende overhead, inclusief omslagrente en de toegerekende rente op basis van de visie rentetoerekening af te zetten tegen de opbrengst van de heffingen per taakveld.

In onderstaande tabel is de kostendekkendheid in beeld gebracht voor afvalstoffen, riolering, begraafplaats, bouwen, marktgelden, burgeraangelegenheden alsmede openbare orde en veiligheid:

Berekening van kostendekkendheid van een heffing: (bedragen x € 1.000)	Afvalstoffen*	Riolering*	Begraven	Omgevingsvergunningen***	Marktgelden	Burgerzaken	Openbare orde en veiligheid
Kosten	2.316	1.828	518	820	47	774	72
Inkomsten niet zijnde heffingen	204				2		
Netto kosten	2.112	1.828	518	820	45	774	72
BTW	397	587					
Totaal toe te rekenen kosten	397	587					

Totale kosten (te dekken uit tarieven)	2.509	2.415	518	820	45	774	72
Totale opbrengst (uit tarieven)	2.111	3.071	678	1.688	18	631	19
Motie verlaging heffing inwoners 2025-2026**	450						
Dekkingspercentage (afgerond)	84%	127%	131%	206%	40%	82%	26%

* Bij de afvalstoffen- en rioolheffing wordt een over- of onderschrijding van een 100% dekkingspercentage verrekend met de desbetreffende egalisatievoorziening

** De motie verlaging heffing inwoners is bij de berekening van het dekkingspercentage buiten beschouwing gelaten gezien de heffingskorting gedekt wordt uit de reserve.

*** In de laatste 2 maanden is er voor circa € 950.000 extra bouwleges gerealiseerd. Deze ontvangsten zijn incidenteel.

Kwijtschelding

Particulieren die aan bepaalde voorwaarden voldoen kunnen, afhankelijk van de persoonlijke financiële omstandigheden, in aanmerking komen voor kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen. Geen kwijtschelding wordt echter verleend voor de leges.

Bij de invoering van Diftar is besloten om personen, die medisch afval hebben (bijvoorbeeld: incontinentie-, stoma of dialysemateriaal), tegemoet te komen in de Afvalstoffenheffing. Hiervoor dient een schriftelijk verzoek te worden ingediend, voorzien van een medische verklaring van bijvoorbeeld de huisarts, of een rekening waaruit blijkt dat medisch materiaal gebruikt wordt.

In de jaarrekening wordt jaarlijks verantwoording afgelegd over het aantal verleende kwijtscheldingen.

Om de armoedeval voor alleenstaande ouders met een relatief laag inkomen te verminderen, is per 1 januari 2012 voor gemeenten en waterschappen de mogelijkheid gecreëerd om bij de kwijtschelding van lokale belastingen rekening te houden met de kosten van formele kinderopvang. Dit vermindert de armoedeval en maakt werken lonender. Om gemeenten en waterschappen te ondersteunen bij het uitvoeren van deze maatregel is per 2013 structureel € 8 miljoen binnen het gemeentefonds beschikbaar gesteld.

De raad heeft hiervoor besloten, raadsbesluit corsa nr. 12080968, om met ingang van 1 januari 2013 over te gaan tot het toepassen van de mogelijkheid om de noodzakelijke kosten voor kinderopvang in aansluiting op de Wet kinderopvang aan te merken als uitgave bij de beoordeling van verzoeken om kwijtschelding.

In de jaarstukken wordt jaarlijks verantwoording afgelegd over het aantal verleende kwijtscheldingen. De kwijtschelding wordt verleend op Afvalstoffen- en Rioolheffing.

Kwijtschelding	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Geautomatiseerde kwijtschelding	389	382	368	371	349	379
Overige verzoeken	124	123	195	203	86	268
Totaal	513	505	563	574	435	647

In deze tabel zit ook de tegemoetkoming medisch afval verwerkt. Onderstaand staan de verleende bedragen aan kwijschelding, onderverdeeld naar soort.

Kwijschelding (uitgaven x € 1)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Rioolheffing	107.771	95.948	103.905	89.675	82.011	71.446
Afvalstoffenheffing vastrecht + verzamelcontainer	53.541	55.252	63.596	53.826	51.119	29.972
Afvalstoffenheffing variabel Diftar	32.387	18.341	21.100	34.154	33.529	36.280
Totaal	193.699	169.541	188.601	177.655	166.659	137.698

Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Algemene informatie

Risicobeleid

De gemeente Ermelo wil voorkomen dat elke niet begrote, financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigingen, zonder dat hiertoe een onnodig hoge, financiële buffer wordt aangehouden. Daarom wordt bij de meerjarenbegroting en jaarrekening geïnventariseerd welke grote financiële risico's de gemeente loopt, waarvoor geen beheersmaatregelen of voorzieningen zijn getroffen en geen verzekering is afgesloten. Het beleid is erop gericht om de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit tenminste 1,0 te laten zijn zoals ook vastgesteld in de Nota weerstandsvermogen en risicobeheersing 2023.

Indien een risico daadwerkelijk leidt tot budgettaire gevolgen, dan zijn daarvoor in de huidige begroting in beginsel geen directe dekkingsmiddelen beschikbaar. Dit betekent dat in eerste instantie dekking gevonden moet worden binnen andere posten van de lopende begroting. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan vormt de Algemene risicoreserve de eerste buffer om de financiële gevolgen op te vangen. Het optreden van een risico kan ook structurele financiële gevolgen met zich meebrengen. Als maximaal risico bij structurele kosten hanteren we de som van twee jaar. De aanname is dat er binnen twee jaar maatregelen worden getroffen, waarmee het risico wordt opgeheven. We nemen alleen risico's op die binnen de begrotingsperiode vallen (dus in de komende vier jaar).

Vastgesteld beleid inzake Weerstandsvermogen

- Notitie Weerstandsvermogen en Risicomanagement (2023)
- Nota reserves en voorzieningen gemeente Ermelo (2023)
- Financiële Verordening (2023)

Risicoprofiel en benodigde weerstandscapaciteit

In onderstaande tabel worden de voornaamste financiële risico's weergegeven en toegelicht. Per risico is een inschatting gemaakt van de kans dat het risico optreedt en de inschatting van de financiële gevolgen.

Tabel: De financiële risico's

Risico nummer	Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg	Kans x gevolg
R238	Niet alle in de begroting opgenomen ombuigingen worden (volledig) gerealiseerd. Voor 2026 en 2027 staan in totaal voor € 4,5 miljoen aan ombuigingen begroot.	Geld – Ermelo kent al vele jaren ombuigingen en ook via de Kadernota 2026 was het voor een sluitende begroting noodzakelijk om aanvullende bezuinigingen op te nemen. De realisatie daarvan vraagt veel capaciteit en doorzettingsvermogen van zowel de organisatie als de politiek. Gezien zowel het grote aantal als de omvang van de ombuigingen, dienen we rekening te houden met het feit dat deze wellicht niet allemaal (volledig) worden gerealiseerd.	20%	€ 4.500.000	€ 900.000
R235	De ingroeikorting op het gemeentefonds blijft in stand, ook na de evaluatie in 2026–2028.	Geld – De gemeente wordt ook na de evaluatie in 2026–2028 geconfronteerd met een korting van circa € 425.000 per jaar op de algemene uitkering (conform de herverdeling gemeentefonds per 2023).	50%	€ 850.000	€ 425.000
R241	Netcongestie (overbelasting van het stroomnet) vormt een aanzienlijk financieel en maatschappelijk risico voor onze gemeente, met name doordat het de energietransitie en ruimtelijke ontwikkeling vertraagt of blokkeert.	Geld – Er treedt een nadeel op in de begroting.	50%	€ 500.000	€ 250.000
R242	De onduidelijke en onzekere regelgeving rondom stikstofdepositie zorgt voor juridische en feitelijke stagnatie van ruimtelijke ontwikkelingen. Dit betekent dat bouwprojecten, infrastructurele werken en economische activiteiten mogelijk vertragen of stilvallen, wat kan leiden tot economische schade en een tekort aan woningen.	Geld – Er treedt een nadeel op in de begroting.	50%	€ 500.000	€ 250.000
R236	Niet alle vacatures kunnen worden vervuld waardoor meer ingehuurd moet worden.	Geld – De inhuurkosten overschrijden de vacaturemiddelen.	30%	€ 750.000	€ 225.000
R237	Er is sprake van tekorten bij partijen (deels) in eigendom.	Geld – Als aandeelhouder moet de gemeente het tekort aanvullen.	30%	€ 500.000	€ 150.000
R191	Bij een verbonden partij treedt een risico op welke niet door de verbonden partij zelf kan worden afgedekt.	Geld – De verbonden partij is genoodzaakt een beroep te doen op de gemeente voor aanvullende middelen.	30%	€ 500.000	€ 150.000
R240	Partijen afhankelijk van gemeentelijke subsidie kunnen	Geld – Er treedt een nadeel op in de begroting.	30%	€ 500.000	€ 150.000

	niet uit met de jaarlijkse indexatie (die gebaseerd is op de prijsindex uit de Meicirculaire). Zij doen een extra beroep op de gemeente.				
R19	Voortijdige functiebeëindiging van een wethouder (of wachtgelder).	Geld – Het uitbetalen van wachtgeld, een arbeidsongeschiktheidsuitkering of een levenslang nabestaanden pensioen aan de achterblijvende partner.	30%	€ 480.000	€ 144.000
R139	Een instelling kan niet voldoen aan haar betalingsverplichting op een door de gemeente Ermelo gewaarborgde geldlening.	Geld – Een beroep van geldverstrekkers op de gemeente Ermelo om de betalingsverplichting van een instelling over te nemen ter grootte van het bedrag waar de gemeente garant voor staat.	10%	€ 580.000	€ 58.000
R230	Als gevolg van een mogelijke wijziging in de btw wetgeving wordt voor sport vanaf 2027 onvoldoende compensatie ontvangen.	Geld – Er ontstaat een nadeel in de begroting.	20%	€ 250.000	€ 50.000
R239	Als gevolg van een cyberaanval kan de beschikbaarheid, betrouwbaarheid en/of vertrouwelijkheid van cruciale informatie worden aangetast. Dit vraagt herstelkosten en aanvullende beveiligingsmaatregelen.	Geld – Er treedt een nadeel op in de begroting.	10%	€ 500.000	€ 50.000
R231	Bij een door de gemeente gesubsidieerde partij treedt een calamiteit op welke niet door haar binnen de eigen begroting kan worden opgevangen.	Geld – met als gevolg dat de gemeente een aanvullende subsidie moet verstrekken wat leidt tot een nadeel in de gemeentebegroting.	20%	€ 250.000	€ 50.000
Totaal				€ 10.660.000	€ 2.852.000

Deze tabel is als volgt te lezen: het totaal van de risico's bedraagt € 10.660.000. Daarnaast is een inschatting gemaakt van de kans dat een risico zich voordoet. Door de kans te vermenigvuldigen met het risico ontstaat een totaal gewogen risico inschatting. Deze bedraagt € 2.852.000. Dit is de benodigde weerstandscapaciteit.

Risico's versus weerstandsvermogen

Beschikbare Weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het geheel aan middelen dat de gemeente Ermelo beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Tabel: Beschikbare weerstandscapaciteit

Onderverdeling weerstandscapaciteit (bedragen x € 1.000)	Ultimo 2025
Algemene risicoreserve	2.852
Algemene reserve vrij besteedbaar	11.848

Vrij aanwendbare deel bestemmingsreserves*	9.651
Reserve grondexploitatie vrij besteedbaar	6.409
Totaal Weerstandscapaciteit	30.760
Benodigde weerstandscapaciteit	2.852
Ratio weerstandsvermogen	10,8

- Dit betreft de bestemmingsreserves Transitie Sociaal Domein en Huisvesting. Deze kennen weliswaar een doel, maar er hangen geen concrete verplichtingen aan. Indien nodig beschouwen we deze reserves als vrij aanwendbaar.

Ratio weerstandsvermogen

De wetgever heeft voor het weerstandsvermogen geen absolute norm gesteld. Het weerstandsvermogen is een belangrijk onderdeel van het provinciale toezicht. De provincie Gelderland hanteert in haar rol als toezichthouder bij de duiding van het weerstandsvermogen de categorieën A t/m F. Daarbij valt de ratio van de gemeente Ermelo (10,8) ruimschoots in de minst risicovolle categorie A (> 2,0).

Algemene financiële kengetallen

Algemene informatie

Met de financiële kengetallen wordt beoogd gemakkelijker inzicht te geven in de financiële positie van de gemeente.

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een provincie of gemeente. De kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële)ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of op te kunnen vangen. Zij geven inzicht in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid.

Financiële kengetallen

De algemene financiële kengetallen voor Ermelo zien er als volgt uit:

Kengetallen	Jaarstukken 2023	Jaarstukken 2024	Begroting 2025	Jaarstukken 2025	
Netto schuldquote	23,6%	25%	60%	27%	A
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	23,6%	19%	51%	20%	A
Solvabiliteitsratio	40,9%	44%	38%	47%	B
Grondexploitatie	1,30%	0%	0%	0%	A
Structurele exploitatieruimte	2,77%	1%	0,92%	7,79%	A
Belastingcapaciteit	121,3%	116%	116%	112%	C

De provincie Gelderland hanteert categorieën voor de waarde van de kengetallen, conform onderstaande tabel. Categorie A is daarbij het minst risicovol en categorie C het meest.

Kengetallen	Categorie A	Categorie B	Categorie C
-------------	-------------	-------------	-------------

Netto schuldquote	< 90%	90% – 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90% – 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% – 50%	< 20%
Grondexploitatie	< 20%	20% – 35%	> 35%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% – 105%	> 105%

Uitkomsten

Per einde 2025 scoren we relatief goed als gemeente (zoals te zien aan de letters achter de waarde in de bovenste tabel). Vier keer een 'A', één 'B' en één 'C'. De laatste is als gevolg van de relatief hoge belastingdruk in Ermelo, waardoor er geen tot weinig ruimte is om de belasting te verhogen.

Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen

Algemene informatie

Wegen, openbare verlichting, riolering, groen, speelvoorzieningen, water, sportvoorzieningen, gemeentegebouwen en onderwijsgebouwen worden tezamen als kapitaalgoederen aangeduid. Zij vormen het gezicht van de gemeente. Het onderhouden van kapitaalgoederen is van belang voor het zo goed mogelijk functioneren van de gemeente op het terrein van veiligheid, vervoer, recreatie, onderwijs en overige gemeentelijke diensten. Ook de gemeente Ermelo heeft veel in kapitaalgoederen geïnvesteerd. Kapitaalgoederen dienen zo lang mogelijk een bijdrage te leveren aan het doel waarvoor zij zijn aangeschaft of vervaardigd. Om het kapitaalgoed te kunnen blijven gebruiken waarvoor het bedoeld is, dient het derhalve te worden onderhouden. Met het onderhoud van de kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goede beoordeling van de financiële positie op de korte en de langere termijn. Teneinde de raad van voldoende inzicht te voorzien, wordt het onderhoud van kapitaalgoederen – een onderwerp dat versnipperd in de begroting staat – in deze paragraaf gebundeld in een kort overzicht. Deze paragraaf geeft daarmee een dwarsdoorsnede van de begroting voor het onderdeel onderhoud kapitaalgoederen. Beleidsmatige uitgangspunten, voorgenomen acties voor beheer en onderhoud en de daarmee samenhangende uitgaven komen immers in diverse programma's voor.

Nadere definitie van het begrip "onderhoud"

Voor een juist begrip van onder meer de financiële gegevens in deze paragraaf is het van belang te weten wat in deze paragraaf onder het begrip "onderhoud" wordt verstaan. Overeenkomstig de toelichting op het BBV wordt uitgegaan van regulier onderhoud (normaal en zogenaamd groot onderhoud). Dat is het plegen van preventieve dan wel correctieve maatregelen. Vervangingsinvesteringen en de uit investeringen voortvloeiende kapitaallasten worden daar uitdrukkelijk niet toe gerekend. Overige zaken voor het gebruik, niet zijnde onderhoud van een kapitaalgoed (zoals bijvoorbeeld het betrekken van energie) vallen daarmee ook buiten het aandachtsgebied van deze paragraaf.

Aandachtsgebieden

Het onderhoud van kapitaalgoederen wordt onderscheiden naar de aandachtsgebieden wegen, riolering en waterhuishouding, groen en gebouwen kort samengevat. Per aandachtsgebied wordt aangegeven wat het beleidskader is, hoe het beheer wordt uitgevoerd en hoeveel financiële middelen daarmee zijn gemoeid. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten.

Het onderhoud van kapitaalgoederen staat verspreid over de volgende programma's/paragrafen

- Programma Samen Werken voor Ermelo
- Programma Samen Leven in Ermelo
- Programma Samen Wonen in Ermelo
- Programma Samen Ondernemen in Ermelo
- Paragraaf Bedrijfsvoering (kostenplaatsen Bestuursdienst en Team Wijkservice).

Aandachtsgebied: Wegen

Algemene doelstelling onderhoud wegen

De gemeente Ermelo beheert de verkeersinfrastructuur waarbij evenwicht is tussen bereikbaarheid, verkeersveiligheid, leefomgeving en kosten.

Onder de categorie "wegen" wordt gerekend

- Wegen (inclusief wegmeubilair en civieltechnische kunstwerken)
- Fietspaden
- Voetpaden

- Onverharde paden
- Openbare verlichting.

Beleid en beheersmatige uitgangspunten zijn vastgelegd in:

Omschrijving	Vastgesteld in	Actueel
Wegenbeheersplan Ermelo 2026–2030	2026	ja
Mobiliteitsvisie 2021–2030	2022	Ja
Beleidsplan Bewust verlichten 2026–2030	2021	Ja
Parkeerbeleidsplan actualisatie in 2026	2016	Ja
Beleidsnota onverharde wegen 2026–2030	2026	Ja
Kwaliteit fietsvoorzieningen Ermelo (maakt onderdeel uit van mobiliteitsvisie 2021)	2013	Ja
Notitie Gladheidsbestrijding actualisatie in 2026/2027	2018	Ja
MOP Civiele Kunstwerken (2026–2029)	2026	ja
Uitvoeringsprogramma mobiliteitsvisie (2024–2032)	2023	Ja
Wegenlegger (maakt onderdeel uit van mobiliteitsvisie 2021)	2022	Ja

Samenvatting van de wijze waarop het wordt uitgevoerd

Bij de vaststelling van het Wegenbeheersplan 2026–2030 is besloten de Ermelose wegen te onderhouden op kwaliteitsniveau B. Voor het centrumgebied wordt kwaliteitsniveau A gehanteerd. In het Wegenbeheersplan staan beleidskaders en speerpunten met betrekking tot duurzaamheid, innovatie en klimaatbestendigheid.

De gemeente Ermelo ambieert een kwalitatief goede en veilige woon- en leefomgeving als vitale, groene en zorgzame gemeente. Een goed functionerende openbare verlichting maakt daar onderdeel van uit. In het beleidsplan Bewust Verlichten 2021–2025 wordt beschreven op welke wijze de gemeente de komende jaren uitvoering wil geven aan het duurzaam, bewust en gericht verlichten van de openbare ruimte.

De beleidsuitgangspunten zijn vervolgens vertaald naar een beheerplan. In dit beheerplan staan de huidige technische staat van het areaal, de beheersuitgangspunten en de benodigde onderhoudsmaatregelen ten behoeve van een goede instandhouding van het huidige areaal in de planperiode 2021–2025 (en een blik op de verdere toekomst) vermeld. Uitgangspunt voor het beheerplan is het handhaven van het huidige onderhoudsniveau.

Wat heeft het gekost:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Jaarstukken 2024	Primitieve begroting 2025	Begrotingswijzigingen 2025	Begroting 2025 na wijzigingen	Jaarstukken 2025	Saldo 2025
Verkeer	-49	-46	-27	-73	-31	42
Groot onderhoud	-982	-877	-260	-1.137	-1.137	0
Regulier onderhoud	-303	-274	-11	-285	-256	29
Schoon- en bereidbaar houden	-273	-253	0	-253	-218	35
Wegmeubilair	-34	-40	0	-40	-52	-12
Openbare verlichting	-23	-59	0	-59	-47	12
Waterlossingen	-12	-17	0	-17	-6	11

Totaal onderhoudslasten aandachtsgebied wegen	-1.676	-1.566	-298	-1.864	-1.747	117
---	--------	--------	------	--------	--------	-----

Aandachtsgebied: Riolering en waterhuishouding

Algemene doelstelling onderhoud riolering en waterhuishouding

De gemeente Ermelo heeft een drietal wettelijke watertaken. Het gaat om de watertaken voor afvalwater, regenwater en grondwater. Het Programma Water en Riolering (PWR) is het nieuwe beleidsplan Water en Riolering en gaat over de vraag hoe de gemeente Ermelo omgaat met deze drie gemeentelijke watertaken. Deze watertaken zijn vanuit het oogpunt van volksgezondheid, leefbaarheid, klimaatadaptatie en milieubescherming een van de kerntaken van elke gemeente. Het PWR is een van de programma's in het kader van de omgevingswet.

Onder de categorie "riolering en waterhuishouding" wordt gerekend

- Voorziening voor het afvalwatertransport en de verwerking/zuivering van afvalwater
- Overige waterhuishouding.
- klimaatadaptatie

Beleid en beheersmatige uitgangspunten zijn vastgelegd in:

Omschrijving	Vastgesteld in	Actueel
Programma Water en Riolering (PWR)	2024	Ja
Systeemoverzicht Stedelijk Water (wordt vastgesteld in 2026)	2026	Ja

Samenvatting van de wijze waarop het wordt uitgevoerd

De gemeente Ermelo heeft een drietal wettelijke watertaken. Het gaat om de watertaken voor afvalwater, regenwater en grondwater. Het Programma Water en Riolering (PWR) is het nieuwe beleidsplan Water en Riolering en gaat over de vraag hoe de gemeente Ermelo omgaat met deze drie gemeentelijke watertaken. Deze watertaken zijn vanuit het oogpunt van volksgezondheid, leefbaarheid, klimaatadaptatie en milieubescherming een van de kerntaken van elke gemeente.

Klimaatadaptatie is een belangrijk onderdeel in de PWR. Door klimaatverandering krijgen we te maken met extremer weer. Naast periodes van hitte en droogte moeten we ons voorbereiden op grote hoeveelheden neerslag in korte tijd. De omgang met regenwater wordt daarom steeds belangrijker. We willen overlast tijdens extreme neerslag zoveel mogelijk beperken. De openbare ruimte moet hiervoor worden aangepast. Dit doen we zoveel mogelijk samen met de reguliere vervangingsopgave (integraal). Uiteindelijk moet de gemeente Ermelo in 2050 klimaat adaptief zijn ingericht. Voor de periode 2026 t/m 2035 is er een budget gereserveerd van € 750.000 per jaar om klimaatmaatregelen te kunnen realiseren.

Het onderhoud van ons kostbare areaal voeren we uit op basis van risicogestuurd rioolbeheer. Bij een benadering op kwaliteit en risico bedoelen we dat we met een belangrijk riool minder risico's willen lopen dan met een minder belangrijk riool. Een belangrijk riool is een riool dat door zijn functie belangrijk is of in een omgeving ligt die belangrijk is voor het functioneren van de openbare ruimte.

Wat heeft het gekost:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Jaarstukken 2024	Primitieve begroting 2025	Begrotingswijzigingen 2025	Begroting 2025 na wijzigingen	Jaarstukken 2025	Saldo 2025
Specifieke GRP/ZAP-Maatregelen	-83	-80	-83	-163	-141	22

Onderhoud afval-, hemel- en grondwater	-571	-411	-42	-453	-382	71
Totaal onderhoudslasten aandachtsgebied Riolering en Waterhuishouding	-654	-491	-125	-616	-523	93

Aandachtsgebied: Groen

Algemene doelstelling onderhoud groen

De gemeente Ermelo beheert de groene voorzieningen in de openbare ruimte. Deze leveren een positieve bijdrage aan een groen Ermelo, zowel binnen als buiten de bebouwde kom.

Onder de categorie "groen" wordt gerekend

- Stedelijk groen (inclusief speelvoorzieningen)
- Landschap
- Begraafplaatsen
- Bossen
- Heide
- Natuurterreinen (inclusief De Leemputten)
- Cultuurhistorische/archeologische elementen (onder andere grafheuvels en Romeins Marskamp).

Beleids- en beheersmatige uitgangspunten zijn vastgelegd in:

Omschrijving	Vastgesteld in	Actueel
Natuurterreinen:		
Lange termijnvisie bossen Ermelo (maakt onderdeel uit van de Groenvisie) 2017-2027	2017	Ja
Faunabeleidsnota (maakt onderdeel uit van de Groenvisie) 2017-2027	2017	Ja
Heidevisie gemeente Ermelo 2022-2046	2024	Ja
Speelruimte:		
Speelvisie gemeente Ermelo 2025	2025	Ja
Begraafplaatsen:		
Visie Begraafplaats actualisatie in 2027-2028 (na analyse exploitatie)	2012	Ja
Notitie Opties kosten en baten actualisatie 2026-2027 (tijdens analyse exploitatie)	2014	Ja
Analyse Begraafplaatsexploitatie 2026-2027	2014	Ja
Evaluatie exploitatie Algemene begraafplaats Koningsvaren (actualisatie in 2026-2027)	2018	Ja
Landschap:		
LandschapsOntwikkelingsPlan Ermelo Putten (LOP) (maakt onderdeel uit van Omgevingsvisie) 2017-2027	2011	Ja
Beheersplan landschapselementen 2018-2028 (betreft kleine bosjes, houtwallen e.d.)	2019	Ja
Stedelijk Groen:		
Groenvisie gemeente Ermelo 2017-2027	2017	Ja
Flora & Fauna:		
Dierenwelzijnsbeleid 2018-2028	2019	Ja
Groene Beheerplannen:		

0-Uitgangspunten groenbeheerplannen	2019	Ja
1-Beheerplan groen (actualisatie in 2026)	2019	Ja/Nee
2-Beheerplan bomen 2026-2036	2026	Ja
3-Beheerplan landschap (wordt onderdeel van beheerplan groen)	2019	Ja
4-Beheerplan bossen 2020-2029	2019	Ja
5-Beheerplan leemputten bij Staverden (actualisatie in 2027-2028)	2019	Ja
6-Beheerplan flora en fauna (actualisatie in 2026)	2019	Ja
7-Beheerplan begraafplaats (actualisatie in 2027-2028)	2020	Ja
Beheerplan heideterreinen 2023-2032	2024	Ja

Samenvatting van de wijze waarop het wordt uitgevoerd

Stedelijk Groen

In 2017 is een groenvisie ontwikkeld en vastgesteld (december 2017). In 2019 zijn de Groenbeheerplannen vastgesteld en is hiervoor budget in de begroting opgenomen, ook voor het vervangen van (versleten) groen. De budgetten zijn daarvoor in 2025 geactualiseerd, de bijbehorende beheerplannen worden gefaseerd vernieuwd. Het groen- en bomenbeheerplan worden als eerst geactualiseerd.

Het beheer en onderhoud van het groen in de openbare buitenruimte wordt zowel in eigen beheer als door derden uitgevoerd.

De uit te voeren reguliere werkzaamheden zijn voor een groot deel beschreven in het bestek omgevingsbeheer onderhoud openbare ruimte.

Jaarlijks wordt een deel van de bomen in Ermelo gecontroleerd op boomveiligheid. De snoeiwerkzaamheden uit de boomveiligheidscontrole (BVC). Hierbij wordt gestreefd naar een cyclus waarbij iedere individuele boom 1x per 3 jaar wordt gecontroleerd en de benodigde werkzaamheden uitgevoerd in diverse delen van Ermelo.

De gemeente beschikt over een volledig geïntegreerd beheersysteem voor groen-, wegen- en rioolbeheer (Gisib). Dit beheersysteem is gekoppeld aan de BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) van Ermelo. Het actueel houden van de areaal data is een continue proces. Ook zijn hierin schouwgegevens en beheergegevens opgenomen.

De Groenvisie gaat in op de 6 waarden van het groen: identiteit, gezondheid, biodiversiteit, klimaat & duurzaamheid, participatie & leefbaarheid en economie. De groenvisie geldt voor de volgende deelgebieden: stedelijk gebied (groen in de bebouwde kom), bomen, flora & fauna, buitengebied (landschap), natuurterreinen, waaronder de Leemputten bij Staverden en de bossen.

Het beheer en onderhoud van dit groen is belangrijk en is met name gericht op instandhouding.

Begraafplaatsen

In 2020 is het beheerplan opgesteld op basis waarvan het beheer en onderhoud ingevuld gaat worden. Voor de begraafplaats geldt kwaliteitsniveau "A".

Speelvoorzieningen

Het onderhoud van speelplaatsen en -toestellen is gebaseerd op het speelruimteplan "Speelruimte in Ermelo deel 1". Het gaat hierbij om cyclisch onderhoud en structurele vervanging, herinrichten van bestaande speelvoorzieningen en aanleggen van nieuwe speelvoorzieningen in nieuwe woongebieden. Hierbij wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de aspecten schoon, heel en veilig. Wij zijn gestart met een nieuw beleidsplan. Dit nieuwe plan sluit aan bij hetgeen dat nu goed gaat en tevens oog hebben voor andere domeinen zoals sport en welzijn. Door deze verbindingen actief te leggen, willen we spelen een breder perspectief geven, namelijk: Spelen nodigt uit tot meer beweging op latere leeftijd.

Landschap

Het beheer van de buitengebieden is vastgelegd in het Landschap Ontwikkelings Plan (LOP). De doelstelling van het LOP is om met behulp van een consequente uitvoering van beleid de kwaliteit van het landschap te verbeteren. In 2019 is een beheerplan Landschap opgesteld. De visie op het landschap is voor een belangrijk deel opgenomen in de nieuwe omgevingsvisie die in 2021 is opgesteld en in 2022 door de raad is vastgesteld.

Bossen

In de gemeentebossen wordt in het beheer gebruik gemaakt van natuurlijke processen, bijvoorbeeld natuurlijke verjonging (naast plantwerk op beperkte schaal). Door een extensievere wijze van beheer en onderhoud, waarbij bijvoorbeeld tak- en top hout en dode bomen in het bos achterblijven, is het uiterlijk van de bossen langzaam veranderd. Op langere termijn wordt daardoor de structuur van het bos gevarieerder en aantrekkelijker voor de natuur en de recreant. In 2018 is gestart met het opstellen van een nieuw beheerplan voor onze grotere boscomplexen (totaal circa 650 ha), deze is in 2019 vastgesteld. De basis voor dat plan wordt gevormd door Europees en rijksbeleid, alsmede provinciaal en eigen gemeentelijk beleid (onder andere de lange termijnvisie voor de bossen zoals geformuleerd in de Groenvisie). Ook de beginselen van het Forest Stewardship Council (FSC) zijn er in meegenomen. Het beheerplan schetst de kaders waarbinnen het beheer moet worden gevoerd (onder andere ten aanzien van houtoogst en natuur en verjonging vanwege de continuïteit).

Heide

Voor het beheer van de heidevelden (in totaal $\pm$ 1.000 ha) ligt de nadruk op een relatief intensief cyclisch patroonbeheer (maaien, kleinschalig plaggen), gecombineerd met procesbeheer (extensieve begrazing). Het uitgangspunt is dat de heide daadwerkelijk heide blijft en qua structuur en soortenrijkdom verder ontwikkeld wordt. Mede als gevolg van een doelstelling in het kader van een ontvangen SNL-subsidie om bepaalde dieren- en plantensoorten te behouden, zijn hiertoe specifieke beheermaatregelen getroffen (in de vorm van maaien, kleinschalig plaggen, begrazing met schapen of koeien en het verwijderen van boompjes).

De laatste jaren wordt met name de heide geplaagd door een veelvoud van invloeden die de natuurwaarden ernstig onder druk zetten. Dit zijn o.a. weersextremen (droogte, strenge late vorsten), een overmaat aan stikstof in de van nature schrale heidebodems (met als gevolg verzuring en vrijkomen van o.a. zware metalen) en calamiteiten zoals plagen van het heidehaantje. Hierdoor moet het heidebeheer op met name de Groevenbeekse heide tegen het licht worden gehouden. In het nieuwe heidebeheerplan worden daarom voor Ermelo nieuwe onorthodoxe maatregelen voorgesteld, zoals bekalking met steenmeel en branden.

Ondertussen wordt voor het heidebeheer steeds meer samenwerking met de gemeenschap gezocht in de vorm van de inzet van vrijwilligers. In 2021 is gestart met het opstellen van een nieuw beheerplan voor de heideterreinen. De maatregelen die hierin opgenomen worden en op geld worden gezet zijn o.a. een vertaling van de Natura-2000 doelstellingen. De uitvoering hiervan is gestart in 2024.

Natuurterreinen

Voor het staatsnatuurmonument De Leemputten (totaal ca. 30 ha) is het afzonderlijk Beheerplan De Leemputten 2018–2028 opgesteld (vastgesteld in 2019). Het is een gebied met een bijzondere wettelijke status waarvoor een specifiek beheerregime geldt.

Het beheren van bossen, heidevelden, overige natuurterreinen en fauna is geen exacte wetenschap. Het heeft alles te maken met leven, met organische processen. Alles wat we plannen of bedenken valt of staat met o.a. klimatologische omstandigheden.

De laatste jaren nemen de klimaatextremen toe, vooral de combinatie van hitte en droogte. Dit betekent een verminderde bijgroei van bomen en ook de noodzaak om het bosklimaat te beschermen door minder bomen te kappen. Daardoor is de houtoogst aanzienlijk lager dan gebruikelijk en staat het bos er matig bij. Er sterven steeds meer bomen, ook boomsoorten die eerder nooit problemen opleverden. Op de heide zijn kale plekken te bespeuren en er verdwijnen planten- en diersoorten. De stikstofproblematiek maakt het er niet beter op.

De provincie Gelderland is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de natuur in de Natura2000 gebieden. Vanwege de achteruitgang in kwaliteit is de provincie gestart met een aantal herstelprogramma's die naar verwachting in de komende jaren ook effect zullen hebben voor de natuurterreinen in ons beheer.

Wat heeft het gekost:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Jaarstukken 2024	Primitieve begroting 2025	Begrotings- wijzigingen 2025	Begroting 2025 na wijzigingen	Jaarstukken 2025	Saldo 2025
Begraafplaats	-182	-152	-55	-207	-192	15
Openbaar Groen	-1.325	-889	-315	-1.204	-1.256	-52
Speelvoorzieningen	-24	-30	-10	-40	-30	10
Bossen, heide en natuurterreinen	-201	-406	-120	-526	-389	137
Totaal onderhoudslasten aandachtsgebied Groen	-1.732	-1.477	-500	-1.977	-1.867	110

Aandachtsgebied: Gebouwen

Algemene doelstelling onderhoud gebouwen

De gemeente Ermelo wil een doelmatig, duurzaam en adequaat beheer van de gemeentelijke gebouwen alsmede enkele private en semi-publieke gebouwen en accommodaties teneinde de toegankelijkheid en veiligheid van die gebouwen en accommodaties te garanderen. De gemeente streeft daarbij naar toegankelijkheid van alle gebouwen ook en juist voor burgers met een beperking, conform de visie "Ermelo, Onbelemmerd en Zorgzaam" en de daarmee samenhangende BTB-gedachte.

Onder de categorie "gebouwen" wordt gerekend

- Gebouwen (inclusief daarbij behorende terreinen)
- Installaties
- Buitensportaccommodaties.

Beleid en beheersmatige uitgangspunten zijn vastgelegd in:

Omschrijving	Vastgesteld in	Actueel
Meerjarenonderhoudsplan gemeentelijk vastgoed 2025-2034	2025	Ja
Meerjarenonderhoudsplan Huis van Ermelo 2024-2033	2024	Ja
Meerjarenonderhoudsplan sportaccommodaties en private gebouwen is in 2023-2032	2024	Ja
Strategisch Beleidskader Gemeentelijke Vastgoedportefeuille	2019	Ja
Uitwerking Accommodatiebeleid	2022	Ja

Door de Commissie BBV is in januari 2020 de notitie Materiële Vaste Activa uitgebracht. De notitie gaat over het activeren, waarderen, onderhouden en afschrijven van investeringen/kapitaalgoederen.

Ten aanzien van het vormen van voorzieningen voor het onderhoud van kapitaalgoederen is het volgende in de notitie opgenomen:

Lasten van groot onderhoud kunnen alleen dan ten laste van een gevormde voorziening worden gebracht indien er een **recent** beheerplan van het kapitaalgoed aanwezig is. Onder **recent** wordt een beheerplan verstaan van maximaal vijf jaar oud ten opzichte van het verslagleggingsjaar.

Deze vijf jaar dient te worden gehanteerd als richttermijn waar **gemotiveerd** van kan worden afgeweken. Een **gemotiveerde** afwijking houdt in dat deze **motivatie is geautoriseerd door de raad** en verantwoord is in de paragraaf 'Onderhoud kapitaalgoederen' van de begroting en de jaarstukken.

In de motivatie moet tevens worden aangegeven welke maatregelen er worden genomen om achterstallig onderhoud te voorkomen.

In het collegebesluit van 11 februari 2025 (e240059410) waarin het Meerjarenonderhoudsplan gemeentelijk vastgoed 2025–2034 is goedgekeurd, zijn daarnaast nog de volgende bijzonderheden opgenomen:

Oude Telgterweg 181 en Molenaarsplein 24

Voor deze twee objecten is reeds in 2024 besloten tot verduurzaming. De financiële gevolgen van deze verduurzamingsmaatregelen zijn reeds opgenomen in de betreffende besluiten (raadsbesluit e240044842 inzake de brandweerkazerne en collegebesluit e240048107 inzake museum het Pakhuis). Dit voorstel ziet slechts op het reguliere onderhoud van deze twee objecten.

Stationsstraat 120

Vanwege de lopende tender voor de herontwikkeling van het Raadhuisplein kan dit object nog niet verkocht worden, zoals bij aanschaf in 2021 besloten. Samen met de gebouwbeheerder van Meerinzicht is door de behandelend ambtenaar kritisch gekeken naar het noodzakelijke onderhoud voor de komende drie jaar, gezien de verwachte verkoop in 2027. De onderhoudsbijdragen zijn gebaseerd op de daadwerkelijke bedragen van de afgelopen twee jaar.

Oude Nijkerkerweg 120

Het college heeft in 2024 besloten dit pand aan te kopen voor de realisatie van een waterberging in het gebied De Boskamer. Naar verwachting zal het nog zeker twee jaar duren voordat de waterberging definitief gerealiseerd kan worden. Op dat moment kan de woning ook weer doorverkocht worden. Tot die tijd is een instandhoudingsbudget benodigd.

Nieuwe woonwagens Patrijzenhof

Deze zijn medio 2024 geplaatst. In de aanneemsom is het onder meer het installatie- onderhoud voor de eerste tien jaar inbegrepen, voor deze objecten is dus geen MJOP opgemaakt.

Samenvatting van de wijze waarop het wordt uitgevoerd

Voor nagenoeg alle gemeentelijke en tevens een aantal private en semi-publieke gebouwen wordt één keer in de vier jaar een meerjarenonderhoudsplan (MOP) opgesteld. Het opstellen van een meerjarenonderhoudsplan voor het voortgezet, bijzonder en openbaar onderwijs vindt in eigen beheer plaats door het schoolbestuur. De verantwoordelijkheid voor de daadwerkelijke uitvoering van het onderhoud ligt bij de scholen zelf. Ieder jaar wordt namens de gemeente een inspectie verricht of geplande werkzaamheden zijn uitgevoerd. Uitgangspunt is dat de (gemeentelijke) gebouwen op een adequate wijze worden onderhouden. De jaarlijkse kosten van onderhoud en groot onderhoud zijn op basis van het meerjarenonderhoudsplan in de programmabegroting verwerkt.

Wat heeft het gekost:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Jaarstukken 2024	Primitieve begroting 2025	Begrotings- wijzigingen 2025	Begroting 2025 na wijziging	Jaarstukken 2025	Saldo 2025
Gebouwen begraafplaats	-1	-4	0	-17	-5	12
Muziektent	0	-2	-3	-5	-3	2
Toren Oude Kerk	-7	-11	-32	-43	-5	38
Gebouwen onderwijs	-11	-10	0	-10	-6	4
Private accommodaties	-99	-169	0	-169	-97	72
Diverse tijdelijk in bezit zijnde gebouwen	-29	-56	-63	-119	-34	85
Gebouwen: algemeen	0	0	0	0	0	0
Gemeentelijke Gebouwen	-257	-231	-69	-300	-272	28
Totaal onderhoudslasten aandachtgebied Gebouwen	-404	-483	-167	-663	-423	240

Paragraaf Financiering

Inleiding

De paragraaf Financiering gaat over de manier waarop gemeente Ermelo haar activiteiten en projecten financiert en haar liquiditeiten beheert.

Ambitie

Gemeente Ermelo streeft naar regie op de gemeentelijke uitgaven en inkomsten resulterend in een optimale financiering (op korte en lange termijn) in geldstromen. Daarbij wordt geopereerd binnen de wettelijke en gemeentelijke vastgestelde kaders. Om de treasuryfunctie goed uit te voeren, wordt gekeken naar de meerjarige liquiditeitsontwikkeling van de gemeente en de renteontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt in Nederland. De treasuryfunctie wordt financieel risicomijdend uitgevoerd. Gemeente Ermelo geeft waar het kan invulling aan duurzaam (ethisch) bankieren. Op het gebied van reputatie en imago stelt gemeente Ermelo eisen aan de organisaties en instellingen, waarmee het zaken doet. Gemeente Ermelo stelt bij de treasuryfunctie bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop.

Doelstellingen

De doelstellingen van gemeente Ermelo op het gebied van treasury luiden: regie hebben op de gemeentelijke uitgaven en inkomsten, duurzaam toegang hebben tot de financiële markten, tijdig kunnen beschikken over voldoende financieringsmiddelen, beheersen van risico's, streven naar rente-optimalisatie en beperken van verwerkingskosten bij het beheren van geldstromen en financiële posities.

Regelgeving

De Wet Financiering Decentrale Overheden is kader stellend voor de treasuryfunctie van gemeenten. Gemeenten worden verplicht tot een transparant en inzichtelijk lokaal treasurybeleid en -beheer. Het actuele beleidskader voor de gemeentelijke financiering is het op 1 februari 2023 door de raad vastgestelde Treasurystatuut gemeente Ermelo 2023.

Ontwikkelingen

Marktontwikkelingen

Renteontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt zijn voor de gemeente belangrijk om te kunnen sturen op de financiële risico's. Deze ontwikkelingen, die van buiten komen, kunnen niet beïnvloed worden. De renteontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd door gebruik te maken van informatie van met name de Bank Nederlandse Gemeenten, het Schatkistbankieren en enkele andere banken.

De ECB heeft met een aantal renteaanpassingen de rente begin juni 2025 verlaagd tot 2%. De verwachting was dat de rente stabiel zal blijven op 2% in 2026. Mogelijk dat de onrustige geopolitieke ontwikkelingen invloed zal hebben op de rente- / marktontwikkelingen voor 2026 en verder. Medio april heeft de ECB de rente nog niet verhoogd. Als de geopolitieke onrust aanhoudt is het zeer waarschijnlijk dat de rente de komende tijd wel verhoogd zal worden. Dit eventuele effect wordt meegenomen in het eerstvolgende P&C document.

Aantrekken geld

Het rentebeleid van de ECB vertaalt zich naar de gemeente. De percentages voor het aantrekken van geld zitten een aantal tienden boven de ECB-rente. De renteontwikkelingen worden bepaald op basis van langlopende leningen met een looptijd van 20 jaar. Voor 2026 en verder wordt een rentepercentage verwacht van 3,50%.

Beleggen in Schatkist

De rentepercentages voor het schatkistbankieren bevinden zich ongeveer op hetzelfde niveau als de ECB-rente. Voor de lopende rekening in de Schatkist wordt een gemiddelde renteopbrengst verwacht van 2% in 2026 en verder.

Liquiditeit

Schatkistbankieren

Om de staatsschuld en beleggingsrisico's te beperken zijn decentrale overheden verplicht om hun overtollige geldmiddelen aan te houden in 's Rijks schatkist. Daarnaast mogen alleen leningen verstrekt worden aan medeoverheden. Het bedrag, dat Ermelo zelf mag aanhouden op haar eigen bankrekeningen, is maximaal gelijk aan het drempelbedrag schatkistbankieren.

Per kwartaal wordt het gemiddelde bedrag per dag aan geldmiddelen berekend. Het Rijk heeft voor het buiten de Schatkist aan te houden liquide middelen een normpercentage ingesteld. Het actuele percentage bedraagt 2% van het begrotingstotaal. Voor 2025 is het drempelbedrag voor Ermelo € 2.226.000. Dit is gelijk aan 2% van het totaal van de begrote lasten vóór bestemming, € 111.296.000. De tabel laat voor 2025 per kwartaal het gemiddelde bedrag op eigen bankrekeningen zien ten opzichte van het drempelbedrag schatkistbankieren en de ruimte daartussen.

De gemeente Ermelo heeft op de lopende rekening bij de BNG een plafond ingesteld van € 400.000. Aan het eind van elke dag wordt het saldo boven dit plafond automatisch afgeroomd naar de Schatkist. Wekelijks wordt aan de hand van de betalingen die gedaan moeten worden, ingeschat welk bedrag van de Schatkist teruggestort moet worden op de lopende rekening bij de BNG.

Drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)				
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Grondslag voor de norm: totaal van de begrote lasten op jaarbasis	111.296	111.296	111.296	111.296
Drempelbedrag volgens wet Fido, 2% van de begrote lasten op jaarbasis	2.226	2.226	2.226	2.226
Gemiddeld buiten 's Rijks schatkist aangehouden geldmiddelen	403	405	405	405
Ruimte (+) of overschrijding (-) ten opzichte van het drempelbedrag schatkistbankieren	1.823	1.821	1.821	1.821
Wordt voldaan aan de norm?	Ja	Ja	Ja	Ja

Financieringspositie

Gemeente Ermelo heeft de komende jaren een omvangrijk investeringsprogramma. Er worden forse investeringen gepland in onderwijshuisvesting. De reservepositie van Ermelo neemt langzaam af, waardoor de solvabiliteitspositie ook afneemt. Voor de financiering van de investeringen is Ermelo aangewezen op externe financiering. Tijdelijk overtollige financieringsmiddelen worden in de Rijks Schatkist gestald.

Tabel Financieringspositie 2025 (bedragen x € 1.000)		
Ultimo boekjaar	2025	2024
Financieringsbehoefte		
Boekwaarde vaste activa	129.121	119.523
Vorraden, waaronder bouwgronden in exploitatie	600	1.683
Vorderingen	11.495	9.193
Totaal Financieringsbehoefte	141.216	130.399
Financieringsmiddelen		
Reserves	80.800	72.930
Voorzieningen	18.407	16.853
Waarborgsommen en aangegane langlopende leningen	55.001	59.501
Totaal Financieringsmiddelen	154.208	149.284
Financieringsoverschot	12.992	18.885
Financiering		
Liquide middelen	406	406
Schatkist	23.943	29.412
Geïnduceerd vermogen (crediteuren + overlopende passiva – overlopende activa)	-11.357	-10.933
Totaal Financiering	12.992	18.885

Financieringsbehoefte korte en lange termijn

Periodiek wordt de liquiditeitsplanning geactualiseerd, waardoor inzicht verkregen wordt in de financieringspositie van gemeente Ermelo voor de komende jaren. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het aflossingsschema van de afgesloten geldleningen, de meest actuele grondexploitaties en de meerjareninvesteringsplanning. Waar nodig wordt rekening gehouden met actuele ontwikkelingen. Op basis van de liquiditeitsplanning en de rentevisie wordt de strategie bepaald. Onderstaande tabel bevat de meest actuele liquiditeitsprognose, met als peildatum 1 april 2026.

Ermelo zal de komende jaren leningen af moeten sluiten om in de liquiditeitsbehoefte te voorzien. Bij het opstellen van de Meerjarenbegroting 2027–2030 wordt de liquiditeitsprognose opnieuw opgesteld, waarbij kritisch naar de tijdsplanning van investeren gekeken wordt. Op basis van die prognose wordt de strategie bepaald om leningen aan te trekken. Hierbij wordt zowel gebruik gemaakt worden van kortlopende leningen (kasgeldleningen < 1 jaar) als langlopende leningen.

Samenvatting liquiditeitsprognose per 01-04-2026					
Geldverstrekker	2026	2027	2028	2029	2030
Beginstand liquiditeit 1-1		-2.812	-31.147	-50.418	-61.233
Liquiditeit opnamedatum 1-4	16.040				
Algemene Dienst	-14.053	-23.085	-14.771	-6.315	2.039
Grondexploitaties	-300	-750	-	-	-
Uitgezette deposito's/leningen	-	-	-	-	-
Aflossingen	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500	-3.000
Eindstand liquiditeit 31-12	-2.812	-31.147	-50.418	-61.233	-62.194
Mogelijk aan te trekken lening					
Eindstand liquiditeit 31-12	-2.812	-31.147	-50.418	-61.233	-62.194

Risico's

Koersrisico

De doelstelling van het koersrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de gemeente in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. In het Treasurystatuut 2023 is dit risico op uitzettingen beperkt door uitsluitend schatkistbankieren en onderhandse leningen te hanteren. Tegelijkertijd worden valutarisico's uitgesloten door alleen financieringen en uitzettingen aan te gaan in euro's.

Kredietrisico

Deelnemingen

Deelnemingen worden alleen aangegaan in het kader van de uitoefening van de publieke taak, passend binnen het gemeentelijk beleid. Ermelo bezit vanuit de publieke taak in enkele ondernemingen aandelen, waaronder Alliander, Vitens, de Bank Nederlandse Gemeenten, Inclusief Groep, Afvalsturing, Recreatie Gemeenschap Veluwe Holding en RDC. Voor een overzicht van de deelnemingen wordt verwezen naar het onderdeel 'Financiële vaste activa' in het hoofdstuk 'Toelichting op de balans'.

Verstreckte leningen

Hierbij gaat om startersleningen, duurzaamheidsleningen, renteloze leningen woningbouw, hypothecaire lening woningbouw, toekomstbestendig wonen, een overbruggingskrediet onderwijs en een verstreckte lening aan netbeheerder Alliander. Deze laatste lening kan door Alliander alleen onder strikte voorwaarden worden omgezet in gewone aandelen (deelneming). Ook hier wordt verwezen naar het onderdeel 'Financiële vaste activa' in het hoofdstuk 'Toelichting op de balans'.

Gewaarborgde geldleningen

Borgstellingen kunnen via directe borgstelling of via achtervang plaatsvinden. Betrokkenheid van waarborgfondsen betekent dat de borgstelling en hiermee ook het risico wordt gedeeld. In dat geval is het netto geborgde bedrag, dus het werkelijke procentuele deel waarover Ermelo risico loopt, lager dan de restant hoofdsom van de gewaarborgde leningen. Ermelo kent zowel directe als indirecte garant- en borgstellingen. Uit de 'Niet uit de balans blijvende verplichtingen' in het hoofdstuk 'Toelichting op de balans' blijkt, dat het ultimo 2025 voor Ermelo gaat om een totaal bedrag van € 126.231.000. Het risico op deze garantstellingen wordt als laag ingeschat.

Debiteurenrisico

Met betrekking tot debiteuren die niet aan hun betalingsverplichtingen voldoen, wordt een actief invorderingsbeleid gevoerd. Op deze wijze worden de (financiële) risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid van een waardedaling van onze vorderingspositie op debiteuren voorkomen. In 2025 zijn oninbare vorderingen ten laste gebracht van de voorziening dubieuze debiteuren.

In onderstaande tabel is in kaart gebracht wat de totale omvang van de voorziening debiteuren is ten opzichte van het totale debiteurensaldo.

Tabel debiteurenrisico 2025 (bedragen x € 1.000)						
Ultimo boekjaar	2024			2025		
	Debiteuren	Voorziening	%	Debiteuren	Voorziening	%
Debiteuren algemeen	781	497	64%	922	561	61%
Debiteuren sociale zaken	796	339	43%	796	339	43%
Debiteuren belastingen	1.006	0	0%	1.302	0	0%
Totaal	2.583	836	32%	3.020	900	30%

De inbaarheid van de debiteuren heeft onverminderd de aandacht en wordt structureel gemonitord.

Intern liquiditeitsrisico

De doelstelling van het intern liquiditeitsbeheer is het beheersen van de risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitsplanning en meerjareninvesteringsplanning waardoor als gevolg daarvan de financieringskosten hoger kunnen uitvallen. Ermelo beperkt haar interne liquiditeitsrisico door haar financieringsactiviteiten te baseren op een actuele liquiditeitsplanning in meerjarenperspectief.

Renterisico

Renterisico over de vlottende schuld

Kasgeldlimiet

De rentepercentages voor kortlopende financiering (looptijd < 1 jaar) kunnen sterk fluctueren, waardoor ook de rentelasten sterk meebewegen. Daarom heeft het Rijk met betrekking tot het financieren met kortlopende middelen wettelijke voorschriften vastgesteld. De maximale gemiddelde omvang waarvoor gemeenten kortlopende leningen en schulden in rekening courant mogen aangaan, wordt bepaald door de kasgeldlimiet.

Deze limiet wordt volgens de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) berekend op basis van een vast percentage (8,5%) van het begrotingstotaal per 1 januari.

Als onderdeel van de treasuryfunctie wordt de afweging kort- of langlopend financieren gemaakt op basis van de actuele liquiditeitsplanning. Als de kasgeldlimiet structureel overschreden dreigt te worden, is de gemeente verplicht om de vlottende financiering (korter dan 1 jaar) om te zetten in vaste financiering. In het kader van de Wet Fido heeft de provincie een toezichthoudende rol.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)						
	2025					2024
	Begroting	Werkelijk 1e kwartaal	Werkelijk 2e kwartaal	Werkelijk 3e kwartaal	Werkelijk 4e kwartaal	Werkelijk
Omvang begroting per 1 januari	105.459	111.296	111.296	111.296	111.926	105.459
(1) Toegestane kasgeldlimiet						
In procenten	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5
In €	8.964	9.460	9.460	9.460	9.514	8.964
(2) Omvang vlottende korte schuld	0	0	0	0	0	0
(3) Vlottende middelen	28.082	27.066	25.577	22.756	24.343	28.082
(4) Netto vlottende schuld (2 - 3)	-28.082	-27.066	-25.577	-22.756	-24.343	-28.082
(5) Toets kasgeldlimiet						
Toegestane kasgeldlimiet (1)	8.964	9.460	9.460	9.460	9.514	8.964
Totaal netto vlottende schuld (4)	-28.082	-27.066	-25.577	-22.756	-24.343	-28.082
Ruimte (-) / overschrijding (+) (1) - (4)	-37.046	-36.526	-35.037	-32.216	-33.857	-37.046

Gemeente Ermelo heeft in 2025 geen gebruik gemaakt van kasgeldleningen.

Renterisico over de vaste schuld

Renterisiconorm

In de Wet Fido is ook voor langlopende financieringen (looptijd langer dan 1 jaar) een norm gesteld om in meerjarenperspectief een stabiele rentelast in de begroting te bewerkstelligen. Hierbij geldt een limiet van maximaal 20% per jaar over het begrotingstotaal. Met de berekening van de renterisiconorm wordt inzichtelijk gemaakt hoeveel risico de gemeente in elk jaar loopt ten aanzien van de rentelast van dat jaar. Simpel gezegd worden de aflossingen en de renteherzieningen gerelateerd aan het begrotingstotaal (na wijzigingen). Hierdoor is het renterisico direct gerelateerd aan het budgettaire risico. Hoe meer de aflossing van de schuld in tijd gespreid wordt, hoe minder gevoelig de begroting is voor renteschokken bij herfinanciering. Evenals bij de kasgeldlimiet heeft de provincie in het kader van de Wet Fido ook hier een toezichthoudende rol. De toetsing vindt plaats via de paragraaf Financiering in de begroting (vooraf) en de jaarstukken (achteraf). Deze norm bepaalt bij de treasuryfunctie naast onder andere rentepercentages mede de looptijd van nieuw af te sluiten leningen.

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)					
	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Grondslag voor de norm: totaal van de begrote lasten op jaarbasis	111.296	114.288	108.977	109.509	112.595
Drempelbedrag volgens wet Fido 20% van de begrote lasten op jaarbasis	22.259	22.858	21.795	21.902	22.519
Renteherzieningen	-	-	-	-	-
Aflossingen	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
Risicobedrag (renteherzieningen + aflossingen)	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
Ruimte (+) of overschrijding (-) ten opzichte van het drempelbedrag renterisiconorm	17.759	18.358	17.295	17.402	18.019
Wordt voldaan aan de norm?	ja	ja	ja	ja	ja

Gemeente Ermelo blijft ruimschoots binnen de renterisiconorm. Daarbij komt dat de leningen een lange looptijd hebben. Het risico van renteschommelingen door herfinanciering en aflossing van leningen in de begroting is beperkt.

Opgenomen langlopende geldleningen

De portefeuille van langlopende geldleningen bevat een drietal leningen. Per ultimo 2025 bedraagt de omvang van de leningen € 55 miljoen.

Leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)				
Geldverstrekker	Bedrag 1-1-2025	Bedrag 31-12-2025	Rentepercentage	Einddatum
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	7.500	6.000	0,278%	06-04-2029
NWB Bank	16.000	15.000	0,015%	02-11-2040
NWB Bank	36.000	34.000	2,591%	01-07-2042
Totaal	59.500	55.000		

Rente

Renteschema

In de notitie rente 2023 heeft de Commissie BBV de aanbeveling gedaan het renteschema op te nemen om het inzicht te vergroten in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Dit renteschema is in onderstaand schema weergegeven.

Schema rentetoerekening (bedragen x € 1)			
		2025	
		Werkelijk	Begroting
Externe rentelasten over de korte en lange financiering		926.948	944.000
Externe rentebaten		-669.383	-584.000
Totaal door te rekenen externe rente		257.565	360.000
De rente die aan de facilitaire grondexploitatie (kostenverhaal) moet worden doorberekend	-/-	6.067	44.000
Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-		
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+		
Saldo door te rekenen externe rente		263.632	404.000
Rente over het eigen vermogen	+/+		
Rente over de voorzieningen	+/+		
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		263.632	404.000
De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-266.652	-621.000
Renteresultaat op taakveld treasury		-3.020	-217.000

Rentetoerekening grondexploitatie

Gemeente Ermelo heeft voor de grondexploitatie twee complexen in exploitatie. Het betreffen Het Trefpunt en Veldzicht Noord 4e fase.

Rente-omslagpercentage

De notitie rente 2023 van de Commissie BBV schrijft voor hoe gemeenten de doorberekening van de rente dienen te verantwoorden. Het te hanteren renteomslag-percentage dient door alle gemeenten op een éénduidige wijze berekend te worden, zodat onderlinge vergelijkbaarheid toeneemt en beter aansluit bij de werkelijke rentekosten.

Renteresultaat

Het renteresultaat bedraagt over 2025 € 3.020 voordelig.

Samenvatting

Effectindicatoren		
	Jaarrekening 2025	Jaarrekening 2024
Renterisiconorm:		
Wettelijke norm	20%	20%
Percentage Ermelo	4%	4,8%
Kasgeldlimiet:		
Wettelijke norm	8,5%	8,5%
Percentage Ermelo	0%	0%
Drempelbedrag schatkistbankieren:		
Wettelijke norm	2,0%	2,0%
Percentage Ermelo	0,4%	0,4%
Financieringspositie:		
Financieringsoverschot (x € 1.000)	12.992	18.885

Omdat de ruimte onder de kasgeldlimiet groter is dan de kasgeldlimiet, komt er een negatief percentage uit. Daarom wordt dit percentage op nul gesteld.

Het risicoprofiel van Ermelo op het gebied van financiering is laag.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Algemene informatie

In deze paragraaf duiden wij de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering voor de gemeente Ermelo in 2025.

Netwerkorganisatie Ermelo

De gemeente Ermelo is een netwerkorganisatie: een organisatie die zich samen met partners inzet voor de samenleving. Een organisatie die open en wendbaar is en zich aanpast aan de veranderende samenleving. Voor een beter Ermelo, dat gericht is op het leveren van uitstekende dienstverlening aan ons bestuur, inwoners en bedrijven. Waarbij Ermelo zich blijft onderscheiden als een gemeente waar het beter wonen, werken en verblijven is. In 2025 hebben we het organisatieplan opgeleverd. Dit organisatieplan bouwt voort op de ontwikkeling die we de afgelopen jaren hebben ingezet en doorgemaakt.

Belangrijke resultaten die we in 2025 hebben geboekt zijn het op orde brengen van onze basisinformatie (HRM, Financiën), dat we onze bestuurlijke besluitvorming en het bestuurlijk-ambtelijk samenspel hebben verbeterd. Daarnaast hebben we de gesprekscyclus nieuw leven in geblazen en veel aandacht gehad voor het voeren van ontwikkelgesprekken. Aan het eind van het jaar hebben we met de organisatie geëvalueerd en input op gehaald voor waar we in 2026 de focus op willen leggen.

Meerinzicht

Meerinzicht professionaliseert: steeds meer processen en systemen worden voor de vier organisaties gestandaardiseerd en geharmoniseerd om zowel enerzijds zo efficiënt mogelijk te werken als om een goede kwaliteit en goede dienstverlening te kunnen waarborgen. Als EHZM werken wij samen om talent binnen te halen en te blijven binden aan onze organisaties, onder andere door middel van ons traineeprogramma.

In 2025 is er veel energie gestoken in het ombuigingstraject. De besluitvorming daarover bij de gemeenten heeft inmiddels plaatsgevonden, in het eerste kwartaal van 2026.

Ermelo, Harderwijk en Zeewolde bundelen krachten voor een sterke regio

De colleges van Ermelo, Harderwijk en Zeewolde hebben elkaar in de afgelopen collegeperiode (2022–2026) meerdere keren per jaar ontmoet in het kader van de doorontwikkeling van de EHZ-samenwerking. Het ‘Perspectief op EHZ-samenwerking’ gaat over nut en noodzaak van versterking en verdieping van de EHZ-samenwerking. Het doel van deze samenwerking is om de brede welvaart van onze inwoners in de regio ook op de lange termijn te borgen. Behoud van de bestuurlijke autonomie van de drie gemeenten is daarbij uitgangspunt. De ‘opbrengst’ van de collegeperiode 2022–2026 is dat de drie colleges ‘natuurlijke’ partners zijn geworden. De vertrouwensbasis voor een duurzame samenwerking is gelegd.

De drie gemeenteraden zijn op 30 september 2025 meegenomen in deze ontwikkeling. Het belang van de regio Harderwijk en het voortzetten en verdiepen van de EHZ-samenwerking is voor gezamenlijke vraagstukken onderschreven. De raden willen elkaar frequenter ontmoeten en meepraten over de inhoud van de samenwerking.

Het perspectief van de EHZ-samenwerking in de nieuwe collegeperiode (2026–2030) is het concreet handen en voeten geven van het 100.000+ gedachtegoed in de vorm van één krachtige regionale netwerksamenwerking. Bestuurders en ambtenaren vanuit de vier organisaties handelen vanuit het perspectief van één verzorgingsgebied. Een mooie uitdaging voor de komende vier jaar, waar het beschikbaar maken van voldoende ambtelijke capaciteit een noodzakelijke stap is.

Inhuurbeleid

Inhuur van medewerkers heeft verschillende redenen. Zo is de tijdelijke expertise die we inhuren veelal een beperkte flexibele schil rond de vaste formatie. De expertise die benodigd is, varieert en is niet permanent nodig. Daarnaast wordt soms ingehuurd bij ziekte. Hoewel de inhuurtarieven hoger liggen dan de kosten van vast personeel, maken we altijd een bewuste afweging of de grotere investering wenselijk of noodzakelijk is.

Het ambitieniveau in Ermelo is hoog. Dit leidt geregeld tot een werkvoorraad die niet door de eigen capaciteit opgevangen kan worden. Daarvoor moet dan worden ingehuurd. De kosten worden dan ten laste gebracht van het desbetreffende project. Inhuur wegens langdurige ziekte of anderszins vindt plaats indien de continuïteit en kwaliteit van het werk in het geding komt. Wij zijn eigenrisicodragers voor doorbetaling bij ziekte. Om dit risico zoveel mogelijk te beperken wordt een actief ziekteverzuimbeleid gevoerd.

Personele lasten

In onderstaande tabel is te zien dat er in 2025 nagenoeg evenveel is uitgegeven als begroot bij de

Najaarsrapportage 2025. Begin 2025 is de formatie van het domein bestuursdienst opgesplitst in vijf verschillende teams. Deze organisatorische wijziging stelt regisseurs en managers beter in staat om de formatie te beheersen en tussentijds bij te sturen.

Salarislasten

Het personeelsbudget voor salarislasten en overige personele lasten is in 2025 bijna volledig aangewend. Er resteert een saldo van circa € 70.000. Dit komt doordat een deel van de personeelslasten die verrekend zijn met de rijksuitkering voor de opvang van Oekraïners niet voorzien waren.

Inhuur

De gerealiseerde inhuurlasten zijn nagenoeg in lijn met de, bij de Najaarsrapportage 2025, aangepaste begroting. Bij deze najaarsrapportage is budget aangevraagd om de personele knelpunten voortvloeiend uit langdurig ziekteverzuim, problemen bij het werven van nieuw personeel en druk op de ruimtelijke projecten het hoofd te kunnen bieden.

Bedragen in €	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil
Salarislasten	€ 10.828.000	€ 10.757.494	€ 70.506
Inhuurlasten	€ 2.811.000	€ 2.842.997	€ -31.997
Overige personele lasten	€ 461.000	€ 466.349	€ -5.349
Totaal	€ 14.100.000	€ 14.066.839	€ 33.161

Frauderisico's

Wij zijn ons bewust van het risico dat er gefraudeerd kan worden. Om een goed beeld te krijgen van de risico's die we op het gebied van fraude lopen, is in 2023 een frauderisicoanalyse opgesteld. Dit is de basis waarop in 2024 en 2025 is voortgeborduurd. In de frauderisicoanalyse worden de onderwerpen genoemd waarin het risico van fraude het grootst is. Voor de geïdentificeerde risico's hebben we vervolgens beoordeeld in hoeverre er beheersmaatregelen bestaan binnen de organisatie die deze risico's verminderen.

Het voorkomen en ontdekken van frauderisico's hebben wij meegenomen in de inrichting van de administratieve organisatie. Wij hebben beheersmaatregelen getroffen om fraude en corruptie te voorkomen en te ontdekken:

- Maatregelen gericht op de motivatie, loyaliteit, integriteit, inspiratie en normen en waarden van medewerkers (kortom: houding en gedrag).
Concrete maatregelen zijn het indienen van een verklaring van goed gedrag (medewerkers), het laten uitvoeren van een integriteitsonderzoek (bestuurders), het afleggen van de ambtseed of ambtsbelofte, een vastgestelde integriteitsregeling, gedragscodes (onder andere op het gebied van nevenwerkzaamheden en financiële belangen), een regeling 'melden vermoeden misstanden' en de aanwezigheid van vertrouwenspersonen.
- Maatregelen die gewenst en ongewenst gedrag direct of indirect afdwingen.
Voorbeelden hiervan zijn het werken met functiescheidingen in onze processen, een duidelijke besluitvormings- en verantwoordingsstructuur en periodieke interne en externe controles op naleving van beheersingsmaatregelen en aandacht voor informatieveiligheid.

Met de analyse van de risico's en de controles op de uitvoering van de beheersmaatregelen zijn de risico's inzichtelijk en krijgen die op een zorgvuldige manier aandacht. Wij hebben geen concrete aanwijzingen of vermoedens dat zich fraudes hebben voorgedaan in het afgelopen boekjaar.

Vastgesteld beleid voor dit programma

- Nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement (2023)
- Financiële Verordening (2023)
- Inkoopbeleid Inkoopsamenwerking Noord Veluwe (2023)
- Begroting 2025–2028 Meerinzicht

Wat hebben wij er voor over?

Budgetten Bedragen (x 1.000)	Meerjaren begroting 2025	Begrotings wijzigingen 2025	Begroting 2025 (na wijzigingen)	Jaarstukken 2025	Saldo Jaarstukken t.o.v. Begroting
Lasten	-29.347	-693	-30.040	-30.081	-41
Baten	398	91	489	592	103
Saldo	-28.949	-602	-29.551	-29.489	62

Rechtmatigheid

Rechtmatigheidsverantwoording

Het college van B&W dient via de jaarrekening verantwoording af te leggen over de rechtmatigheid aan de raad.

Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de naleving van de regels, die van belang zijn voor financiële handelingen van de gemeente. Met deze verantwoording geven wij invulling aan de artikelen 8 tot en met 11 in de Financiële verordening 2023 en het controleprotocol 2025. In de rechtmatigheidsverantwoording zijn drie criteria van belang:

- het begrotingscriterium
- het voorwaardencriterium
- het misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in de jaarrekening. In de paragraaf Bedrijfsvoering geven we hierna een toelichting op de afwijkingen zoals die worden genoemd in de rechtmatigheidsverantwoording. De rapporteringstolerantie voor onrechtmatigheden is door de raad vastgesteld op € 100.000. Hieronder is een totaaloverzicht opgenomen van de onrechtmatigheden:

Bedragen x € 1.000	Van bruto naar netto		
	Bruto	Af	Netto
Monitor rechtmatigheidsverantwoording			
A. begrotingscriterium			
1. Overschrijding exploitatiebudgetten programma's begroot versus werkelijk	628	0	628
2. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	17	0	17
3. Niet geautoriseerde reserve mutaties	0	0	0

Subtotaal A. Begrotingsonrechtmatigheden (bruto)	645	0	645
B. Af: Begrotingsafwijkingen waarvan de raad heeft besloten dat ze niet onrechtmatig zijn	0	-628	-628
C. Totaal begrotingsonrechtmatigheden (fouten) = A-B	645	-628	17
D. Voorwaardencriterium			
1. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	482	0	482
E. Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	0	0	0
F. Totaal rechtmatigheidsfouten = C+D+E	1.127	-628	499
G. verantwoordingsgrens			
Verantwoordingsgrens vastgesteld door de raad	2%		2%
Totaal lasten inclusief toevoegingen aan de reserves	114.264		114.264
Verantwoordingsgrens in euro	2.285		2.285

Begrotingscriterium

Alle begrotingsoverschrijdingen (bruto) op de totale lasten per begrotingsprogramma (en daarmee overeenstemmende balansmutaties) onrechtmatig als deze lasten in strijd zijn met een wettelijke bepaling of met het beleid van de Raad. Overschrijding van budgetten binnen wet- en regelgeving en passend bij de uitvoering van het beleid van de Raad zijn niet onrechtmatig (netto).

Overschrijding lasten begrotingsprogramma's

In 2025 is er bij de begrotingsprogramma's sprake geweest van een overschrijding van € 628.000 aan de lastenkant. In overeenstemming met de financiële verordening artikel 10 lid 4 is € 628.000 hiervan acceptabel. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening en bij de programmaverantwoording.

Overschrijding lasten investeringsbudgetten

In 2025 is er een overschrijding geweest op een tweetal kredieten. De overschrijding bedraagt € 17.000. Dit is onder de rapporteringstolerantie en wordt daardoor niet nader toegelicht.

Voorwaardencriterium

Bij dit criterium gaat het om toepassing van de eisen en voorwaarden die worden gesteld aan financiële (beheers)handelingen. Die eisen en voorwaarden hebben betrekking op doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

Wij hebben vastgesteld dat er onrechtmatigheden zijn voor een bedrag van € 482.000 doordat de Europese aanbestedingsrichtlijnen niet juist zijn toegepast. Hieronder wordt een toelichting gegeven.

Algemeen:

Een budgethouder die een werk, levering of dienst afneemt bij een leverancier, dient zich af te vragen op welke wijze de afname moet worden aanbesteed. Hiervoor is er binnen de gemeente een inkoopbeleid die moet waarborgen dat de regels worden gevolgd. In 2024 is voor een bedrag van € 482.000 ingekocht waarbij de Europese aanbestedingsrichtlijnen niet juist zijn toegepast.

Onrechtmatigheden aanbesteding en inkopen onderverdeeld naar categorie:

Aanbesteding en inkopen:

Inhuur personeel (€ 156.000) Gedurende 2025 zijn er medewerkers ingehuurd bij een partij waarbij de gemeente geen raamovereenkomst heeft. Formeel moet de gemeente eerst uitvraag doen bij de gecontracteerde partij en wanneer deze niet kan leveren mag er contact gezocht worden met een andere partij. Gedurende 2025 is deze onrechtmatigheid opgelost.

Groenonderhoud (€ 225.000) Er is een raamovereenkomst gesloten met een tweetal leveranciers, echter de opdrachtwaarde is hoger dan op voorhand ingeschat. Hierdoor had deze opdracht Europees aanbesteed moeten zijn. Momenteel wordt onderzocht hoe deze opdracht het beste aanbesteed kan gaan worden.

Onderhoud riool en exploitatie milieupark (47.000) Voor zowel het rioolonderhoud als de exploitatie van het milieupark zijn overeenkomsten gesloten met één crediteur die niet op de juiste wijze zijn aanbesteed. De dienstverlening is voortgezet om operationele continuïteit te garanderen, gezien de dagelijkse aard en het belang van deze werkzaamheden voor de gemeentelijke dienstverlening. Deze opdracht is gedurende 2025 op een juiste wijze aanbesteed. Deze kosten zullen vanaf boekjaar 2026 rechtmatig zijn.

Advies en projectmanagement (57.000) De dienstverlening van twee leveranciers is niet op de juiste wijze aanbesteed. Aangezien de projecten zich in de afrondende fase bevindt, is ervoor gekozen de opdracht voort te zetten om de voortgang en samenhang binnen het traject te behouden. Het tussentijds beëindigen van de samenwerking zou tot vertraging, extra kosten en verlies van kennis leiden. Na afronding van het project wordt bekeken op welke wijze soortgelijke opdrachten in de toekomst rechtmatig kunnen worden aanbesteed.

Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium

Misbruik is het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens. Met als doel ten onrechte overheidssubsidies of –uitkeringen te ontvangen of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Oneigenlijk gebruik is het door het aangaan van rechtshandelingen en/of feitelijke handelingen, ontvangen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de tekst van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan.

Uitkeringen, subsidies en vergunningen gaan alleen naar inwoners, bedrijven en instellingen die daar recht op hebben. Dit wordt getoetst aan wet- en regelgeving en interne integriteitsregelingen en –afspraken. Wij hebben interne procedures om na te gaan dat (belasting-)gelden, subsidies, uitkeringen of bijdragen, enzovoort op de juiste manieren worden ingezet en besteed. Voor verschillende beleidsterreinen hebben wij preventieve en/of repressieve maatregelen. Preventieve maatregelen zijn met name regelgeving, voorlichting en controle vooraf. Repressieve maatregelen zijn controle achteraf en sanctionering.

In 2023 is er overkoepelend beleid voor het voorkomen van misbruik- en oneigenlijk gebruik vastgesteld, deze is voor boekjaar 2025 nog altijd actueel.

Eindconclusie:

Het totaal aan gerapporteerde onrechtmatigheden (lees bruto: € 1.100.000 en netto: € 499.000) is lager dan de vastgestelde verantwoordingsgrens van 2% van de gerealiseerde bestedingen (€ 2.285.000). Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in overeenstemming met de Kadernota rechtmatigheid rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Paragraaf Verbonden Partijen

Algemene informatie

Inleiding

Een verbonden partij wordt gedefinieerd als een privaatrechtelijke- of publiekrechtelijke organisatie, waarmee de gemeente een bestuurlijke en een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel (vertegenwoordiging) in het bestuur of het hebben van stemrecht. Van een financieel belang is sprake als de gemeente middelen ter beschikking stelt en deze in geval van faillissement van de verbonden partij kwijt is, of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente. Relaties waarbij alleen sprake is van een financieel of bestuurlijk belang vallen dus hierbuiten. Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt voort uit het publieke belang. Verbindingen met deze derde partijen is dus een manier om bepaalde publieke taken uit te voeren. De huidige verbonden partijen waaraan de gemeente gelieerd is hebben veelal een historische of wettelijke bestaansgrond. Afhankelijk van onze mate van verbondenheid zijn wij in meer of mindere mate in staat om invloed op het beleid van de betreffende verbonden partij uit te oefenen.

Het kader rondom de verbonden partijen is vastgelegd in een afzonderlijke Nota Verbonden partijen.

Doelstelling van deze nota is om een kader te bieden voor deelname aan, het oprichten van en het sturen op de verbonden partijen van de gemeente, om zo te komen tot verbonden partijen die maximaal bijdragen aan de lokale bestuurlijke ambities. Tegelijkertijd wil deze nota ook het beleidskader geven voor het heroverwegen en mogelijk uittreden bij verbonden partijen.

Visie op verbonden partijen

Het gemeentelijk beleid is er op gericht het aantal verbonden partijen beperkt te houden. Enerzijds uit het oogpunt van risicobeheersing en –beperking, anderzijds uit het oogpunt van transparantie van bestuur. Er kunnen echter altijd goede redenen aanwezig zijn voor het aangaan van een verbonden partij constructie.

Criteria die daarbij worden gehanteerd:

- De taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd;
- Gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op de gekozen vorm van samenwerking en draagt bij aan een efficiëntere en effectievere mogelijkheid tot het uitvoeren van onze publieke taak; denk hierbij aan kennisvoordeel, de lokale overheid kan gebruik maken van kennis waarover zij zelf niet beschikt
- Voordelen van de (beoogde) samenwerking wegen op tegen de nadelen.
 - Een paar voordelen kunnen zijn:
 - Risicospreiding, risico's worden met andere partijen gedeeld
 - Continuïteit, door meer schaalgrootte te creëren is de organisatie niet afhankelijk van de kennis van individuen

Gemeenschappelijke regelingen

Voor deelname in gemeenschappelijke regelingen worden de regels gevolgd die zijn vastgelegd in de Wet gemeenschappelijke regelingen (klik hier voor de link WGR).

Bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen/samenwerkingsverbanden

Voor het opstellen van de meerjarenbegroting van de gemeente wordt er uitgegaan van de door de gemeenschappelijke regelingen/samenwerkingsverbanden meest recent aangeboden (concept-)begroting. Tenzij de raad reeds besloten heeft de aangeboden begroting op een andere wijze op te nemen.

Er is de laatste jaren een trend zichtbaar waarbij de indexatiepercentages van gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden niet op dezelfde lijn liggen als het percentage waar de gemeente zelf mee rekent vanuit de meicirculaire en anders dan waarmee de algemene uitkering gecorrigeerd wordt voor loon- en prijsstijgingen. Voor onze gemeenschappelijke regelingen geldt, dat wij verwachten dat zij meebewegen met de (financiële) ruimte van de gemeente. Wij zien gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden als 'verlengd lokaal bestuur' en daarmee ook onderdeel van onze financieringssysteem. Als kader stellen we dat gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden aan moeten sluiten bij percentages genoemd in de meicirculaire, als dat niet het geval is zal er een zienswijze voorgesteld worden aan de raad om in te dienen.

Verbonden partij	Type	Portefeuillehouder	Bestuurlijk belang
Afvalsturing Friesland	Naamloze Vennootschap	Wethouder dhr. C.A.J. Tigchelaar	Ja/stemrecht/zeggenschap op basis van aandelenkapitaal
Alliander	Naamloze Vennootschap	Burgemeester P.J.T. van Daalen	Ja / stemrecht / 0,26% zeggenschap op basis van aandelenkapitaal
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	Naamloze Vennootschap	Wethouder dhr. C.A.J. Tigchelaar	Ja / stemrecht / 0,13% zeggenschap op basis van aandelenkapitaal
Coöperatie Gastvrije Randmeren	Gemeenschappelijke regeling	Burgemeester P.J.T. van Daalen	Bestuur GR / wethouder
GGD Noord- en Oost- Gelderland	Gemeenschappelijke regeling	Wethouder dhr. E. van der Weide	Bestuur GR / wethouder
Inclusief Groep	Naamloze Vennootschap	Wethouder dhr. E. van der Weide	Zeggenschap op basis van 16,2% aandelenkapitaal
Interactie	Vennootschap	Wethouder dhr. C.A.J. Tigchelaar	100% Aandelenbezit, gemeentelijk sportbedrijf
Leisurelands	Vennootschap	Burgemeester P.J.T. van Daalen	Aandelenbezit
Meerinzicht	Gemeenschappelijke regeling	Wethouder dhr. C.A.J. Tigchelaar	Bestuur GR / wethouder
Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe)	Gemeenschappelijke regeling	Wethouder dhr. H.R. van Veen	Bestuur GR / wethouder
Noord-Veluws Archief (NoVA)	Gemeenschappelijke regeling	Burgemeester P.J.T. van Daalen	Bestuur GR / wethouder
Veiligheidsregio Noord- en Oost- Gelderland (VNOG)	Gemeenschappelijke regeling	Burgemeester P.J.T. van Daalen	Bestuur GR / burgemeester
Vitale vakantieparken	Besloten Vennootschap	Wethouder dhr. C.A.J. Tigchelaar	Ja/stemrecht/6,23% op basis van aandelenkapitaal

Vitens	Naamloze Vennootschap	Burgemeester P.J.T. van Daalen	Ja/stemrecht/0.416% op basis van aandelenkapitaal
--------	--------------------------	-----------------------------------	--

Afvalsturing Friesland

Afvalsturing Friesland			
Eigenschappen			
Vestigingsplaats en adres:	Leeuwarden, Hidaigoweg 5, 8938 BA		
Portefeuillehouder:	Wethouder dhr. C.A.J. Tigchelaar		
Ambtelijke accounthouder:	de heer H.P. Grit, gastheergemeente Oldebroek		
Openbaar belang:	Afval op een professionele, innovatieve en duurzame manier in te zamelen en te verwerken. Als aandeelhouder heeft de gemeente Ermelo zeggenschap in de algemene vergadering van aandeelhouders. Een collegelid van de gemeente Oldebroek vertegenwoordigd de SNV gemeenten hierin.		
Doelstelling verbonden partij:	Het succesvol sluiten van circulaire (afval)ketens voor het welzijn van de volgende generaties. Actief bijdragen aan het verlagen van CO2 uitstoot, aan minder afval en meer hergebruik van grondstoffen. Ook zorgen we voor meer biodiversiteit en mindere sociale ongelijkheid.		
Rechtsvorm:	N.V.		
Beleidsinformatie			
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Wonen in Ermelo, subprogramma Duurzaamheid en Milieu		
Kansen en ontwikkelingen:	AF Omrin heeft meer gemeenten als aandeelhouder erbij gekregen. Er staan nog diverse belangstellenden in de wachtrij. Dit is ook nodig om meer gemeenten te binden omdat het restafval van huishoudens door Vang–maatregelen de komende jaren zal dalen.		
Risico:	De belangrijkste risico's voor de vennootschap liggen in de technische beschikbaarheid van de kapitaalintensieve installaties, de beschikbaarheid van afval en de ontwikkelingen op de energiemarkt. Langdurige stilstand, onvoldoende beschikbaarheid van afval of dalende energieprijzen kunnen een belangrijke impact hebben op het resultaat van de afvalsturing Friesland.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2024	Begroting 2025	Jaarstukken 2025
Eigen vermogen	€ 83.562.000	n.v.t.	n.n.b.
Vreemd vermogen	€100.395.000	n.v.t.	n.n.b.
Resultaat	€ 7.130.000	n.v.t.	n.n.b.
Begrote ontvangsten	–	–	–
Realisatie ontvangsten	€ 22.541,64	–	€ 20.824,11

Alliander

Alliander	
Eigenschappen	
Vestigingsplaats en adres:	Arnhem, Utrechtseweg 68, 6812 AH
Portefeuillehouder:	Burgemeester P.J.T. van Daalen

Ambtelijke accounthouder:	De heer J. Maarsingh		
Openbaar belang:	Alliander is als netwerkbedrijf verantwoordelijk voor de distributie van energie, zoals elektriciteit, (bio)gas en warmte. Als nutsbedrijf opereert zij vanuit een monopolie positie in een sector die beschouwd wordt van openbaar nut te zijn, omdat het belangrijke producten of diensten levert die in het algemeen openbaar belang zijn. Hier worden de elektriciteits-, gas- en drinkwatervoorziening toe gerekend. Alle aandelen van Alliander zijn direct in handen van Nederlandse provincies en gemeenten. De grootste aandeelhouders van Alliander zijn de provincies Gelderland (44,68%), Friesland (12,65%) en Noord-Holland (9,16%) en de gemeente Amsterdam (9,16%). Hiermee bezitten deze aandeelhouders gezamenlijk 76% van de aandelen. De overige aandeelhouders, die elk minder dan 3% van de aandelen bezitten, zijn een 70-tal kleinere gemeenten en de provincie Flevoland. De gemeente kan door het zeer geringe aandelenpakket feitelijk zelf geen invloed uitoefenen op het functioneren van Alliander. Samenwerking is daarom gezocht (beleidsmatig en organisatorisch) via het NUON, Vitens, Alliander-platform (NUVAL).		
Rechtsvorm:	N.V.		
Beleidsinformatie			
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samenwerken voor Ermelo, subprogramma Bestuur en Organisatie		
Kansen en ontwikkelingen:	De vraag naar elektriciteit blijft verder stijgen. Dit heeft impact op het net in termen van oplopende (transport)schaarste en congestie. Dit vraagt steeds grotere investeringen in het elektriciteitsnet.		
Risico:	Risico: Dividenduitkering kan tegenvallen of geheel ingehouden worden. Vanwege de omvangrijke investeringsopgave kan Alliander haar aandeelhouders om extra kapitaal verzoeken in de vorm van een hybride lening.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2024	Begroting 2025	Jaarstukken 2025
Eigen vermogen	€ 6.038.000.000	n.v.t.	€ 6.203.000.000
Vreemd vermogen	€ 6.908.000.000	n.v.t.	€ 7.960.000.000
Resultaat	€ 976.000.000	n.v.t.	€ 289.000.000
Begrote ontvangsten	€ 385.000	€ 261.000	€ 261.000
Realisatie ontvangsten	€ 452.494,34	n.v.t.	€ 248.510,12

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	
Eigenschappen	
Vestigingsplaats en adres:	Den Haag, Koninginnegracht 2, 2514 AA
Portefeuillehouder:	Wethouder dhr. C.A.J. Tigchelaar
Ambtelijke accounthouder:	De heer J. Maarsingh
Openbaar belang:	Alle aandeelhouders zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een

	hoogheemraadschap. Vanuit het oogpunt van het behartigen van het publieke belang, is de gemeente Ermelo gedeeltelijk in het bezit van de aandelen.		
Doelstelling verbonden partij;	BNG Bank is de bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank biedt haar klanten een breed pakket van financiële dienstverlening aan: onder andere kredietverlening, betalingsverkeer, gebiedsontwikkeling, duurzame projectfinanciering en participaties in publiek–private samenwerkingen. Daarmee draagt de bank zowel bij aan lagere kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de Nederlandse burger als aan een duurzamer Nederland.		
Rechtsvorm:	N.V.		
Beleidsinformatie			
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samenwerken voor Ermelo, subprogramma Financiën		
Kansen en ontwikkelingen:	BNG realiseerde in 2025 een nettowinst van € 172 miljoen en een renteresultaat van € 496 miljoen. Het renteresultaat is met € 40 miljoen gedaald ten opzichte van 2024 onder meer doordat de BNG een deel van haar winst heeft gebruikt om haar klanten een lagere prijs te kunnen bieden zodat zij meer impact kunnen maken. De leningenportefeuille is daarentegen wel gegroeid en steeg van € 93 miljard in 2024 naar € 95,7 miljard in 2025. Ondanks volatiele marktomstandigheden en geopolitieke spanningen bleef de vraag naar krediet onverminderd hoog, vooral vanuit gemeenten en woningcorporaties. Vanaf 2026 start de BNG aan een driejarig transitieprogramma gericht op het vergroten van haar maatschappelijke waarde, waarbij de focus ligt op het vergroten van de leningportefeuille, het versterken van klantrelaties en het verlagen van de kosten. De eerste voorbereidingen hiervoor zijn getroffen in 2025 waaronder een voorziening voor een reorganisatie.		
Risico:	Er is een kans op een lagere uitkering aan dividend dan begroot. De bank hanteert standaard de beleidslijn geen tussentijdse uitspraken te doen over de verwachte nettowinst, gezien de veelal onvoorspelbare bewegingen op de (internationale) financiële markten.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2024	Begroting 2025	Jaarstukken 2025
Eigen vermogen	€ 4.777.000.000	n.v.t.	€ 4.863.000.000
Vreemd vermogen	€ 123.164.000.000	n.v.t.	€ 110.701.000.000
Resultaat	€ 294.000.000	n.v.t.	€ 172.000.000
Begrote ontvangsten	€ 162.000	€ 162.000	€ 162.000
Realisatie ontvangsten	€ 162.162	n.v.t.	€ 188.438,58

Gastvrije Randmeren

Coöperatie Gastvrije Randmeren	
Eigenschappen	
Vestigingsplaats en adres:	Harderwijk, Havendam 58, 3841 AA
Portefeuillehouder:	Burgemeester P.J.T. van Daalen
Ambtelijke accounthouder:	De heer A.C. van den Engel
Openbaar belang:	De Coöperatie Gastvrije Randmeren is een samenwerkingsverband tussen 15 gemeenten (Almere, Blaricum, Bunschoten, Dronten, Eemnes, Elburg, Ermelo,

	Harderwijk, Huizen, Kampen, Gooise Meren, Nijkerk, Nunspeet, Putten en Zeewolde) die als doel heeft: 1. het behartigen van de bovengemeentelijke belangen van de recreatie binnen het gebied van de Randmeren; 2. het behartigen van de belangen van de natuur binnen het gebied van de Randmeren; 3. het bewaren en bevorderen van het natuur–en landschapsschoon binnen het gebied van de Randmeren; 4. het bevorderen van de watersport in het gebied van de Randmeren. Het werkgebied van de Coöperatie Gastvrije Randmeren strekt zich uit van de Hollandse Brug tot de Ketelbrug, een langgerekte merenreeks van ruim tachtig kilometer.		
Doelstelling verbonden partij;	De coöperatie heeft als doel het kwaliteitsniveau van het natuur– en recreatiegebied Randmeren te optimaliseren en het positioneren van de Randmeren in (inter)nationaal perspectief. De coöperatie zorgt namens de gemeenten voor het beheer en onderhoud van de recreatieve functies van de meren. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar het maaien van waterplanten in vaarwater, en recreatie bij aanlegplaatsen en eilanden.		
Rechtsvorm:	Coöperatie		
Beleidsinformatie			
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Ondernemen in Ermelo, subprogramma Toerisme en Recreatie		
Kansen en ontwikkelingen:	De coöperatie heeft de laatste projecten uit het Integrale Inrichtingsplan Veluwerandmeren, kortweg IIVR, gerealiseerd. Het gaat hierbij om inrichtingsmaatregelen, maatregelen die de vaarmogelijkheden voor de recreatievaart vergroten en natuurprojecten. In Ermelo is in 2024 het project Groene Kruispunt afgerond. Het enige IIVR–project dat nog uitgevoerd gaat worden, betreft het verdiepen van de randmeren op een aantal plekken. Het eigen vermogen bestaat voor het grootste deel uit voormalig IIVR–budget. Met het aflopen van het IIVR–programma, is de coöperatie op zoek naar haar toekomstige rol en ambitie. In 2025 is de toekomstvisie van GVR tot stand gekomen en in 2026 moet deze gaan leiden tot nieuwe projecten voor de resterende gelden van zo'n € 8 mln. Tevens is er in 2025 door de interim directeur (i.v.m. vervanging van de langdurige zieke directeur) een onderzoek gestart naar de governance van GVR. In 2026 moet dit tot een besluit gaan leiden.		
Risico:	De leden van de coöperatie hebben zorgen over de financieringsstructuur van de coöperatie, die structureel inteert op het eigen vermogen. Met jaarlijks een tekort van 2 ton is de coöperatie binnen 8 jaar door haar reserves heen; bij tegenvallende beleggingsresultaten al eerder. Er volgt een verkenning naar duurzame financiering – een sluitend meerjarenperspectief.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2024	Begroting 2025	Jaarstukken 2025
Eigen vermogen	€ 10.961.477	n.v.t.	n.n.b.
Vreemd vermogen	€ 1.016.385	n.v.t.	n.n.b.
Resultaat	€ 293.110	n.v.t.	n.n.b.
Begrote ontvangsten	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000.
Realisatie ontvangsten	€ 23.102	n.v.t.	€21.273

GGD Noord- en Oost- Gelderland (GGD NOG)

GGD Noord- en Oost- Gelderland (GGD NOG)	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats en adres:	Apeldoorn, Rijksstraatweg 65, 7231 AC Warnsveld (kantoorlocatie)
Portefeuillehouder:	Wethouder dhr. E. van der Weide
Ambtelijke accounthouder:	Mevrouw P.A. Beelen-Mostert
Openbaar belang:	De gemeente is verantwoordelijk voor de publieke gezondheid op lokaal niveau en richten hiervoor een GGD in / sluit aan bij een regionale GGD op basis van de Wet publieke gezondheid. Dat is de GGD Noord- en Oost -Gelderland voor deze regio. Naast taken uit de Wet publieke gezondheid voert de GGD o.a. ook taken uit vanuit de Wet Kinderopvang, Wet op de lijkbezorging, Wet maatschappelijke ondersteuning , op basis van autonome gemeentelijke taken, en taken in opdracht van derden zoals Rijk, politie en burgers. De GGD NOG is een verbonden partij waarmee de 22 gemeenten samenwerken op basis van de Gemeenschappelijke regeling GGDNOG Noord- en Oost-Gelderland. De regioindeling is gelijk aan de regioindeling van de veiligheidsregio's. De 22 gemeenten die hierin samenwerken zijn de gemeenten Aalten, Apeldoorn, Berkelland, Bronckhorst, Brummen, Doetinchem, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Lochem, Montferland, Nunspeet, Oldebroek, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Putten, Voorst, Winterswijk en Zutphen. Wettelijke gemeentelijke taken vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling (B1) of op basis van subsidiëring en/of dienstverleningsovereenkomsten (B2): - Jeugdgezondheidszorg 4-19 jaar, infectieziektebestrijding, gezondheidsbevordering en medische milieukunde (B1 taak) - Kwaliteitstoezicht, toegang beschermd wonen en maatschappelijke zorg op basis van de Wmo 2015 (B2 taak) - Preventieve activiteiten op basis van de Jeugdwet (B2 taak) - Lijkschouw op basis van de Wet op de Lijkbezorging (B2 taak) Autonome gemeentelijke taken (C-taken): - (Extra) onderzoek door Academische Werkplaats AGORA. (samenwerking GGD NOG en Wageningen University & Research Centre) - (Extra) Onderzoek en advies door Evaluatiebureau Publieke Gezondheid GGD NOG De GGD voert ook externe taken uit in opdracht van derden zoals Rijk, politie of burgers (D-taken): - Rijksvaccinatieprogramma - Arrestantenzorg - Reizigersvaccinatie - Vergunningen tattooshops - Publieke gezondheidszorg asielzoekers - Aanvullende seksuele gezondheidszorg
Doelstelling verbonden partij:	De GGD NOG heeft als doel de gemeenschappelijke belangen van de gemeenten te behartigen op het terrein van de publieke gezondheidszorg, toezicht kinderopvang en veiligheidsregio's.
Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Beleidsinformatie	
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Leven in Ermelo, subprogramma Kansrijk Opgroeien

Kansen en ontwikkelingen:	Landelijk wordt koers gezet naar een preventiestrategie en een gezondheidsgericht systeem in plaats van een ziektegericht systeem om de zorg toegankelijk te houden voor mensen die dit echt nodig hebben. Deze ontwikkelingen zullen naar verwachting het nodige betekenen voor de koers van de huidige bestuursagenda GGDNOG (2023–2027) op basis van het Aanvullend Zorg en Welzijns Akkoord (AZWA) 2027–2028 en de volgende bestuursagenda. Op dit moment is nog niet concreet welke financiële middelen regionaal en lokaal vanuit het AZWA naar gemeenten komt om de beoogde transformaties in de zorg en het sociaal domein te realiseren. Voor de GGD spelen daarnaast ontwikkelingen als de landelijke aangekondigde bezuinigingen op de pandemische paraatheid en de het wegvallen van taken door aanbestedingen zoals de medische arrestantenzorg een rol. Het wegvallen van deze taken heeft gevolgen voor de organisatie van de forensische geneeskunde. Er loopt een onderzoek naar een toekomstbestendige integrale JGZ 0–18 jaar.		
Risico:	Sprake is van een optelsom van ontwikkelingen die zorgen voor grote onzekerheid en mogelijke risico 's voor de GGD als robuuste organisatie. De landelijke tendens van centralisatie van zorg met (bijvoorbeeld de medische arrestantenzorg). Hierdoor verliest een GGD taken die de diversiteit van hun dienstverlening aantast. Gevolgen van de uitkomsten onderzoek naar integrale Jeugdgezondheidszorg. Momenteel wordt dit door twee organisaties uitgevoerd 0–4 jaar ICARE en 4–18 jaar door de GGD. De keuzes die de gemeente in het licht van de daling van inkomsten uit het gemeentefonds in 2028 mogelijk moeten maken. De geopolitieke ontwikkelingen in relatie tot de veiligheidsregio en de rol van bij crisis van de GGD. Dit zijn andere bewegingen ten opzichte van de landelijke ontwikkelingen van zorg naar gezondheid en de lokale beweging naar de voorkant binnen het sociaal domein en de rol hierin van de GGD op het gebied van publieke gezondheid.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2024	Begroting 2025	Jaarstukken 2025
Eigen vermogen	€ 1.921.000		n.n.b
Vreemd vermogen	€ 11.330.000		n.n.b
Resultaat	€ –170.000		n.n.b
Begrote bijdrage Ermelo	€ 578.000	€ 634.000	n.n.b
Realisatie bijdrage Ermelo	€ 576.301	€ 633.187	n.n.b

Inclusief Groep

Inclusief Groep	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats en adres:	Nunspeet, Industrieweg 47, 8071 CS
Portefeuillehouder:	Wethouder dhr. E. van der Weide
Ambtelijke accounthouder:	Mevrouw V.E. Schouten
Openbaar belang:	Inclusief Groep voert voor de aandeelhoudende gemeenten de Wet sociale werkvoorziening (WSW) uit en verzorgt, via opdrachtverlening door Meerinzicht, re-integratietrajecten en beschut werk. Hiermee wordt bijgedragen aan arbeidsparticipatie van inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De governance bestaat uit zeven aandeelhoudende gemeenten: Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nijkerk, Nunspeet, Oldebroek en Putten.

Doelstelling verbonden partij:	Inclusief Groep streeft naar een arbeidsmarkt waarin inwoners, ongeacht afstand tot de arbeidsmarkt, duurzaam kunnen deelnemen. De organisatie biedt trajecten van diagnose en ontwikkeling tot uitstroom naar passend werk.		
	De sociale infrastructuur vormt hierbij een belangrijke randvoorwaarde. Inclusief Groep geeft daarmee uitvoering aan de Wet sociale werkvoorziening en re-integratietaken.		
Rechtsvorm:	Naamloze Vennootschap		
Beleidsinformatie			
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Leven voor Ermelo, subprogramma Bestaanszekerheid en perspectief op (on)betaald werk		
Kansen en ontwikkelingen:	In het afgelopen jaar is gewerkt aan een bestuurlijk traject gericht op de toekomstbestendigheid van Inclusief Groep. Een strategisch businessplan is opgesteld waarin maatregelen voor kostenbeheersing en positionering zijn uitgewerkt. Binnen het aandeelhouderschap is gesproken over mogelijke uittreding van gemeenten. Eventuele uittreding kan gevolgen hebben voor de samenwerkingsstructuur en de verhouding tussen aandeelhouderschap en dienstverlening. Door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor sociale infrastructuur (waaronder Wsw-infrastructuur, impulsbudget en LKS 68%) worden door gemeenten ontvangen binnen de reguliere financiële verhoudingen. De inzet van deze middelen vindt plaats binnen de gemeentelijke begrotingsbevoegdheid en vereist afzonderlijke bestuurlijke besluitvorming.		
Risico:	Het risico voor Ermelo bestaat uit: • mogelijke aanvullende financiële bijdragen bij aanhoudende exploitatietekorten; • herverdeling van risico's bij eventuele uittreding van gemeenten; • effecten van herstructurering binnen het aandeelhouderschap. De financiële ontwikkelingen worden gemonitord via de reguliere P&C-cyclus. De BNG bank waarvoor de gemeente garant staat voor 1 / 7 deel of € 357.250 wordt vóór 1 juli 2026 afgelost. Daarmee vervalt de garantstelling.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2024	Begroting 2025	Jaarstukken 2025
Eigen vermogen	€ 7.703.000		n.n.b
Vreemd vermogen	€ 9.633.000		n.n.b
Resultaat	€ 906.000		n.n.b
Begrote bijdrage Ermelo	€ 3.770.000	€ 3.858.000	
Realisatie bijdrage Ermelo	€ 3.645.754	€ 3.777.412	

Interactie

Interactie
Algemene informatie

Vestigingsplaats en adres:	Ermelo, Oude Telgterweg 203, 3853 PG		
Portefuillehouder:	Wethouder dhr. C.A.J. Tigchelaar		
Ambtelijke accounthouder:	Dhr W. van der Schaaf		
Openbaar belang:	De gemeente Ermelo is 100% aandeelhouder van Interactie. De gemeente is verantwoordelijk voor het sport- en cultuurbeleid binnen Ermelo. Een AvA (Algemene Vergadering van Aandeelhouders) en de RvC (Raad van Commissarissen) houden toezicht op de directie en het management van Interactie. De RvC krijgt in deze governancestructuur ook een belangrijke rol waarbij naast toezicht ook de werkgeversrol, advies- en ambassadeursfunctie een rol speelt. Gemeente Ermelo en de RvC geven de opdracht tot uitvoer van het sport- en cultuurbeleid en Interactie verzorgt het beheer van accommodaties en maakt sport & bewegen en activiteiten voortvloeiend uit het gemeentelijk cultuurbeleid voor alle inwoners van Ermelo mogelijk.		
Doelstelling verbonden partij:	Interactie heeft als doel beheer, exploitatie, onderhoud en ingebruikgeving van sport- en culturele accommodaties. Ook voert Interactie delen uit van het gemeentelijke sportbeleid en cultuurbeleid. Interactie “brengt je in beweging”. Interactie draagt door middel van sport en cultuur bij aan het fysiek en geestelijk vitaal houden van inwoners van Ermelo. Daarnaast staat Interactie voor het versterken van de sociale banden in Ermelo. Sport en cultuur bieden mensen kansen om te leren en te ontwikkelen.		
Rechtsvorm:	B.V.		
Beleidsinformatie			
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Leven in Ermelo, subprogramma Op weg naar samenredzaamheid		
Kansen en ontwikkelingen:	Sinds 1 januari 2025 is mevr. S. Kuizenga aangesteld als nieuwe directeur–bestuurder bij Interactie. In 2025 zijn Interactie en gemeente samen opgetrokken om de basis van Interactie op orde te krijgen. Daartoe is een eenduidige, heldere opdrachtverstrekking opgesteld, is de beheer– en exploitatieovereenkomst geactualiseerd en is een realistische, passende begroting ten behoeve van een gezonde bedrijfsvoering opgesteld. In maart 2026 neemt de gemeenteraad naar verwachting een besluit over de structurele verhoging van de exploitatiebijdrage van de gemeente Ermelo aan Interactie. De (ambtelijke) taskforce en (bestuurlijke) stuurgroep zijn in februari 2026 opgeheven. Er is een overzicht opgesteld van rollen, taken en verantwoordelijkheden en een bijbehorende nieuwe vergadercyclus. Hiermee wordt vanaf Q1 2026 invulling gegeven aan goed opdrachtgeverschap – opdrachtnemerschap en de invulling van ambtelijke en bestuurlijke overleggen.		
Risico:	Kosten meerjarenonderhoudsplannen zijn gedeeltelijk bekend. Dit kan nog een wijziging tot gevolg hebben.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2024	Begroting 2025	Jaarstukken 2025 (voorlopig)
Eigen vermogen	€ 79.317		n.n.b.
Vreemd vermogen	€ 1.884.007		n.n.b.
Resultaat	€ –687.000		–€ 505.000

Begrote bijdrage Ermelo	€ 3.345.000	€ 4.881.000	
Realisatie bijdrage Ermelo	€ 3.165.000		€ 4.830.000

Leisurelands

Leisurelands			
Algemene informatie			
Vestigingsplaats en adres:	Arnhem, Kermisland 110, 6825 JC		
Portefeuillehouder:	Burgemeester P.J.T. van Daalen		
Ambtelijke accounthouder:	De heer A.C. van den Engel		
Openbaar belang:	Leisurelands richt zich op het ontwikkelen, aanleggen, faciliteren, exploiteren en beheren van recreatieve producten. Het thema Duurzaam Recreëren is hierbij het fundament. Leisurelands voorziet in een breed scala aan recreatieve mogelijkheden, zowel op publiek terrein (bijvoorbeeld dagrecreatieterreinen) als ook op privaat terrein (bijvoorbeeld projectontwikkeling/beheer).		
Doelstelling:	Leisurelands streeft naar het duurzaam beheren en onderhouden van recreatiegebieden, waarbij zij toegankelijke, aantrekkelijke en goed onderhouden locaties creëren die recreatie en toerisme stimuleren voor een breed publiek.		
Rechtsvorm:	B.V.		
Beleidsinformatie			
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Ondernemen in Ermelo, subprogramma Toerisme en Recreatie		
Kansen en ontwikkelingen:	De gemeente Ermelo is aandeelhouder van Leisurelands. De overige aandeelhouders zijn gemeenten op de Veluwe, het Rijk van Nijmegen, Achterhoek en Liemers. De aandelen zijn "om niet" ontvangen en op de balans geactiveerd voor € 4.250. In Ermelo is Leisurelands eigenaar van recreatiegebied Veluwe aan Zee Noord. Leisurelands is Veluwe aan Zee volop aan het ontwikkelen. Vanaf oktober 2024 is Leisurelands begonnen met het opnieuw inrichten en omvormen van de surfstranden bij Veluwe aan Zee Noord. De herinrichting heeft als doel de surfstranden te transformeren tot een moderne en aantrekkelijke bestemming voor watersporters. De oplevering van de werkzaamheden is gepland in 2025. De Regio Deal 'Veluwe in balans' is een financiële kans voor Leisurelands en gemeente Ermelo om te versnellen in hun ambities rondom de ontwikkeling van Veluwe aan Zee. In november 2025 is de regiodeal aanvraag van € 1,4 mln gehonoreerd door de provincie. Dit betekent dat we in 2026 gaan starten met het uitvoeringsplan van diverse projecten.		
Risico:	Ermelo als aandeelhouder kan beperkt invloed uitoefenen op het door de directie gevoerde beleid.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2024	Begroting 2025	Jaarstukken 2025
Eigen vermogen	€ 84.762.000	n.v.t.	n.n.b.
Vreemd vermogen	€ 17.409.000	n.v.t.	n.n.b.
Resultaat	€ 3.489.000	n.v.t.	n.n.b.
Begrote ontvangsten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Realisatie ontvangsten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Meerinzicht (MIZ)

Meerinzicht (MIZ)	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats en adres:	Harderwijk, Havendam 56, 3841 AA
Portefeuillehouder:	Wethouder dhr. C.A.J. Tigchelaar
Ambtelijke accounthouder:	De heer M. Juffer
Openbaar belang:	Meerinzicht is een samenwerkingsverband op het gebied van uitvoeringstaken op het gebied van de bedrijfsvoering en het Sociaal Domein voor de gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde. Het betreft de volgende uitvoeringstaken t.a.v. de bedrijfsvoering: – Informatisering en automatisering – Personeel en organisatie (HRM) – Facilitaire zaken/documentaire informatievoorziening/gebouwbeheer/inkoop – Belastingen, daaronder begrepen de heffing en invordering – Financiën & administratie – Juridische zaken – Communicatie – Geo-informatie Het betreft de volgende uitvoeringstaken t.a.v. het Sociaal Domein: – Participatiewet – Wmo, waaronder Beschermd Wonen – Jeugdwet en jeugdstrafketen – Leerplicht – RMC – Sociale recherche – Beleidsvoorbereiding – Inkomensondersteuning
Doelstelling verbonden partij:	Meerinzicht streeft ernaar om door samenwerking tussen de gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde de dienstverlening aan inwoners en bedrijven te verbeteren, de bedrijfsvoering efficiënter en effectiever te maken en hoogwaardige ondersteuning te bieden binnen het sociaal domein.
Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling: bedrijfsvoeringsorganisatie op grond van Wet Gemeenschappelijke Regelingen
Beleidsinformatie	
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Werken voor Ermelo, subprogramma Bestuur en Organisatie
Kansen en ontwikkelingen:	Meerinzicht heeft een inventarisatie van ombuigingsmogelijkheden gevat in een rapport inventarisatie, die Meerinzicht bij de Meerjarenbegroting 2026–2029 heeft opgeleverd. De raden zijn hierover geïnformeerd tijdens de informatiebijeenkomst van 27 mei 2025. De voorstellen waarover Meerinzicht zelfstandig kan besluiten zijn verwerkt in de Bestuursrapportage 2025. De resterende voorstellen zijn eind 2025 via een separaat traject ter besluitvorming aangeboden aan het college en de gemeenteraad. Op 21 april 2022 heeft de gemeenteraad de aanbevelingen uit het “Rekenkameronderzoek naar Meerinzicht” overgenomen. De kernboodschap is om tot meer sturingsinformatie en gestructureerde informatievoorziening te komen. In 2024 heeft Berenschot een rapport opgeleverd waarin er een viertal indicatoren worden voorgesteld. De verdere invulling van de KPI's zijn uitgewerkt in de

	Bestuursrapportage 2025 van Meerinzicht en in 2026 zal hier voor het eerst over gerapporteerd worden.		
Risico:	– Belangrijk is dat de verbonden partijen in het algemeen, deze in het bijzonder, dicht bij de brongemeenten gehouden worden. Daardoor wordt het risico van "te ver op afstand geraken" voorkomen. – De ombuigingen kunnen gevolgen hebben voor de dienstverlening van Meerinzicht. – Nieuw beleid leidt deels tot verhoging van programmakosten bij de brongemeenten en deels tot verhoging van de uitvoeringskosten bij Meerinzicht – Autonome ontwikkelingen zullen invloed hebben op de hoogte van de overgedragen budgetten, dit geldt met name voor de gevolgen van CAO-ontwikkelingen, inflatiecorrectie en automatiseringskosten (met name licentiekosten die gekoppeld zijn aan inwoneraantal). – Omdat Meerinzicht geen reserves en voorzieningen mag aanhouden, leidt elk besluit met financiële gevolgen tot een begrotingswijziging.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2024	Begroting 2025	Jaarstukken 2025
Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen	€ 24.741.000	€ 23.850.000	€ 27.147.000
Resultaat	n.n.b.	n.v.t.	n.n.b.
Begrote bijdrage	€ 15.093.000	€ 15.652.000	€ 15.652.000
Realisatie bijdrage	€ 15.120.000	n.v.t.	€ 15.473.000

Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe)

Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe)	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats en adres:	Harderwijk, Oosteinde 17, 3842 DR
Portefeuillehouder:	Wethouder dhr. H.R. van Veen
Ambtelijke accounthouder:	De heer W. van der Schaaf
Openbaar belang:	In opdracht van de gemeenten en de provincie Gelderland adviseren vergunningverleners over omgevingsvergunningen en zien toezichthouders erop toe dat bedrijven voldoen aan actuele wet- en regelgeving op het gebied van milieu(veiligheid). Daarnaast adviseren de experts over verschillende (milieu)onderwerpen, zoals energie, bodem, ruimtelijke ordening, duurzaamheid, lucht, geluid, externe veiligheid, natuur en ecologie.
Doelstelling verbonden partij:	Omgevingsdienst Veluwe draagt bij aan een veilige en gezonde fysieke leefomgeving.
Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam op grond van Wet Gemeenschappelijke Regelingen
Beleidsinformatie	
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Wonen in Ermelo, subprogramma Duurzaamheid en Milieu
Kansen en ontwikkelingen:	Omgevingsdienst Veluwe is een belangrijke netwerkpartner voor de gemeente Ermelo, zij behandelt namens de gemeente omgevingsvergunning op het gebied van milieu, behandelt diverse milieu- en sloopmeldingen, houdt toezicht op de

	diverse milieu inrichtingen en handhaaft waar nodig namens het college. Daarnaast adviseert zij op tal van milieu gerelateerde beleidsterreinen de gemeente.		
Risico:	Met de invoering van de Omgevingswet zijn er veel bodemtaken vanuit de provincie naar de gemeente overgekomen, evenals de bijbehorende kosten welke vervolgens weer zijn belegd bij de ODVeluwe. Al deze werkzaamheden zijn vastgelegd in een Samenwerkingsovereenkomst. Deze zal het komend jaar worden geëvalueerd. De aanpassing van deze overeenkomst heeft invloed op de jaarlijkse begroting.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2024	Begroting 2025	Jaarstukken 2025
Eigen vermogen	€ 584.178	n.v.t.	n.n.b.
Vreemd vermogen	€496.165	–	n.n.b.
Resultaat	€462.678	–	n.n.b.
Begrote bijdrage	€ 1.313.000	€ 1.396.000	€ 1.396.000
Realisatie bijdrage	€ 1.224.942	–	€ 1.371.326

Noord-Veluws Archief

Noord-Veluws Archief	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats en adres:	Elburg, Zuiderzeestraatweg Oost 19, 8081 LA
Portefeuillehouder:	Burgemeester P.J.T. van Daalen
Ambtelijke accounthouder:	De heer B. Brons
Openbaar belang:	De streekarchivaris beheert de naar de archiefbewaarplaatsen van de deelnemende gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek, Epe, Hattem en Heerde overgebrachte archiefbescheiden en houdt toezicht op het beheer van de niet overgebrachte archiefbescheiden.
Doelstelling verbonden partij:	Het doel van het Noord-Veluws Archief is het beheer van de naar de archiefbewaarplaatsen van de deelnemende gemeenten overgebrachte archiefbescheiden en het toezicht op het beheer van de niet overgebrachte archiefbescheiden.
Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling, Bedrijfsvoeringsorganisatie op grond van Wet Gemeenschappelijke Regelingen
Beleidsinformatie	
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Werken voor Ermelo, subprogramma Bestuur en Organisatie
Kansen en ontwikkelingen:	Sinds 1 juli 2025 is het Noord-Veluws Archief (NoVA) ontstaan uit het Streekarchivariaat Noordwest Veluwe (SNWV) en het Streekarchief Epe, Hattem en Heerde (SEHH). Er wordt middels een businesscase gekeken naar de mogelijkheden rondom centralisatie. Op dit moment hebben de meeste deelnemers een eigen archiefbewaarplaats (en studiezaal). Centralisatie kan resulteren in efficiëntere bedrijfsvoering en hierdoor financieel voordelig zijn.
Risico:	Verbonden partij kan kampen met tekorten waardoor de gemeentelijke bijdrage zal moeten worden verhoogd.

	Voordat centralisatie plaats kan vinden zal eerst geïnvesteerd moeten worden. Dit kan leiden tot een incidentele extra bijdrage.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2024	Begroting 2025	Jaarstukken 2025
Eigen vermogen			n.v.t.
Vreemd vermogen			n.v.t.
Resultaat	– € 14.236		n.n.b.
Begrote ontvangsten	€ 263.000	€ 275.000	
Realisatie ontvangsten	€ 263.100	€ 277.490	

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)			
Algemene informatie			
Vestigingsplaats en adres:	Apeldoorn, Europaweg 79, 7336 AK		
Portefeuillehouder:	Burgemeester P.J.T. van Daalen		
Ambtelijke accounthouder:	De heer H.C. Kleijer / J. Maarsingh		
Openbaar belang:	De gemeente Ermelo is een van de 22 gemeenten binnen de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG). Onderdeel van de VNOG zijn o.a. brandweer en geneeskundige hulp in de Regio (GHOR). De VNOG is verantwoordelijk voor de organisatie van de brandweezorg in de gemeente. Tevens wordt binnen de VNOG door de afdeling crisisbeheersing ondersteunend opgetreden ten aanzien van de gemeentelijke processen (bevolkingszorg) die op regionaal niveau uniform worden vorm gegeven.		
Doelstelling verbonden partij:	VNOG helpt mens en dier in nood en ondersteunt om gevaar te voorkomen. Alles wat de VNOG doet is erop gericht om de twee primaire vragen uit de samenleving te beantwoorden: ‘Help mij als ik in nood ben’ en ‘Vertel mij hoe veilig en gezond te wonen, werken en recreëren’ .		
Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen		
Beleidsinformatie			
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Werken voor Ermelo, subprogramma Openbare Orde en Veiligheid		
Kansen en ontwikkelingen:	De veiligheidsregio zet zich (extra) in op een aantal nieuwe risico's. Belangrijke thema's zijn de 'gebiedsgerichte aanpak natuurbranden', langer veilig thuis (blijven) wonen, risico's die komen kijken bij de energietransitie en maatschappelijke weerbaarheid.		
Risico:	Wereldwijde prijsstijgingen van grondstoffen en politieke ontwikkelingen hebben invloed op de begroting van de VNOG. Dit heeft bijvoorbeeld invloed op nieuw aan te schaffen materieel, andere uit te voeren taken en personeelskosten. De werkelijke stijging van de prijzen kan de komende jaren hoger uitvallen dan het gehanteerde prijsindexcijfer.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2024	Begroting 2025	Jaarstukken 2025
Eigen vermogen	€ 22.716.712	€ 12.691.000	€ 25.060.553

Vreemd vermogen	€ 30.501.191	€ 56.607.000	€ 49.898.497
Resultaat	€ 1.793.000	n.v.t.	€ 1.341.595
Begrote bijdrage Ermelo	€ 1.785.000	€ 1.899.900	€ 1.899.900
Realisatie bijdrage Ermelo	€ 1.785.000	n.v.t.	€ 1.899.900

Vitale vakantieparken

Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken			
Algemene informatie			
Vestigingsplaats en adres:	Ede, Galvanistraat 1, 6716 AE		
Portefeuillehouder:	Wethouder dhr. C.A.J. Tigchelaar		
Ambtelijke accounthouder:	Mevrouw D. van Voorst		
Openbaar belang:	Vanuit het oogpunt van het behartigen van het publieke belang voor de versterking en ontwikkeling van de verblijfsrecreatie is de gemeente gedeeltelijk in het bezit van de aandelen. De Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken is een besloten vennootschap, waarvan de aandelen worden gehouden door de provincie Gelderland en zeven gemeenten Apeldoorn, Barneveld, Ede, Elburg, Epe, Ermelo en Putten (de zogenaamde publieke aandeelhouders).		
Doelstelling verbonden partij:	Doel van het programma Vitale Vakantieparken is: een divers en kwalitatief goed aanbod van vakantieparken te realiseren, dat een sterke schakel vormt in het hele toeristisch–recreatieve aanbod van de Veluwe. Op die manier draagt de Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken bij aan de gezamenlijke ambitie om van de Veluwe de meest gastvrije vakantiebestemming van Nederland te maken.		
Rechtsvorm:	B.V.		
Beleidsinformatie			
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Ondernemen in Ermelo, subprogramma Toerisme en Recreatie		
Kansen en ontwikkelingen:	Er zijn diverse verouderde parken met minder recreatief toekomstperspectief, de OMVV kan helpen bij het vitaliseren van deze parken.		
Risico:	Het financiële risico is geschat op € 62.300 voor de gemeente Ermelo. Als aandeelhouder van de ontwikkelingsmaatschappij loopt de gemeente het risico om een bijdrage te moeten leveren aan een financieel tekort van de ontwikkelingsmaatschappij. Een reële schatting hierbij is dat er uitgegaan wordt van een tekort van 25% van de 4 miljoen. Deze € 1 miljoen dient door alle aandeelhouders betaald te worden. Ermelo is voor 6,23% aandeelhouder. Dit betekent dat Ermelo in het ergste geval € 62.300 dient te betalen. Dit bedrag wordt opgenomen in het financiële risicoprofiel van de gemeente om zodoende bij de bepaling van het weerstandsvermogen ook rekening te houden met deze gebeurtenis.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2024	Begroting 2025	Jaarstukken 2025
Eigen vermogen	€ 6.518.336	n.v.t.	n.n.b.
Vreemd vermogen	€ 32.925	n.v.t.	n.n.b.
Resultaat	–€ 220.486	n.v.t.	n.n.b.

Begrote ontvangsten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Realisatie ontvangsten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Vitens

Vitens			
Algemene informatie			
Vestigingsplaats en adres:	Zwolle, Oude Veerweg 1, 8019 BE		
Portefeuillehouder:	Burgemeester P.J.T. van Daalen		
Ambtelijke accounthouder:	De heer J. Maarsingh		
Openbaar belang:	De aandelen van Vitens worden gehouden door Gemeenten en Provincies (de zogenaamde publieke aandeelhouders) in haar verzorgingsgebied. Vanuit het oogpunt van het behartigen van het publieke belang voor de openbare drinkwater voorziening is de gemeente gedeeltelijk in het bezit van aandelen.		
Doelstelling verbonden partij:	Invloed op dienstverlening en tarieven. Rendement op aandelen en daarmee een duurzame belegging.		
Rechtsvorm:	N.V.		
Beleidsinformatie			
Aan welk programma draagt de verbonden partij bij?	Programma Samen Werken voor Ermelo, subprogramma Bestuur en Organisatie		
Kansen en ontwikkelingen:	In de drinkwatersector in het algemeen en bij Vitens in het bijzonder blijven de leveringszekerheid, kwaliteit en betaalbaarheid van drinkwater onder druk staan. Dit kent verschillende oorzaken. Variërend van droogte door klimaatverandering, het toegenomen watergebruik en de benodigde investeringen in het netwerk. Maakbaarheid en financierbaarheid van de benodigde investeringen zijn belangrijke uitdagingen. Vitens heeft in 2025 operationeel een stabiel jaar gedraaid, maar loopt tegen haar grenzen aan bij het uitvoeren van haar maatschappelijke opdracht. Hoewel de vraag naar drinkwater toeneemt blijft de realisatie van de geplande investeringen achter. De belangrijkste knelpunten liggen in het verkrijgen van nieuwe vergunningen en het personeelstekort. De bedrijfsopbrengsten zijn gestegen naar € 627,5 miljoen in 2025 ten opzichte van € 537,2 miljoen in 2024. Dit komt door een groei in het aantal aansluitingen en de gestegen drinkwatertarieven. Het resultaat na belastingen in 2025 bedraagt € 90,6 miljoen. Dit resultaat is inclusief een overwinst van € 16,1 miljoen die op een later moment (2027) moet worden teruggegeven aan de consument via het tarief. In 2025 is namelijk een hogere vermogenskostenvoet (4,99%) gerealiseerd dan in de drinkwatertarieven feitelijk ruimte voor was beoogd (4,32%).		
Risico:	Het langetermijnperspectief voor de aandeelhouder op rendement.		
Financiële informatie			
Boekjaar;	Jaarstukken 2024	Begroting 2025	Jaarstukken 2025
Eigen vermogen	€ 713.600.000	n.v.t.	€ 809.100.000
Vreemd vermogen	€ 1.684.900.000	n.v.t.	€ 1.846.000.000
Resultaat	€ 35.900.000	n.v.t.	€ 95.500.000
Begrote ontvangsten	€ 0	€ 0	€ 0

Realisatie ontvangsten	€ 0	n.v.t.	€ 0
------------------------	-----	--------	-----

Paragraaf Grondbeleid

Algemene informatie

Onder de paragraaf Grondbeleid vallen de ontwikkeling en het beheer van diverse complexen binnen de grondexploitatie, grond- en opstallenbeheer en vastgoedinformatie.

Doelstellingen

Actieve/passieve grondpolitiek

Op basis van de Nota grondbeleid 2024, door uw raad bekrachtigd op 10 juli 2024, hanteert Ermelo de volgende uitgangspunten ten aanzien van het realiseren van ontwikkellocaties en -projecten:

Streven naar actief grondbeleid, als:

Zich kansen voordoen om een locatie te verwerven die geschikt is voor sociale koop- of huurwoningen.

Zich kansen voordoen om een strategische positie te verwerven in een gebied voor de langere termijn een ruimtelijke herstructurering te voorzien is.

Een positieve impuls kan worden gegeven aan de gewenste ruimtelijke herstructurering van een gebied.

De beoogde ruimtelijke ontwikkeling daarom vraagt.

In beginsel kiest de gemeente voor facilitair grondbeleid als:

De grondexploitatie van een locatie als risicovol moet worden aangemerkt.

De ontwikkeling niet door de gemeente behoeft te worden geïnitieerd en qua regie kan worden volstaan met het stellen van locatie-eisen.

Omgevingsvisie 2022

We vinden het als gemeente belangrijk dat we in Ermelo een woningmarkt hebben waar mensen hun woonwensen zo goed mogelijk kunnen vervullen. Wij zien onszelf hierbij in de rol van aanjager, regisseur en facilitator.

Grondbeheer en vastgoedinformatie

Gronden en opstallen bestemd voor de openbare dienst en/of van niet strategisch belang voor ontwikkellocaties worden gerekend tot de algemene dienst. Dergelijke grond wordt zo mogelijk marktconform in particulier eigendom overgedragen, wanneer deze niet benodigd is voor de inrichting van een wijk of straat en ook om andere redenen niet in gemeentelijk bezit dient te blijven.

Gronden en opstallen van strategisch belang voor ontwikkellocaties worden geactiveerd als "Materiële vaste activa" en te zijner tijd bij raadsbesluit, inhoudende de vaststelling van het grondexploitatiecomplex inclusief grondexploitatieopzet, ondergebracht in een grondexploitatiecomplex.

Relatie met het raadsprogramma Samen Wonen in Ermelo

Grondaankopen worden gedaan ten behoeve van de aanleg, reconstructie en herinrichting van wegen, aanleg van fietspaden en parkeren. Daarnaast zijn/worden er grondaankopen en -verkoop gedaan ten behoeve van de ontwikkellocaties.

Indien de gemeente zelf een grondpositie heeft, wordt een ontwikkelvisie opgesteld en de haalbaarheid van een nieuwe ontwikkeling onderzocht. Bij door derden te ontwikkelen locaties treedt de gemeente faciliterend en voorwaardenstellend op.

Prestaties

Geleverde prestaties 2025

Actualisatie exploitatieopzetten actieve grondpolitiek

Minimaal jaarlijks worden de exploitatieopzetten van de in uitvoering genomen complexen geactualiseerd. Mede door het aangescherpte toezicht door de accountant bij de controle van de jaarstukken en de provincie zal de actualisatie zoveel mogelijk aansluiten op het opstellingstraject van de jaarstukken. De exploitatieopzetten voor alle lopende complexen zijn op grond hiervan vastgesteld door de raad op 12 maart 2026 waarbij de grondexploitatie Het Trefpunt geheel is afgesloten.

Wat heeft het gekost

De activiteiten binnen de grondexploitatie hebben een bedrijfsmatig karakter. De grondexploitatie dient daarom over het geheel genomen tenminste kostendeekkend te zijn. Uitgangspunt is dat complexen minimaal budgettair neutraal zijn. Indien dit niet mogelijk is, wordt een verliesgevend complex gedekt door (een) winstgevend(e) complex(en). Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de reserve Grondexploitatie. Onderstaand worden enkele belangrijke financiële aspecten aangaande grondexploitatie aangegeven.

Actieve grondpolitiek

Kosten en opbrengsten worden middels exploitatieopzetten per complex in beeld gebracht. Voor de toe te rekenen kosten wordt op basis van de in 2023 door de Commissie BBV uitgebrachte Notitie Grondexploitatie aangesloten op de kostensoortenlijst zoals opgenomen in artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening. Naast kosten derden zijn met de betreffende projecten ook personele en financieringskosten gemoeid. De personele lasten worden op basis van de gerealiseerde urenbestedingen * afdelingstarief toegerekend aan de betreffende complexen. Op begrotingsbasis bedroeg dit 0,62 vaste formatieplaatsen, de werkelijk toegerekende vaste formatie in 2025 betreft 0,25 fte.

Reserve Grondexploitatie

De reserve Grondexploitatie bepaalt in belangrijke mate het directe weerstandsvermogen van de grondexploitatie. De reserve Grondexploitatie dient voornamelijk als werkkapitaal voor strategische en anticiperende grondverwerving.

Tevens zijn er in de Nota Grondbeleid regels vastgesteld voor de bestemmingsreserve.

Voor de reserve Grondexploitatie geldt (met ingang van boekjaar 2019) een plafond van ongeveer € 2 miljoen. Middels een aangenomen motie bij de Kadernota 2025 (10 juli 2024) is er besloten om de huidige bovengrens voor het afkomen van de reserve Grondexploitatie van 2 miljoen euro te vervangen door een ondergrens van 2 miljoen euro, om te waarborgen dat er geen gelden bedoelt voor woningbouw onnodig worden overgeheveld naar andere doeleinden.

Parameters gemeentelijke grondexploitaties:

Jaarlijks worden bij de kadernota de parameters vastgesteld waarmee in de exploitatieopzetten wordt gerekend. In de Kadernota 2025 zijn de volgende parameters vastgesteld die – tenzij nader onderbouwd en aangegeven – zijn toegepast bij de eind 2025 geactualiseerde exploitatieopzetten:

- Rente: 0,57%
- Disconteringsvoet: 2,0%
- Kostenstijging: 0%*
- Opbrengstenstijging woningbouw: 0%*
- Opbrengstenstijging bedrijfsterrein: 0%*

*Gemeente Ermelo wijkt af in de kosten- en opbrengstenstijging ten opzichte van indexpercentages van Outlook Metafoor. Dit omdat de complexen al hoofdzakelijk "verkocht" zijn en in de berekening is gerekend met realistische kosten en opbrengsten die niet meer geïndexeerd worden.

Exploitatiesaldo gemeentelijke grondexploitatie

Complex	Laatst vastgestelde	Verwacht exploitatiesaldo	Getroffen	Bijstelling exploitatieopzet
	exploitatieopzet	(op eindwaarde per 1-1-2026)	voorziening	verwacht
Het Trefpunt	12 maart 2026	€14.400.000	n.v.t.	n.v.t.
Veldzicht Noord 4e fase	12 maart 2026	€ 863.000	n.v.t.	eind 2026

Winstnemingen

Voor de complexen "Het Trefpunt" en "Veldzicht Noord 4e fase" is in de exploitatieopzetten een winstneming geraamd.

Complex	Gerealiseerde winst t.m. 2025	Nog te realiseren winst	Totaal
Het Trefpunt	€ 14.400.000		€ 14.400.000
Veldzicht Noord 4e fase	€ 708.000	€ 155.000	€ 863.000
Totaal	€ 15.108.000	€ 155.000	€ 15.263.000

In het jaar 2025 is voor Het Trefpunt een winstneming genomen van € 175.000 en voor Veldzicht Noord 4e fase een winstneming ad € 394.000.

De nog te realiseren winstnemingen staan gepland voor de periode van 2026. Bij het opstellen van de jaarstukken wordt jaarlijks de winstneming bepaald. De winstnemingen worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Grondexploitatie.

Vennootschapsbelasting

De aangiften Vpb tot en met 2023 zijn ingediend waarbij deze zijn opgesteld conform de uitgangspunten van de vaststellingsovereenkomst die de gemeente heeft afgesloten met de Belastingdienst. De aangiften tot en met 2022 zijn conform de ingediende aangiften vastgesteld. De hoogte van de fiscale winst en de verschuldigde belasting, over 2024 wordt in 2025 door de externe belastingadviseur berekend. Doordat de opbrengsten en uitgaven binnen de grondexploitatie niet altijd volgens prognose verlopen kan het fiscale resultaat jaarlijks sterk wisselen. De winst over de reclame-inkomsten is in de aangifte begrepen. Tegen dit onderdeel is bezwaarschrift bij de Belastingdienst ingediend omdat in het land beroepsprocedures worden gevoerd. De bezwaarschriften worden door de Belastingdienst aangehouden zolang nog geen definitief oordeel is gegeven is gegeven in de procedures.

Risicomanagement

Bij risico's moet gedacht worden aan risico's van algemene aard en specifieke projectgebonden risico's. De kwantificering van de risico's vindt ten minste één maal per jaar plaats (bij de jaarstukken) of zo nodig tussentijds (bij de voor- en/of najaarsrapportage).

Risico's van algemene aard

De categorie van algemene aard laat zich vertalen in economische risico's zoals de marktsituatie voor woningbouw en bedrijventerreinen en renteontwikkelingen. Vooral complexen met een lange looptijd kunnen deze risico's in zich hebben. Hoewel de geopolitieke ontwikkelingen een grote mate van onzekerheid met zich meebrengen, zijn de economische vooruitzichten goed te noemen en is er een grote behoefte aan woningbouw. Gezien de marktontwikkelingen is het wel denkbaar dat de percentages voor opbrengsten- en kostenstijging m.i.v. begrotingsjaar 2026 behoedzamer moeten worden ingezet, hetgeen kan leiden tot daling van de verwachte exploitatieresultaten. Bij de Kadernota 2027 volgt op basis van de actuele verwachtingen een advies welke percentages kunnen worden gehanteerd.

Specifieke projectgebonden risico's

Bij specifieke projectgebonden risico's gaat het om bodemsaneringen (bijvoorbeeld asbest), (bestemmingsplan) procedures en dergelijke, maar ook om risico's verbonden aan inhoudelijke posities die belanghebbenden bij een project innemen. Deze risico's worden bij de opstelling/herziening van de exploitatieopzetten per project zo goed mogelijk ingeschat en financieel vertaald. Dit neemt niet weg dat altijd een bepaald risico blijft bestaan. De eventueel aan de orde zijnde risico's zijn in de notitie bijstelling grondexploitaties 2026 per project kwalitatief beschreven.

Weerstandsvermogen grondexploitatie

De beschikbare weerstandscapaciteit grondexploitatie bestaat uit de reserves Grondexploitatie en de nog te realiseren winstnemingen van de complexen Het Trefpunt en Veldzicht Noord 4e fase.

Complex	Weerstandscapaciteit
Geraamde winstneming Het Trefpunt en Veldzicht Noord 4e fase	€ 155.000
Reserves Grondexploitatie (Bestemmingsreserve Grondexploitatie)	€ 6.409.275
Totale weerstandscapaciteit naar peil ultimo 2024 (eindcapaciteit)	€ 6.564.275

Het beschikbare weerstandsvermogen mag worden beoordeeld als "uitstekend" ten opzichte van de in de projecten waarneembare risico's.

Actualiteit exploitatieopzetten

Als onderdeel van het beheersbaar houden van risico's worden de exploitatieopzetten jaarlijks herzien. Bij deze actualisatie wordt zo veel mogelijk aangesloten op het opstellingstraject van de jaarstukken. Als er aanleiding voor is, vindt daarnaast tussentijdse herziening van de exploitatieopzetten plaats.

Paragraaf Opvang Ontheemden Oekraïne

Inleiding

Begin 2022 werd de wereld opgeschrikt door de inval van Rusland in Oekraïne met miljoenen ontheemden als gevolg. Ook in Nederland werd voor ontheemden een veilige plek gezocht en gevonden. Samen met de maatschappelijk partners (Diaconaal Platform en Welzijn Ermelo) heeft Ermelo laten zien dat ook binnen Ermelo ontheemden welkom zijn. Vanuit het Diaconaal Platform waren vrijwilligers actief in het begeleiden en wegwijs worden van de Oekraïners in Ermelo en door Welzijn Ermelo werd door twee casemanagers alle zorgvragen in beeld gebracht en waar mogelijk doorgeleid naar adequate zorg. In april 2026 zijn er 244 gemeentelijke opvangplekken (GOO) gerealiseerd en door particuliere initiatieven in totaal 28 opvangplekken (POO). Per saldo kan de gemeente Ermelo aan 272 Oekraïense ontheemden onderdak bieden.

Overzicht financiële effecten opvang ontheemden Oekraïne

De vergoeding die wij als gemeente vanuit het Rijk ontvangen is gebaseerd op het normbedrag van € 44 per dag maal het aantal gerealiseerde opvangplekken/bedden. Het normbedrag is onder andere bestemd voor de kosten voor huur van de opvanglocaties, leefgeld, inzet ambtelijke personele ondersteuning en uitvoeringskosten binnen Meerinzicht. Voor 2026 heeft de Gemeente Ermelo een voorschot aangevraagd ter hoogte van € 3.741.980.

Paragraaf Wet Open Overheid (WOO)

Algemene informatie

Inleiding

De Woo (Wet open overheid) is op 1 mei 2022 in werking getreden als opvolger van de Wob (Wet openbaarheid van bestuur). De Woo stelt drie belangrijke verplichtingen voor de overheid, namelijk een actieve openbaarmakingsplicht, een passieve openbaarmakingsplicht en een informatiehuishoudingsplicht. Het doel van de Woo is het bevorderen van openbaarheid en transparantie: overheidsorganisaties moeten, uit zichzelf of als iemand daarom vraagt, informatie openbaar maken over wat zij doen en waarom. Op die manier is het voor iedereen mogelijk om de overheid te controleren. Openbaarheid van overheidsinformatie is belangrijk voor de democratie en het vertrouwen tussen de samenleving en de overheid.

Passieve openbaarmaking

De passieve openbaarmakingsplicht houdt in dat overheidsorganisaties informatie openbaar moeten maken als iemand daarom vraagt. Concreet betekent dit dat het voor iedereen mogelijk is om een bestuursorgaan te verzoeken om publieke informatie voor eenieder openbaar te maken. Deze mogelijkheid bestond ook onder de Wet openbaarheid van bestuur.

Hoewel sinds 2023 het aantal verzoeken om openbaarmaking van documenten niet significant is toegenomen, is er wel een toename in complexiteit en omvang van de verzoeken op te merken. In 2022 is een software aangeschaft voor het anonimiseren en redigeren ('lakken') van documenten. In 2024 heeft een update plaatsgevonden naar een nieuwe versie van deze software. Het anonimiseren en redigeren van documenten is een noodzakelijke stap in het proces van passieve openbaarmaking, en de update naar de nieuwe versie van de software maakt verbeteringen van dit proces mogelijk. In 2025 zijn de hoeveelheid verzoeken en de complexiteit daarvan toegenomen.

In 2025 was het aantal geregistreerde Woo-verzoeken 60, versus 55 in 2024.

In 2023 is de functie van een Woo-coördinator gecreëerd om verbeteringen door te voeren in de coördinatie op en ondersteuning bij het passieve openbaarmakingsproces. In maart 2024 is de geworven kandidaat in dienst getreden bij Meerinzicht, zodat de EHZM-organisaties eenduidig ondersteund kunnen worden. De Woo-coördinator werkt aan een nieuw, uniform werkproces voor de passieve openbaarmaking die van toepassing wordt op alle EHZM-organisaties. Het werkproces is aangevuld met praktische werkinstructies. Het werkproces en de werkinstructies dragen bij aan een snelle en zorgvuldige besluitvorming.

Eind 2025 zijn er twee Woo-ondersteuners in dienst gekomen om de vakafdeling te ondersteunen bij het afhandelen van Woo-verzoeken.

Actieve openbaarmaking

De actieve openbaarmakingsplicht houdt in dat overheidsorganisaties uit eigen beweging informatie openbaar moeten maken. In de Woo worden 17 informatiecategorieën genoemd waarvoor deze actieve openbaarmakingsplicht geldt. Voor gemeenten gelden 11 van de 17 categorieën. De inwerkingtreding van de actieve openbaarmakingsplicht vindt gefaseerd plaats. Per 1 november 2024 moeten de eerste vijf informatiecategorieën verplicht openbaar worden gemaakt. Op een later moment wordt bij koninklijk besluit bepaald wanneer de overige categorieën verplicht openbaar gemaakt moeten worden.

Aanvankelijk zou voor het publiceren van de informatie uit de informatiecategorieën het Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) worden gebruikt. In 2022 is deze centrale infrastructuur stopgezet, en is in 2023 een verwijzindex (de 'Woo-index') gelanceerd. De Woo-index is niet een centraal publicatieplatform, maar maakt het mogelijk dat informatie voor iedereen centraal doorzoekbaar is. De EHZM-organisaties (gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde en Meerinzicht) zijn aangesloten op de Woo-index. Ook zijn de

eerste verwijzingen naar informatie uit de verplichte informatiecategorieën ingevuld.

Met betrekking tot de voorbereiding op de actieve openbaarmakingsplicht hebben de drie gemeenten en Meerinzicht zich gepositioneerd als 'slimme volger'. Voor de implementatie van de actieve openbaarmakingsplicht betekent dit dat de gemeenten en Meerinzicht ervoor zullen zorgen dat de informatie uit de relevante verplichte informatiecategorieën gepubliceerd kunnen worden, maar dat bovenop de rijksbijdrage geen extra investeringen worden gedaan om op de verplichtingen vooruit te lopen. In 2024 is gestart met het uitwerken en onderzoeken van mogelijke publicatieplatformen, met het doel om één publicatieplatform te gebruiken voor de EHZM-organisaties.

In 2025 is een start gemaakt met het programma voor de implementatie van de Woo. De processen zijn geïnventariseerd en de documenttypen die daaruit volgen zijn uitgezocht. Zo is het duidelijk welke documenttypen actief openbaar moeten worden gemaakt. Voor elk proces zijn de goede proceseigenaren opgezocht en ingelicht over de eerste tranche van openbaarmaking.

Informatiehuishouding

De informatiehuishoudingsplicht houdt in dat overheidsorganisaties verplicht zijn om maatregelen te treffen zodat overheidsinformatie goed te vinden en toegankelijk is.

Voor de regie en sturing op informatiehuishouding binnen de EHZM-organisaties is de basis een informatievisie en informatiebeleid. De informatievisie was aan herijking toe, en is in 2024 hernieuwd vastgesteld. Uit deze visie volgt een uitvoeringsplan met projecten die bijdragen aan het verbeteren van de informatiehuishouding of de informatiehuishouding raken. In 2025 is een begin gemaakt met het ontwikkelen van digitale architectuur om de informatiehuishouding te verbeteren.

Het verbeteren van de informatiehuishouding vraagt om een structurele aanpak. In het verleden zijn diverse projecten uitgevoerd die toezien op deelgebieden van het verbeteren van de informatiehuishouding. Naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Woo, is in 2023 het meerjarenplan van de VNG (om invulling te geven aan 7 gestelde minimale eisen) omarmd. N.a.v. een recent uitgevoerd onderzoek is er hiervoor een advies en bijbehorend projectplan gemaakt en goedgekeurd. Het projectplan wordt in de periode juni 2024 tot en met mei 2027 uitgevoerd.

Paragraaf Subsidies

Algemene informatie

Subsidieverleningen 2025

Op basis van de verleende bedragen, de definitieve vaststelling van deze subsidies vindt in 2025 plaats.

Subsidieregeling	Subsidieplafond 2025	Verleend in 2025
Subsidieregeling onderhoud en restauratie gemeentelijke monumenten Ermelo 2023 (Opgebouwd uit gemeentelijke subsidie en provinciale subsidie)	€ 34.320	€ 32.580
Subsidieregeling Erfbeplanting 2020	€ 2.000	€ 0
Subsidieregeling Onderhoud waardevolle bomen 2024	€ 10.000	€ 3.455
Subsidieregeling Natuur- en milieuadvisering	€ 1.500	€ 1.500
Subsidieregeling klimaat adaptatie maatregelen	€ 30.000	€ 14.163
Subsidieregeling Sociaal Domein, Kansrijk opgroeien	€ 1.619.800	€ 1.632.913

Subsidieregeling Kinderopvang gemeente Ermelo 2020	€ 313.000	€ 352.501
Subsidieregeling ontwikkelingssamenwerking	€ 5.000*	€ 5.000,
Subsidieregeling eenmalige stimulering voorziening voor arbeidsinschakeling	€ 10.000*	€ 2.820
Subsidieregeling Sport Ermelo 2023	€ 56.000	€ 58.665
Subsidieregeling Cultuur Ermelo 2023 (culturele projecten)	€ 46.000	€ 36.853
Subsidieregeling Cultuur Ermelo 2023	€ 1.213.000	€ 1.308.907

- In deze subsidieregelingen is het beschikbare subsidieplafond vermeld in de regeling en wordt niet jaarlijks vastgesteld door het college

Begrotingssubsidies en incidentele subsidies	Begroot / Incidenteel	Verleend in 2025
Subsidieregeling Sociaal Domein	Begroot	€ 2.238.373
Subsidieregeling Sociaal Domein	Incidenteel	€ 999.498
Dienstovereenkomst Sociale werkvoorziening 2022	Begroot	€ 3.777.412
Huurcompensatiebeleid culturele projecten	Incidenteel	€ 18.577
Toerisme en economie	Begroot	€ 170.714
Dindoa	Incidenteel	€ 300.000
Overige subsidies	Incidenteel	€ 24.528

Financiële jaarrekening

Overzicht baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

Bedragen (x 1.000)		Meerjaren begroting 2025	Begrotings wijzigingen 2025	Begroting 2025 (na wijziging)	Jaarrekening 2025	Saldo Jaarrekening t.o.v. Begroting
Programma Samen Werken voor Ermelo	lasten	-8.088	-182	-8.270	-9.103	-833
	baten	706	207	913	877	-36
	saldo	-7.382	25	-7.357	-8.226	-869
Programma Samen Leven in Ermelo	lasten	-52.131	-5.668	-57.799	-56.118	1.681
	baten	9.953	4.480	14.433	15.144	711
	saldo	-42.178	-1.188	-43.366	-40.974	2.392
Programma Samen Wonen in Ermelo	lasten	-22.980	-3.319	-26.299	-23.791	2.508
	baten	10.817	2.701	13.518	14.043	525
	saldo	-12.163	-618	-12.781	-9.748	3.033
Programma Samen Ondernemen in Ermelo	lasten	-1.263	-185	-1.448	-1.318	130
	baten	136	341	477	489	12
	saldo	-1.127	156	-971	-829	142
Subtotaal programma's	lasten	-84.462	-9.354	-93.816	-90.330	3.486
	baten	21.612	7.729	29.341	30.553	1.212
	saldo	-62.850	-1.625	-64.475	-59.777	4.698
<u>Algemene Dekkingsmiddelen:</u>						
- Lokale heffingen, waarvan	lasten	-428	0	-428	-434	-6
de besteding niet gebonden is	baten	14.311	122	14.433	14.343	-90
	saldo	13.883	122	14.005	13.909	-96
- Algemene uitkering	lasten	0	0	0	0	0
	baten	61.121	4.683	65.804	67.113	1.309
	saldo	61.121	4.683	65.804	67.113	1.309
- Dividend	lasten	-7	0	-7	0	7
	baten	476	-53	423	437	14
	saldo	469	-53	416	437	21
- Saldo van de financieringsfunctie	lasten	-978	-17	-995	-964	31
	baten	942	264	1.206	937	-269
	saldo	-36	247	211	-27	-238
- Overige algemene dekkingsmiddelen	lasten	-1.047	500	-547	0	547
	baten	1.118	-9	1.109	1.083	-26
	saldo	71	491	562	1.051	489
- Overhead	lasten	-14.810	-693	-15.503	-15.286	217
	baten	248	91	339	422	83
	saldo	-14.562	-602	-15.164	-14.864	300

Bedragen (x 1.000)		Meerjaren begroting 2025	Begrotings wijzigingen 2025	Begroting 2025 (na wijziging)	Jaarrekening 2025	Saldo Jaarrekening t.o.v. Begroting
- Vennootschapsbelasting	lasten	0	0	0	-3	-3
	baten	0	0	0	0	0
	saldo	0	0	0	-3	-3
- Onvoorzien	lasten	-27	27	0	0	0
	baten	0	0	0	0	0
	saldo	-27	27	0	0	0
Subtotaal Algemene Dekkingsmiddelen	lasten	-17.297	-183	-17.480	-16.687	793
	baten	78.216	5.098	83.314	84.335	1.021
	saldo	60.919	4.915	65.834	67.648	1.814
(Gerealiseerde) totaal saldo van	lasten	-101.759	-9.537	-111.296	-107.017	4.279
baten en lasten	baten	99.828	12.827	112.655	114.888	2.233
	saldo	-1.931	3.290	1.359	7.871	6.512
Toevoeging/onttrekking aan reserves:						
Programma Samen Werken voor Ermelo	lasten	-895	-2.128	-3.023	-3.320	-297
	baten	2.358	2.656	5.014	4.285	-729
	saldo	1.463	528	1.991	965	-1.026
Programma Samen Leven in Ermelo	lasten	-1.000	-645	-1.645	-1.645	0
	baten	898	-261	637	448	-189
	saldo	-102	-906	-1.008	-1.197	-189
Programma Samen Wonen in Ermelo	lasten	-125	-3.273	-3.398	-2.284	1.114
	baten	720	1.601	2.321	2.128	-193
	saldo	595	-1.672	-1.077	-156	921
Programma Samen Ondernemen in Ermelo	lasten	0	0	0	0	0
	baten	0	0	0	0	0
	saldo	0	0	0	0	0
Subtotaal mutaties	lasten	-2.020	-6.046	-8.066	-7.249	817
reserves	baten	3.976	3.996	7.972	6.861	-1.111
	saldo	1.956	-2.050	-94	-388	-294
Het geraamde versus gerealiseerde resultaat		25	1.240	1.265	7.483	6.218
					V	V

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Toelichting baten en lasten

Hieronder is een tabel opgenomen met de budgetoverhevelingen per programma. In de toelichting per programma is een nadere uitsplitsing te vinden.

Programma	Bedrag	
(bedragen x € 1.000)		
Samen Werken voor Ermelo	66.000	V
Samen Leven in Ermelo	382.000	V
Samen Wonen in Ermelo	1.572.000	V
Samen Ondernemen in Ermelo	124.000	V
Dekking uit reserves	-865.000	N
Dekking uit voorzieningen	-110.000	N
Totaal budgetoverhevelingen	1.169.000	V

Programma Samen Werken voor Ermelo

Bedragen x €1.000

Budgettaire uitkomst Samen Werken voor Ermelo	Resultaat 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
Bestuur en Organisatie	-315	-18.275	-18.842	-567
Financien	-1.113	80.744	82.264	1.520
Openbare Orde en Veiligheid	-53	-3.992	-3.999	-7
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.482	58.477	59.422	945
Financien	-3.411	-94	-387	-293
Mutaties reserves	-3.411	-94	-387	-293
Gerealiseerd resultaat	-4.893	58.383	59.035	652

Onderwerp	Bedrag	
<i>Budgetoverhevelingen</i>		
Bestuur & Organisatie		
Budgetoverheveling – Tweedekamer verkiezingen Bij de Septembercirculaire 2025 heeft het Rijk incidenteel geld beschikbaar gesteld voor de organisatie van de tweedekamer verkiezingen. Na afloop van 2025 is gebleken dat er nog budget resteert. Dit budget wordt overgeheveld naar 2026 ter dekking van de kosten van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026.	48	V
Budgetoverheveling – Reservering 1e Fase Monday In 2025 is incidenteel budget gereserveerd voor fase 1 van Monday (stimuleren van portfoliomanagement in de applicatie Monday). Gezien deze fase doorloopt in 2026 wordt het restant budget overgeheveld naar 2026.	8	V
Financiën		
<i>Minder dekking uit reserves vanwege budgetoverheveling</i>		
Budgetoverheveling – Onttrekking OKO	-30	N
Budgetoverheveling – Huisvesting statushouders	-50	N
Budgetoverheveling – Duurzaamheid	-75	N
Budgetoverheveling – Welzijn op recept	-20	N
Budgetoverheveling – 't Weijte als evenementterrein	-25	N
Budgetoverheveling – Gebiedsvisie Buitengebied Oost/Speuld	-90	N

Onderwerp	Bedrag	
Budgetoverheveling – Omgevingsvisie Ermelo 2.0	-20	N
Budgetoverheveling – Verkeerscirculatieplannen	-10	N
Budgetoverheveling – Leader Geus gebiedsprogramma	-140	N
Budgetoverheveling – Pretoriusplein	-45	N
Budgetoverheveling – Plan Callunaterrein	-187	N
Budgetoverheveling – Spoorwegovergangen	-85	N
Budgetoverheveling – Installatieverantwoordelijkheid	-8	N
Budgetoverheveling – Versleten wijken	-34	N
Budgetoverheveling – Bewust verlichten	-8	N
Budgetoverheveling – Dark Sky Ermelo	-25	N
Budgetoverheveling – Omgevingsplan Boskamer	-13	N
Openbare orde en Veiligheid		
Budgetoverheveling – Verkeerscirculatieplannen	10	V
Het restant budget en de bijbehorende onttrekking voor het opstellen van de verkeerscirculatieplannen worden overgeheveld naar 2026 voor de acties die voortkomen uit deze plannen.		
Saldo budgetoverhevelingen	-799	N
Doorbelastingen: met name salariskosten en inhuur	144	V
Er is meer doorbelast dan begroot. Zie de toelichting op de personele lasten in de paragraaf Bedrijfsvoering.		
Kapitaallast (afschrijving + rente)	10	V
De definitieve renteberekening heeft geresulteerd in een lagere realisatie dan begroot.		
Saldo doorbelastingen	154	V
Stelposten		
<u>SP – Nominale ontwikkelingen</u>		
Dit verschil ziet toe op een positieve bijstelling van de inflatiecompensatie in de Meicirculaire 2025. Dit bedrag is begroot bij de Najaarsrapportage 2025. Het bedrag op deze stelpost had direct kunnen vrijvallen ten gunste van het resultaat (aangezien er na de najaarsrapportage geen beroep meer gedaan kon worden op deze stelpost).	517	V
Saldo stelposten	517	V
Bestuur & Organisatie		
College b&w en raad		
Vergoeding raadsleden	-20	N
Een raadslid wordt eenmaal per jaar een bedrag toegekend ter hoogte van de raadsvergoeding van één maand, waarmee het raadslid voorzieningen kan treffen ter zake van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden. Deze vergoeding kon in het verleden verworpen worden, maar is met ingang van 2025 verplicht. Bij het opmaken van de personeelsbegroting 2025 was hiervoor geen budget geraamd.		
Overschrijding advies- en onderzoeksbudget	-10	N
De beheerkosten van de APPA-pensioenvoorziening zijn toegenomen sinds eind 2024 alle pensioengerechtigden verlopen via deze voorziening. Verder zijn er incidentele kosten gemaakt voor het verlengen van de huidige APPA-overlijdensrisicoverzekering bij Zwitserleven.		
Waardeoverdracht ABP	-857	N
Het pensioen van wethouders is geregeld in de APPA. Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van de politieke ambtsdragers over naar het nieuwe pensioenstelsel en vindt er een waardeoverdracht plaats naar het ABP. In overeenstemming met de stellige uitspraak van het BBV vindt er een storting plaats bij de jaarrekening om de pensioenvoorziening op niveau te brengen met de te verwachten overdrachtswaarde.		
Overige kleine verschillen per saldo	9	V

Onderwerp	Bedrag	
De Griffie		
Werkbudgetten raad Er is sprake van een onderschrijding op de werkbudgetten van de raad wat leidt tot een positief begrotingsverschil. Zo is er onder meer het inhuurbudget van € 15.000 in 2025 niet aangewend.	21	V
Personeelskosten Griffie Vanwege het personeelsverloop bij de Griffie in 2025, vielen de lasten per saldo lager uit dan begroot.	15	V
Uitvoeringsbudget rekenkamercommissie De rekenkamer heeft vanwege capaciteitsproblemen en een ontwikkelingstraject niet haar volledig budget uitgenut. Op basis van de huidige ontwikkelingsfase verwacht de Rekenkamer dat de uitgaven volgend jaar binnen het bestaande budget blijven.	37	V
Bijdrage rekenkamercommissie Het uitvoeringsbudget van de rekenkamer is in 2025 niet volledig uitgenut. Derhalve is bij de eindafrekening 2025 een teruggave gedaan aan Harderwijk van € 23.422. Het overige verschil heeft betrekking op de teruggave over 2024 van € 4.221.	-28	N
Overige kleine verschillen per saldo	3	V
Ondernemingsraad en representatie bestuur		
Het werkbudget van de ondernemingsraad is niet volledig uitgenut in 2025.	11	V
Het representatiebudget wordt hoofdzakelijk overschreden doordat de gerealiseerde abonnementskosten van De Stentor niet voorzien zijn in de begroting.	-10	N
Burgerlijke stand		
Overige kleine verschillen per saldo	-1	N
Burgerzaken		
De gerealiseerde opbrengst uit burgerleges is lager dan begroot. Dit kwam vooral door een lager dan verwacht aantal naturalisatieverzoeken in 2025.	-8	N
Als iemand is overleden moet volgens de Wet op lijkbezorging (WiB) de behandelend arts het lichaam schouwen om een verklaring van overlijden af te kunnen geven. Afgelopen jaar zijn er meer kosten gemaakt voor de inzet van onder meer de forensisch arts.	-14	N
Communicatie, Intergemeentelijke samenwerking en Juridische zaken		
Overige kleine verschillen per saldo	-9	N
Nutsbedrijven en netwerkgemeenten		
Vanaf 1 januari 2025 is het dividendbeleid van Alliander gewijzigd waarbij een plafond is ingesteld van € 100 miljoen op de absolute dividenduitkering. Als reactie hierop zijn de dividendinkomsten in de begroting structureel bijgesteld van € 314.000 naar € 261.000. Er is in 2025 € 95,8 miljoen aan dividend uitgekeerd. Dit komt neer op een dividenduitkering van afgerond € 250.000 in 2025 voor Ermelo.	-12	N
Overige kleine verschillen per saldo	5	V
Bedrijfsvoering + FGI		
In de begroting wordt een instandhoudingsbudget van € 60.000 aangehouden voor de instandhouding van de gemeentewerf. Bij de najaarsrapportage is dit budget incidenteel afgeaamd naar € 25.000 op basis van de te verwachten onderhoudsuitgaven in 2025. Gezien de gerealiseerde onderhoudsuitgaven lager zijn resulteert dit	11	V

Onderwerp	Bedrag	
een verschil bij de jaarrekening. Bij instandhouding gaat om het behouden van de huidige functie van het gebouw. Omdat de werkzaamheden pas worden uitgevoerd wanneer de instandhouding dit vereist blijft een betrouwbare raming van de uitgaven een uitdaging.		
De onttrekking aan de onderhoudsvoorziening voor gemeentelijke gebouwen is lager dan oorspronkelijk begroot. Dit verschil wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat geplande onderhoudswerkzaamheden aan de Beemdweg en de Julianalaan zijn komen te vervallen. Daarnaast is een deel van het geplande onderhoud aan de Toren Oude Kerk doorgeschoven.	-101	N
Op het klein onderhoud aan het Huis van Ermelo is sprake van incidentele meevallers in de uitvoeringskosten en wat verschuivingen in de planning.	17	V
Uniforme dienstverlening MIZ		
Een klein deel van de btw over de uniforme bijdrage aan Meerinzicht voor het domein Bedrijfsvoering is kostprijsverhogend. In het budget is hier geen rekening mee gehouden.	-15	N
Specifieke dienstverlening MIZ		
De gerealiseerde bijdrage aan Meerinzicht valt lager uit dan begroot. Naast lager dan begrote applicatiekosten, was er sprake van een eerder vertrek van een trainee.	15	V
Overige dienstverlening MIZ		
De overschrijding wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de bijdrage aan het regioarrangement EHPZ tussentijds niet is bijgesteld met als gevolg dat er in de begroting met een lagere bijdrage is rekening gehouden dan gerealiseerd.	-24	N
Afrekeningen Meerinzicht		
Het begrotingsverschil van € 430.000 is grotendeels toe te schrijven aan het voorlopige jaarresultaat van het programma bedrijfsvoering dat met € 318.000 aanzienlijk positiever uitvalt dan bij de 1e bestuursrapportage werd voorzien (€ -11.000). Daarnaast zijn er meer rente inkomsten gerealiseerd dan geprognosticeerd (€ 53.000) en leidt de afrekening over de specifieke bijdragen voor de WOO en het 'beste organisatie idee' tot een teruggave van € 48.000.	431	V
Interne doorbelasting MIZ		
De interne doorbelasting valt per saldo € 11.000 hoger uit dan begroot. Dit wordt enerzijds veroorzaakt doordat de uren vanuit Meerinzicht die verrekend zijn met de subsidie voor klimaat- en energiebeleid niet waren begroot (€ 44.000) en anderszijds omdat de planeconoom medio 2025 indienst is getreden bij Zeewolde en de personeelslasten niet langer verlopen via Meerinzicht (€ -33.000).	11	V
Facilitaire zaken		
Per saldo een meevaller van € 3.000.	3	V
Huisvestingskosten		
De geraamde servicekosten van Interactie zijn gebaseerd op het voorschot. Gezien er nog een afrekening is geweest leidt dit tot een meeropbrengst.	27	V
De servicekosten van de bibliotheek zijn per ongeluk dubbel begroot bij de Najaarsrapportage 2025. Hiervoor vindt een correctie plaats bij de Voorjaarsrapportage 2026.	-50	N
Overige kleine verschillen per saldo	19	V
Centrale personeelsbudgetten		
Vacatures worden vaker via eigen kanalen ingevuld waardoor gemeente Ermelo minder kosten maakt voor de inzet van externe bureaus en advertenties.	29	V
Het representatiebudget laat een overschrijding zien van € 18.000 veroorzaakt door de personeelsbijeenkomsten en de verstrekte attenties in 2025. De druk op het representatiebudget is een punt van aandacht. In 2026 zal bekeken worden of een nadere onderverdeling van dit budget wenselijk is zodat tussentijds beter kan worden bijgestuurd.	-18	N

Onderwerp	Bedrag	
Er is een gerechtelijke procedure geweest tegen het UWV bij de CRvB. Een medewerker heeft ten onrechte een WW-uitkering ontvangen. Dit betekent dat de gemeente Ermelo niet gehouden is om de WW-uitkeringen te betalen voor deze ex-werknemer.	31	V
De voorziening verlofsparen is geactualiseerd op basis van het totaal aantal verlof spaaruren.	-49	N
Deze voorziening is ter dekking van de verplichtingen van medewerkers die gebruikmaken van de RVU-regeling. De voorziening is geactualiseerd bij de jaarrekening en om de voorziening in lijn te brengen met de berekende verplichting is er een storting gedaan.	-41	N
Er is eind 2025 een medewerker ingestroomd in de WGA (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten). De aan te houden verplichting is recent herberekend en dit heeft geleid tot een hogere storting in de WGA-voorziening dan begroot.	-261	N
De gerealiseerde onttrekking aan de WGA-voorziening is lager dan begroot omdat de onttrekking is verrekend in de storting aan de WGA-voorziening.	-18	N
Betreft de resterende financiële ruimte binnen het generatiepact, doordat de beschikbare middelen niet volledig zijn aangewend.	50	V
Overige kleine verschillen per saldo	6	V
Financiën		
Belastingen		
Er zijn meer opbrengsten gerealiseerd uit de Toeristenbelasting in 2025 dan begroot. De verklaring hiervoor is dat het daadwerkelijke aantal overnachtingen ongeveer 23% hoger ligt dan waarmee is gerekend in de begroting.	48	V
Er is een lagere opbrengst uit de Forensenbelasting gerealiseerd in 2025 dan begroot. Dit komt doordat er steeds meer permanente bewoning plaatsvindt en er in Ermelo diverse recreatieparken zijn omgevormd naar een vaste woonbestemming.	-65	N
Er zijn meer opbrengsten gerealiseerd uit invorderingen (dwangbevelen / aanmaningen) dan begroot.	8	V
Een deel van de invorderingen zijn oninbaar verklaard.	-35	N
Als gevolg van een correctieboekening op een openstaande belastingschuld uit 2024 is er sprake van een incidenteel nadeel.	-55	N
Overige kleine verschillen per saldo	9	V
Algemene uitkering		
Netto / budgettaire effect naar aanleiding van de Decemercirculaire 2025.	297	V
Op 9 december 2025 heeft het CBS nieuwe data gepubliceerd over het aantal huishoudens met een laag inkomen over jaar 2023. Voor de gemeente Ermelo heeft de definitieve vaststelling als gevolg dat het aantal huishoudens 100 eenheden hoger ligt in 2023 ten opzichte van de voorlopige cijfers van het CBS. In lijn met de planning van BZK zullen de geactualiseerde cijfers meegenomen worden in de Meicirculaire 2026 waarbij er een verrekening plaatsvindt over de uitkeringsjaren 2024 en 2025. Hiervoor is een nog te ontvangen post opgenomen bij de jaarrekening van € 846.000.	846	V
Het overige verschil van € 166.000 heeft ook te maken met deze verdeelmaatsaf. Bij de berekening van de uitkomst van de decemercirculaire zijn de verdeelmaatstaven –zoals in eerdere jaren– ongewijzigd gebleven ten opzichte van de septembercirculaire. Dit leidt bij de decemercirculaire tot een verschil omdat het CBS ook in haar voorlopige cijfers uitgaat van een hoger aantal huishoudens met een laag inkomen over 2023 dan de gemeente Ermelo.	166	V
Beleggingen / geldleningen		
In de raming van de dividend van de BNG over 2024 is geen rekening gehouden met de teruggave van de dividendbelasting met als gevolg een verschil van € 26.000.	26	V

Onderwerp	Bedrag	
BTW Compensatiefonds en omzetbelasting		
De compensatie vanuit het BTW-compensatiefonds voor de doorgeschoven btw van de GGD NOG en Veilig Thuis over 2024 is administratief verantwoord in 2025.	13	V
Overige kleine verschillen per saldo	-8	N
Rente		
Bij de Najaarsrapportage 2025 is de raming van de te verwachten renteinkomsten uit schatkistbankieren bijgesteld van € 287.000 naar € 551.000. In totaal is er € 569.000 aan het einde van het jaar gerealiseerd met als gevolg een begrotingsverschil van € 18.000.	18	V
De renteomslag berekening rekent de rente toe aan de verschillende investeringen door de hele exploitatie. Per saldo is de berekening budgetneutraal. Tegenover dit nadeel staat een voordeel op de verschillende taakvelden.	-354	N
Een deel van de doorberekende rente verloopt via het taakveld treasury. Als gevolg van een lagere omslagrente wordt er minder rente doorberekend dan begroot.	38	V
Betreft de renteinkomsten van de SVN-leningen die vanaf 2026 zijn voorzien in de begroting.	67	V
Overige kleine verschillen per saldo	-7	N
Vennootschapsbelasting		
Overige kleine verschillen per saldo	-3	N
Reserves en Voorzieningen		
<u>Algemene reserve</u>		
Een deel van de gerealiseerde onttrekkingen aan de Algemene reserve zijn lager dan begroot met als gevolg een nadeel per einde boekjaar.	-67	N
Op basis van het benodigd weerstandsvermogen is er een niet begrote onttrekking gedaan aan de Algemene reserve van € 297.000 voor het aanvullen van de Risicoreserve.	297	V
<u>Algemene risicoreserve</u>		
Toevoegingen Op basis van de berekende weerstandscapaciteit heeft er een storting plaatsgevonden in de Risicoreserve van afgerond € 297.000.	-297	N
Onttrekking Bij de najaarsrapportage is het projectbudget voor het saneren van de Zanderij afgeramd van € 292.000 naar € 92.000. De resterende projectkosten worden bekostigd vanuit de SPUK-bodem. De geplande onttrekking aan de Risicoreserve kan hierdoor vrijvallen.	-282	N
<u>Bestemmingsreserve Duurzaamheid</u>		
De gerealiseerd proceskosten in relatie tot Wijk van de Toekomst zijn lager uitgevallen dan begroot met als gevolg een lagere onttrekking aan de Reserve Duurzaamheid.	-49	N
<u>Bestemmingsreserve Transitie Sociaal domein</u>		
Onttrekking Voor het programma Opgroeien in een Kansrijke Omgeving bleken de regionale kosten van € 30.000 gefinancierd te kunnen worden vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA). De geplande onttrekking bleek hierdoor niet nodig. Daarnaast is het in 2025 niet gelukt om de beoogde ondersteuners jeugd bij huisartspraktijken aan te stellen. Gezien er geen uitvoeringskosten zijn gerealiseerd is de geplande onttrekking van € 91.000 komen te vervallen. Het restant verschil van € 17.000 bestond uit enkele kleine verschillen.	-138	N

Onderwerp	Bedrag	
Bestemmingsreserve Grondexploitaties		
De storting aan de reserve Grondexploitatie was gebaseerd op de te verwachten opbrengst uit de verkoop van een stuk grond. Gezien deze opbrengst wordt meegenomen in de grondexploitatie van Veldzicht Noord Fase 4 en de winstneming in 2025 van dit complex lager ligt, leidt dit tot een verschil van € 1.289.000 bij de jaarrekening.	1.289	V
Betreft de winstneming in 2025 van het complex Het Trefpunt.	-175	N
Overige kleine verschillen per saldo	-6	N
Openbare Orde en Veiligheid		
De gerealiseerde energiekosten brandweerkazerne en brandputten zijn lager dan begroot.	5	V
Er zijn minder legesinkomsten uit APV-vergunningen gerealiseerd dan vooraf begroot.	-16	N
Overige kleine verschillen per saldo	5	V
Subtotaal	780	V
Totaal saldo Programma Samen Werken voor Ermelo	652	V

Programma Samen Leven in Ermelo

Bedragen x €1.000

Budgettaire uitkomst Samen Leven in Ermelo	Resultaat 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
Kansrijk opgroeien	-753	-17.799	-16.855	944
Op weg naar samenredzaamheid	-208	-9.227	-8.985	242
Perspectief op (on)betaald werk	1.153	-6.849	-6.257	592
Zelfstandig thuis	783	-9.491	-8.877	614
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	975	-43.366	-40.974	2.392
Gerealiseerd resultaat	975	-43.366	-40.974	2.392

Onderwerp	Bedrag	
Budgetoverhevelingen		
Budgetoverheveling – Welzijn op recept		
Betreft een incidentele budgetoverheveling om in 2026 de subsidie 'Welzijn op Recept' te bekostigen. Door deze inzet investeert de gemeente in de samenredzaamheid van inwoners. Door preventief te ondersteunen bij sociale hulpvragen, blijft de (tweedelijns) zorg betaalbaar en staat de eigen regie van de inwoner centraal.	20	V
Budgetoverheveling – Hervormings Agenda Jeugd		
Voorgesteld wordt om de beschikbaar gestelde rijks gelden aan gemeenten over te hevelen naar volgend boekjaar om in te zetten voor de hervorming van de jeugdzorg. Om deze transitie goed te laten verlopen is er een lokaal plan, dat aansluit bij de doelen van de landelijke Hervormings Agenda. De middelen zijn nodig om de plannen doorgang te laten vinden.	22	V
Budgetoverheveling – Inventaris Gymnastiekvereniging Sparta		

Onderwerp	Bedrag	
In 2025 is budget beschikbaar gesteld voor de overname van de gymmaterialen van GymnastiekVereniging Sparta. In 2025 lagen er echter nog geen definitieve afspraken tussen de gemeente Ermelo, sportbedrijf Interactie en Gymnastiekvereniging Sparta. Inmiddels is er overeenstemming bereikt en worden de gymmaterialen in 2026 overgenomen.	48	V
<u>Budgetoverheveling – Dienstverlening armoede en schulden</u>		
Voorgesteld wordt om de beschikbaar gestelde rijks gelden over te hevelen naar volgend boekjaar om in te zetten op de gemeentelijke aanpak van armoede en schulden.	41	V
<u>Budgetoverheveling – Schuldhulpverlening</u>		
In de Meicirculaire 2025 heeft het Rijk een incidenteel bedrag beschikbaar gesteld voor de aanpak van problematische schulden (IBO). Omdat de feitelijke uitvoering hiervan in 2026 plaatsvindt, is overheveling van dit budget noodzakelijk. Daarnaast zijn de uitvoeringskosten binnen de schuldhulpverlening gestegen en is de rijkscompensatie hiervoor vooralsnog onduidelijk. Om de continuïteit van de dienstverlening te borgen is budgetoverheveling wenselijk.	43	V
<u>Budgetoverheveling – Participatie (beschut werk)</u>		
Voorgesteld wordt om de beschikbaar gestelde rijks gelden over te hevelen naar volgend boekjaar om loonwaardemetingen voor beschut werken zorgvuldig in te richten.	58	V
<u>Budgetoverheveling – Toekomst sociaal ontwikkelbedrijf</u>		
Vanuit het Rijk zijn incidenteel middelen beschikbaar gesteld voor de toekomstverkenning van de sociale ontwikkelbedrijven. Wij stellen voor de middelen over te hevelen naar volgend boekjaar voor verdere uitwerking.	150	V
Saldo budgetoverhevelingen	382	V
Doorbelastingen: met name salariskosten en inhuur Er is meer doorbelast dan begroot. Zie de toelichting op de personele lasten in de paragraaf Bedrijfsvoering.	-26	N
Kapitaallast (afschrijving + rente) De definitieve renteberekening heeft geresulteerd in een lagere realisatie dan begroot.	178	V
Saldo doorbelastingen	152	V
Subprogramma: Kansrijk opgroeien		
Onderwijs		
<u>Huisvesting</u>		
De kosten voor de onroerendezaakbelasting (OZB) van scholen vallen hoger uit dan begroot. De gemeente betaalt deze belasting voor de scholen, omdat wij verantwoordelijk zijn voor onderwijshuisvesting. Dit budget was al enkele jaren niet geïndexeerd, wij zullen de begroting hierop aanpassen.	-43	N
<u>Gemeenschappelijke lasten/baten onderwijs</u>		
Het budget voor leerlingenvervoer is overschreden met € 17.000. Om de kosten voor het aangepast vervoer (taxibusjes) terug te dringen, zet de gemeente in op het stimuleren van eigen vervoer, de fiets of het openbaar vervoer. Deze inzet op zelfredzaamheid heeft in 2025 nog niet tot de gewenste kostendaling geleid. Op zwemonderwijs was er sprake van een incidentele overschrijding van € 20.000 in verband met een betaling voor een vorig schooljaar.	-37	N
Jeugdwet		
<u>Jeugdbeleid</u>		
De uitvoering van het Jeugdbeleid laat per saldo een voordeel zien. Voor het programma Opgroeien in een Kansrijke Omgeving bleken de regionale kosten van € 30.000 gefinancierd te kunnen worden vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA).	76	V

Onderwerp	Bedrag	
Het is in 2025 niet gelukt om de beoogde ondersteuners jeugd bij huisartspraktijken aan te stellen. Hierdoor valt het restant budget ter hoogte van € 31.000 vrij. Verschillende interventies op preventief jeugdbeleid zijn € 26.000 goedkoper uitgevallen dan begroot. Ondanks de inzet op campagnes en bekendheid op het thema laaggeletterdheid, zijn de totale kosten € 17.000 onder het budget gebleven. Naast de uitvoering van jeugdhulp door Meerinzicht, werken we regionaal samen aan het jeugdbeleid middels het programmaplan jeugdhulp regio Noord Veluwe. De gemeente Oldebroek treedt hierbij op als gastheer. De kosten voor deze gezamenlijke programma-ondersteuning, communicatie en inzet van regionale deskundigen vielen € 16.000 hoger uit. De kosten voor de implementatie en het beheer van de gehandicaptenparkeerkaarten zijn € 12.000 hoger uitgekomen.		
Gezondheidszorg – Jeugdgezondheidszorg		
Per saldo resteert een voordeel op jeugdgezondheidszorg. De incidentele extra bijdrage van € 14.000 aan de GGD is volledig opgevangen door € 5.000 lagere kosten voor de uitvoering van het programma Kansrijke start en € 27.000 op het maatwerk. De kosten voor de basistaken vielen € 14.000 gunstiger uit, vanwege een lager dan begrote toegekende subsidie.	32	V
Jeugdhulp		
De gelden voor de Jeugdhulp zijn in 2025 uitgekomen op € 9.476.000. Dit is € 692.000 lager dan de gewijzigde begroting (Najaarsrapportage). De belangrijkste oorzaak hiervan is dat de verwachte groei in zorgvraag uitbleef. We zagen juist een daling in de segmenten Dagbesteding, Specialistische jeugdhulp en Wonen. Vooral de impact van het segment Wonen op het resultaat is groot. Dit komt door de aard van de zorg: het gaat hier om zeer specialistische, 24-uurs ondersteuning die gepaard gaat met hoge verblijfskosten. Als we de realisatie van 2025 vergelijken met 2024, zien we een stijging van de zorgkosten met € 743.000 (8,5%). De stijging wordt veroorzaakt door een forse prijsstijging van gemiddeld 10,9%. Dit prijseffect is het gevolg van de jaarlijkse inflatie (5,4%) en een noodzakelijke herijking van de tarieven (5,5%) als gevolg van het kostprijsonderzoek om te voldoen aan de wettelijke verplichting van reële prijzen in de Jeugdwet. Dat de uiteindelijke kosten minder hard zijn gestegen dan de tarieven, duidt op een afname van de totale zorginzet (een combinatie van aantal cliënten, duur en intensiteit van trajecten) in 2025. De data laat zien dat minder jongeren een beroep hebben gedaan op de jeugdzorg. Dat is een positieve ontwikkeling die mogelijk verklaard kan worden door het rendement van ingezette beleidsinterventies, maar het is nog te vroeg om dit te kunnen vaststellen. Om deze beweging te monitoren en te begrijpen, doen we in 2026 nader onderzoek naar de oorzaken van deze daling. De focus ligt hierbij op het vasthouden van deze beheersbare kosten in combinatie met passende zorg. Voor de Persoongebonden Budgetten (PGB) zien we een onderschrijding van € 23.000 als gevolg van aangescherpte PGB-controles. De vrijvallende middelen komen ten gunste van het rekening resultaat van de gemeente.	715	V
Specifieke uitkering Integraal Zorg Akkoord	114	V
Overige kleine verschillen per saldo	14	V
Subprogramma: Samenredzaamheid		
Cultuur		
Cultuurbeleid		
Voor cultuurbeleid hebben we in 2025 minder aanvragen op huurcompensatie ontvangen dan begroot (€ 29.000). De subsidieaanvraag voor cultuureducatie was in 2025 € 12.000 lager dan voorgaand jaar. Daarnaast zijn de duurzaamheidsaanpassingen van het Pakhuis € 12.000 lager uitgevallen.	53	V
Sociaal cultureel werk		

Onderwerp	Bedrag	
De subsidie over 2025 voor de welzijnsorganisatie is afgerond. Alle afgesproken prestaties zijn geleverd. Omdat de werkelijke kosten lager zijn uitgevallen dan de verstrekte voorschotten, is de definitieve subsidie lager vastgesteld. Het restant vloeit terug naar de gemeente.	54	V
<u>Accomodaties</u>		
De huuropbrengsten zijn lager uitgevallen dan begroot. Deze afwijking hangt direct samen met lagere lasten op een andere plek in de gemeentelijke begroting waardoor de mutatie per saldo budgetneutraal is.	-21	N
<u>Sport</u>		
Als gevolg van de verdeling van de middelen vanuit de Brede SPUK-regeling was er dit jaar € 82.000 beschikbaar voor de inzet van de combinatiefunctionaris sport. Aangezien er in de begroting nog gerekend is met een subsidie van € 114.000 leidt dit per saldo tot een nadeel van € 32.000.	-32	N
Een gedeelte van de energiekosten in 2025 van de Triemahal komen voor rekening van gemeente Ermelo omdat de sporthal later in gebruik is genomen dan verwacht.	-15	N
Betreft het verschil tussen het voorlopig resultaat over 2024 van Interactie en het definitieve resultaat op basis waarvan een aanvullende storting is gedaan.	-36	N
Het voorlopig resultaat van Interactie is vastgesteld op € -505.000. Dit resulteert in een voordeel van € 96.000 ten opzichte van de eerder afgegeven prognose bij de Najaarsrapportage 2025.	96	V
In lijn met de vastgestelde MJOP van de Zanderij is er een bijdrage aan Interactie verstrekt van € 318.000. Aangezien in de begroting een bijdrage is voorzien van € 275.000 resulteert dit per saldo in een nadeel van € 43.000.	-43	N
Overige kleine verschillen per saldo	39	V
Subprogramma: Bestaanszekerheid en Perspectief op (on)betaald werk		
Participatiewet		
Met de afname van het aantal bijstandsontvangers zijn de kosten voor reïntegratie/participatie gedaald met € 70.000. Ook in 2025 zorgen de nieuwe beleidsregels van 2024 voor een betere sturing op de inzet van jobcoaching.	70	V
<u>Gezondheidszorg – Schuldhulpverlening</u>		
De uiteindelijke kosten voor schuldhulpverlening vielen € 15.000 lager uit dan vooraf was begroot, als gevolg van een lager toegekende subsidie.	15	V
De opvang van Oekraïners in Ermelo heeft per saldo geleid tot een overschot van € 122.000. Dit komt doordat we van het Rijk een hogere vergoeding ontvingen voor het aantal gerealiseerde bedden (€ 289.000). Dit voordeel compenseert de hogere kosten die we lokaal moesten maken voor de inrichting en het beheer van de opvanglocaties. Daarnaast was sprake van incidentele voordelen bij de Onderwijsroute (€ 24.000), de voorbereiding op de Spreidingswet (€ 34.000) en de definitieve afrekening voor Vluchtelingenwerk (€ 32.000). We laten deze middelen vrijvallen ten gunste van het rekeningresultaat. Mocht er in de toekomst alsnog extra budget nodig zijn voor deze dossiers, dan leggen we dit conform de reguliere P&C-cyclus voor aan de raad.	212	V
<u>Inkomensondersteuning</u>		
Er is sprake van een positieve bijstelling van de voorziening dubieuze debiteuren.	28	V
Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de (bijstands)uitkeringen in het kader van de Participatiewet. Per saldo (inkomsten minus uitgaven) heeft dit geresulteerd in een nadeel.	-99	N
<u>Bestaanszekerheid</u>		
De uitgaven voor bestaanszekerheid zijn per saldo € 11.000 hoger uitgevallen dan gepland. Dit komt doordat de gemeente proactief heeft gehandeld. Regelingen zoals de Individuele Inkomens Toeslag zijn niet alleen op aanvraag, maar ook automatisch (ambtshalve) toegekend aan inwoners die daar recht op hebben, hiermee is € 44.000 meer geld terechtgekomen bij de kwetsbare doelgroep.	-11	N

Onderwerp	Bedrag	
Tegenover deze hogere uitgaven staan enkele financiële meevallers die de extra kosten deels opvangen. Hersteloperatie kinderopvangtoeslag, binnen de specifieke uitkering voor hulp aan gedupeerden is een bedrag van € 21.000 minder uitgegeven dan begroot. Op het budget schuldhelpverlening houden we dit jaar € 12.000 over.		
Via de meircirculaire was er in 2025 budget beschikbaar voor de alleenverdienersproblematiek. Tevens was er een budgetoverheveling vanuit voorgaand boekjaar. De ondersteuning is uitgevoerd via de individuele bijzondere bijstand. De werkelijke lokale hulpvraag via lager uit dan de landelijke raming. De ondersteuningsbehoefte voor 2025 is volledig afgehandeld en het restant valt vrij ten gunste van het rekeningresultaat.	47	V
Overige kleine verschillen per saldo	12	V
Subprogramma: Zelfstandig thuis		
<u>Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)</u>		
De gelden voor de WMO zijn in 2025 uitgekomen op € 6.574.000. Dit is € 351.000 lager dan de gewijzigde begroting (najaarsrapportage). In 2025 gaven we € 173.000 minder uit aan woningaanpassingen door vaker te kiezen voor slimme, goedkope oplossingen of het hergebruiken van voorzieningen. Ook werd er € 38.000 minder besteed aan maatwerkvervoer en bijbehorende vergoedingen. Ook bij de hulp bij het huishouden namen de kosten met € 70.000 af, omdat we bij de start van een aanvraag kritischer zijn gaan indiceren wat er echt nodig is. Daarnaast zagen we een onderuitnutting bij begeleiding onderdeel dagbesteding (€ 32.000), evenals bij (individuele) begeleiding (€ 38.000).	351	V
Voor de eigen bijdrage huishoudelijke hulp zien we een overschrijding van de inkomsten met € 35.000. De middelen komen te gunste van het rekeningresultaat.	35	V
<u>WMO vervoer</u>		
Door het vervoer via AutoMaatje zelf te regelen, is er € 58.000 minder uitgegeven op het WMO-vervoersbudget.	58	V
<u>Gezondheidszorg – Gezondheidsbeleid</u>		
Specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	65	V
<u>Beschermd Wonen</u>		
Bij het opstellen van de Najaarsrapportage 2025 is een gedeelte van het overschot Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang overgeheveld naar 2026 en 2027. Het restant budget van € 71.000 is niet volledig uitgenut en valt nu vrij ten gunste van het rekeningresultaat.	71	V
<u>Maatschappelijke opvang</u>		
De gemaakte kosten voor thuisbegeleiding zijn lager uitgevallen. Dit heeft geresulteerd in een terugbetaling van de subsidie, welke nu vrijvalt ten gunste van het rekeningresultaat.	32	V
Overige kleine verschillen per saldo	6	V
Subtotaal	1.858	V
Totaal saldo Programma Samen Leven in Ermelo	2.392	V

Samen Wonen in Ermelo

Bedragen x €1.000

Budgettaire uitkomst Samen Wonen in Ermelo	Resultaat 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
Duurzaamheid en Milieu	582	-2.439	-1.843	596
Kwaliteit Openbare Ruimte	35	-3.301	-2.922	379
Ruimtelijke Ontwikkeling	330	-1.655	-1.629	26
Verkeer en Vervoer	31	-2.837	-4.276	-1.439
Wonen	-124	-659	921	1.580
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	853	-12.781	-9.748	3.033
Gerealiseerd resultaat	853	-12.781	-9.748	3.033

Onderwerp	Bedrag	
<i>Budgetoverhevelingen (voorheen Rekening Saldo Bestemmende Posten)</i>		
Duurzaamheid en Milieu		
Budgetoverheveling – Stikstof		
Door uitgestelde projecten wordt dit budget meegenomen naar 2026 voor onderzoek naar stikstof.	20	V
<u>Budgetoverheveling – Verkeerslawaaï</u>		
Dit betreft budget vanuit een subsidie die nog doorloopt, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	54	V
Dekking verkeerslawaaï vanuit subsidie	-54	N
<u>Budgetoverheveling – Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid</u>		
Deel van de geplande projecten lopen nog door in 2026, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	146	V
<u>Budgetoverheveling – Opbrengsten vanuit anterieure overeenkomsten</u>	-50	N
Kwaliteit Openbare Ruimte		
<u>Budgetoverheveling – Verzamelgrafkelder</u>		
Laatste afwikkeling loopt in 2026, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	12	V
<u>Budgetoverheveling – uitbreiding begraafplaats</u>		
Project zal 2026 naar verwachting afgerond worden, restant van het budget is bij de najaarsrapportage al overgeheveld.	3	V
Onttrekking voorziening Uitbr.capaciteit begraafplaats	-62	N
<u>Budgetoverheveling – Bijdrage groen aan Pilot Torenlaan</u>		
Project zal in 2026 starten, derhalve wordt geheel budget meegenomen naar 2026.	25	V
<u>Budgetoverheveling – Speelvoorzieningen</u>		
Een deel van de geplande vervangingsinvesteringen in 2025 voortvloeiend uit de eerder vastgestelde speelvisie vinden plaats in 2026. Derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	38	V
<u>Budgetoverheveling – onderhoud speelvoorzieningen</u>		
Er is wat achterstallig onderhoud, er is een inhaalslag gemaakt, maar dit loopt nog in 2026 door.	10	V

Onderwerp	Bedrag	
Budgetoverheveling – Heidebeheerplan		
Lopende projecten gaan nog in 2026 verdere uitvoering krijgen, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	137	V
Dekking Heidebeheerplan vanuit subsidie.	-61	N
Ruimtelijke ontwikkeling		
Budgetoverheveling – Kosten voor bureau anterieure overeenkomsten		
Inzet bureau voor anterieure overeenkomsten is uitgesteld naar 2026.	50	V
Budgetoverheveling – Implementatie omgevingswet		
Project loop nog door in 2026, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	17	V
Budgetoverheveling – Hart van Horst		
Project loopt nog verder door komende jaren, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	244	V
Dekking Hart van Horst vanuit derden.	-149	N
Budgetoverheveling – Tonselse Veld		
Naar verwachting is dat het project in 2026 gaat starten, derhalve wordt het budget meegenomen naar 2026.	27	V
Budgetoverheveling – Bedrijventerrein A28		
Project loopt nog verder door komende jaren, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	17	V
Budgetoverheveling – Wethouder Balverszaal		
Project loop nog door in 2026, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	14	V
Budgetoverheveling – Pretoriusplein		
Project loop nog door in 2026, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	30	V
Budgetoverheveling – Omgevingsvisie Ermelo 2.0		
Project loop nog door in 2026, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	20	v
Budgetoverheveling – Kosten LBV Plus		
Project loop nog door in 2026, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	68	V
Budgetoverheveling – Plan Callunaterrein		
Project loop nog door in 2026, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	187	V
Budgetoverheveling – Leader Geus gebiedsprogramma		
Project loop nog door in 2026, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	247	V
Budgetoverheveling – Gebiedsvisie Buitengebied Oost / Speuld		
Project loop nog door in 2026, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	119	V
Dekking gebiedsvisie vanuit subsidie.	-29	N
Budgetoverheveling – Sloop Oude Nijkerkerweg		
Project loop nog door in 2026 voor aanplant groenstrook, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	18	V
Budgetoverheveling – Sloop Callunaterrein		
Project loop nog door in 2026, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	261	V
Dekking sloop callunaterrein vanuit Grondexploitatie	-261	N
Verkeer en Vervoer		
Budgetoverheveling – Mobiliteitsvisie		

Onderwerp	Bedrag	
In 2026 staat dit onderzoek nu op de planning. Ook moeten er nog een aantal verkeersveiligheidsmaatregelen uitgevoerd worden, wegmarkering/verlichting. Maatregelen waar de voorbereiding van gestart zijn, maar nog niet helemaal gerealiseerd is.	178	V
<u>Budgetoverheveling – Omgevingsplan Boskamer</u>		
Project loop nog door in 2026, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	13	V
<u>Budgetoverheveling – Bijdrage Verkeer en vervoer aan Pilot Torenlaan</u>		
Project zal in 2026 starten, derhalve wordt geheel budget meegenomen naar 2026.	48	V
Onttrekkingvoorziening Groot onderhoud wegen	-48	N
<u>Budgetoverheveling – Beheer openbare verlichting</u>		
4 projecten lopen nog door in 2026, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	75	V
Wonen		
<u>Budgetoverheveling – Wet betaalbare huur</u>		
Project loop nog door in 2026, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	34	V
<u>Budgetoverheveling – Woonvisie</u>		
Project loop nog door in 2026, derhalve wordt restant budget meegenomen naar 2026.	20	V
<u>Budgetoverheveling – Vereveningsfonds</u>		
In 2025 is hier geen gebruik gemaakt vanuit derden, derhalve wordt het budget meegenomen naar 2026.	30	V
<u>Budgetoverheveling – Restpunten de Enk</u>		
Laatste herstel punten worden uitgevoerd in 2026, derhalve wordt het budget meegenomen naar 2026.	14	V
Saldo budgetoverhevelingen	1.462	V
Doorbelastingen: met name salariskosten en inhuur Er is meer doorbelast dan begroot. Zie de toelichting op de personele lasten in de paragraaf Bedrijfsvoering.	-112	N
Kapitaallast (afschrijving + rente) De definitieve renteberekening heeft geresulteerd in een lagere realisatie dan begroot.	113	V
Saldo doorbelastingen	1	V
Verkeer en Vervoer		
<u>Mobiliteitsvisie</u>		
Vanwege uitgestelde projecten zijn er minder onderzoekskosten dan begroot.	68	V
<u>Verharde openbare ruimte</u>		
Vanuit derden zijn er meer opbrengsten ontvangen dan verwacht.	65	V
<u>Overige kleine verschillen</u>	-2	N
Riolering & Waterzuivering		
<u>Kosten riolering</u>		
Er zijn in totaal minder kosten gemaakt dan verwacht.	72	V
<u>Ontvangen rioolheffing</u>		
Op particuliere huishoudens is er € 65.000 en op bedrijven € 72.000 meer ontvangen dan verwacht.	137	V
<u>Kwijtscheldingen</u>		
Dit jaar zijn er minder kwijtscheldingen geweest dan verwacht.	29	V
<u>Mutatie voorziening</u>		

Onderwerp	Bedrag	
Er is minder gestort vanuit de voorziening omdat er ook minder kosten zijn gemaakt en meer opbrengsten zijn gerealiseerd dan verwacht.	-137	N
<u>Overige kleine verschillen</u>	1	V
Begraafplaats		
Leges lijkbezorging		
Er hebben meer begrafenissen plaatsgevonden dan vooraf geraamd.	50	V
Leges reiniging graven		
Er waren meer aanvragen dan geraamd.	59	V
<u>Leges instandhouding graven</u>		
Er zijn meer aanvragen geweest dan geraamd. Het komende begrotingsperiode zullen wij hier rekening meehouden.	141	V
<u>Mutatie voorziening</u>		
<u>Overige kleine verschillen</u>	27	V
Openbaar Groen		
<u>Bomen vervanging</u>		
De kosten voor de bomen en het aantal te vervangen bomen vallen hoger uit dan verwacht.	-27	N
<u>Overige kleine verschillen</u>	3	V
Speelvoorzieningen		
<u>Overige kleine verschillen</u>	-3	N
Bossen heide en natuurterreinen		
Ontvangsten derden		
Er is meer subsidie ontvangen dan verwacht.	21	V
<u>Heidebeheerplan</u>		
Enkele verwachte kosten zijn lager uitgevallen dan verwacht.	20	V
<u>Overige kleine verschillen</u>	4	V
Ruimtelijke Ordening		
<u>Anterieure bijdragen bestemmingsplannen</u>		
In het laatste kwartaal zijn enkele grote contracten afgewikkeld die eerder verwacht werden voor 2026.	255	V
<u>Overige kleine verschillen</u>	-14	N
Bouwen		
<u>Bouwleges</u>		
In 2026 zijn nog veel ontvangsten binnen gekomen over 2025, hiervoor is een vordering opgenomen van € 489.000. In de maand december is er ook een bedrag van € 477.000 aan bouwleges ontvangen. Deze bedragen waren niet begroot.	957	V
<u>Voorziening dubieuze debiteuren</u>	-62	N
<u>Overige kleine verschillen</u>	-23	N

Onderwerp	Bedrag	
Wonen		
<u>Realisatiestimulans</u>		
De verwachting was dat deze inkomsten in 2026 gerealiseerd zouden zijn, maar dat is 2025 geworden waardoor hier niet in de begroting rekening mee is gehouden.	476	V
<u>Onderhoud gebouwen</u>		
Er is kritisch gekeken of het geplande onderhoud daadwerkelijk nodig was, of nog kon wachten. Hierdoor is er minder uitgegeven dan begroot wat terug gaat naar de voorziening voor de toekomst.	116	V
<u>Overige kleine verschillen</u>	36	V
Milieu		
<u>Sanering stortplaats Zanderij</u>		
De kosten zijn voordeliger uitgevallen dan verwacht. Daarnaast is de verwachte subsidie al volledig ontvangen. Dit was niet begroot.	183	V
<u>Subsidie bodemtaken</u>		
Er is hiervoor eenmalig een subsidie ontvangen. Het budget is structureel begroot bij ODVeluwe. Hierdoor is er een eenmalige voordeel.	50	V
<u>Bijdrage ODVeluwe</u>		
Bijdrage is iets lager uitgevallen dan begroot.	25	V
<u>Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid</u>		
Minder besteed dan begroot ivm lagere kosten dan verwacht. Van projecten die langer doorlopen nemen we het budget mee naar 2026.	50	V
<u>Overige kleine verschillen</u>	5	V
Huishoudelijke afvalstoffen		
<u>Opbrengsten Afvalstoffenheffing en Diftar</u>		
Opbrengsten zijn hoger dan begroot.	72	V
<u>Mutatie voorziening</u>		
Het voordeel binnen huishoudelijke afvalstoffen wordt extra gestort in de voorziening.	-136	N
<u>Verwerkingskosten afval</u>		
Kosten zijn lager uitgevallen dan begroot.	80	V
<u>Overige kleine verschillen</u>	10	V
Grondzaken		
<u>Pachten</u>		
Meer pacht ontvangen dan begroot, komende begroting nemen we de stijging mee.	21	V
<u>Verkoop pand</u>		
Verkoop van een pand heeft een positief resultaat opgeleverd.	26	V
<u>Strategisch beleidskader</u>		
Dit project is afgerond en het budget is verder niet meer nodig.	43	V
<u>Overige kleine verschillen</u>	18	V
Grondexploitatie		
<u>Complex Veldzicht Noord 4e Fase</u>		

Onderwerp	Bedrag	
Winstneming: Dit betreft de verplichte winstneming op grond van de gerealiseerde resultaten tot en met 2024. Dit voordeel is gestort in de reserve Grondexploitatie.	394	V
Verkoop grond: Stuk grond is verkocht, verkoop is begroot alleen de boeking om de grond van de balans af te halen was niet begroot.	-1.654	N
<u>Complex Trefpunt</u>		
Grondexploitatie is afgesloten en de laatste winstneming is gerealiseerd.	145	V
<u>Overige kleine verschillen</u>	-31	N
Subtotaal	1.570	V
Totaal saldo Programma Samen Wonen in Ermelo	3.033	V

Samen Ondernemen in Ermelo

Bedragen x €1.000

Budgettaire uitkomst Samen Ondernemen in Ermelo	Resultaat 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
Bedrijvigheid	12	-152	-149	3
Economie	14	-422	-224	198
Toerisme en Recreatie	84	-595	-456	139
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	111	-971	-830	141
Gerealiseerd resultaat	111	-971	-830	141

Onderwerp	Bedrag	
<i>Budgetoverhevelingen</i>		
<u>Centrumontwikkeling vlaggen</u>		
Project loopt nog door in 2026, derhalve wordt het restant budget meegenomen.	10	V
t Weitje als evenemententerrein		
Project loopt nog door in 2026, derhalve wordt het budget meegenomen.	25	V
<u>Uitvoeringsprogramma toerisme</u>		
Projecten lopen nog door in 2026, derhalve wordt het restant budget meegenomen.	14	V
<u>Aanjagen verblijfsrecreatie</u>		
Project loopt nog door in 2026, derhalve wordt het restant budget meegenomen.	75	V
Saldo budgetoverhevelingen	124	V
Doorbelastingen: met name salariskosten en inhuur Er is meer doorbelast dan begroot. Zie de toelichting op de personele lasten in de paragraaf Bedrijfsvoering.	-10	N
Kapitaallast (afschrijving + rente) De definitieve renteberekening heeft geresulteerd in een lagere realisatie dan begroot.	1	V
Saldo doorbelastingen	-9	N
Bedrijvigheid		
<u>Overige kleine verschillen</u>	3	V
Economische zaken		
<u>Uitvoering beleidsplan</u>		
Meer inkomsten vanuit subsidie gekregen dan verwacht.	6	V
<u>Overige kleine verschillen</u>	-3	N
Toerisme & recreatie		
<u>Bijdragen vanuit andere gemeenten</u>		
Bijdrage promotie toerisme is hoger uitgevallen dan begroot.	11	V
<u>Joodse verhalen</u>		
Ontvangen subsidie is hoger uitgevallen dan begroot.	8	V
<u>Overige kleine verschillen</u>	1	V
Subtotaal	26	V
Totaal saldo Programma Samen Ondernemen in Ermelo	141	V

Incidentele baten en lasten

Excel-tabel

Structureel evenwicht (bedragen x € 1.000)	2025
Lasten exclusief mutaties reserves	-107.017
Baten exclusief mutaties reserves	114.888
Saldo van baten en lasten	7.871
Toevoegingen reserves	-7.249
Onttrekkingen reserves	6.861
Resultaat	7.483
Incidentele lasten incl. incidentele toevoegingen reserves	-4.813
Incidentele baten incl. incidentele onttrekkingen reserves	3.171
Structureel resultaat	5.841

De incidentele lasten en baten zijn opgenomen als totalen, voor gedetailleerde informatie is onderstaande overzicht beschikbaar.

Detailoverzicht incidentele lasten en baten

Excel-tabel

Incidentele lasten (x € 1.000)				
Programma		Omschrijving	Begroot na wijziging	Realisatie
Samen Werken	Bestuursdienst	Functie toezichthouder evenementen	-22	-22
Samen Werken	Bestuursdienst	Uitvoeringskosten PvA mensenhandel	-6	-6
Samen Werken	Bestuursdienst	Uitvoeringskosten prioriteit kwetsbare personen	-6	-6
Samen Werken	Bestuursdienst	Uitv.kst. PvA Mensenh. Kennisverbr.	-4	-4
Samen Werken	Bestuursdienst	Inzet jr. adviseur Natuur en milieu	-53	-53
Samen Werken	Financiën	Motie omzetten naar reserve	-410	-410
Samen Werken	Bestuursdienst	Tijdelijke Formatie Toerisme & recreatie	-60	-60
Samen Werken	Financiën	Budgetoverhevelingen 2024	-841	-841
Samen Werken	Financiën	Uitvoering motie Leren en Beleven	-70	-70
Samen Werken	Brandweer	2 Sporen aanpak-verkeersplan	-30	-20
Samen Werken	Bedrijfsvoering	Afwikkeling dossier Tomassen	-96	-96
Samen Werken	Bestuursdienst	Invulling taakstelling Sport	-32	-32
Samen Werken	Financiën	Aanvullen Weerstandscapaciteit	0	-297
Samen Werken	Bestuursdienst	Extra formatie communicatie	-35	-35
Samen Werken	Financiën	De Zanderij	-645	-645
Samen Werken	Integrale veiligheid	Veiligheidsmonitor	-6	-6

Incidentele lasten (x € 1.000)				
Samen Werken	Integrale veiligheid	Plan Callunaterrein	-250	-63
Samen Werken	Financiën	Dekkingsplan 2024-2028	-184	-184
Samen Leven	Jeugdbeleid	Extra investering laaggeletterdheid	-50	-33
Samen Leven	Bijzondere bijstand	Extra Tijdelijke Inzet minimaregeling	-29	-29
Samen Leven	Binnensportaccommodaties	Vloer Dindoa	-300	-300
Samen Leven	Binnensportaccommodaties	Sportinventaris nieuw gymzaal 's Heerenloo	-90	-90
Samen Leven	Lokaal gehandicaptenbeleid	Gehandicaptenparkeerkaart	-10	-10
Samen Leven	Oudheidkamer	Molenaarsplein 24 Pakhuis duurzaamheid	-11	-8
Samen Leven	Jeugdbeleid	Oko	-30	0
Samen Leven	Jeugdbeleid	Buurtgezinnen	-50	-50
Samen Leven	Jeugdbeleid	Ondersteuning huisarts	-91	0
Samen Leven	Algemene budgetten WMO	Mantelzorgwerkprogramma	-12	-12
Samen Leven	Jeugdbeleid	Welzijn op recept	-20	0
Samen Leven	Sociaal cultureel werk	Verkenningsopdracht	-19	-19
Samen Leven	Bibliotheek	De Bibliotheek op school	-38	-28
Samen Leven	Gezondheidsbeleid	Bouwsteen Kansrijk opgroeien & Zelfstandig thuis	-80	-80
Samen Leven	Gezondheidsbeleid	Opgroeien in een Kansrijke Omgeving	-30	0
Samen Leven	Centrum Wer&Inkomen	Sociaal congres 2025	-20	-12
Samen Leven	Beleid ZTH	Omgekeerde verordening	-6	-6
Samen Leven	ROA/VVTV	Huisvesting statushouders	-50	0
Samen Wonen	Milieubeheer	Asbestwegen	-30	0
Samen Wonen	Structuurvisie	CV Raamovereenkomst inhuur	-60	-60
Samen Wonen	Verkeer	Boskamer Autonome ontw saldo 2023	-75	-75
Samen Wonen	Exploitatiebijdragen	Gebiedsvisie Buitengebied Oost	-100	-10
Samen Wonen	Exploitatiebijdragen	Gebiedsvisie Geus	-150	-10
Samen Wonen	Structuurvisie	Onderzoek tijdelijke (jongeren) huisvesting	-50	0
Samen Wonen	Structuurvisie	Wethouder Balverszaal	-33	-19
Samen Wonen	Structuurvisie	Pretoriusplein	15	15
Samen Wonen	Structuurvisie	Omgevingsvisie 2.0	-25	-5
Samen Wonen	Verkeer	Spoorwegovergangen	-85	0
Samen Wonen	Openbare verlichting	Optimalisatie	-4	-4
Samen Wonen	Openbare verlichting	Installatieverantwoording	-12	-4
Samen Wonen	Openbare verlichting	Versleten wijken	-85	-51
Samen Wonen	Openbare verlichting	Bewust Verlichten	-8	0
Samen Wonen	Openbare verlichting	Dark Sky Ermelo	-25	0
Samen Wonen	Structuurvisie	Omgevingsvisie Ermelo 2.0	-50	-50
Samen Wonen	Volkshuisvesting	Raamovereenkomst Stedenbouw / Stikstof	-15	-15

Incidentele lasten (x € 1.000)				
Samen Wonen	Omgevingsdienst	ODV	-35	-35
Samen Wonen	Bouwvergunningen	Anterieure overeenkomsten beschrijven in CBM	-24	-24
Samen Wonen	Milieu-ontwikkeling	Stortplaats Zanderij	-282	0
Samen Wonen	Grondexploitatie	Accountants kosten	-2	-2
Samen Wonen	Grondexploitatie	Beschikking accountantskosten	-2	-2
Samen Wonen	Grondexploitatie	Dekking algemene kosten GREX	-5	-5
Samen Wonen	Verkeer	Bodemverontreiniging Boskamer	-200	-200
Samen Wonen	Verkeer	Sanering bodemverontreiniging	-44	-44
Samen Wonen	Verkeer	Omgevingsplan Boskamer	-30	-17
Samen Wonen	Milieu-ontwikkeling	Wijk vd Toekomst	-58	-9
Samen Wonen	Milieu-ontwikkeling	Duurzaamheid	-235	-160
Samen Wonen	Herinrichting & renovatie	Speelvisie 2025-2035	-50	-50
Samen wonen	Afvalstoffen	Verlaging woonlasten	-450	-450
Samen Ondernemen	Toeristisch recreatief bleid	't Weitje als evenemententerrein	-25	0
Totaal			-5.920	-4.813

Incidentele baten (x € 1.000)				
Programma		Omschrijving	Begroot na wijziging	Realisatie
Samen Werken	Financiën	Aanvullen Weerstandscapaciteit	0	297
Samen Werken	Financiën	Motie omzetten naar reserve	410	410
Samen Werken	Financiën	De Zanderij	645	645
Samen Werken	Financiën	DC Natuurbrandpreventie en mitigatie	60	60
Samen Werken	Financiën	Extra Brandputten	120	120
Samen Werken	Financiën	Uitvoering motie Leren en Beleven	70	70
Samen Leven	ROA/VVTV	Opvang ontheemden Oekrainers	1000	1000
Samen Wonen	Cpl.Veldzicht Noord	Grondverkoop Grex/Jaarafluiting GREX	1683	569
Totaal			3.988	3.171

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderinggrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 12 maart 2026 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2 % van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.285.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 1.130.000 miljoen bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 2.285.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 628.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Wet normering topinkomens

Wet normering topinkomens

Middels deze publicatie in het kader van de WNT draagt de gemeente Ermelo haar maatschappelijke verantwoordelijkheid. Per 1 januari 2013 is de WNT ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de gemeente Ermelo van toepassing zijnde regelgeving: Het algemene WNT-maximum. Het bezoldigingsmaximum in 2025 voor Ermelo is € 246.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Bezoldiging leidinggevende topfunctionarissen

Gegevens 2025			
Bedragen x € 1		M. Jacobs	J.L. Vissers
Functie		Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2025		01 januari – 31 december	01 januari – 31 december
Omvang dienstverband (in fte)		1,00	1,00
Dienstbetrekking?		Ja	Ja

Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 120.180,40	€ 107.390,24
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 18.359,76	€ 16.074,96
<i>Subtotaal</i>		€ 138.540,16	€ 123.465,20
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 246.000	€ 246.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging		€ 138.540,16	€ 123.465,20
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2024			
Bedragen x € 1	A.M. Weststrate	M. Jacobs	J.L. Vissers
Functie	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functieervulling in 2024	1 januari – 30 juni	1 mei – 31 december	1 januari – 31 december
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1.00	1,00
Dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 71.103,72	€ 78.077,82	€ 108.264,73
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 11.622,84	€ 12.131,92	€ 14.823,26

<i>Subtotaal</i>	€ 82.726,56	€ 90.209,74	€ 123.087,99
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 115.863,39	€ 155.969,95	€ 233.000
Bezoldiging	€ 82.726,56	€ 90.207,74	€ 123.087,99

Balans

Balans

Balans per 31 december 2025

bedragen x
€ 1.000

Activa	Ultimo 2025	Ultimo 2024	Passiva	Ultimo 2025	Ultimo 2024
Vaste activa			Vaste passiva		
<i>Immateriële vaste activa</i>	<i>17</i>		<i>0 Eigen vermogen</i>	<i>80.800</i>	<i>72.930</i>
– Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio/disagio			– Algemene reserves	14.699	15.321
– Kosten van onderzoek en ontwikkeling	17	0	– Bestemmingsreserves		
– Bijdragen aan activa in eigendom van derden			– Voor equalisatie van tarieven		
			– Overige bestemmingsreserves	58.618	55.734
			– Resultaat na bestemming	7.483	1.875
<i>Materiële vaste activa</i>	<i>121.554</i>	<i>112.152</i>	<i>Voorzieningen</i>	<i>18.407</i>	<i>16.853</i>
– Investerings met een economisch nut			– Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.761	4.726
– gronden uitgegeven in erfpacht			– Onderhoudsegalisatievoorzieningen	1.226	1.325
– overige investeringen met een economisch nut	95.996	86.532	– Voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met heffing		
– Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.617	5.522	– Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	11.420	10.802
– Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	19.941	20.098			
<i>Financiële vaste activa</i>	<i>7.550</i>	<i>7.371</i>	<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer</i>	<i>55.001</i>	<i>59.501</i>
– Kapitaalverstrekkings aan:			– Obligatieleningen		
– deelnemingen	927	795	– Onderhandse leningen van:		
– gemeenschappelijke regelingen			– binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen		
– overige verbonden partijen			– binnenlandse banken en overige financiële instellingen	55.000	59.500

Balans per 31 december 2025

bedragen x
€ 1.000

– Leningen aan:			– binnenlandse bedrijven		
– woningbouwcorporaties			– overige binnenlandse sectoren		
– deelnemingen			– buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren		
– overige verbonden partijen			– Door derden belegde gelden		
– Overige langlopende leningen u/g	6.623	6.576	– Waarborgsommen	1	1
– Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van een jaar of langer					
Totaal vaste activa	129.121	119.523	Totaal vaste passiva	154.208	149.284
Vlottende activa			Vlottende passiva		
<i>Voorraden</i>	<i>600</i>	<i>1.683</i>	<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar</i>	<i>5.230</i>	<i>5.701</i>
– Grond- en hulpstoffen:			– Kasgeldleningen		
– overige grond- en hulpstoffen			– Banksaldi		
– Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	600	1.683	– Overige schulden	5.230	5.701
– Gereed product en handelsgoederen					
– Vooruitbetalingen					
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar</i>	<i>35.438</i>	<i>38.605</i>	<i>Overlopende passiva</i>	<i>13.802</i>	<i>12.426</i>
– Vorderingen op openbare lichamen	7.602	7.116	– Nog te betalen bedragen	5.289	4.748
– Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen			– Vooruitontvangen overheidsbijdragen met een specifiek bestedingsdoel:		
– Verstrekte kasgeldleningen			– Europese overheid		
– Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			– Rijk	6.647	5.523
– Rekening-courant met het Rijk	23.943	29.412	– Overige Nederlandse overheden	1.588	1.757
– Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen			– Overige vooruitontvangen bedragen	278	398
– Overige vorderingen	3.893	2.077			
– Overige uitzettingen					
<i>Liquide middelen</i>	<i>406</i>	<i>406</i>			
– Kas- en banksaldi	406	406			
<i>Overlopende activa</i>	<i>7.675</i>	<i>7.194</i>			
Totaal vlottende activa	44.119	47.888	Totaal vlottende passiva	19.032	18.127
Totaal generaal	173.240	167.411	Totaal generaal	173.240	167.411

Balans per 31 december 2025

bedragen x
€ 1.000

	Gewaarborgde geldleningen en garantstellingen	126.683 120.737
--	--	-----------------

Toelichting op de balans

Vaste activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Kosten afsluiten geldleningen/saldo agio en disagio		
Kosten onderzoek en ontwikkeling	17	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden		
Totaal	17	0

Materiële vaste activa

Investerings (bedragen x € 1.000)	2025	2024
In erfpacht uitgegeven gronden		
Waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.617	5.522
Overige investeringen met een economisch nut	95.996	86.532
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	3.015	3.015
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut vanaf 2017 geactiveerd	16.926	17.083
Totaal investeringen	121.554	112.152

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut over 2025 weer.

Activasoort (bedragen x € 1.000)	Boekwaar de 1-1	Herrubricering	Investerings	Desinvestering	Afschrijving	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaar de 31-12
Gronden en terreinen	1.113		770					1.883
Woonruimten	805				-25			780
Bedrijfsgebouwen	71.175		12.022	-216	-1.600	-840		80.541
Grond-, weg-, en	2.399		275		-67			2.607

waterbouwkundige werken								
Vervoersmiddelen	450				-169			281
Machines, apparaten en installaties	9.183		55		-567			8.671
Overige materiële vaste activa	1.407				-174			1.233
Totaal	86.532		13.122	-216	-2.602	-840		95.996

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde over 2025 weer van de investeringen met economisch nut waarvoor ten bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

Activasoort (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1	Herrubricering	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	5.512		304		-207			5.609
Machines, apparaten en installaties	10				-2			8
Totaal	5.522		304		-209			5.617

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met maatschappelijk nut over 2025 weer:

Activasoort (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1	Herrubricering	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12
Bedrijfsgebouwen	553				-34			519
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	17.837		1.147		-777	-345		17.862
Machines, apparaten en installaties			45			-8		37
Overige materiële vaste activa	1.708		3		-188			1.523
Totaal	20.098		1.195		-999	-353		19.941

Eenmalige afschrijvingen

In 2025 hebben er geen eenmalige afschrijvingen plaatsgevonden.

Mogelijk af te stoten vaste activa

Niet van toepassing.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2025 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

(bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1	Investerings	Desinvesterings	Aflossingen / Afschrijvingen	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- deelnemingen	795	132				927
- gemeenschappelijke regelingen						
- overige verbonden partijen						
Leningen aan:						
- woningbouwcorporaties						
- deelnemingen						
- overige verbonden partijen						
Overige langlopende leningen u/g	6.576	49	-2			6.623
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van een jaar of langer						
Bijdragen aan activa in eigendom van derden						
Totaal	7.371	181	-2			7.550

De deelnemingen betreffen:

- Inclusief Groep/voormalig RNV € 433.000
- Alliander € 155.000
- Bank Nederlandse Gemeenten € 170.000
- Fryslan Milieu € 133.000
- Afvalsturing € 27.000
- Recreatiegemeenschap Veluwe Holding € 7.000
- Vitens € 2.000
- Handel & ambacht, garantiekap. R.D.C. € 400

De langlopende leningen u/g betreffen:

- Renteloze lening woningbouw € 37.000
- Startersleningen woningbouw € 2.673.000
- Duurzaamheidsstimuleringsleningen woningbouw € 1.581.000
- Alliander € 1.567.000

- Toekomstbestendig wonen € 750.000
- Hypothecaire lening woningbouw € 15.000

Vlottende activa

Vlottende activa

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

bedragen x € 1.000	2025	2024
Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar: – niet in exploitatie genomen bouwgronden – overige grond- en hulpstoffen		
Onderhanden werk, waaronder bouwgrond in exploitatie	600	1.683
Gereed product en handelsgoederen		
Vooruitbetalingen		
Totaal	600	1.683

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2025 het volgende overzicht worden gegeven:

In onderstaande tabel kunnen kleine afrondingsverschillen voorkomen.

bedragen x € 1.000	Boekwaarde 1-1	Van gronden niet in exploitatie	Investeringen	Opbrengsten	Winstuitname	Aanwenden verliesvoorziening	Boekwaarde 31-12	Voorziening verlieslatend complex*	Balanswaarde 31-12
Het Trefpunt	-161		-14		175				0
Veldzicht Noord fase 4	1.844		-1.638		394				600
Totaal	1.683		-1.652		569				600
Nog te maken kosten									140
<i>Totaal exploitatiekosten</i>									<i>740</i>
Nog te verwachten opbrengsten									895
Verwacht exploitatieresultaat (voordelig)									155

* De verliesvoorzieningen worden, conform het BBV, verminderd op de geactiveerde kosten.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van een jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen korter dan een jaar (bedragen x € 1.000)	saldo 31-12-2025	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2025	Gecorrigeerd saldo 31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	7.602		7.602	7.116

Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen				
Verstrekte kasgeldleningen				
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Rek. crt. met het Rijk	23.943		23.943	29.412
Rek. crt. verhoudingen met niet financiële instellingen				
Overige vorderingen	4.711	-818	3.893	2.077
Overige uitzettingen				
Totaal	36.256	-818	35.438	38.605

De voorziening oninbaarheid betreft de voorziening dubieuze debiteuren voor reguliere vorderingen van € 561.000 en vorderingen van Sociale Zaken van € 256.683.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
Verslagjaar 2025					
(1)	Drempelbedrag				
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	403	405	405	405
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.823	1.821	1.821	1.821
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	111.296			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	111.296			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	2.225,92			

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	36.250	36.837	37.225	37.221
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) – (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	403	405	405	405

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

bedragen x € 1.000	2025	2024
Kassaldi		
Banksaldi	406	406
Totaal	406	406

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

bedragen x € 1.000	2025	2024
Vooruitbetaalde bedragen	377	611
Nog te ontvangen bedragen	6.078	4.628
Nog te ontvangen overheidsbijdragen met een specifiek bestedingsdoel	1.220	1.955
Totaal	7.675	7.194

De vooruitbetaalde bedragen per 31 december 2025 van € 377.000 zijn te splitsen in:

- Tussenrekeningen € 19.000
- Vooruitbetaald in 2024 € 262.000
- Vooruitbetaalde subsidie NIP (Nationaal Isolatie Programma) € 96.000

Uitzettingen korter dan één jaar en Overlopende activa hebben overwegend een kortlopend karakter en worden binnen één jaar na balansdatum afgewikkeld.

Van Europese of Nederlands overheidslichamen ontvangen, nog te ontvangen specifieke uitkeringen:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2024	Ontvangen	Toevoeging	Saldo 31-12-2025
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	328			328

SPUK IZA-doelen 2023-2026	68	-68	114	114
SPUK Sport	547	-547		0
Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek	45	-45	13	13
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	340	-340	289	289
SPUK ventilatie in scholen	627	-627		
Realisatiestimulans			476	476
Totaal	1.955	1.627	892	1.220

Vaste passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

bedragen x € 1.000	2025	2024
Algemene Reserves	14.699	15.321
Bestemmingsreserves:		
– voor egalisatie van tarieven	58.618	55.734
– overige bestemmingsreserves		
Resultaat na bestemming	7.483	1.875
Totaal	80.800	72.930

Voorzieningen

De voorzieningen kunnen als volgt worden onderverdeeld:

bedragen x € 1.000	2025	2024
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.761	4.726
Onderhoudsequalisatievoorzieningen	1.226	1.325
Voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met heffing		
Door derden beklemd middelen met een specifieke aanwendingsrichting	11.420	10.802
Totaal	18.407	16.853

De verliesvoorziening grondexploitatie wordt, conform het BBV, verminderd op de geactiveerde kosten. De voorzieningen dubieuze debiteuren voor reguliere vorderingen en vorderingen van Sociale Zaken worden, conform het BBV, in mindering gebracht op het debiteurensaldo.

Voor een verdere toelichting op de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar Reserves en Voorzieningen.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

bedragen x € 1.000	2025	2024
Obligatieleningen		
Onderhandse leningen:		
– binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen		
– binnenlandse banken en overige financiële instellingen	55.000	59.500
– binnenlandse bedrijven		
– overige binnenlandse sectoren		
– buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren		
	55.000	59.500
Door derden belegde gelden		
Waarborgsommen	1	1
Totaal	55.001	59.501

In onderstaand overzicht wordt het verloop van de vaste schulden over het jaar 2025 weergegeven.

bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2024	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2025
Obligatieleningen				
Onderhandse leningen	59.500		–4.500	55.000
Door derden belegde gelden				
Waarborgsommen	1			1
Totaal	59.501		–4.500	55.001

De totale rentelast voor het jaar 2025 met betrekking tot de vaste schulden bedroeg € 927.000.

Aflossingsverplichting: In 2026 zal € 4.500.000 worden afgelost op de onderhandse leningen.

Vlottende passiva**Vlottende passiva****Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

bedragen x € 1.000	2025	2024
Schulden korter dan een jaar	5.230	5.701
Overlopende passiva	13.802	12.426
Totaal	19.032	18.127

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

bedragen x € 1.000	2025	2024
Kasgeldleningen		
Banksaldi		
Overige schulden	5.230	5.701
Totaal	5.230	5.701

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

bedragen x € 1.000	2025	2024
Vooruitontvangen bedragen	278	398
Vooruitontvangen overheidsbijdragen met een specifiek bestedingsdoel	8.235	7.280
Nog te betalen bedragen	5.289	4.748
Totaal	13.802	12.426

In onderstaande tabel wordt de post "Vooruitontvangen overheidsbijdragen met een specifiek bestedingsdoel" gespecificeerd:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Saldo 1-1-2025	Afwikkeling uitgaven	Vrijval 2025	Nieuw 2025	Saldo 31-12-2025
Europese overheid					
Rijk	5.523	-13.879		15.003	6.647
Overige Nederlandse overheden	1.757	-1.263		1.094	1.588
Totaal	7.280	-15.142		16.097	8.235

Van Europese of Nederlands overheidslichamen ontvangen, nog te besteden specifieke uitkeringen:

Omschrijving, bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2024	Toevoeging	Vrijval /uitgaven	Saldo 31-12-2025
Begeleiden ex-gedetineerden	27	9	-9	27
Instandhoudingssubsidie (SIM)	-10	7	-10	-13
Duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA)	35			35
SPUK Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	0	2	-2	0
SPUK Gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek	0	58	-58	0
Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021	318			318
SPUK Onderwijs achterstandenbeleid	429	464	-312	581
Middelen inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	43		-6	37
SPUK Vastgoedtransitie gesloten jeugdhulp 2020 - 2023	539			539
SPUK lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	2		-2	0
SPUK vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp 2021	80			80
TOZO	31	9	-31	9
Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	137			137
Bijstandsuitkering		7.137	-7.137	0
Wet Inburgering	601	562	-614	549
Aanpak Energiearmoede	202		-4	198
Opvang ontheemden Oekraïne	0	3.460	-3.460	
Onderwijsroute	25	24	-25	24
Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	125		-42	83

Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	128			128
SPUK Breed	87	437	-398	126
SPUK Informatiepunten Digitale Overheid	0	26	-26	0
SPUK Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz)	2	2		4
SPUK Kwijtschelding publieke schulden SZW in verband met de hersteloperatie toeslagen	0	7	-7	0
SPUK Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	270		-270	0
SPUK IZA-doelen 2023-2026	0	183	-183	0
Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat-.en energiebeleid	858	1.066	-520	1.404
SPUK Nationaal Isolatieprogramma	1.544	697	-203	2.038
SPUK versterking cliëntondersteuning 2024	50		-43	7
Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen	0	377	-41	336
Realisatiestimulans	0	476	-476	0
Totaal	5.523	15.003	-13.879	6.647

In onderstaande tabel wordt de post "Nog te betalen" gespecificeerd:

Omschrijving, bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2025
SPUK Sport	267	883
SPUK Ventilatie scholen	626	0
Onderwijsroute		41
Nog te betalen	3.855	4.365
Totaal	4.748	5.289

Waarborgen en garanties

Het, buiten de telling van de balans, vermelde bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Geldnemer (bedragen x € 1.000)	Aard / omschrijving	Percentage borgstelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar
Eleos, Stichting gereformeerde geestelijke gezondheidszorg	financiering Huize Regenboog	100%	107	100
Inclusief Groep	werkvoorziening	1 / 7 deel (7 RNV gemeenten)	198	187
Sportaccommodaties: afhechting Telgtereng A	garantie afhechting sportpark Telgtereng	100%	117	107
Sportaccommodaties: afhechting Telgtereng B	garantie afhechting sportpark Telgtereng	100%	64	58

Vestia Groep	sociale woningbouw	indirect	651	579
Woningstichting UWOON (De Groene Zoom)	sociale woningbouw	indirect	119.600	125.652
Totaal			120.737	126.683

Via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw staat de gemeente Ermelo per balansdatum garant voor € 125.652.000 voor leningen van UWOON en voor € 579.000 voor leningen van de Vestia Groep. De financiële positie van UWOON is goed. De financiële positie van de Vestia Groep staat al enkele jaren onder druk als gevolg van grote verliezen in de derivatenpositie. Ermelo verwacht echter niet dat er aanspraak gemaakt hoeft te worden op de garantstelling van het Rijk en gemeenten. Indien wel een renteloze lening aan het Waarborgfonds verstrekt had moeten worden ter grootte van het schadebedrag dan berekenen wij dit risico als volgt: $25\% * € 579.000 = € 144.750$. Het financieel risico is dan de rentederving, zijnde $3,75\% * € 144.750 = € 5.428,13$.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor de toekomstige jaren is verbonden

De gemeente Ermelo heeft op diverse gebieden contracten afgesloten. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen.

Betreft	Aard	Einddatum contract	Bedrag verplichting
Levering gas	Raamovereenkomst	31-12-2028	Varieert per jaar
Afvalbeheer	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Verzekeringen	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Elektriciteit	Raamovereenkomst	31-12-2025	Varieert per jaar
Juridische adviesdiensten	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Uitzendkrachten / tijdelijk personeel	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Schoonmaakonderhoud, vloeronderhoud en Glasbewassing	Raamovereenkomst	30-11-2025	Varieert per jaar
Accountantsdiensten	Raamovereenkomst	31-12-2027	Varieert per jaar
Aanleg en onderhoud straatmeubilair en speeltoestellen	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	31-12-2026	Varieert per jaar
Aanleg en onderhoud wegnnet	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Openbare verlichting	Raamovereenkomst	31-12-2026	Varieert per jaar
Groenvoorziening	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Leerlingenvervoer	Raamovereenkomst	31-12-2026	Varieert per jaar
WMO (diverse)	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Jeugdhulp (diverse)	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar

Aanleg en onderhoud riolering, zuivering	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Onderhoud gebouwen installaties	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar

Gebeurtenissen na balansdatum

Alle ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie omtrent de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt. Er hebben zich na het opmaken van de jaarrekening geen gebeurtenissen van betekenis voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

Reserves en Voorzieningen

Algemene informatie

In dit hoofdstuk vindt u informatie met betrekking tot de reservepositie van Ermelo. Onder de reservepositie wordt verstaan het totaal van alle reserves en voorzieningen.

Ermelo kent van oudsher een riant reservepositie. Wel zijn er besluiten genomen om de reserves in te zetten als dekkingsmiddel (al dan niet in het kader van de ombuigings- en bezuinigingstrajecten) en/of ter realisatie van nieuwe voorzieningen. Gevolg is dat een behoorlijk deel van de huidige reservepositie hierdoor vastligt en dat de reservepositie dus de komende jaren langzaam maar zeker zal gaan afnemen. Wel staan er dan (nieuwe) voorzieningen tegenover.

Reserves en voorzieningen vallen onder het budgetrecht van de raad. Dit betekent dat instellen, wijzigen, afroemen, opheffen, toevoegingen en beschikkingen altijd door de raad geautoriseerd moeten worden. Dit kan gebeuren bij de jaarlijkse programmabegroting en/of de tussentijdse begrotingswijzigingen (voor-/najaarsrapportages) en/of de jaarstukken.

Financieel kengetal: Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Het ratio wordt bepaald door het eigen vermogen (algemene en bestemmingsreserves en resultaat uit het overzicht van baten en lasten) uit te drukken in een percentage van het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid.

Kengetal	Jaarstukken 2021	Jaarstukken 2022	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Jaarstukken 2024	Jaarstukken 2025
Solvabiliteitsratio	42.2% C	23.2% A	40.9% B	34,5% B	44% B	47% B

De risico's in relatie tot het weerstandvermogen

In de paragraaf [Weerstandvermogen en risicobeheersing](#) wordt expliciet ingegaan op de omvang van het weerstandvermogen en de weerstandscapaciteit ten opzichte van de risico's die daar tegen afgezet dienen te worden. Korthedshalve volstaan wij hier met een verwijzing naar deze paragraaf.

Overzicht verloop reserves en voorzieningen

Omschrijving Bedragen (x 1.000)	Saldo 1-1-2025	Resultaat bestemming 2024	Saldo 1-1-2025 incl. saldo Jaarrekening 2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo 31-12-2025
Reserves algemene bestemming							
Algemene reserve vrij besteedbaar	12.766	1.034	13.800	841	-2.794		11.847
Algemene risicoreserve	2.555		2.555	297	0		2.852

Omschrijving Bedragen (x 1.000)	Saldo 1-1-2025	Resultaat bestemming 2024	Saldo 1-1-2025 incl. saldo Jaarrekening 2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo 31-12-2025
Totaal reserves algemene bestemming	15.321	1.034	16.355	1.138	-2.794		14.699
Reserves specifieke bestemming							
Bestemmingsreserve Grondexploitatie	6.110		6.110	569	-270		6.409
Bestemmingsreserve Egalisatie MJB	3.023		3.023	2.953	-1.491		4.485
Bestemmingsreserve Duurzaamheid	1.000		1.000	535	-211		1.324
Bestemmingsreserve Nieuwbouw sportcentra Calluna	16.917		16.917	645	0		17.562
Bestemmingsreserve GVVP (BBR)	3.640		3.640	0	-125		3.515
Bestemmingsreserve Overig V&V (BBR)	4.208		4.208	0	-193		4.015
Bestemmingsreserve CO (BBR)	3.187		3.187	0	-138		3.049
Bestemmingsreserve Bouwen (BBR)	247		247	0	-13		234
Bestemmingsreserve Sport (BBR)	69		69	0	-7		62
Bestemmingsreserve HvG	1.425		1.425	0	-75		1.350
Bestemmingsreserve MOP gebouwen	296		296	0	-8		288
Bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting	750		750	1.000	0		1.750
Bestemmingsreserve Investerings fysiek domein	3.000		3.000	180	-645		2.535
Bestemmingsreserve Transitie Sociaal Domein	3.164		3.164	0	-258		2.906
Bestemmingsreserve Transitie Fysiek domein	368		368	0	-184		184
Bestemmingsreserve Strategische investeringen vakantieparken	1.000		1.000	0	0		1.000
Bestemmingsreserve Uitvoering moties	1.585		1.585	0	-450		1.135
Bestemmingsreserve Huisvesting	5.745		5.745	1.000	0		6.745
Bestemmingsreserve Leren en Beleven				70	0		70

Omschrijving Bedragen (x 1.000)	Saldo 1-1-2025	Resultaat bestemming 2024	Saldo 1-1-2025 incl. saldo Jaarrekening 2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo 31-12-2025
Totaal reserves specifieke bestemming	55.734	0	55.734	6.952	-4.068		58.618
Subtotaal reserves	71.055	1.034	72.089	8.090	-6.862		73.317
Budgetoverheveling		841					0
Resultaat na bestemming	1.875	-1.875		7.649			7.649
Totaal reserves	72.930	0	72.089	15.739	-6.862		80.966

Omschrijving Bedragen (x 1.000) – = voordeel	Saldo 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo 31-12-2025
Voorzieningen					
Voorziening egalisatie onderhoud					
Voorziening groot onderhoud wegen	2	1.137	-1.029		110
Voorziening groot onderhoud verlichting	203	9	0		212
Voorziening civiele kunstwerken	140	37	-19		158
Voorziening kunstwerken	59	13	-21		51
Voorziening gemeentelijke gebouwen	574	255	-537		292
Voorziening private accommodaties	347	153	-97		403
Van derden verkr. Middel. Spec. Besteding					
Voorziening afvalstoffenheffing	554	51	0		605
Voorziening afkoop schoonmaken graven	525	14	-10		529
Voorziening uitbreiding capaciteit begraafplaats	421	5	-70		356
Voorziening toekomstig onderhoud terrein begraafplaats	427	24	-38		413
Voorziening groot onderhoud Riolering	185	17	0		202
Voorziening egalisatie riolering	8.419	656	0		9.075
Voorziening boscompensatie	271	0	-31		240
Voorziening verplicht., verlies, risico					
Voorziening pensioenverplichting wethouders*	4.234	885	-262		4.857
Voorziening WGA-gelden	173	524	-23		674
Voorziening voormalig personeel	148	0	-114		34
Voorziening WW	49	0	-43		6
Voorziening verlofsparen	97	49	0		146
Voorziening RVU	25	41	-22		44
Subtotaal	16.853	3.870	-2.316	0	18.407
Voorziening BBV artikel 63 lid 8					
Voorziening dubieuze debiteuren	497	159	-95		561
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	338		-81		257
Totaal voorzieningen	17.688	4.029	-2.492	0	19.225

* Het pensioen voor wethouders is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Gemeenten hebben op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) de taak om hiervoor een toereikende voorziening te vormen.

Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers over naar het nieuwe pensioenstelsel en wordt het overgedragen aan het pensioenfonds ABP, waarbij de aanwezige voorziening per 1 januari 2028 voldoende dient te zijn om de benodigde overdrachtswaarde te kunnen dekken. Nu de inwerkingtreding van de nieuwe pensioenwet een zekerheid is, zijn wij op basis van een stellige uitspraak van de Commissie BBV verplicht om de voorziening te actualiseren waarbij rekening dient te worden gehouden met de dekkingsgraad van het ABP. Deze is bepaald op 122,2%. De voorziening moet tot het moment van overdracht aan het ABP jaarlijks worden herzien met als uitgangspunt de

Omschrijving	Saldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo
Bedragen (x 1.000) – = voordeel	1-1-2025				31-12-2025

benodigde overdrachtswaarde. Dat betekent ook dat de mogelijkheid bestaat dat er, bij bijvoorbeeld een veranderde rente, levensverwachting en/of dekkingsgraad, een stijging dan wel daling mogelijk is.

Voor onze huidige wethouders en oud-wethouders die op dit moment nog niet met pensioen zijn, moeten we een voorziening vormen die op termijn toereikend moet zijn om ieders pensioen te kunnen betalen. Voor de bepaling van de hoogte van deze voorziening moeten we gebruik maken van actuariële berekeningen. Hierbij is rekening gehouden met de actuele rekenrente, sterftecijfers en indexering van de pensioenen. Ten opzichte van vorig jaar is de rekenrente op basis van de circulaire van BZK verhoogd van 2,325% naar 2,954%. In de circulaire van BZK is bepaald dat de ABP-pensioenen met ingang van 1 januari 2026 worden verhoogd met 2,84%. Dat betekent dat ook de Appa pensioenen met ingang van 1 januari 2026 worden verhoogd met 2,84%. De indexatie is opgenomen in de waardeberekeningen. Actueel geldende sterftecijfers zijn van toepassing.

Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Omschrijving reserve Bedragen (x 1.000)	Saldo 1-1-2025	Toevoegingen		Onttrekkingen		Saldo 31-12-2025
		incidenteel	structureel	incidenteel	structureel	
RESERVES ALGEMENE BESTEMMING						
Algemene reserve vrij besteedbaar	12.766	1.875	0	-2.794	0	11.847
Algemene risicoreserve	2.555	297	0	0	0	2.852
Subtotaal	15.321	2.172	0	-2.794	0	14.699
RESERVES SPECIFIEKE BESTEMMING						
Bestemmingsreserve Grondexploitatie	6.110	569	0	-270	0	6.409
Bestemmingsreserve Egalisatie MJB	3.023	2.953	0	-1.491	0	4.485
Bestemmingsreserve Duurzaamheid	1.000	410	125	-204	-7	1.324
Bestemmingsreserve Nieuwbouw sportcentra Calluna	16.917	645	0	0	0	17.562
Bestemmingsreserve GVVP (BBR)	3.640	0	0	0	-125	3.515
Bestemmingsreserve Overig V&V (BBR)	4.208	0	0	0	-193	4.015
Bestemmingsreserve CO (BBR)	3.187	0	0	0	-138	3.049
Bestemmingsreserve Bouwen (BBR)	247	0	0	0	-13	234
Bestemmingsreserve Sport (BBR)	69	0	0	0	-7	62
Bestemmingsreserve HvG	1.425	0	0	0	-75	1.350
Bestemmingsreserve MOP gebouwen	296	0	0	-8	0	288
Bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting	750	0	1.000	0	0	1.750
Bestemmingsreserve Investerings fysiek domein	3.000	180	0	-645	0	2.535
Bestemmingsreserve Transitie Sociaal Domein	3.164	0	0	-258	0	2.906
Bestemmingsreserve Transitie Fysiek domein	368	0	0	-184	0	184
Bestemmingsreserve Strategische investeringen vakantieparken	1.000	0	0	0	0	1.000
Bestemmingsreserve Uitvoering moties	1.585	0	0	-450	0	1.135
Bestemmingsreserve Huisvesting	5.745	1.000	0	0	0	6.745
Bestemmingsreserve Leren en Beleven		70	0	0	0	70
Subtotaal	55.734	5.827	1.125	-3.510	-558	58.618
Totaal reserves	71.055	7.999	1.125	-6.304	-558	73.317

Analyse reserves en voorzieningen

Omschrijving	Grootboek	Totaal begroting	Totaal realisatie	Verschil	Toelichting (afgeronde bedragen met een minimum van € 5.000)
Reserves					
RES0001 Algemene reserve (vrij besteedbaar)	47100	-3.241.000	-2.793.880	-447.120	In de begroting van 2025 is € 127.000 geraamd als dekking voor uitgaven die niet worden uitgevoerd of waarvan de werkelijke kosten lager waren. Er is € 297.000 overgeboekt naar de Algemeen Risicoreserve, was niet begroot. Het overige verschil van

Omschrijving	Grootboek	Totaal begroting	Totaal realisatie	Verschil	Toelichting (afgeronde bedragen met een minimum van € 5.000)
					€ 617.000 wordt verklaard door verschillende budgetoverhevelingen naar 2026.
RES0002 Algemene Risicoreserve	47100	-282.000	0	-282.000	De werkelijke uitgaven zijn lager dan de geraamde onttrekkingen.
	87100	0	297.000	-297.000	Overboeking vanuit de Algemene reserve
RES0004 Best.reserve Grondexploitatie	47100	-283.000	-270.000	-13.000	Het verschil van € 13.000 wordt verklaard door budgetoverheveling naar 2026.
	87100	1.683.000	56.900	1.626.100	De storting was gebaseerd op de te verwachten opbrengst uit de verkoop van een stuk grond. Gezien deze opbrengst wordt meegenomen in de grondexploitatie van Veldzicht Noord Fase 4 en de winstneming in 2025 van dit complex lager ligt, leidt dit tot een verschil.
RES0008 Best.reserve Duurzaamheid	47100	-335.000	-210.886	-124.114	De werkelijke uitgaven zijn lager dan de geraamde onttrekkingen en € 75.000 is een budgetoverheveling naar 2026.
RES0022 Best.reserve Transitie Sociaal Domein	47100	-446.000	-257.300	-188.700	In de begroting van 2025 is € 139.000 geraamd als dekking voor uitgaven die niet worden uitgevoerd of waarvan de werkelijke kosten lager waren. Het overige verschil van € 50.000 wordt verklaard door budgetoverhevelingen naar 2026.
RES0026 Best.reserve huisvesting	47100	-50.000	0	-50.000	Het verschil van € 50.000 wordt verklaard door budgetoverheveling naar 2026.
Totaal reserves				224.166	

Omschrijving	Grootboek	Totaal begroting	Totaal realisatie	Verschil	Toelichting (afgeronde bedragen met een minimum van € 5.000)
Voorzieningen					
VRZ0002 Afvalstoffenheffing	87200	88.000	50.910	37.090	Beschikking afval 2025
	47200	-173.000	0	-173.000	Beschikking afval 2025
VRZ0003 Afkoop schoonmaken graven	87200	7.000	13.450	-6.450	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0004 Uitbr.capaciteit begraafplaats	47200	-132.000	-70.000	-62.000	Het verschil van € 62.000 wordt verklaard door budgetoverheveling naar 2026.
VRZ0005 Toekomst.ondh.terrein begraafplaats	87200	14.000	23.951	-9.951	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0006 Groot onderhoud riolering	47200	-8.000	0	-8.000	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0007 Egalisatie riolering	47200	-1.239.000	-1.045.158	-193.842	Beschikking riolering 2025

Omschrijving	Grootboek	Totaal begroting	Totaal realisatie	Verschil	Toelichting (afgeronde bedragen met een minimum van € 5.000)
VRZ0008 Boscompensatie	43802	0	-31.317	31.317	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0016 Groot onderhoud wegen	43802	-1.137.000	-1.028.572	-108.428	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0019 MOP civiele kunstwerken	43802	-46.000	-18.450	-27.550	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0020 MOP Kunstwerken	43802	-47.000	-20.939	-26.061	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0022 Pensioenverpl. wethouders	87200	0	857.313	-857.313	Aanvullende storting in de voorziening.
	47200	-141.000	-233.266	92.266	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0023 WGA-lasten	87200	264.000	524.476	-260.476	Aanvullende storting in de voorziening.
	47200	-41.000	-23.078	-17.922	Gemeente Ermelo is eigenrisicodragers voor de WGA-uitkering van (ex-)werknemers. Dit betekent dat de betaling van de WGA-uitkering en de kosten van de re-integratie voor rekening van de gemeente komen.
VRZ0024 Dubieuze debiteuren	87200	2.000	159.440	-157.440	Toevoeging aan de voorziening in verband met opgelegde dwangsommen.
	47200	0	-95.440	95.440	Onttrekking aan de voorziening in verband met betaalde of afgeboekte dwangsommen.
VRZ0025 Dubieuze debiteuren SoZa	87200	50.000		50.000	Toevoegingen en onttrekkingen aan de voorziening vinden plaats op basis van in- en oninbaarheid van vorderingen op debiteuren Sociale Zaken.
	47200	0	-81.856	81.856	Toevoegingen en onttrekkingen aan de voorziening vinden plaats op basis van in- en oninbaarheid van vorderingen op debiteuren Sociale Zaken.
VRZ0030 Gemeentelijke gebouwen	43802	-638.000	-537.224	-100.776	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting. In 2022 is besloten dat een aantal van de meerjarigonderhoudsvoorzieningen tot één voorziening gemeentelijke gebouwen worden samengevoegd. De uitgaven voor grootonderhoud worden uit deze voorziening gedekt.
VRZ0034 Voorziening WW	47200	-35.000	-43.123	8.123	Onttrekking aan de voorziening vanwege WW verplichting.
VRZ0035 Voorziening verlofsparen	87200	0	48.800	-48.800	Toevoeging op basis van werkelijk opgebouwd spaarverlof.
Totaal voorzieningen				-1.661.917	

Grondslagen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Wettelijke bepalingen

Met ingang van 1 januari 2004 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten 2004 (BBV) in werking getreden en is het Besluit Comptabiliteitsvoorschriften 1995 (CV95) vervallen. De Jaarstukken 2024 zijn opgemaakt met inachtneming van de voorschriften conform het BBV. In aanvulling hierop is ook rekening gehouden met de notities, stellige uitspraken en aanbevelingen van de commissie BBV.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De jaarrekening is opgesteld conform het continuïteitsprincipe ('going concern'). Uitgangspunt is dat de huidige activiteiten in de toekomst worden voortgezet. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarstukken bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen in het jaar waarin het dividend betaalbaar gesteld wordt (besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders). Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden. Er wordt geen rente toegerekend aan eigen financieringsmiddelen en dus ook niet als baat verantwoord of aan de reserves toegevoegd. Momenteel wordt er alleen rente toegerekend aan producten waar (kostendekkende) leges tegenover staan zoals riolering, afvalstoffen en begraafplaats en tevens aan de Grondexploitatie. Rentebaten van (nog lopende) beleggingen komen ten gunste van de algemene dekkingsmiddelen.

Balans

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringskosten die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie. Bij lineaire afschrijving wordt over de investeringen op basis van de verwachte gebruiksduur jaarlijks een vast percentage van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs afgeschreven. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Dit is de meest voorkomende afschrijvingsvorm. In het eerste jaar worden geen kapitaallasten berekend. In de volgende jaren wordt, zolang het investeringskrediet niet is afgesloten, uitsluitend de rente berekend. Pas na het volledig afsluiten van het krediet c.q. voltooiën van de investering worden de volledige kapitaallasten (rente en afschrijving) opgenomen.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden niet geactiveerd, maar worden in één keer ten laste van de exploitatie gebracht. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden niet geactiveerd. Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak. Als gevolg van de BBV wijziging 2017 is deze categorie verhangen van de Financiële vaste activa naar de Immateriële vaste activa.

Materiële vaste activa

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) mag niet worden afgeschreven. Zie verder het Overzicht afschrijvingstermijnen en de afschrijvingstabel.

Bij de waardering van activa wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken en geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2004 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt. Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1 januari 2004 reserves niet meer in mindering worden gebracht. Investeringssubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Overeenkomstig de door de gemeenteraad vastgestelde Nota Waarderen, Activeren en Afschrijven van Vaste Activa 2023 worden infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals bijvoorbeeld wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken geactiveerd en afgeschreven in 20 jaar. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijzen, verminderd met de eventuele bijdragen (subsidies) van derden, beschikkingen over reserves en voorzieningen (voor zover toegestaan). De normale jaarlijkse afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte nuttigheidsduur.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Bij besluit van 25 juni 2013 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd. In het verleden was sprake van twee categorieën investeringen (met economisch nut en met maatschappelijk nut).

Daaraan is een derde categorie aan toegevoegd: Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Bij deze categorie valt te denken aan investeringen in riolering en de begraafplaats.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De waarde van de geldleningen uitgeleend geld wordt verminderd met de jaarlijks ontvangen aflossingen. Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering tot marktwaarde plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs. Obligatieportefeuilles worden gewaardeerd tegen de verwachte aflossingswaarden. Het verschil met de destijds betaalde verkrijgingsprijs wordt als transitorische (rente)post in de balans opgenomen. Dit verschil wordt in het resultaat opgenomen in de (gemiddelde) resterende looptijd tot aflossing/uitloting.

Vorraden onderhanden werk (complexen Grondexploitatie)

Dit betreft de boekwaarde per balansdatum van gronden welke in exploitatie zijn genomen. De complexen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijzen, inclusief de aan de boekwaarde toegerekende financieringskosten en verminderd met de ontvangen bedragen wegens grondverkoop. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, worden voorraden tegen lagere marktwaarde gewaardeerd. Het treffen van een voorziening gebeurt bij een geprognosticeerd verlies direct ter grootte van dit volledige verlies. Eventueel kan tussentijds winst genomen worden op basis van de "percentage of completion" methode die door de Commissie BBV is voorgeschreven. In specifieke gevallen kan de raad in lijn met de Nota Grondbeleid 2021 een andere winstafslag nemen op basis van projectspecifieke risico's. Voorwaarde is, dat dit dan wel voldoende onderbouwd is. Bij tussentijds winstnemen staat het voorzichtigheidsbeginsel centraal. Na de administratieve afwikkeling van de complexen worden de resultaten in beginsel ten gunste of ten laste van de reserve Grondexploitatie gebracht. Complexen worden administratief afgewikkeld nadat alle percelen zijn verkocht c.q. nadat de feitelijke werkzaamheden nagenoeg geheel zijn uitgevoerd. Eventueel bij de afsluiting van nog resterende percelen worden tegen de vermoedelijke opbrengstwaarde opgenomen, terwijl eventueel dan nog te verwachten posten wegens afwerking van het complex e.d. aan de passiefzijde van de balans worden opgenomen. Er is rekening gehouden met de aftrek voorbelasting BTW en de compensatie vanuit het BTW-compensatiefonds. Dit geschiedt aan de hand van de verdeling conform het bestemmingsplan. Indien deze nog niet voorhanden was is uitgegaan van een forfaitair percentage (60% bouwkaavel, 40% gemeenschapsvoorzieningen).

Vorraden grond- en hulpstoffen

De voorraden grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

Debiteuren, overige vorderingen en nog te ontvangen bedragen

De debiteuren c.a. zijn opgenomen tegen nominale waarden. Voor dubieuze debiteuren is een tweetal voorzieningen (reguliere debiteuren en debiteuren Sociale Zaken) getroffen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves

Reserves worden gevormd c.q. opgeheven conform door de raad genomen besluiten. Onttrekking uit en toevoeging aan de reserves geschiedt conform daartoe strekkende raadsbesluiten. Aan de reserves wordt geen rente toegevoegd. Waar noodzakelijk wordt er, binnen de door de raad gestelde kaders, afgeroomd of worden negatieve standen aangevuld.

Met betrekking tot de bestemmingsreserves geldt dat de toevoegingen en beschikkingen maximaal het begrote bedrag mogen bedragen (een aantal uitzonderingen daargelaten). Afwijkingen verlopen via het rekeningresultaat en moeten in de (eerst mogelijke) voorjaars/najaarsrapportage alsnog verwerkt worden. Voor alle reserves worden onderbouwingsformulieren vervaardigd.

Voorzieningen

Op basis van door verslaggeving voorgeschreven regels worden voorzieningen gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders wordt gewaardeerd op het reservevermogen per pensioendatum. Zo nodig wordt de omvang van de voorzieningen via extra dotaties of onttrekkingen aangepast aan de hand van een nieuwe inschatting van de omvang van de verplichtingen en risico's. Aan de voorzieningen wordt geen rente toegevoegd. Voor alle voorzieningen worden onderbouwingsformulieren vervaardigd. De onderhoudsequalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet. Aan de onderhoudsvoorzieningen liggen beheerplannen ten grondslag.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
- Bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie;
- Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren of terugbetaald moeten worden, worden niet door middel van een voorziening verantwoord, maar als vooruitontvangen bedragen op de balans verantwoord (stelselwijziging per 1 januari 2008).

Algemene informatie over pensioenen wethouders

Het pensioen voor wethouders is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Gemeenten hebben op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) de taak om hiervoor een toereikende voorziening te vormen.

Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers over naar het nieuwe pensioenstelsel en wordt het overgedragen aan het pensioenfonds ABP, waarbij de aanwezige voorziening per 1 januari 2028 voldoende dient te zijn om de benodigde overdrachtswaarde te kunnen dekken. Nu de inwerkingtreding van de nieuwe pensioenwet een zekerheid is, zijn wij op basis van een stellige uitspraak van de Commissie BBV verplicht om de voorziening te actualiseren waarbij rekening dient te worden gehouden met de dekkingsgraad van het ABP. Deze is bepaald op 122,2%. De voorziening moet tot het moment van overdracht aan het ABP jaarlijks worden herzien met als uitgangspunt de benodigde overdrachtswaarde. Dat betekent ook dat de mogelijkheid bestaat dat er, bij bijvoorbeeld een veranderde rente, levensverwachting en/of dekkingsgraad, een stijging dan wel daling mogelijk is.

Voor onze huidige wethouders en oud-wethouders die op dit moment nog niet met pensioen zijn, moeten we een voorziening vormen die op termijn toereikend moet zijn om ieders pensioen te kunnen betalen. Voor de bepaling van de hoogte van deze voorziening moeten we gebruik maken van actuariële berekeningen. Hierbij is rekening gehouden met de actuele rekenrente, sterftcijfers en indexering van de pensioenen. Ten opzichte van vorig jaar is de rekenrente op basis van de circulaire van BZK verhoogd van 2,325% naar 2,954%. In de circulaire van BZK is bepaald dat de ABP-pensioenen met ingang van 1 januari 2026 worden verhoogd met 2,84%. Dat betekent dat ook de Appa pensioenen met ingang van 1 januari 2026 worden verhoogd met 2,84%. De indexatie is opgenomen in de waardeberekeningen. Actueel geldende sterftcijfers zijn van toepassing.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer. De aflossingen die binnen een jaar vervallen, worden uitsluitend in de toelichting apart vermeld evenals de daarmee gepaard gaande rentelast in het betreffende begrotingsjaar. De waardering van de verplichting uit hoofde van de financial leasing van de vervoermiddelen vindt plaats tegen de contante waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De voorschotbedragen met betrekking tot van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden als bedoeld in artikel 49, onderdeel b. worden als vooruitontvangen post opgenomen.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

(leges)Tarieven

De (leges)tarieven worden niet gecorrigeerd voor de via het BTW-compensatiefonds ontvangen BTW.

Omzet

De jaaromzet is het totaal van de programma's en het overzicht Algemene Dekkingsmiddelen en het overzicht Onvoorzien. Vanaf 1996 is besloten om het product "Grondexploitatie" buiten de berekening te houden.

De omvangsbasis is gelijk aan de totale lasten van de gemeente. In de toelichting op de wetgeving staat dat de goedkeuringstolerantie wordt berekend op basis van een percentage van de totale lasten. Dit is het totaal van de programma's en het overzicht Algemene Dekkingsmiddelen en het overzicht Onvoorzien. Dus inclusief de Grondexploitatie.

Saldo van de rekening van baten en lasten

In overeenstemming met het BBV wordt het rekeningsaldo afzonderlijk opgenomen op de balans. Op voorstel van het college van burgemeester en wethouders wordt door de raad een bestemming c.q. dekking aan dit saldo gegeven.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Behalve de in de balans op te nemen (voorwaardelijke) verplichtingen, kunnen er ook verplichtingen bestaan, die (nog) niet in aanmerking komen voor verwerking in de balans. In het BBV is aangegeven dat de gemeente zelf beleid moet formuleren wat "belangrijke verplichtingen" zijn. Gemeente Ermelo kiest als beleidslijn dat verplichtingen met een contractwaarde boven de Europese aanbestedingsgrens belangrijke verplichtingen zijn. Ook kan hierbij worden gedacht aan verplichtingen, die kunnen ontstaan uit verstrekte garanties jegens derden en gewaarborgde geldleningen. Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

BTW

Enkel de inkoop-BTW op facturen met een factuurdatum in 2024 kan in 2024 worden gedeclareerd. De in rekening gebrachte inkoop-BTW moet conform de Wet op de Omzetbelasting 1968 alsmede de Wet op het BTW Compensatiefonds in het tijdvak worden verantwoord dat correspondeert met de factuurdatum. Dit betekent dat de BTW van facturen gedateerd vóór 31 december 2024 verantwoord wordt in 2024 en de BTW van facturen gedateerd ná 31 december 2024 eerst verantwoord wordt in 2025.

Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de Financiële Verordening en de Kadernota Rechtmatigheid van de (landelijke) Commissie BBV. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid omvat:
 - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 9 april 2025 door de raad is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de Financiële Verordening 2023 is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld;
 - Ten aanzien van het M&O criterium is de Nota M&O beleid leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik- en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid, zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede de eigen Financiële Verordening 2023. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 2% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf Bedrijfsvoering worden opgenomen.

Overzicht afschrijvingstermijnen

Overzicht afschrijvingstermijnen

De Nota Waarderen, Activeren en Afschrijven van Vaste Activa (WAAVA) is in de raadsvergadering van 6 december 2023 vastgesteld. De werking is ingegaan op 1 januari 2023. In deze nota is een afschrijvingstabel als bijlage opgenomen (zie hieronder).

Afschrijvingstermijnen investeringen economisch nut:

Soort actief	Afschrijvingsduur (in jaren)
Materiële vaste activa	
Grond/ondergrond	Geen afschrijving
Riolering: vrijvervalriolering	75
Riolering: gemalen bouwkundig gedeelte	60
Riolering: gemalen mechanisch/elektrisch	15
Riolering: persleidingen	60
Riolering: mechanische riolering, bouwkundig	40
Riolering: mechanische riolering, mechanisch/elektrisch	20
Gebouwen/woningen (permanent)	40
Gebouwen (niet-permanent)/noodlokalen	20
Gebouwrenovaties	15
Renovatie toren Oude Kerk	40
Woonwagens	50
Vaste inrichting bedrijfsgebouwen/scholen	20
Installaties en inrichting gebouwen (liften, cv e.d.)	20
No Break-systeem (continuïteit netspanning automatisering): hardware	15
No Break-systeem (continuïteit netspanning automatisering): accu's	5
Sociaal culturele accommodaties: audiovisuele middelen	5
Sociaal culturele accommodaties: toneel/- balletvloer	10
Technische infrastructuur (onder- en bovengronds): veiligheidsvoorzieningen, telefooninstallaties, e.d.	15
Zonbanken	5
Circulatiepompen zwembad	15
Huishoudelijke apparatuur	10
Inventaris/meubilair/onderwijsleerpakketten	20
Bureaus	10

Bureaustoelen	7
Mobilofoons (BHV)	8
Automatiseringsapparatuur*: netwerkbekabeling	10
Automatiseringsapparatuur: software	5
Automatiseringsapparatuur: hardware	4
Automatiseringsapparatuur: driejaarlijks groot onderhoud	3
Bedrijfswagens/tractie/schaftwagens	6-10
Personenauto's (dienstwagens)	8
Klepelmaaier	6
Maaimachines	5
Werktuigen/machines/gereedschap	10
Immateriële vaste activa	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0-5
Financiële vaste activa	
Deelnemingen	Niet toegestaan
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	Maximaal de termijn die voor een soortgelijk actief in volle eigendom wordt gehanteerd.

* Automatisering gerelateerde investeringen vallen met ingang van 2015 geheel onder Meerinzicht.

Afschrijvingstermijnen investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut:

Soort actief	Afschrijvingsduur (in jaren)
Materiële vaste activa	
Aanlegkosten/renovatie wegen/straten/pleinen/voet- en fietspaden	20
Aanlegkosten/renovatie sportterreinen	20
Lava-sportvelden	20
Toplagen kunstgrasvelden	10
Plantsoenreconstructies	20
Aanlegkosten snelheids-remmende voorzieningen	15
Renovatie/aanleg speelplaatsen	10
Verkeerslichten	15
Lichtmasten openbare verlichting	40
Armaturen openbare verlichting	20
Solar studs openbare verlichting	8
Groepsremplace openbare verlichting	4
SOX-lampen openbare verlichting	2
Immateriële vaste activa	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0-5

Overzicht baten en lasten per taakveld

Onderstaand overzicht geeft een totaalbeeld van het exploitatieresultaat per taakveld over het verslagjaar 2025.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Primitieve begroting 2025	Begrotingswijzigingen 2025	Begroting 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
0. Bestuur en ondersteuning						
0.1 Bestuur	-3.108	-1.842	81	-1.761	-2.593	-832
0.10 Mutaties reserves	-5.577	1.956	-2.050	-94	-387	-293
0.11 Res. v.de rek. van baten lasten	-1.875	0	0	0	0	0
0.2 Burgerzaken	-1.390	-1.206	15	-1.191	-1.192	-1
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	-298	-536	265	-271	-88	183
0.4 Overhead	-13.293	-14.996	-413	-15.409	-15.052	357
0.5 Treasury	832	442	194	636	419	-217
0.61 OZB woningen	7.018	6.910	345	7.255	7.182	-73
0.62 OZB niet-woningen	4.258	4.071	331	4.402	4.404	2
0.64 Belastingen overig	-103	-108	0	-108	-115	-7
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	62.000	61.121	4.683	65.804	67.113	1.309
0.8 Overige baten en lasten	904	-48	-722	-770	1.020	1.790
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-20	0	0	0	-3	-3
Totaal 0. Bestuur en ondersteuning	49.349	55.764	2.729	58.493	60.707	2.214
1. Veiligheid						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-1.912	-1.976	-55	-2.031	-2.010	21
1.2 Openbare orde en veiligheid	-1.739	-1.997	-22	-2.019	-2.045	-26
Totaal 1. Veiligheid	-3.651	-3.973	-77	-4.050	-4.055	-5
2. Verkeer, vervoer en waterstaat						
2.1 Verkeer en vervoer	-3.974	-3.953	-945	-4.898	-4.456	442
2.2 Parkeren	0	0	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	-15	-15	0	-15	-15	0
Totaal 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-3.989	-3.968	-945	-4.913	-4.471	442
3. Economie						
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	106	0	1.683	1.683	432	-1.251

Exploitatie	Realisatie 2024	Primitieve begroting 2025	Begrotingswijzigingen 2025	Begroting 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	-255	-299	99	-200	-186	14
3.4 Economische promotie	1.566	2.432	-460	1.972	2.015	43
Totaal 3. Economie	1.418	2.133	1.322	3.455	2.260	-1.195
4. Onderwijs						
4.1 Openbaar basisonderwijs	-43	0	-14	-14	-14	0
4.2 Onderwijshuisvesting	-1.584	-1.599	5	-1.594	-1.566	28
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.220	-1.259	-67	-1.326	-1.333	-7
Totaal 4. Onderwijs	-2.847	-2.858	-76	-2.934	-2.914	20
5. Sport, cultuur en recreatie						
5.1 Sportbeleid en activering	80	88	0	88	65	-23
5.2 Sportaccommodaties	-3.702	-4.135	-639	-4.774	-4.657	117
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	-985	-957	-692	-1.649	-1.607	42
5.4 Musea	-446	-464	-17	-481	-475	6
5.5 Cultureel erfgoed	-69	-58	-28	-86	-41	45
5.6 Media	-580	-647	-205	-852	-834	18
5.7 Openbaar groen en recreatie	-2.706	-2.575	-657	-3.232	-2.989	243
Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie	-8.409	-8.748	-2.238	-10.986	-10.538	448
6. Sociaal domein						
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	-1.919	-4.877	1.539	-3.338	-2.899	439
6.2 Toegang en eerste lijnsvoorz.	-1.348	0	0	0	0	0
6.21 Toegang/1e lijnsvrz. Wmo	0	-127	0	-127	-130	-3
6.22 Toegang/1e lijnsvrz. Jeug	0	-838	435	-403	-388	15
6.23 Toegang/1e lijnsvrz. Integraal	0	-240	-11	-251	-243	8
6.3 Inkomensregelingen	-3.220	-3.253	416	-2.837	-2.750	87
6.4 WSW en beschut werk	-3.705	-3.515	-518	-4.033	-3.819	214
6.5 Arbeidsparticipatie	-643	-530	-710	-1.240	-1.172	68
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	-1.178	-1.598	212	-1.386	-1.116	270
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-128	0	0	0	0	0

Exploitatie	Realisatie 2024	Primitieve begroting 2025	Begrotingswijzigingen 2025	Begroting 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	0	-2.960	-15	-2.975	-2.870	105
6.712 Begeleiding (Wmo)	0	-1.935	-403	-2.338	-2.307	31
6.713 Dagbesteding (Wmo)	0	-545	-85	-630	-598	32
6.714 Ov.maatwerkarrangementen (Wmo)	0	-72	0	-72	-206	-134
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	-2.866	0	0	0	0	0
6.71b Begeleiding (WMO)	-2.516	0	0	0	0	0
6.71c Dagbesteding (WMO)	-671	0	0	0	0	0
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	883	0	0	0	0	0
6.72a Jeugdhulp begeleiding	-745	0	0	0	0	0
6.72b Jeugdhulp behandeling	-1.356	0	0	0	0	0
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-1.668	0	0	0	0	0
6.72d Jeugdhulp z/verblijf overig	-218	0	0	0	0	0
6.73a Pleegzorg	-548	0	0	0	0	0
6.73b Gezinsgericht	-634	0	0	0	0	0
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-2.087	0	0	0	0	0
6.74a Jeugdhulp beh. GGZ z/verblijf	-1.677	0	0	0	0	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	-1.301	0	0	0	0	0
6.74c Gesloten plaatsing	-83	0	0	0	0	0
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	0	-718	470	-248	-211	37
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	0	-6.242	-603	-6.845	-6.309	536
6.762 Jeugdhulp m verblijf regionaal	0	-1.938	-551	-2.489	-2.322	167
6.763 Jeugdhulp m verblijf landelijk	0	-76	41	-35	-28	7
6.791 PGB Wmo	0	-400	233	-167	-169	-2
6.792 PGB Jeugd	0	-222	0	-222	-199	23
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0
6.811 Beschermd wonen (Wmo)	0	-190	1.025	835	904	69

Exploitatie	Realisatie 2024	Primitieve begroting 2025	Begrotingswijzigingen 2025	Begroting 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
6.812 Maatsch. en vrouwenopv. (Wmo)	0	-82	25	-57	-32	25
6.81a Beschermd wonen (WMO)	1.003	0	0	0	0	0
6.81b Maatsch. en vrouwenopv. (WMO)	-44	0	0	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
6.821 Jeugdbescherming	0	-804	141	-663	-669	-6
6.822 Jeugdreclassering	0	-27	-18	-45	-42	3
6.82a Jeugdbescherming	-700	0	0	0	0	0
6.82b Jeugdreclassering	-52	0	0	0	0	0
6.91 Coörd. en beleid Wmo	0	-254	-852	-1.106	-978	128
6.92 Coörd. en beleid Jeugd	0	-575	-247	-822	-827	-5
Totaal 6. Sociaal domein	-27.419	-32.018	524	-31.494	-29.379	2.115
7. Volksgezondheid en milieu						
7.1 Volksgezondheid	-1.115	-1.342	-97	-1.439	-1.311	128
7.2 Riolerings	325	373	-89	284	404	120
7.3 Afval	180	161	-452	-291	-272	19
7.4 Milieubeheer	-2.133	-2.317	-47	-2.364	-1.893	471
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-59	-41	-14	-55	127	182
Totaal 7. Volksgezondheid en milieu	-2.801	-3.166	-699	-3.865	-2.943	922
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing						
8.1 Ruimtelijke ordening	-1.396	-2.408	-472	-2.880	-1.959	921
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	32	-5	0	-5	100	105
8.3 Wonen en bouwen	-285	-753	-68	-821	676	1.497
Totaal 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-1.650	-3.166	-540	-3.706	-1.183	2.523
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	7.483	7.483

Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa)

SiSa Bijlage

ocw

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa – d.d. 07-01-2026

Versterker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedrag en voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle D2</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
			<i>Indicator: B2/01</i>	<i>Indicator: B2/02</i>	<i>Indicator: B2/03</i>	<i>Indicator: B2/04</i>	<i>Indicator: B2/05</i>	
			0	13	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/06</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/07</i>				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de

							kindregeling (artikel 3)	
			Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: B2/08</i>	<i>Indicator: B2/09</i>	<i>Indicator: B2/10</i>	<i>Indicator: B2/11</i>	<i>Indicator: B2/12</i>	<i>Indicator: B2/13</i>
			€0	€ 150.356			€0	€0
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajec ten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
			Keuze normbedrag en	Keuze normbedrage n	Keuze normbedrag en	Keuze normbedrage n	Keuze normbedragen	Keuze normbedrag en
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: B2/14</i>	<i>Indicator: B2/15</i>	<i>Indicator: B2/16</i>	<i>Indicator: B2/17</i>	<i>Indicator: B2/18</i>	<i>Indicator: B2/19</i>
			€0	€9.522	€0	€45.286	€0	€27.031
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprek ken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekk en cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totale verantwoordin g (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	
			Keuze normbedrag en	Keuze normbedrage n	Keuze normbedrag en	Keuze normbedrage n		
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
			<i>Indicator: B2/20</i>	<i>Indicator: B2/21</i>	<i>Indicator: B2/22</i>	<i>Indicator: B2/23</i>	<i>Indicator: B2/24</i>	
			€12.707	€37.055	€0	€ 0	€12.707	

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>				
			<i>Indicator: C62/01</i>	<i>Indicator: C62/02</i>				
			€ 0	Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
			<i>Indicator: C92/01</i>	<i>Indicator: C92/02</i>	<i>Indicator: C92/03</i>	<i>Indicator: C92/04</i>	<i>Indicator: C92/05</i>	
			€ 26.194	€ 0	1	509	30	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwd e reserve ultimo (jaar T)

		Gemeenten			artikel 160 WPO)	Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05		
			<i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/06</i>
			€ 257.644	€ 20.143	€ 52.500	€ 18.024	€ 446.392	€ 580.094
			Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbel	Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbel		
				Bedrag		Bedrag		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>		
		1						
		2						
		100						
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal			

				maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Programma Onderwijs	
			<i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	
			€ 5.850	€ 0	€ 0	
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07</i>
			€ 0	€ 42.520	€ 36.670	Ja
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/11</i>
		1				
		2				

		10						
lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
		Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E3/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E3/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E3/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E3/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E3/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E3/06</i>
			1 2020.189.01	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 2020.189.03	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			100					
			Hieronder per regel één projectnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)

			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10	Aard controle R Indicator: E3/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12
			1 2020.189.01	€ 0	€ 0	€ 0		Nee
			2 2020.189.03	€ 0	€ 0	€ 0		Nee
		100						
lenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020–2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E20/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: E20/03	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04		
			€ 0	€ 2.867.947	€ 1.834.633	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids- maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08		
		1	109 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden aantal in st	Nee	0	Project Oude Telgterweg (Uitvoering gestart in februari 2026)		
		2	105 Verbreden van fietspaden aantal in meters	Nee	0	Laatste deel wordt afgerond in 2026.		

		100						
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/02</i>	<i>Aard controle R n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/04</i>	<i>Aard controle R n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/06</i>
		1	060269 Gemeente Oldebroek	IENW/BSK–2022/86571	€ 0	€ 199.909	€ 0	€ 100.601
		2						
		15						
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/09</i>			
		1	060269 Gemeente Oldebroek	IENW/BSK–2022/86571	Nee			
		2						
		15						
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) – per maatregel		

			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/11</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/12</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/13</i>	
			1 060269 Gemeente Oldebroek	IENW/BSK-20 22/86571	31179430 Project 60	Nee	
			2				
			15				
IenW	E84	Regeling stimuleringsverkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)	
		Provincies en Gemeenten	<i>Aard controle R n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/02</i>	<i>Aard controle R n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/04</i>	
			€ 41.494	€ 85.678	€ 22.407	Nee	
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/06</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/08</i>	
			1 301 Aanleg van openbare verlichting aantal in Meters	Ja	0	Kosten voor okt. 2025 zijn verantwoord middels provinciale subsidie. Na okt. 2025 geen kosten meer	

						gemaakt voor OVL		
			2	321 Aanleg van een vrijliggend fietspad of vrijliggend fiets-/bromfietspad (op 50-, 60- en 80 km/h wegen) aantal in Meters	Ja	0	Kosten voor okt. 2025 zijn verantwoord middels provinciale subsidie. De kosten erna vallen onder deze regeling	
			3	330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h aantal in Stuks	Nee	0	Nog niet uitgevoerd, volgt met planontwikkeling Hart van Horst	
			4	336 Inrichten van schoolzone met snelheidsverlagende maatregelen aantal in Stuks	Nee	0	Nog niet uitgevoerd, volgt met planontwikkeling Hart van Horst	
IenW	E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Beschikking naam/nummer	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Totale eigen bijdrage en bijdrage van derden (jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en bijdrage van derden (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: E87B/01</i>	<i>Indicator: E87B/02</i>	<i>Indicator: E87B/03</i>	<i>Indicator: E87B/04</i>	<i>Indicator: E87B/05</i>	<i>Indicator: E87B/06</i>

			1	030004 Provincie Overijssel	S2023-00009 89	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2						
			10						
				Kopie beschikkings naam/numm er	Eindverantwo ording (Ja/Nee)				
				<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>				
				<i>Indicator: E87B/07</i>	<i>Indicator: E87B/08</i>				
			1	S2023-0000 989	Nee				
			2						
			10						
lenW	E113B	Tijdelijke regeling uitkering bodempogaven 2024-2030		Hieronder per regel één provincie(co de) of gemeente(co de) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordi ngsinformati e voor die provincie of gemeente invullen	Besteding (jaar T) binnen werkvoorraad	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) binnen werkvooraa d	Eindverantwo ording (Ja/Nee)		
		SiSa tussen medeoverheden		<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>		
				<i>Indicator: E113B/01</i>	<i>Indicator: E113B/02</i>	<i>Indicator: E113B/03</i>	<i>Indicator: E113B/04</i>		
			1	060233 Gemeente Ermelo	€ 132.255	€ 132.255	Ja		
			2						
			10						

lenW	E120	Regeling specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheids maatregelen 2025-2030	Totale besteding (Jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) t/m Jaar T?(ja/nee)	
			<i>Aard controle R Indicator: E120/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E120/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E120/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E120/04</i>	
			€ 41.494	€ 41.494	€ 0	Nee	
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, indien noodzakelijk	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E120/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E120/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E120/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E120/08</i>	
		1	421 Vrijliggend fietspad – b=3,5 meter, aantal in m	Nee	0	Klein stukje fietspad nabij Telgterweg moet nog worden aangelegd, dit volgt met planontwikkeling Hart van Horst	
		2	463 Aanbrengen bermverharding (grasbetongel) ETW 60 km/h (uitbreiding aan 2-zijde), aantal in m	Nee	0	Betreft Haspel, moet nog in uitvoering worden gebracht.	
		50	436 Inrichten van schoolzone met	Nee	0	Nog niet uitgevoerd, volgt met planontwikkeling	

			snelheidsverl agende maatregelen, aantal in st			ing Hart van Horst		
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gem eentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiew et (PW)	I.1 Participatiewe t (PW)	I.2 Wet inkomensvo orziening oudere en gedeeltelijk arbeidsonge schikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoo rziening oudere en gedeeltelijk arbeidsonges chikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorz iening oudere en gedeeltelijk arbeidsongesc hikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvo orziening oudere en gedeeltelijk arbeidsonge schikte gewezen zelfstandige n (IOAZ)
			<i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 6.295.987	€ 123.568	€ 152.975	€ 2.124	€ 75.691	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonder houd	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderh oud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensu bsidie o.g.v. art. 10d Participatiewe t	Baten (jaar T) Loonkostensub sidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloei en uit kwijtschelde n schulden gebundelde uitkering Participatiew et in (jaar T) i.v.m. de herstelopera tie kinderopvan gtoeslagaffa ire
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.4 Besluit bijstandverle ning zelfstandige n 2004 (levensonder houd) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlen ing zelfstandigen 2004 (levensonderh oud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewe t (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	Participatiew et (PW)

		gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 2.624	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstreking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstreking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
			Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	<i>Aard controle R n.v.t. Indicator: G3/11</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedel 2025	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig)

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.936	€ 0	€ 0
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.470	€ 0
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 5.827	€ 0
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
6	Totaal		€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.936	€ 7.297	€ 0
	Kopie regeling			Aantal besluiten levensonderh oud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverst rekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>		

			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja	
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja	
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja	
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja	
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja	
			6	Totaal	0	0	N.v.t.	
				Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstr ekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstr ekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstr ekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskos ten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
				<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
				<i>Indicator: G4/11</i>	<i>Indicator: G4/12</i>	<i>Indicator: G4/13</i>	<i>Indicator: G4/14</i>	<i>Indicator: G4/15</i>
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				

			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				Kopie regeling	Levensonderh oud – Gederfde baten die voortvloei uit kijtschelden schulden levensonderh oud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperati e kinderopvang toeslagaffaire	Levensonder houd– Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kijwt te schelden schulden levensonder houd Tozo i.v.m. de herstelopera tie kinderopvan gtoeslagaffa ire	Kapitaalverstr ekkingen – Gederfde baten die voortvloei uit kijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstr ekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperati e kinderopvang toeslagaffaire		
					Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		

			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	0	0	0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G10/03</i>		
			€ 415.439	€ 0	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoesla gaffaire_gemeented eel 2025	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelde n schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de herstelopera tie kinderopvan gtoeslagaffai re	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperati e kinderopvang toeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		

		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>			
			<i>Indicator: G12/01</i>	<i>Indicator: G12/02</i>	<i>Indicator: G12/03</i>			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2025 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
			<i>Indicator: G13/01</i>	<i>Indicator: G13/02</i>	<i>Indicator: G13/03</i>	<i>Indicator: G13/04</i>	<i>Indicator: G13/05</i>	
			€ 23.686	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering				
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>				

			<i>Indicator: H4/01</i>	<i>Indicator: H4/02</i>				
			€ 2.018.237	€ 1.135.489				
			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting		
			<i>Aard controle R Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/06</i>		
			€ 847.768	€ 287.721	€ 0			
VWS	H10	Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie gesloten jeugdhulp 2020	Aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens lid 2 sub a) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Opstellen bovenregionaal plan (volgens lid 2 sub b) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Opstellen strategisch vastgoedplan (volgens lid 2 sub c) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Toelichting (indien bij indicatoren 01, 02 en 03 Nee is ingevuld is toelichting verplicht)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens lid 2 sub a en de restricties benoemd in lid 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens lid 2 sub a en de restricties benoemd in lid 3)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H10/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H10/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H10/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H10/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H10/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H10/06</i>
			Ja	Ja	Ja		€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen bovenregion	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit opstellen	Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen strategisch	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit opstellen	Besteding (jaar T) realisatie activiteit afstoten (lid 2 sub d)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit

			aal plan (volgens lid 2 sub b en de restricties benoemd in lid 3)	bovenregionaal plan (volgens lid 2 sub b en de restricties benoemd in lid 3)	vastgoedplan (volgens lid 2 sub c en de restricties benoemd in lid 4)	strategisch vastgoedplan (volgens lid 2 sub c en de restricties benoemd in lid 4)		afstoten (lid 2 sub d)
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: H10/07</i>	<i>Indicator: H10/08</i>	<i>Indicator: H10/09</i>	<i>Indicator: H10/10</i>	<i>Indicator: H10/11</i>	<i>Indicator: H10/12</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) realisatie activiteit verbouwen (lid 2 sub e)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit verbouwen (lid 2 sub e)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit vervangende nieuwbouw (lid 2 sub f)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit vervangende nieuwbouw (lid 2 sub f)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
			<i>Indicator: H10/13</i>	<i>Indicator: H10/14</i>	<i>Indicator: H10/15</i>	<i>Indicator: H10/16</i>	<i>Indicator: H10/17</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
VWS	H20	Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp 2021	Betreft naam onderdeel	Aantrekken projectleider en ondersteund personeel (volgens art. 4 lid 2 sub a) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Opstellen bovenregionaal plan (volgens art. 4 lid 2 sub b) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Opstellen strategisch vastgoedplan (volgens art. 4 lid 2 sub c) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Toelichting (indien bij indicatoren 02, 03 en 04 Nee is ingevuld is toelichting verplicht)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider en ondersteund personeel (volgens art. 4 lid 2 sub a en de restricties benoemd art. 5 in lid 2)

			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H20/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H20/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H20/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H20/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H20/05</i>	<i>Aard controle R n.v.t. Indicator: H20/06</i>
		1	Vastgoedtra nsitie open driemilieusv oorzieningen					
		2	Ombouw van separeerrui nten of ontwikkeling van relationele beveiliging	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
			Kopie naam onderdeel	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider en ondersteunen d personeel (volgens art. 4 lid 2 sub a en de restricties benoemd in art. 5 lid 2)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen bovenregion aal plan (volgens art. 4 lid 2 sub b en de restricties benoemd in art. 5 lid 2)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit opstellen bovenregiona al plan (volgens art. 4 lid 2 sub b en de restricties benoemd in art. 5 lid 2)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen strategisch vastgoedplan (volgens art. 4 lid 2 sub c en de restricties in art. 5 benoemd in lid 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit opstellen strategisch vastgoedpla n (volgens art. 4 lid 2 sub c en de restricties in art. 5 benoemd in lid 3)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H20/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H20/08</i>	<i>Aard controle R n.v.t. Indicator: H20/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H20/10</i>	<i>Aard controle R n.v.t. Indicator: H20/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H20/12</i>
		1	Vastgoedtra nsitie open driemilieusv oorzieningen					
		2	Ombouw van separeerrui nten of ontwikkeling van relationele beveiliging	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

			Kopie naam onderdeel	Besteding (jaar T) realisatie activiteit afstoten (art.4 lid 2 sub d)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit afstoten (art. 4 lid 2 sub d)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit verbouwen (art. 4 lid 2 sub e)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit verbouwen (art. 4 lid 2 sub e)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit vervangende nieuwbouw (art. 4 lid 2 sub f)
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H20/13</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H20/14</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H20/15</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H20/16</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H20/17</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H20/18</i>
		1	Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen					
		2	Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
			Kopie naam onderdeel	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit vervangende nieuwbouw (art. 4 lid 2 sub f)	Activiteit Ombouw separeerruimten gerealiseerd (art. 4 lid 1 sub b) (Ja/Nee)	Activiteit Ontwikkeling relationele beveiliging als de instelling niet meer beschikt over een separeerruimte (art. 4 lid 1 sub b) (Ja/Nee)	Besteding realisatie activiteit ombouw separeerruimten in (jaar T) (art. 4 lid 1 sub b)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ombouw separeerruimte (art. 4 lid 1 sub b)
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H20/19</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H20/20</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H20/21</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H20/22</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H20/23</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H20/24</i>
		1	Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
		2	Ombouw van separeerruimten	n.v.t.				

			mten of ontwikkeling van relationele beveiliging					
			Kopie naam onderdeel	Besteding realisatie activiteit ontwikkeling relationele beveiliging in (jaar T) (art. 4 lid 1 sub b)	Cumulatie besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit ontwikkeling relationele beveiliging (art. 4 lid 1 sub b)	Optionele toelichting		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H20/25</i>	<i>Aard controle R n.v.t.</i> <i>Indicator: H20/26</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H20/27</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H20/28</i>		
			1 Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.		
			2 Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging					
			Eindverantwoording (Ja/nee)					
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H20/29</i>					
			Nee					
VWS	H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek	Toelichting – indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	

			lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee)	toelichting verplicht					
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H21/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H21/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H21/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H21/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H21/05</i>		
			Ja		€ 42.500	€ 42.500	Nee		
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Totaalbedrag (jaar T) toegekend	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026)	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Toelichting	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H30/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H30/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H30/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/06</i>	
			€ 436.793	€ 43.679	€ 397.614	€ 1.164.550	Ja		
			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/08</i>					
			Ja	Nee					
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de	Besteding (jaar T)					

			kolommen ernaast de verantwoordi ngsinformati e voor die medeoverhei d invullen					
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>				
			<i>Indicator: H35B/01</i>	<i>Indicator: H35B/02</i>				
		1	060230 Gemeente Elburg	€ 114.385				
		2						
		3						
VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Geprognotise erde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.			
			<i>Aard controle D1</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle D1</i>			
			<i>Indicator: J17/01</i>	<i>Indicator: J17/02</i>	<i>Indicator: J17/03</i>			
			68	226	0			
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV- gebied, waarvoor nog geen	Bestedingen (jaar T) ten behoefte van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare	Bestedingen (jaar T) aan compensabe le btw ten behoefte van activiteiten ter verbetering van	Bestedingen (jaar T) ten behoefte van de financiering van capaciteitson dersteuning voor de	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoefte van de financiering van capaciteitsond ersteuning	

			rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) .	bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling.	uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.	
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	
			<i>Indicator: J17/04</i>	<i>Indicator: J17/05</i>	<i>Indicator: J17/06</i>	<i>Indicator: J17/07</i>	<i>Indicator: J17/08</i>	
		1						
		2						
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: J55/01</i>	<i>Indicator: J55/02</i>	<i>Indicator: J55/03</i>	<i>Indicator: J55/04</i>	<i>Indicator: J55/05</i>	<i>Indicator: J55/06</i>
			425	€ 3.700	€ 246.020	79	€ 0	€ 41.981
			Het aantal huishoudens	Besteding (jaar T) van	Cumulatieve besteding			

			dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huis – heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	de onder indicator 07 gemoeide kosten	(t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>			
			<i>Indicator: J55/07</i>	<i>Indicator: J55/08</i>	<i>Indicator: J55/09</i>			
			375	€ 0	€ 79.527			
			Het aantal kleine gasbesparen de maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparen de maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: J55/10</i>	<i>Indicator: J55/11</i>	<i>Indicator: J55/12</i>	<i>Indicator: J55/13</i>	<i>Indicator: J55/14</i>	<i>Indicator: J55/15</i>

			1.648	1.004	0	129	2.669	1
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle D1</i>	<i>Aard controle D1</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: J94/01</i>	<i>Indicator: J94/02</i>	<i>Indicator: J94/03</i>	<i>Indicator: J94/04</i>	<i>Indicator: J94/05</i>	<i>Indicator: J94/06</i>
			1 LAI23-0361 2433	€ 218.428	135	0	€ 11.808	€ 21.155
			2 LAI24-0376 2110	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			3 LAI25-0384 6223	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			

			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/09</i>			
		1	€ 0	€ 185.465	Nee			
		2	€ 0	€ 0	Nee			
		100	€ 0	€ 0	Nee			
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: K28/01</i>	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: K28/02</i>	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: K28/03</i>	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: K28/04</i>	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: K28/05</i>	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: K28/06</i>
			€ 493.737	€ 26.364	€ 0	€ 862.993	€ 0	€ 0
		Eindverantwoording (Ja/Nee)						
		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: K28/07</i>						
		Nee						
Aen M	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) – uitzonderings	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01	Besteding (jaar T) tbv de transitie – uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)

		Gemeenten		bepaling (GOO)	(jaar T) – uitzondering sbepaling (GOO)			
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: M16/01</i>	<i>Indicator: M16/02</i>	<i>Indicator: M16/03</i>	<i>Indicator: M16/04</i>	<i>Indicator: M16/05</i>	<i>Indicator: M16/06</i>
			€ 3.122.240			€ 0	€ 0	€ 145.184
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmati g uitgekeerde) verstrekking en GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringsko sten per geregistreerd e persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd	
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle D2</i>	<i>Aard controle D2</i>	
			<i>Indicator: M16/07</i>	<i>Indicator: M16/08</i>	<i>Indicator: M16/09</i>	<i>Indicator: M16/10</i>	<i>Indicator: M16/11</i>	
			€ 7.446	€ 3.360	€ 158.663	01/01/2025	01/10/2025	
			Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/0 5/06/07/08 verminderd met 09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)				
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>				
			<i>Indicator: M16/12</i>	<i>Indicator: M16/13</i>				
			€ 3.119.567	€ 13.289.392				

Controleverklaring

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van de gemeente Ermelo

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de gemeente Ermelo te Ermelo gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de gemeente Ermelo op 31 december 2025 alsmede een getrouw beeld van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. Het overzicht van baten en lasten over 2025.
2. De balans per 31 december 2025.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
4. De rechtmatigheidsverantwoording over 2025.
5. De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.
6. De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld op d.d. 12 maart 2026 door de gemeenteraad en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Ermelo zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Eshuis Registeraccountants B.V.
Algemene voorwaarden / Handelsregister K.v.K. Enschede nr. 08151214

Independent Member of
PrimeGlobal

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.498.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado. Op basis van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2025 hebben wij bij de controle van de SiSa- bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. In de Nota verwachtingen accountantscontrole 2025 zijn tevens een aantal specifieke controle- en rapportagetoleranties opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt

In iedere organisatie heeft het management, bij u is dat college van burgemeester en wethouders, de mogelijkheid om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken.

Wij besteden om die reden bij de controle aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het management bij:

- Journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt.
- Schattingen en schattingsprocessen.
- Significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening.
- De betaalorganisatie.

Controlewerkzaamheden en waarnemingen

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen, uitgaande van een risico op doorbreking van dat proces. We hebben het proces rondom de totstandkoming van financiële verslaggeving beoordeeld en geëvalueerd.

Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria. Hierop zijn controlewerkzaamheden verricht, waarbij wij tevens aandacht hebben besteed aan significante transacties buiten de normale bedrijfsuitoefening. Daarnaast hebben wij controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van het management, waaronder de waardering van de vaste activa, bouwgronden in exploitatie, voorzieningen, vorderingen, alsmede de afgrenzing van verplichtingen tussen boekjaren.

Wij hebben de toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering met betrekking tot fraude en integriteit in het jaarverslag geëvalueerd en verwijzen naar de desbetreffende passage.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het management.

Het risico op het onttrekken van waarde als gevolg van frauduleuze betalingen (betaalorganisatie).
Het risico bestaat dat aanpassingen worden gedaan in de administratie, waardoor rekeningnummers van crediteuren worden aangepast en daarmee op een onjuist bankrekeningnummer betaald wordt.

Controlewerkzaamheden en waarnemingen

Wij hebben de opzet en het bestaan van de maatregelen van interne beheersing in de betalingsorganisatie geëvalueerd. Wij hebben gekozen voor een data-gedreven controleaanpak. Door middel van data-analyse hebben wij de uitgaande geldstromen geanalyseerd, waarin we onder andere gebruik gemaakt hebben van een tool op basis van kunstmatige intelligentie. Deze analyses geven onder andere inzicht in betalingen aan crediteuren op meerdere rekeningnummers, afwijkende IBAN-nummers zoals buitenlandse rekeningnummers, rekeningnummers die reeds geverifieerd zijn (zoals betalingen aan de Belastingdienst) en te verrichten verificaties door middel van een naam-nummercontrole.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het risico op het onttrekken van waarde aan de entiteit.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Zoals toegelicht in de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" van de jaarstukken, heeft het college van burgemeester en wethouders een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de gemeente Ermelo om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder en de bedrijfsvoering voort te zetten voor de voorzienbare toekomst.

Wij hebben de specifieke beoordeling met het college van burgemeester en wethouders besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van het college op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie, dat wil zeggen het vermogen van de gemeente Ermelo in relatie tot de exploitatie met inachtneming van de mogelijkheden om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Verder hebben wij kennis genomen van de beoordeling van de begroting van de gemeente Ermelo door de provincie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden geïdentificeerd ten aanzien van de geschiktheid van de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen inzake het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente Ermelo niet langer in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- De inhoud en het voorwoord;
- Het jaarverslag, de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720.

Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling informatieverstrekking SiSa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fraude of fouten niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;

Eshuis

REGISTERACCOUNTANTS

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede het getrouw weergeven van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld op d.d. 12 maart 2026 door de gemeenteraad, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

Eshuis

REGISTERACCOUNTANTS

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de controle van de jaarrekening om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de in de jaarrekening van de gemeente opgenomen financiële informatie ten aanzien van activiteiten uitgevoerd door uitvoeringsorganisaties van de gemeente als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening. Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeente zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amersfoort, 22 juni 2026

Eshuis Registeraccountants B.V.

Antine van de Groep

Digitaal ondertekend door Antine van de Groep
DN: cn=Antine van de Groep,
o=NL, ou=Antine van de Groep
Datum: 2026.06.22 09:24:14
+02'00'

A. (Antine) van de Groep MSc RA

Bijlagen

Bijlage 1: Totaal investeringsoverzicht

Investeringsoverzicht

Krediet (bedragen x € 1)	Lasten/ Baten	Beschikbaar gesteld krediet t.m. 2025	Mutaties t.m. 2024	Mutaties 2025	Restant (Vrije ruimte)	Afsluiten Ja/Nee
INV0333 Extra brandweerputten	Baten	253.000	-	-	253.000	Nee
INV0259 Verduurzaming Brandweerkazerne	Lasten	-	-	2.191	-2.191	Nee
INV0334 Oliebenzine afscheider Gemeentewerf	Lasten	30.000	-	44.627	-14.627	Ja
INV0354 Basket DeVeDo	Baten	-8.000	-	-8.045	45	Ja
INV0354 Basket DeVeDo	Lasten	45.000	-	44.693	307	Ja
INV0067 DW1: Iveco 50c15 (VG-912-H) v2024	Lasten	53.000	-	-	53.000	Nee
INV0068 DW2: Iveco 50c15 sma (VG-146-J) v24	Lasten	53.000	-	-	53.000	Nee
INV0069 DW8: Iveco 50c15 (VG-925-H) v2024	Lasten	53.000	-	-	53.000	Nee
INV0071 AKW1: Aktiewagen Brimos 2022	Lasten	10.000	-	-	10.000	Nee
INV0072 ABS7: Sneeuwploeg Iveco verv 2023	Lasten	8.000	-	-	8.000	Nee
INV0073 ABS11: Sneeuwploeg Tractor verv 2024	Lasten	8.000	-	-	8.000	Nee
INV0074 ABS14: Sneeuwploeg Laadschop 2024	Lasten	6.000	-	-	6.000	Nee
INV0079 AB5: Watertank-hogedruk 2024	Lasten	8.000	-	-	8.000	Nee
INV0080 AB10: Schaftwagen 64- WD-SH 2024	Lasten	4.000	-	-	4.000	Nee
INV0082 AKW3: Aktiewagen Hapert 2022	Lasten	10.000	-	-	10.000	Nee
INV0083 AB8: Votex Roadmaster 2024	Lasten	8.000	-	-	8.000	Nee
INV0357 Aandelen NV Frysland Milieu	Lasten	132.718	-	132.717	1	Ja
INV0012 Nwb.Calluna-Bouwkundige werken	Baten	-2.724.203	-2.585.509	-148.806	10.113	Ja
INV0012 Nwb.Calluna-Bouwkundige werken	Lasten	15.609.854	14.842.857	1.009.715	-242.718	Ja
INV0013 Nwb.Calluna- Werktuigbouwk.install.	Baten	-1.196.000	-1.013.930	-46.279	-135.791	Ja
INV0013 Nwb.Calluna- Werktuigbouwk.install.	Lasten	6.892.000	5.822.764	257.104	812.132	Ja
INV0014 Nwb.Calluna-Vaste inrichtingen	Baten	-435.000	-416.160	-10.601	-8.239	Ja

Krediet (bedragen x € 1)	Lasten/ Baten	Beschikbaar gesteld krediet t.m. 2025	Mutaties t.m. 2024	Mutaties 2025	Restant (Vrije ruimte)	Afsluiten Ja/Nee
INV0014 Nwb.Calluna-Vaste inrichtingen	Lasten	2.508.000	2.213.253	58.897	235.850	Ja
INV0015 Nwb.Calluna- Terreinwerkzaamheden	Baten	-130.000	-138.379	-6.289	14.668	Ja
INV0015 Nwb.Calluna- Terreinwerkzaamheden	Lasten	750.000	951.937	34.937	-236.874	Ja
INV0016 Nwb.Calluna-Bijkomende kosten	Baten	-332.077	-138.162	-1.078	-192.837	Ja
INV0016 Nwb.Calluna-Bijkomende kosten	Lasten	1.995.426	1.145.565	5.990	843.871	Ja
INV0127 project Calluna 4e fase	Baten	-	-66.169	-	66.169	Ja
INV0127 project Calluna 4e fase	Lasten	-	504.378	-	-504.378	Ja
INV0158 Nwb.Calluna- Directiekosten	Baten	-	-220.297	-7.084	227.380	Ja
INV0158 Nwb.Calluna- Directiekosten	Lasten	-	1.287.676	39.353	-1.327.029	Ja
INV0132 Nieuwbouw Klokbeek	Lasten	5.451.000	686.241	-525.887	5.290.646	Nee
INV0206 Renovatie Groevenbeek bouw	Lasten	9.157.000	2.701.259	-	6.455.742	Nee
INV0207 Renovatie Groevenbeek install	Lasten	-460.000	307.000	-	-767.000	Nee
INV0208 Nieuwbouw Groevenbeek bouw	Lasten	9.329.000	5.524.408	6.819.449	-3.014.857	Nee
INV0209 Nieuwbouw Groevenbeek install	Lasten	-	280.000	-	-280.000	Nee
INV0220 Gymlokaal 's Heeren Loo	Baten	-	-55.392	-455.056	510.448	Nee
INV0220 Gymlokaal 's Heeren Loo	Lasten	2.723.000	309.512	2.528.090	-114.602	Nee
INV0221 Nieuwbouw Augustinus	Lasten	2.287.000	-	672.135	1.614.865	Nee
INV0262 Speulderbrink verduurzamen	Lasten	-	-	5.203	-5.203	Nee
INV0263 Uitbreiding PWA school	Lasten	528.000	-	120.656	407.344	Nee
INV0273 Gymlokaal s Heeren Loo installatie	Lasten	1.227.000	-	914.055	312.945	Nee
INV0273 Gymlokaal s Heeren Loo installatie	Baten	-	-	-164.530	164.530	Nee
INV0332 Gymlokaal s Heeren Loo sportinvent.	Lasten	140.000	-	79.742	60.258	Nee
INV0043 Bovenwijkse vz Recreatieclust.Horst	Baten	-585.000	-641.159	85.666	-29.507	Nee
INV0043 Bovenwijkse vz Recreatieclust.Horst	Lasten	705.000	19.200	22.973	662.827	Nee
INV0040 CO Parkeren Chevallierlaan en Markt	Baten	-757.000	-380.000	-	-377.000	Nee
INV0040 CO Parkeren Chevallierlaan en Markt	Lasten	5.313.000	901.666	255.640	4.155.694	Nee

Krediet (bedragen x € 1)	Lasten/ Baten	Beschikbaar gesteld krediet t.m. 2025	Mutaties t.m. 2024	Mutaties 2025	Restant (Vrije ruimte)	Afsluiten Ja/Nee
INV0170 Fietspad Groevenbeekse heide	Lasten	770.000	339.400	293.050	137.549	Nee
INV0256 Reconstructie Torenlaan	Baten	-413.000	-	-	-413.000	Nee
INV0256 Reconstructie Torenlaan	Lasten	563.000	-	10.354	552.647	Nee
INV0066 Asfaltpaden begrpl 2024	Lasten	176.000	-	-	176.000	Nee
INV0025 Open berging Kerkdennen (BRP) Afvalw	Lasten	-	10.275	-10.275	-	Ja
INV0029 Vrijverval riolering 2023	Lasten	250.000	-	-	250.000	Ja
INV0031 Mech.Elc.open berging Kerkdn.AW(BRP)	Lasten	128.000	-	-	128.000	Ja
INV0035 Mech/elec RG Zanderij	Lasten	25.000	8.113	-	16.887	Nee
INV0036 Mech/elec RG Postweg	Lasten	45.000	-	19.310	25.690	Nee
INV0037 Mech/elec RG Groot Horloo	Lasten	39.000	6.665	-	32.335	Nee
INV0038 Vervanging leidingen 2023	Lasten	51.000	-	-	51.000	Ja
INV0063 Maatregelen BRP parkeerterr.Aldi AW	Lasten	41.000	-	-	41.000	Nee
INV0065 Mech/elec RG Arendlaan	Lasten	95.268	47.042	-	48.226	Nee
INV0145 Afkoppeling 7 ha in 4 jaar Hemelw'15	Baten	-131.000	-	-	-131.000	Nee
INV0145 Afkoppeling 7 ha in 4 jaar Hemelw'15	Lasten	131.000	-	-	131.000	Nee
INV0146 Vrijverval riolering 2020/21/22	Lasten	149.683	40.338	-	109.345	Ja
INV0184 Mech/elec BBE Oude Telgterweg	Lasten	45.000	-	3.289	41.711	Nee
INV0188 Vrijverval riolering 2025	Lasten	150.000	-	0	150.000	Ja
INV0189 Mech/elec BBB Oude Telgterweg	Lasten	-	-	-	-	Nee
INV0201 Wateroverlast Veldzicht maatr. 2	Baten	-17.000	-16.031	-	-969	Nee
INV0201 Wateroverlast Veldzicht maatr. 2	Lasten	1.427.000	270.796	2.757	1.153.447	Nee
INV0245 Mech/elect RG/BBB Chevallierlaan	Lasten	41.000	-	-	41.000	Nee
INV0255 Pilot Torenlaan	Lasten	340.000	-	-	340.000	Nee
INV0307 Relinen/ renovatie diverse straten	Lasten	500.000	-	265.799	234.201	Nee
INV0308 Afkoppelen/ meekoppelpprojecten	Lasten	250.000	-	21.492	228.508	Nee
INV0309 Putrenovatie stamriool H- wijkerweg	Lasten	1.500.000	-	23.598	1.476.402	Nee
INV0310 Aanleg nieuw gemaal Speuld	Lasten	60.000	-	-	60.000	Nee
INV0051 Fietspad Schaapsdijk Zeeweg GVP	Baten	-35.000	-504	-26.078	-8.418	Nee

Krediet (bedragen x € 1)	Lasten/ Baten	Beschikbaar gesteld krediet t.m. 2025	Mutaties t.m. 2024	Mutaties 2025	Restant (Vrije ruimte)	Afsluiten Ja/Nee
INV0051 Fietspad Schaapsdijk Zeeweg GVVP	Baten	-122.000	-	-213.832	91.832	Nee
INV0051 Fietspad Schaapsdijk Zeeweg GVVP	Baten	-212.000	-21.775	-190.391	166	Nee
INV0051 Fietspad Schaapsdijk Zeeweg GVVP	Lasten	1.899.536	612.165	705.158	582.213	Nee
INV0129 Oude Telgterweg/Volenbeekweg	Lasten	-	-	-	-	Nee
INV0129 Oude Telgterweg/Volenbeekweg	Lasten	1.668.666	192.597	28.994	1.447.076	Nee
INV0048 Parkeren Calluna De Zanderij	Lasten	1.215.000	697.564	-	517.436	Ja
INV0049 O.T.weg-ontsl.en toerit De Zanderij	Lasten	100.000	-	-	100.000	Ja
INV0039 CO – Herinrichting Weitje	Lasten	283.500	82.934	-	200.566	Nee
INV0229 Aanleg Fietsstraten	Lasten	185.000	4.250	-	180.750	Nee
INV0117 Blijversleningen 2022	Lasten	250.000	-	-	250.000	Nee
INV0130 Starterslening SVn Ermelo 2019	Lasten	805.000	-	-	805.000	Nee
INV0177 Vervanging Lichtmasten 2024	Lasten	127.000	82.248	44.672	79	Ja
INV0178 Vervanging Lichtmasten 2025	Lasten	127.000	-	20.627	106.373	Nee
INV0138 Vervanging ondergrondse containers	Lasten	1.200.000	-	10.584	1.189.416	Nee
INV0254 Toekomstbestendig wonen 2022	Lasten	1.000.000	-	-	1.000.000	Nee
INV0052 Verbreden Bermen	Lasten	769.000	495.602	-	273.398	Nee
INV0055 Verbeter/verbreden Fietspaden20-22	Baten	-1.413.000	-1.103.596	-	-309.404	Nee
INV0055 Verbeter/verbreden Fietspaden20-22	Lasten	3.746.000	2.933.521	18.609	793.871	Nee
INV0055 Verbeter/verbreden Fietspaden20-22	Lasten	140.000	140.000	-	-	Nee
INV0191 Beschoeiing Palmbosweg 8 2025	Lasten	80.000	-	-	80.000	Nee
INV0304 Oude Nijkerkerweg 120	Lasten	775.000	-	770.290	4.710	Ja
INV0115 Welkomstportalen 2022-2023	Lasten	40.000	-	3.315	36.685	Nee
INV0261 Visie Toerisme en Recreatie	Baten	-340.000	-	-	-340.000	Nee
INV0261 Visie Toerisme en Recreatie	Lasten	680.000	-	-	680.000	Nee
Totaal Investeringsen		77.854.372	36.664.164	13.561.500	27.628.709	

